

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammelhandschrift - Cod. Aug. perg. 254

[S.l.], [9. Jh.]

[urn:nbn:de:bsz:31-1487](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-1487)

INCIPIT NUMERUS ANNOX. Sunt anni ab initio mundi scdm iheronimū. usq. ad incarnationē dñi. iiii. dccc. xxxii. Lii.

Denuntiaze dñi. usq. ad clouuici regis initium. Ex. iiii. milia sunt anni. dccc. xxxii.

In simul uincē sunt faciunt annos. iiii. milia. dcc. Lxxxviii.

Sunt anni ut septuaginta. in p̄tib. habet ab origine. vnde usq. ad ep̄m. v. milia. c. xc. viii.

Anatiuitate xpi usq. ad annum xiiii. milia. hludouici. imperatoris. s̄. ann. dccc. xxxii.

Hor. in simul. iiii. milia. c. xxxi.

A morte Gotofredi ducer. al. mannoz. s̄. ann. ccc. iii.

A grande & duro hieme numerant̄. an. lxxviii. usq. xviii. in hludouici regis. P̄b.

De subuigatio ne italie regionis. ep̄. utant̄. ann. Lxxiii.

Riebtman 254

120
Iuxta nomen INCIPIT
EXPOSITIO SANCTAE
DOMINI GREGORII PAPAE
URBIS ROMAE

Mattheus sicut in ordine primū
ponit. ita euuangelium in ebrois
sermone in iudea primum
scripsit. euuangelium. Idē bonum
nuntium. Id est uitā post mortē. regnū
post seruitum. requiem post laborem.
Lucem post tenebras. per quod non am
plius recipiunt quam quattuor euan
gelia. Dum lucas asserit. quō quidē
multa conatus sunt ordinare narratione
rerum. queq; in nō completasunt.
Sed quia totus mundus & quattuor ele
mentis constat. ex caelo. terra igne
& aqua. Itaq; quattuor euuangelia
secundum quattuor elementa ut
quattuor partes mundi. nos oportet

cipere, Igitur p[ro] caelum iohanne signif. quia
 sicut caelum sup[er] omnia elementa e[st]. sicut ioh
 altiora p[ro] ut ut dixit. In principio erat
 uerbu[m] & uerbu[m] erat apud d[omi]n[u]m. & d[omi]n[u]s erat uer
 bum. Per terra[m] mattheu[m] signif. quia
 & corsus e[st] de homine scribere q[uo]d dixit,
 Liber generationis ihu xpi filii dauid filii abra
 ha, Per aquam marcus signif. quia
 mare ab amertudine ut magnitudine
 unde cerum dicitur sic & ipse dixit, Quasi
 p[ro] amaritudine ut magnitudine p[re]dica
 uit, sicut scriptum est in esai[as] p[ro]pheta,
 Vox clamantis in deserto parate uiam d[omi]ni
 rectas facite semitas eius, quasi leorugi
 ens in heremo. Ita & leonis tenet figuram,
 Per ignem lucas signif. sicut ipse scrip[si]
 dit. Erat quide[m] sacerdos in dieb[us] herod
 regis fungens sacerdotio quia sacri
 ficium tunc igne comburetur. Et
 ubi ambulat d[omi]no & uentab[us] & d[omi]n[u]s p[ro]p[ter]

22

eius duo in castellis dixerunt. Nonne
cornu ardenserat in imb cum loqueret
in uia & aperirent scripturas. Duo uero
discipuli significant iudeos & gentes. Cu
dnō in uia hoc est in presentia uita; pergen
tes contra castellū signif contra aeterna
hierustm. Discubentes uero cognouit
eum. Idest in aeterna uita cum recumbent
electi in regnodi cognoscunt eum quem
imitant. Puncta lucas igne ad similia
utuli specie gestat. ppter uirtute & po
dentia, *icij uo d d d d d d d d d d*

Ubi signif quat tuor animalia. quat tuor
euangelia; quat tuor flumina egredi
untur de paradiso. p quos irriga t uniuers
sus mundus. que emanent de uno fonte.
Fons ille inter precat xpi. & arbor uitae est
in medio paradisi. unde gredunt quat
tuor flumina. Arbor uite xpi est
Quattuor illa flumina i quat tuor euan

gelicet. p quos inrigat corda fidelium
 ta & homo. Ex quatuor elementis condi-
 tus est. ex aere. igne & aqua & terra, ha-
 bet & cere flatu. Ex igne sanguinem. Ex
 aqua humore. Ex terra corpus. Quatuor
 elementa hominis. quatuor elementa
 mundi simulantur. Caput autem ad
 caelum refertur. ubi sunt duo lumina
 ya. quasi sol & luna. Corpus aeri con-
 iungitur, quasi sicut in cere discurrunt
 uena. ita & in pectore flatu. Venter
 in cere ad similitur. quasi collectione
 aquarum. **Adan ex quatuor**

LA S UOMENI ACCEPIT Adam inu lites

A ^{ho} **PHOTALIS**. Disis. Areton misimbrion.
 signis p quatuor stellis ipsum fac-
 tum. ut p quatuor euangelia omne
 genus hominum conuertere & ad fide.

FACTA DE ARCHANOS EX QUATUOR

Quatuor euangelia figurant. Tri

centorum cubitorum longitudo ostendit
 longitudo species uitae aeternae, quinquaginta
 cubitorum latitudo significat caritatem
 unde dilatum est mandatum tuum mi-
 nis, Trecentorum cubitorum altitudo
 significat trinitatem, Unum cubitum con-
 summata significat unitas deitatis, bitu-
 minata ab intus & foris significat caritatem
 interiore & exteriori, unde ait ap[osto]l[us]; Cor-
 de creditur ad iustitiam ore autem confes-
 sio fit ad salutem **uisio quae uidit cel-
 um super flumina eorum**

Uidit enim quattuor animalia plena
 oculis ante & retro & ex oculis eorum sem-
 pille migantes, senes alas habentes, duas
 uelcebant caput ostendit quod ante prin-
 cipium mundi nemo sit nisi deus, duas uel-
 abent pedes ostendit post finem mundi qui
 sit reuelatum hominibus, duas per quas uo-
 labant ostendit presentia ista quam de

pascuimus & sepceste nonuidimus. per
 fences alas. sicut & ceteri mundi intelleguntur.
 Oculi ante & retro. praedicatio & iustitiae
 euangelistarum siue apostolorum denun-
 tiat praeterita & futura. Scintilla mirans
 iustitiae apostolorum radiantes in mun-
 do. capitulum rectae Recta iustitia pre-
 dicare. tam diuitibus quae in pauperibus. pe-
 des primati ostendit homines spirituales. qui
 uolantes ad celos terrena dispiciunt. uer-
 sis uultibus se aspiciunt. per iter seu debant.
 Id est ubi se concordant euangeliste in ser-
 mone. non se uidebant illud est quod prophete
 ediderunt. Rota in rota hoc est euangelium
 in euangelium ut testamentum in testamento
 Spiritus in rota hoc est spiritus in euangelistis.
 Quo cum quibus ibant non uestebant. ubi ibant
 ad predicationem ad meliora conscendebant.
 non retro uestebant. ad pristina conuersa-
 tionem. Iterum rota quid dicit. Id est

praedicationes euangelistarum. granito
timumundum, sp̄s in rota. Id est sp̄s sc̄i confir-
matio noui & ueteris testamenti. Cum uenis-
set & p̄rus in open in domū simonis cariaru ut
centurionis. quesi hora sexta. uoluit manducare
pondum adpositū fuerat illi. Ascendit in cae-
puculū ut oraret & apperuit illi uas mecum
quesi lintheum submissum de caelo a quat tuor
lineis instis ligatum. & facta ē illi uox de
caelo dicens. Surge p̄re malta & incendu-
ca. & ait petrus. Absit a me dñe. commune
aut in mundum nunquam introiit in os
meum. Uas ille lintheum. ecclesia est. quat
tuor lineas ligatum. quat tuor euangeliaste
mundū & inmundum. iudeos sign̄ & gentes.

*Ita de archate sicut in iudicio
duo tabulae. eluere aeternum*

Quatuor anulos habebat. & infra anulos
Quettes manentes ibidē ad eue tendā ar-
cham; Archa illa testamenti ecclesia in

5
tellegitur. Duetabule. duotestamentam
tett. uirga. cruxintett. Quattuora. nuli
quattuoreuangelia intett. uestes. sacerdo
tesintettez; sicut illi circūdatierant ab and
lo. & sēpparati adportandum archam.
Ita & sacerdotes debent esse docti & duobus
testamentis & mōstra in quattuor euangelis
ad postcendā & defendendam ecclesiam ab he
resis ut persecutionib; sicut. quadrum lig
num in quocōte uersum fuerit firmum
stat. Ita & ille sacerdos quin quattuor
euangeliā structus fuerit ad tribulationib;
& p̄secutionib; non moueat. sed firmus stat
Scā uero ecclā non recepit nisi quattuor
euangeli. Quamuis xii inueniāt scripta.
Quattuor enim flumina egrediunt de pa
radiso de uno fonte. primus flumen dicit̄
phison inter p̄ insufflatio sign̄f iohcēn.
Secundus flum̄ dicit̄ geon. Interp̄ uelocitas
sign̄f matheū. Tertius flumen dicit̄.

uzys interpretata felicitas. signū mar cū.

Liber generatio nis ihū xpi, liber tyb;
modis dicit ad legendum ad liberandū
ad generandū; Codix a recouidenda
volumen a reuoluenda; gens tyb; modis
dicitur. genus totius populi gens, ut age
neratio de patib; in filis; ihū xpi. In ebra
icæ dicit grece tothir. Latine saluator
xpi grece dicit. messias ebraice. Latine
unctus dicit. Fili dauid fili abraham.
Quid sit hoc ut posteriū ante ponatur
priori id est p̄ celsitudinē regni. Cui
origo sc̄m̄ m̄criæ ostenderet. Abra
hā pater excelsus. Abraham pater mul
tā m̄ gentium int̄pt. Isaac sus siue gau
diū int̄pt. Jacob subplantator int̄pt.
Judas confidens int̄pt. Fares diuisus int̄pt.
Zex̄ cocineus int̄pt. Isrom. sagitta uider
int̄pt. Dauid fortis manu int̄pt. Salomon

rex pacificus in ipso Joseph augmentum in ipso
 Tamcor amora in ipso Raaba ascendens in ipso
 Ruth festinans b & h s abe puteus iuxta mentem
 maria stella meritis siue in luminata

Ingressione populi israelitici de aegypto
 qui per XLII menses pharaonem ad terram re-
 missionem uenerunt: matheus quintus dona-
 tus. textus genealogia christi usque ad ioseph uirum
 mariae per generationes funiculū facioris
 quae sicut piscator mittit amum in mare ad ca-
 piendum pisces. uirga & amum & funem. per
 uiam ostendit generationes. per uirga crucem
 per amum diuinitas christi. per escam corpus christi;
 Sic & deus pater misit filium suum de caelis in mun-
 dum; Sicut piscator qui mittit amum in
 mare & inuenit pisces magnos quasi leui-
 athan est diabolus qui uult capere christum &
 captus est ab eo. transforauitque maxilla
 diaboli & rapuit ^{trahit} praedam & ore eius: Id est

latronē de potestate eius. Cum et aut
matheus patres in filios ostendit dis
censionem xp̄i de patre immundō, Lu
cas ep̄imerat de filius in patrib; ostendit
Ascensionem xp̄i de mundo ad patre;
xp̄i autē generatio sic erat. Cum esset
disponsata mater eius marcia ioseph ante
quē conuenirent. hoc est antequam ep̄s
nuptiarum esset. Inuenta est in utero habens
de s̄cō. Sponsa a spontanea uolunta
te dicta est; Ioseph autē uir eius cum esset
iustus uoluit traducere illam. uoluit scire
quid sit. Considerate quē de disponsa
ta & non de simplici uirgine nesceret
xp̄s. Idest p̄ quatuor causis, p̄ma aut
origo sc̄e marciae ostenderit. Secunda ut
p̄c̄tū eius falleret ^{celaret} diabolo putante
de uxore non de uirgine generatum; quia ne
q; demon neq; diabolus scire potuit quod
d̄i filius uenisset immundum. & sic gnois

8
17
sent nunquam dōgtae crucifixissent; Ter-
tia ut non lapidaretur a iudeis ut adultera;
Quarta ut solatium haberet fugiendi in egyptū;
Apparuit angelus dī in somnis ioseph quia con-
fūdō erat reuelationum pphetarum pan-
gelum nunticari quē dixit: Ioseph fili da-
uid nolit timere accipere mariam coniugem
dnam. Coniux eī dicta est p eo quod coniuncti
erant sub uno iuga caritatis xpī. Cum
natus esset dñs ihs in bāhlem iude. Judea int̄
p̄tat̄ confessio. bāh lē domus dī. bāh lē do-
mus panis inter p̄tat̄. Oportebat ergo
xpī qui est panis uiuus de caelo descendens
in domo panis nascetur. sicut ipse ait,
Et ego sum panis uiuus qui de caelo descendi
Et unde sciebant megi quod xpī ibidē nas-
ceretur nisi obseruantes pphetā balaam
quid dixit. Orietur stella de iacob & surgat
uirga de iisrl̄ uastabitq; & erit idumea
possessio eī. Herodes idem pellitius figurā

teneret diaboli. Turbatus est herodes &
om̄ hierosolima cum illo. hoc est turbatus ē
diabulus & om̄ subiecti illius. quia tunc ter-
rene potestas confundit̄. cum celsitudo ce-
lestis appēretur. mago stella p̄cessit. Idē
gratia cedit̄ quia dum homo p̄ctum trami-
temp̄git gratia dī p̄cedit eum. Et cum de-
miserit ^{iter} rectum gratia dī recedit̄ ab eo.
Interrogandum est si stella ipsa antea fuis-
set aut p̄mansisset. si p̄ firmamentū curre-
bat. an inter homines. Credimus quod
peccantea fuisset neq; p̄mansisset. nisi no-
uus homo oratus est interris. nouum sidus
apparuit in caelis. p̄cep̄ firmamentum
currebat. neq; inter homines. sed p̄ aere.
Unde p̄pheta ait. paulominus ab cen-
telis. hoc p̄ incarnatōne dicitur est. ma-
ior hominib; p̄ diuinitatem. pro quid
mago stella p̄dux̄ pastorib; angelus
iuncta aut̄. q̄ magos quā rationales.

erant. imitatio naturalis creatura pduxit,
 pastores qui rationales erant rationales cre-
 atura pduxit ad xpm. Et aptus thes-
 auris suis obtulerunt ei munera aurum
 thus. & mirram. Ap^{us} auris suis. Id est apta
 corda fidelium; pthus dñi signif; pau-
 nū regem. per mirram simplicē hominē,
 Iterum p aurū sapientiā; unde ait salomon
 thesaurus desiderabilis requiescit in ore sa-
 piētis. per thus oratio quod legitur. Di-
 rigat oratio mea sicut incensum in conspec-
 tu tuo. per mirram mortificatio. Sicut ait
 apostolus. mortificate membra ura que
 sunt sup terrā. Iterū p ceurū. pitor elo-
 qui. per thus oratio munda p mirram
 oratio mandatorum dī. Ammoniti in
 somno ne redirent ad eodem. hoc est
 peccato per diaboli redirent ubi fuerat.
 In somnis in ignorantia; per alium ui-
 am reuersi sunt in regionem suam,

Ostendit haec. quod homo p penitentia re
uestit ad patriam caelestem. Et qui non
credentes uenerant infide recesserunt
pro. tibi; causis fuit in egypto; prima p
preterita herodis mala ne conuersus sal
uus fieret. Secunda non uoluit se uin
dicare. Ostendit ut non se ipsum uindi
cet homo. unde ait ap^{ts}. nolite uos uin
dicare semini. sed date locum ire. Tertia
quoniam nondum erat tempus passionis eius. Et est
enim peccatum. quod cauere non potest.
nisi fugiendo, sicut ipse ap^{ts} ait. Fugite
fornicationem, Surgit ioseph in
nocte. Ostendit relictos iudeos in ignoran
tia. Abiit in egyptum. hoc est ad gentes;
Egyptus interpt tenebrae ut latitudo
mundi, Defuncto aut herode ost alli
gationem diaboli. Inlusus est herodes
a magis. id est inlusus est diabolus a xpo: uox
Inrama audita est. Rama locustae dicitur.

de herode

9
Saliter rama. idest in excelsis. Rachel plorans filios suos. Racheluxor fuit iacob. et ipsa interpretat. ecclesia utouis di. dupliciter plorans ecclesia filios suos. plorans eos qui non credunt recte. & plorans illos. qui nondum egerunt penitentiam. Sicut ait apostolus. multos & eis lugto quide hac vita transierunt. & non egerunt penitentiam. noluit consolari quia non potest hoc est quia non potuit reducere iustos de aeterna vita in hanc laboriosam & uducauram. quia peccator non potest de poena ad penitentiam reuocare. uenit de aegypto in terram israhel. signum in finem mundi reuertit fides ad populum iudeorum. Archelaus regnauit p herode patris suo & ipse tenet figuram antichristi. timuit illucire. hoc est p peccata carnis. & nondum uenerat tempus passionis eius. habitauit in ciuitate nazareth & h. que interpretat flos mundicie. Oportebat

ergo ut & uera flos qui est xpi in flore
munditi & habitare de festum iudea
ubi iohannis uenit predicare. Re de
festum dicitur quia de festo erant iudei a
fide xpi & nunc deseruunt a lege & sacer
dotio & lege sua; uox iohannis clamans xpi
uiam dñi parare. Id est operationes rectas
habere; semitas rectas facere. Id est cogita
tiones cordis; iohannis habebat uestimen
tum de pilis camelorum & zonam pelliciam cir
ca lumbos suos; esca autem eius erat locuste
& mel siluestris. Certe erat sed habet in se spi
ritalem intellectum. Per tunicam de pilis
camelorum intellegimus fidem gentium
circumdatam xpo. Sicut enim de pilis came
li continetur tunica & circum dandum homi
ni. ita de similitudine populi cum datur xpi
& multis membris proficit unum corpus; Zona
pellicia circa lumbos suos id est mortificatio
corporis & continentia castitatis; Locuste

uent in

ioh

sunt. erbes ad manducandū succuss; nascunt
 ppefluenta iordani sed sicut lacuste
 discerpunt foerū. ita & philosophi rusticita
 tem hominum eo quod in altū saltum de
 Itē philosophi salientes p motus locutionū;
 mel hoc est dulce: do confessionis. siluestre.
 id est rusticitas; conuenite & iā ait ali
 quotie. sac rusticis dulcia uerba loquat.
 & ipsi credentes dulces fiant. Ipse iohannes
 dixit. Cum inquisitus esset si ipse esset xp̄s.
 quia iohannē homines xp̄m esse putabant;
 & iohannes dicit. non sum dignus calciamenta eius
 portare. sed intellegit haec sponsa xp̄i. id
 est ecclesia & alter misterium incarnationis
 eius; & apud ueteres consuetudo erat
 ut si quis eam quaesibi conpderet & acci
 pere uxore pollet. ille ei calciamentū
 soluere quā hęcne sponsus iure pping
 tatus ueniret; quidigit inter homines
 xp̄s nisi scāe ecclesiae sponsus apparuit. uox
 it

De quo iste iohannes dixit. qui habet sponsam
sponsus est. Corrigit ergo calciamenta.
est ligatura misterii. que iohannis solui non
potuit. In spiritu quidem heliae erat. sed in pro-
prietate non erat. Facite ergo fructus dignos poe-
nitentiae. fructus poenitentiae est. prope-
ta flere. & flenda non prope-
tari. suscitare filios abrahe ad iudeos dictum
est. qui non erant pro fide filii abrahe. sed
imitanda lapides. filii lapide erant. susci-
tare dicebatur ad fide. Filios abrahe
filios uiperarum eos uocauit. quia quos ad-
orabant. eos in eos filios esse dicebant. Iam
securis ad radicem arborum posita est.
pondus ramos incidere. sed radices. sed in-
tellegitur hoc predicatio sancti euangelii ad re-
secundas concupiscentias cordis. Arbores
uero intellegit homines. ipse uos beatus
ut in spiritu sancto & igni. In spiritu in remissionem
corum peccatorum. & efficere illos spirituales sic

angelidī; pignem hoc est accensio caritatis.
 Caliter sicut in hoc seculo bectizamur aqua
 ita & in futuro igne. Cuius uentilabrum
 in manu eius manus. hoc est potestas area.
 Idest ecclesia ut p̄sentia diei iudicii. Triticū
 ost̄ om̄s anime iustorū. Collige triticum in or
 xum meum. id est in regnū dī. paleas aut̄
 conbur̄ & igni inextinguibili; Idest peccato
 res mittat in infernum inferiore. Uenit
 xp̄i ad iohannē ut bectizaret. *de p̄baptis*
 in iordane. Ior̄ interpretat̄ discensio. p̄hu
 militatē confessionis. Dan̄ ascensio p̄ gra
 tiam bap̄tismatis & fidem. Protyb;
 causis dñs bectizatus est. una ut non dedig
 naretur dñs a seruo bectizari. Alio mo
 do ut bectismam iohannis. bectismū xp̄i
 confirmetur. Tercio modo ut in eledic
 tionē aque abstereret. Bap̄tizo xp̄o
 p̄st̄ celi generi humano pat̄ & sp̄s dī.
 ubi in columba sup̄ filium in aqua & uox

patris audita est. **H**ic apparuit ^P trinitatem
dī; & ioh̄ dicit quibus sit me beatus zaccar. ipse
mih̄ dixit. **S**up quem uideris sp̄m uenien-
tem sicut columbā & in eo m̄cennēte ipse ē
filius m̄r dilectus. **T**unc ih̄r ductus est in
desertum ab sp̄u ut temptaretur a diabalo. **A**qu
sp̄u ductus est a suo anabaliēno. a suo sp̄u duc-
tus ē. **P**ro quid in deserto. p̄ eo quod genus
humanum expulsum est de paradiso & postea
est in deserto. **I**bi enim dñs reqūsiuit p̄ qua-
dragenariū ieiunium. **I**dest omnem decimā
uitę n̄re & p̄ ipsum ieiunium redētur homo.
Esurit enim fides gentium. & p̄ carne car-
nis. sicut diabolus trib; modis temptauit ut
supplantauit adam. **I**ta & xp̄s in istis trib;
modis subplantationib; uicit diabolum.
Per gulam. p̄ uicē gl̄tam. p̄ cupiditatem.
Vade retro sathanes. id est p̄cedante quos
p̄cedisti usq; nunc. **X** dieb; & noctibus
ieiunauit. **S**inoctibus non dixisset forte est

de diabolo

mcerdit' quod nocturnas caenas accepisset & in
 diebus; & noctibus ieiunasset, Traditus est
 iohannes in carcere. ost' omnem alligatio nē
 legis littere; populus gentiū qui sedebat in
 tenebris. id est in ignorantia. umbra mortis;
 id est figuratio mortis. lux ortuē eis. id est xps
 Petrus & andreas in nauē tenent figurā phi
 losophorum. relinquerunt retia sua. Idē
 operationes huius seculi secuti sunt xps: Ja
 cob; & iohannes. in ceu relinquerunt zebe
 ded' patre xpm. id est relinquerunt diabo
 lum. secuti sūt xps, quia omis homo cuius ope
 ra agit illius filius eē monstrat. Reli
 querunt nauem. id est negotiationem scti.

Ascendit dñs in montē. id est in caelū cū disci
 pulos suos: Omis enim qui custodiunt man
 data eius discipuli xpisti. Aperiens os suū di
 cebat. bexa pauperes spū. qm̄ ipso xpm̄ est reg
 num caeloru, Cur pmittitur pauperibus
 regnum caeloru dicitur enim nisi quis

tutem adipiscitur; De his dictum est. quoniam
diuitis pauperes sunt sed spiritu. huiusmodi qui car-
nibus; cogitationibus; mundis; et solis temporalia
concupiscunt; beati mites quoniam ipsi possidebunt
terram; non hanc terram. sed uiuentium;
Terra de qua propheta dicit; post meam in terra
uiuentium; & alio modo. quam uita anima
corpus suum possedit in castitate; beati mise-
ricordes. huiusmodi misericordes qui passiones
proximorum paciuntur. & in se peccantibus; cito
indulgeant. & ipsi misericordiam consecuntur.
beati mundo corde qui hic lugent scelera sua
illuc gaudebunt & deum uidebunt. beati qui
esuriunt & sitiunt non a pina sed uerbo dei
ut ipsum deum. beati mundo corde. quoniam ipsi deum
uidebunt. non oculis carnalibus; sed oculis cor-
dis. beati pacifi quoniam filii dei uocabuntur; id est
quia ad pacem est pacificos filios uult. Ipse
dixit. In pacientia uestra possidebitis animas
uestras. beati qui persecutionem paciuntur.

non p̄ mēclis operib; sed p̄pter iusticiam ;
 Idest p̄pter xp̄m ut mandatum & fidem p̄suis
 reuertunt; iste octo beattudines ad xp̄m ;
 Proinde ipse dix̄. uulpes foueas habent.
 & uolucres caeli nidus. filios aut̄ hominis non
 habent ubi caput reclinet; & alibi. pone
 rate locus induersorio. hoc dicebat q̄
 non habebat locum incensionis. in corde u
 deo r̄m. **M**isericors fuit unde dixit. Discite
 a me quia mitis sum & humilis corde; Et
 cum malediceretur. non remaledix̄. & cū
 p̄cuteretur non rep̄cussit; Inluxit ipse
 unde dixit. uidens ciuitatē. fleuit su
 p̄ eam. & cetero p̄ uentū lazari lacry
 minatus est dñs ihs. **E**sunt cum ieiunias
 sex xl̄ dieb; & xl̄ noctib; **S**icut cum fati
 gatus & itinere sup̄ puteum sedens a
 muliere postulauit ad bibendū aquā;
 & in cruce ait. scio. **M**isericors fuit ubi
 dixit. misereor turbe; De his dixit.

qui in xpō perseverant mundo corde.
unde dicit uenit ad me princeps huius mundi
& in me nihil inuenit. pacificus fuit unde
dicit, pacem meam do vobis. & p̄secutionē
quā cū ipse p̄secutus est audaeris. Porro ipse p̄
testatus est, Tradit² filius hominis in manus
peccatorum. flagellabunt eum. Quērit in eū
& crucifigent eum; uos estis sal terre. Hoc
ad apostolos dicit p̄nā & ad doctores & sa
pientes. Sal quatuor causas habet in
se. sencerat carnem curā putredinem
uermes occidit. condimentū prestat
Ita & doctrina sp̄italis sencerat carnē
p̄ abstinentiam. Curat pristina pecca
ta p̄ penitentiam. uermes occidit id
est cogitationes malas. condit cor p̄
sapiētiā. Ciuitas supra montem
posita. hoc est ecclesia sup̄ xp̄m funda
ta. ciuitas enim a ciuib; dicitur. Lucer
na sub modio. abscondere. Id est doc

regna sub cupiditate huius mundi. Sup can
delabrum. Id est sup populū praedicere,
Sed candelabrum xp̄i intellegitur. seudocto
res; ut luceant omnib; que in domo sunt.

Doon

id est in ecclesia. Siquis dixerit fratri suora
cha quod est uacnus. uel sine caelebro. reuserit

veracha

Siquis dixerit fatuae quod est insipiens qui
ad opinio^{ne} suscitāt iram reuserit gehenne
ignis. irauero. homicidi radix est. sicut scyp
dam est. Uita & moys in manus^{us} linguae; & q
emanus linguae. nisi potest ces. ut legimus
aut & uerbis tuis iustificaueris. aut & uerb
tuis condempnaueris. His uerbis condēp
nationes sunt. esto consentiens. aduersa
ri tuo cito dumes cumeo in uia. Aduer
sarius est n̄t sermo euangelicus. ipse aduer
sat̄ carni; Cum āmonitus fuerit homo q
euuangelica uerba non deb̄ eē tardus
ad audiendum. sed facili ad operandum.
sed consentire. hoc est audire ut facere

¶ **V**ia dicitur iste p̄sens uita. & aliter. omnem
rem. quae praeter manus habet sic dicit
Imp̄so ostendit in uiasum. Hefoste aduersarius
tradat te iudici. Iste aduersarius non est
ipse quod supra diximus. sed est diabolus;
tradit iudicandum. ^{ibus} custodes inferni
mittens in carcerem. id est in infernum.
¶ **N**on scies inde donec credas nouissimum
quae dicitur. id est de omni peccato ut ser
mone otioso ut cogitatione. Si
tuus dexter scandalizate. erue eum et
pice abste. similiter de manu et pede dicit.
¶ **N**on solum de sinistro sed etiam de dextro dicitur
quae plus sunt affectuose ut p̄fecte; Si
nistrum uero est. omne quod extraneum est.
¶ **E**t quid est aliud nisi poculum sacerdotem.
qui oculi ut lumen esse debent. p̄ manus
lum p̄cerentia. & amicum. pedem ser
uum ut ancilla; Si de his omnibus q̄ ab
carp̄ sunt. si uideris in aliquo herese

Siquis uoluerit tecū iudicio contendere &
tonicam tuā tollere remitte illi et palliū,
Tōnica fides est, palliū corpus designat,
hic & humilitatē seruare dicit; Sed hoc ē
ip; Siquis tecum aliquid contendere uolue
rit pone silentium quia & contentione
hereses surgent. Siquis te angariauerit
mille passas uade cū illo alia duo. id est hu
mili ^{tran} ^{quillitatem} & paciētiā monē. Cum
inter ^{otiose} rogatus fueris ab aliquo ut os
tendas illi patre. dū illi & filiū & spm scm
Et aliter ut obediētiā humilitatis p
beamus; Cum ieiunatis nolite fieri
sicut hypocrite. Id est simulatores qui
se fingunt ieiunare. Inclinant uultum
& sterminant facies suas. querūt laudes
ab hominib; Tu autē laua faciem tuā. id
est p caritatem quō locu leniūt oculi
& loculens uultus eius. Laua faciem tuā
Id est ut non uidearis ab hominib; in cord

106!

etiam

lingue caput tuū. id est ^{itate} & sincera mentē tuā
 thesaurizate ubi thesaurus in caelo ubi fur
 est diabolus non furatus. quia sicut fures
 terrena furantur. Ita diabolus. furat bo
 nū. de corde hominum. ubi ergo non est.
 inuidia non est tinea. Id est ^{ira} ut odiū; Oculus
 simplex est conscientia pura. Oculū nequā.
 est conscientia mala. Non potestis dō ser
 uire & mammonē. ^{nam} mammona intellegit
 mundus iste. siue diuitiae eius. & est demonis
 Zides festucam in oculo fr̄tū. Id est irā in cor
 de eius. ecce trahis est in oculo tuo. Id est odiū
 uolite docere sem̄ cec̄nib; canis illis qui post
 conuersacionē ^{risti} re. deunt ad piscinū pet
 catū; De quod dicit. reuersus ē sicut canis
 ad uomitū suū; neq; mittatis margar
 tas uestras ante porcos. Margaritas sup̄
 sententias scripturā s̄c̄m̄. Porci s̄
 homines p̄uerricatores. ut derisores uer
 borū dī. Siue conculcatores. quia sc̄p̄

1007

de festuca

repetitione

tū est; qui erudit stultum quæsi qui mit
• auram circulū in cærib; porci & uoluta
tur in suis lucis. , petite & dabit' uobis; pe
tite corde. querite ore pulsate manib;
& aliter. petite p̄ fidem. querite p̄ sp̄e.
pulsate p̄ caritatē. quia om̄i iustit̄es. in ca
ritate consistēt. , Et aliter. petite patre
querite filium. pulsate sp̄m̄ sc̄m̄. , peti
te cogitando. querite loquendo pulsa
te operando. quis uestrum erit. qui pe
tendi filio suo panem porreget lapidē;
Lapis est duritia piscis fidem p̄ serpente
intellegit' doctrina. uel uersutia diabo
lica siue uenenosa astucia hereticorū.
pouum sp̄em utte a & erne. p̄ scorpione
quic de cauda p̄cutit. figurat' diabolū
qui in finē uite hominis querit decepti
onem. largicua. id est qui uoluntates
pprias non abnegat. ne penitēre delec
tat. ipsa ē que ducit ad mortem. ;

B

angusta & certa via est. poenitentia
 & abstinencia. ipsa est que ducit ad 1007
 regnum di. Cause a falsis prophetis. de falsis p[ro]p[he]tis
 qui ueniunt ad uos. in uestimentis ouiu
 id est fingentes postecce humilitate por
 tant dolositates. Intra secus sunt lu
 pirapaces. id est maligni. Numquid
 collegunt de spinis u uas ipsi sunt spinae que
 ferre non possunt. id est fructum boni
 operis. aut de tribulis ficos & ipsi sunt os bu
 los cum sint mali ^{ar} boves. bonos fruc
 tus ferre non possunt. Disingunt se esse (die
 ministros & non sunt. Isti sunt qui dicunt in humilla
 ne dne in tuo nomine uirtutes multas fe
 cimus. ac si fidem habeant. Et dne illis die
 nescio uos. id est numquam noui uos in cari
 tate. aut in operibus bonis. quia fides sine
 operibus mortua est. Ad similibo eum ui
 ra sapientia qui edificauit domum suam su
 p petram. id est ecclesia sup xpō fundata.

Caliter qui ponit spem suam in xpō. & nō
in hominem. sed ē instructus bonis operibus.
& iuratur; ille domui ad similitudinem dī descedit
pluuia id est irisiones siue op^miones. uenerunt
flumina. id est psecutiones. flauerunt uenta.
Id est instigationes ut tempestationes diaboli
cas. & non cadit. quia multis uisitatib; in dō
constabitur est. Stultus est qui edificat do
mum suā sup arenam. Arenā homines intelle
guntur. ^{qui} aedificāt opera sua in laudē hominum.
Cum uenerint tribulationes & psecutiones
hesitat stictim. quia non habet uerum funda
mentum. & cū accesserit in bonū gaudē ad
tempus. & cum morit̄. aut forsitan irascit̄ in
quem sperauit. labefiat arena. Cū
descenderet dñs ih̄s de monte. leprosus quidē
ueniens adorabat eum dicens. Dñe si uis potes
me mundare. ait illi uolo. mundare. & exten
dens manū mundauit leprā eius. potuit
uerbo mundare si uoluisset. s̄ hic monstrauit
idē subducunt homines. & cadit. & fiet ruina eū magna.

107.

de pfo

qualiter pater de caelis ^{missit} in mundum & liberare
 eum a lepra peccati, unde ait propheta a plan-
 ta pedis usque ad uerticem non est in eo sanitas &
 per leprosum totum hunc mundum significauit quem
 liberauit per incarnationem ut passionem suam.
 Sicut subtraxit manum meam leproso sic sustulit il-
 lum de mundo in caelis dixit ne-
 mini dixeris ostendit per causam humilitatis. Ita
 de ostendete sacerdotum ac si ut non uideretur
 legem soluere. & auferre honorem sacerdotis quod
 dicit in testimonium illis. id est ^{ut} omnes qui cre-
 diderint mundationem tuam. sit illis testimo-
 nium ad uitam. qui uero non crediderint. sit
 illis testimonium ad mortem. Cum intro ^{de centurio}
 iret & dominus ihesus caphernaum. Capharnaum ulla
 est pinguis & pretiosa; centurio erat in ea qui
 rogauit dominum pro fidei eius. puer meus est in
 domo paralyticus & male torquens; at ille ait.
 Et ueniens curabo eum. Cui centurio ait,
 Non sum dignus ut intres sub tectum meum; tan-

Dom

tum dicuerbum & sanabitur puer meus; mirasif
 des in centurione qui ante quocumque predicatus fuis
 se credebat; Tres causas fuerunt in centurione
 humilitas ubi ait. Non sum dignus ut intres
 sub tectum meum. Fides dicuerbum & sanabitur pu
 er meus. Prudentia dum dixit. Non sum
 sub potestate habens; miratus dominus dixit.
 Numquam inuenisse in tota terra israhel tantam
 fidem; Centurio figuram tenet doctorum ecclesie
 qui sciunt uisitates christi; Puerum tenet figuram
 totius populi; Domus centurionis intelligit
 totus mundus; Multi ab oriente ueniunt.
 id est ab infantia & occidentem. id est in senec
 tute. a meridie. id est in ueritate. & a qui
 lone. id est a potestate diaboli ueniunt ad
 fidem & recumbent; id est habitant cum
 Abraham in regno dei; Duo sunt regna di
 uini est mundus iste. ubi mali & boni mixta
 sunt, & alter est celeste
 regnum. ubi regnat super angelos. uenit dies ut

H

seperavit dr peccatores de medio iustorum.
& mittat eos in ignem inextinguibilem. &
mittat igne in terram. & cor debet usq; ad infe-
ras. non ut pereat. sed ut renouetur sicut
Austm. & sic sicut in principio. Ante qua
adam mandatum dī preterit. Tunc erit quasi
paradisus dī. & iusti inhabitabunt in eis sic
scriptum est. Deficient peccatores accessa-
iusticiam possidebunt terram. Et inha-
bitabunt in seta setorum superam. Mund-
us iste iustorum factus est. peccatorum factus est
infernus. Cum in croissa dñs ih̄s domū ^{desertu si}
symonis petri. in uestris rui febricitan-
tem. Socrus petri. synagoga est infirma
erat in peccato. Eleuauit eum ih̄s dese-
bne. hoc est de meritudine ad fidem. &
ministrabat ei. hoc est benedicebat dñm.
Accedens quidā ad dñm ih̄m & dixit. Magis-
ter. sequar te quocūq; ieris. & primum
dimitte me & sepelire patrem meum.

Ait illis sine mortuos sepelire
mortuos suos. Sine hebreo sermone
est. quod dicitur. dimitte mortuos dixit
illos. qui non rectam fidem habebant,
& aliter. cor p; mortuum dixit & anima
simul. & dicitur. mortuus mortuum sepelire
ille ^{quem} laudat quem non decc.

monaco De demoniaco unde eiecit dñs ihs demonem
significat gentiles. & misit demonem in
porcos. id est in iudeos. non credentes di
mersit in mare hoc est in profundum.
Pastores ost philosophos. monumenta
signif cor p; rogabant eum ut exiret
a finibus eorum. Certe quia iudei non rece
perunt xpm ascendit in iuam. Id est
in ecclesiam. & cepit in civitatem suam na
zareth. & cum iratus est in domo. Id est in
ecclesia ut in mundo. Sponsus xps est spon
sa est ecclesia filius sponsi apostolus. pan
nirudes. id est noua doctrina euange

24
20
lica scis gypanni homines uocati sunt.
Princeps unus accessit ad dnm ihm dixit,
Filiamea modo defuncta est. princeps or
do est pphetarum; Puella quae susci
tauit dnr ihm sinagoga est. Tenet in cenā
eius auxilium prestat. Duo ceci in lumi
nati signi iudeos & gentes; iuxta uicem se
dentes. id est iuxta fidem dicentes xpm fili
um dauid id est de ipsius stirpe. mittens
dnr ihm xui discipulos ad predicandum dies.
Secundum uiam gentium ne. ebrietatis. id est
secundum opera ipsorum; non duces tunicas
id est non duplammētē. non calciamenta
id est non testimonium malorum. ne uisgam
manu. id est non pro fortitudine. & ubicūq;
Intraueritis in ciuitatem interrogate quis
in ecc dignus sit ibi manēre. Intrares domū.
salute eam dicentes. pax huic domui.
Si fuerit domus illa digna pax uestra ue
niat sup illa. si uero non ad uos reuertetur.

Exeuntes autem foris. & scuete puluerem
de pedibus uestris. puluerem inquina mentium.
intellegitur tribus modis. Impedit gressum.
oculos obscurat. uestimenta inquinat.

ex apostol

Estote ergo prudentes sicut serpentes. Ser
pens cruciata abscondit caput suum. Idest
apostolice cruciata non negantes xpm. Ita &
unus quisque xpianus dorsum suum debet peccare
re. & caput suum abscondere quod est xps. & sim
plices sicut columbe. Idest sine felle quod est
corda sine macula quia columba nullis au
ibus nocet. Si uos persequentur in una ciuitate fu
gite in aliam. Idest per singulas questiones li
brorum. Non est discipulus super magistrum.
ost sicut cruciata xps ita & discipuli. Nichil est
optatum quod non reuelatur. De passione xpi dictum est
ut omnium doctorum. quod dico uobis in tenebris
Idest ad iudeos uel in parabolis. vos dicite in
lumine. id est cepte in ecclesia quod audite
in curre. Idest in secreto. predicare super secreta

in arboribus

24
10 est cunctis gentibus; Duo passeret corpus &
anima seu xpi & berrabas latro; asseuerant
id est insimul. sed esse id est fides accipere cru-
cib. id est cruciare seipsum homo auicus &
concupiscens; Aliomodo accipere duo testa-
menta & sequere xpm. Separare filium ad-
uersus patrem. id est separare fidelem ab
infideli; Arundine ubi agitata signif
homines ad latroes; Regnum caelorum
uim patitur & uiolenti diripiunt. **Id**
Id est p penitentia & cruciatione in cor-
poris; pueris sedentibus in foro signif
p phetas cantabimus uobis id est ad-
nuntia uimus uobis aduentum dni & n-
credidistis; lamenta uimus. & non
planxistis; id est adnuntia uimus uobis
poenam & non expauiistis; Confiteor tibi **Do**
dne pater caeli & terre qui abscondisti
haec a sapientibus; id est quis sapientia huius
mundi utantur. & aliter a prophetis dese-

ipso dixit ut nouum testamentum. Reuelatum pur-
uulis id est discipulis suis. ut de his qui sapientia
huius seculi mundis. uocatio tribus modis facta
est in uouo ubi dicit. uenite ad me omnes qui
laboratis paeterna uita. & lassatis & ego
reficiam presentem quod est doctrina. uenite
filii audite me timorem domini docebo uos.
In futuro dicit. uenite benedicite per uite
regnum. iugum ut onus doctrina est. leuis
est uolentibus grauis uolentibus. Refectio tribus
modis intellegitur. Discipulorum per uerbum
mum peccatorum premissionem iudeorum.
preuocationem noui testamenti. Per sa-
ta quod est messis intellegitur. uiderem legem
per sabbatum requies inter preteritum. Discipuli uel
lentes spicas intellegitur trahentes testimo-
nia de ueteri ad confirmandum nouum.
Confricantes manibus id est prementem
sensum spiritalem. hominem manum arida
habentem typum aueritae signis. qui cupi

clusest in accipiendu. auccrus ad largiendu;
 Idest quisolebat rapere discat largire. Resti-
 tuta est manus eius. conuersio fides est, Arum
 do qucessata iudeos sup stratosas signis, Linu
 fumigans gentium corda parata: quis potest ^{de mundospū}
 intrare in domū fustis & uccsa eius rumpere.
 nisi prius alligauerit fustem, Fustiserat pre-
 terito tempore sathanas nisi eū dñs alligau-
 p cruce^m inferno. Uasa ei corda gentiū fute^m
 Domus uero mundus iste, progenies uipera
 m̄. quomodo potestis bona loqui cum sitis
 mali; Uipera hoc est synecgoga progenies scū
 dei, sicut occidunt filii uipere, uipere quon-
 doncescunt. sicut dei occiderunt xpm̄. qui ē
 omnium sapientiū mater. Regina austri
 uenit ad iudiciū; Idest sicut regina sabaa
 uenit audire sapientiā salomonis, Itazentes
 uenerunt audire sapientiā xpi; Cum aut
 In mundus ip̄s fuerit ab homine. Idest ad iu-
 deos. uccdit parid aloca hoc est gentes reuer

Dom̄

ut ad domum. id est ad iudeos. inuenit scri-
ptis mandata. id est traditione paternam
ut superstitiones. Adsumit secum alios septem
requioresse. sed quod intellegit. Omnes dies ex-
nisi in nullo opere uersi. In illo autem die & sic
dicitur de domo & sedebat ad mare. De do-
mo exeunte duobus modis intellegit. De caelo
immundis & de iudeis ad gentes. Ascendit
in caelum. hoc est in ecclesiam. Turba ad litus stan-
tes presentis uita signis. Faciunt fructum in-
tellegentes xxx xl & c. xxx fructus ostendit
ordinem conuictorum. consequens man-
datum xl fructus ostendit ordinem ^{in ducerunt} in ecclesiam
monachorum uel uirginum. qui haec dabit
et ostendit apostolus qui colent christum dabit intellectum
& qui non habent christum & eo quod habent aufe-
ret ab eis iudeos ostendit ipsam legem quae habe-
bent. aufere ab eis. uidentes non uident.
ostendit iudeos qui oculis uidebant. & corde non
credebant. Audientes non audiunt ostendit

quia auris corporis audiebant. & curre scorum
 dis non intellegebant. messis uero consum-
 matio scilicet. messores uero angelus. pro quibus
 fasciculos dicit quia non omnes iudicant non
 in una massa cohererent. sed ad altera cum
 adulteris. & omnes peccet aequaliter quibus est
 similis in culpa. illuc similes in poena.

De grano sinapis. grandis sinapis signat christum. de sinape
 homo seminans. est deus pater. in agro hoc est
 in mundo. minimus omnibus seminibus signat
 christum. reputatum est a iudaeis minimus. cum
 autem creuerit. id est cum resurrexerit. fit
 arbor. hoc est ascendit ad caelos. rami eius
 sunt apostoli. uolucres intellegit sancti qui terra & caelestia
 dispiciunt. caelestia concupiscunt. Item sensu.
 Grandis sinapis. sermo sciencie angelice. homo
 qui seminat. est christus. In agro in mundo. mi-
 nibus omnibus. id est seruatum in corde fidelium
 propter sapientiam omnium philosophorum. fit
 arbor. id est ascendit super omni sapientiam mun-
 dana.

Ramosus est explanationes singulorum
doctorum uolucres autem sunt amatores
scientiae. De fermento accepto fermentum
doctrina euangelii. Malier haec sapientiam
abscondit in fœrina id est in cor dœi fidelium
psatis tribus sunt tres filias. nota unde crea-
tissunt gentes donec fermentatum est totum.
Idest usque dum predicatum est euuangelium
in toto mundo abscondita trinitas.

Regna

Simile est regnum caelorum thesauro abscondi-
to in agro. Thesaurus xpi est ut sapientia
absconsa. Ager mundus iste est siue ecclesia
ut scriptura diuina. Qui uti dicit omnia id est
reliquiduria seu rebus terrenis ille emittit ea
peccatum qui occupatus fuerit rebus terrenis non
potest possidere eam. Simile est regnum
caelorum homini negotianti qui uenit bona
in margaritas. Inuenit autem uiam pretiosam mar-
garam. Abiit & uendit omnia que habuit
& emittit eam. homo negotians est qui querit

xpm ut doctrinam celestem, una mcerzari
 ta est xpi. ut doctrina celestem ad q; sapientia,
 Ille est qui relinquit omnia qui relinquit utra
 siue xesterrae nec sunt. Simile est
 Regnu caelorum sanguine misse. in mceye. sage
 na xpi est siue uerbum pdicationis. In ma
 ye. id est in mundu. & omni genere piscium
 congregata. hoc est omne genus humanu
 congregatum, Theth circa herodis. the
 tarcha tertio pccis regni est. Alligauit ioh
 in carcere. significat terminu legis littere.
 Quia omis pph & usq; ad iohcenne pph & cue
 runt, herodidid. significat sinagogam, pu
 ella qui saltauit in conuiuio. hoc est gentes sal
 tantes ante idola, Caput iohcennis in dis
 co corpus xpi in celtare & caput illius corda
 fidelium. Datum est puelle. hoc e ecclie &
 genab; at uultu matris suae. ost conuersione
 iudeoim in fine futuru. & aliter. Johcen
 nistypa xpi est. herodes diaboli. mulier

sinagogā puella cui datum ē cepit.
figurantē ecclesiae. quā accepit xp̄m.
alligatio ut cerces ostendat hunc mundum ut
in carnatione xp̄i. & alter consumatio p̄
phetiae. Tunc turbe pedestres sequebantur
ih̄m. pedestres dicitur quia p̄ omnia a secum
non habebant. ut aequis lege storia & cre
de qui ceptum est. Vespere facto.
ostendit p̄pe finem mundi. hora p̄terit. id est
littera legis. quinq; panes. quinq; libros
moysi. siue quinq; corporis sensus. Duo sp̄s
cer. id est duo testamenta nouū & vetus.
Turba discumbens sup foenū. id est sup dura
corda. & alter intellegit foenū corp̄a
nostra. & alter peccata. siue honores
qui sup vitia discumbunt. Intuens in cae
lum. id est abstraxit sensu fregit storia
legis. de quinq; libris moysi & pressit spi
rituale sensū & cepit intellegit. be
nedixit & multiplicauit xii. aptos.

Cophinos. plenas ost corda duodecim apto
 Am. multiplicata per una om̄s linguas.
 uel sapientia pro qua ^{ictu} causa non
 reputantur mulieres. & p̄ceruuli sicut uiri.
 uice paruuli ñ dum uelle ut repugnare con
 traria sua sic & mulieres qui in p̄fectu
 s̄ & cuse; iussit ascendere in nauicula. ^{de nauicula}
 in ecclesia. p̄cedere. trans fretum. id est
 de uide is. ad gentes. . Uespere aut̄ facto
 solus erat ibi h̄s. id est in fine mundi solus
 uenit. nauicula in medio mari. hoc est
 ecclesia in mundo. In t̄cebat̄ur fludibz
 de st̄ p̄secutionem paciebatur; uentus
 contrarius. diabolus est; que sta uigilia
 nocus uenit ad eos. hoc est in que sta le
 ge uenit ih̄s in mundõ. Id est in euangelio
 ambulans sup̄ mare. id est ^{calcans} a incertitudine
 s̄cti. Ambulauit & p̄ x̄rus sup̄ mare.
 id est conculcauit fluctuationes huius s̄cti
 seu uita peccatorum; Petromerzeme

J

J

innocentē. id est dubitante fidei; quid dubi-
tate fidei. mergit in peccatis. Extendens
dñs hñs manus eius adprehendit eum. Hoc
est dedit cœdutorum fidei. & sic trahit ad
se electos suos de mundo; hæc sūt quæ terti-
or leges; prima natura. secundaliter
tertiæ pphæcerum. quarta euængelii
Et cum transisset & uenerunt in terram
genesar. id est cum transisset de iudeis ad
gentes. obtulerunt ei om̄s male habentes
Intelligit idolis seruentes; p̄ fimbriam
intelligit minora mandata. Om̄s planta-
tio quem non plantauit pater m̄s cælestis
eradicabitur. id est institutiones. iudeorum
seu ordinationes. & doctrinas hereticorum.
Secessit in portus tyri. & sidonis. hoc est ad
gentes; mulier cananea ost̄ primitiuã
ecclesiæ ut sinagogã. Filice autem demonio
ub̄ceta ost̄ ecclesiã gentium ab idolis cor-
ruptã; non summissus nisi iudoes que per-

mel.

1007

manen

erunt domus israhel. id est audeos. Alio sen-
 su quia omnes credentes israhel uocantur;
 Sumere panem. hoc est doctrinam filiorum.
 Id est uideorum. mitte e canibus; Id est gen-
 tibus; Catelli. Id est gentes. edentes de mi-
 cas dominorum. Id est minora mandata
 & doctrinam prophetarum. & apostolorum.
 Aliter patris & filii & spiritus sancti. Sancta est
 puella. Scilla hora. significat conversionem gen-
 tium. Scillo tempore. misereor turbe. Id est turba
 est quae dicitur in misericordia est. In his qui
 triuo perseverant in eum. hoc est fidem
 sanctae trinitatis; non habent quod mandu-
 cent. Id est uerbum praedicationis. quia mul-
 tudo populi. erat ibi sequentes ihu. Id
 est turba discipulorum. & turbamirantur;
 Et dixit nolo eos dimittere ieiunos ne defi-
 ciant in uia. uicista dicitur ne pereant
 in eo. & incidunt in uia meroris. quia
 fides sine operibus mortua est. per septem

panes. ostendunt cibum. paucos pisces. ostendunt
ordinem prophetarum. ut sacerdotum;
supra terram discumbens. ostendit iam calcata
vitia sua; Septem portae. septem dona spiritus
sancti ut septem ecclesiae signis. Facies caeli
rubidi uidentes. dicunt cras nubigerit signis
effusionem sanguinis. Caelum triste.
passionem christi designat; Tempestas ru-
ulcanis. persecutionem ostendit; Caueat a fer-
mento pharisaeorum. Id est doctrinae
Simon inter praeterea oboediens. bar. id est
filius ionae. Iona columbe colubae spiritus sancti.
Caro & sanguis non reuelabit tibi. Id est pater
& mater tua non ostenderunt tibi christum
sed pater meus qui in caelis est. Postea infer-
ni. sunt peccata hominum. Claves regni
caelorum est potestas ligandi & soluendi;
sicut in ostio clavis aperit & claudit. Sic est
ei data potestas soluendi per penitentiam sol-
uere per confessionem. claudere uero. impii

epetro

& non poenitentibus. Sciens dñs ih̄s que
 uentura erāt illi in passione & retulit pe-
 tro & petrus ait. Absit a te dñe. & dñs ad
 illū dixit. Uade post me. Significauit &
 ip̄s p̄ d̄r̄ ^{quod} crucifigendus eēt. uon sapisea
 que d̄sunt hoc de resurrectione sua dice-
 bat. Sed ecq; homines haec temporales
 uia. Abnegā se ip̄s. qui uult xpm sequi.
 Idest contempnat uoluntatē carnis; qui
 uoluerit animā suā saluā facere p̄d̄ il-
 lam. Hic anima p̄ uoluntate ponitur,
 qui amat p̄ p̄ce suoluntates. animā p̄det.
 qui p̄diderit animā suā. inueniā eam.
 Idest qui abnegat concupiscentias mundi.
 inueniā animā ^{suā} eius in regno di. Commo-
 datio^{ne} p̄ animā commendat qui corpus suum
 cruciat. ut animam nutriat
 Post dies autē sex; idest p̄ sexta ad a tem un ^{de m̄cho}
 di. Igit̄ in septimo ^{quod} requies inter p̄ta-
 tus; Adsumpsit dñs ih̄s p̄ d̄r̄ & iacobū

F

& iohannem. & ducit illos in montem
excelsum. tabor. huc enim mira figuratio
fecit dñs ihs. quicq̄ petrum & iacobum
& iohannē intellegit tota ecclesia quæ
congregatio omnium gentium. mons ille ta-
bor quinter p̄tat̄ mons luminis. est para-
disus ubi gloriosus apper̄et dñs in regno
suo. Et splendunt facies eius sicut sol. Idest ele-
cti fulgebunt sicut sol in conspectu eius. ⁊
Et alio sensu uestimenta eius alba sicut nix
est congregatio omnium populorum sicut
uestimenta. & multas pellibus fiunt. Ita &
multitudine populi struit̄ ecclesia.
Audiamus quid subdit̄. Apparuit moyses
& helias cum eo. moyses est lex. helias sor-
do prophetarum. In alio sensu. moys̄
& elias significant uentur̄. s̄ anget̄ & sc̄i
obuicem xp̄o in cære cum uenerit iudi-
candi dies. In alio sensu xp̄s cum discipulis
figurat uetus testamentū cum nouo.

Illa uera congregatio illum sempiternum
 diem figurauit in quo ueniunt angeli quos
 significauit helices uir cecustus corpore &
 sca adq; angelica uita nutritus. ueniet
 & pphete ut patricerchocis quosm figura
 gestauit moyses. uenient & omnes gentes tye
 quos figurauerunt apostoli; & p uis sus
 ceptum ab oculis eorum. Illu est quod
 post iudicium ut poena pcepta non ua
 lebunt impii uidere xpm quia in tene
 briserunt. Et uox audita est dicente
 petro; Dne bonu est no hic esse si uis fa
 ciamus hic tria tabernacula. hoc est ha
 bitaculu trinitatis & consummatio trib;
 legis. uidens uero petrus claritate di qua
 lis uenturus est iudicare illi qui uenerat
 primum saluare & nesciens quid diceret;
 nisi faciamus hic tria tabernacula. hoc
 est consummatio triu legu. & ecclesia
 gaudeat cum eo que in trinitate suscepit

et dixit illis dñs ih̄s. nemo uidet uisionem.
donec filius hominis a mortuis resurgat;
In uisione uero illa. ne minē uiderunt.
nisi solum ih̄m. Idest ut non dubitarent
discipuli. cuius sermo illis dictum fuisse;
Sed firmi scirent. quod ipse esset xp̄s filius dei
qui cum patre fulgebat in caelis. & cum ap̄t̄
conuersabat in terris; n̄ sub thetra. Idest
ueteris testamenti; n̄ sub candida. Idest
p̄dicatio s̄c̄i euuangelii; quia quod obscu-
rum erat in ueteri. n̄ n̄ uelatur in nouo;
n̄ sub pluuias. ost̄ p̄dicatio apostolorū.
qui faciebāt fructum penitentiæ p̄ ascen-
sionem xp̄i. **C**um uenisset dñs ih̄s.
ad tur̄ b̄cc̄. Idest cum descendisset. ad tur̄;
homo genib; prouolutus rogabat eum
dicit sana filiū meum quia lunaticus ē.
homo prouolutus est ordo p̄ph̄t̄arum
qui sperabunt xp̄m uidenturum & roga-
bunt. prosequacē. ecclesiā; filius eius

lunaticus

lunaticus. signū populū gentiū adoran
 tes idola, caecū & in ignem. id est incupidi
 tatē mundi. Crebro in ea quā id est in
 luxuriā. Falax est ista omnia. sed hec
 benti spū italem intellectum. Non dubitā
 legentes ut cecidit quia hoc superfluum
 non est. quia quicquid fuit demoniacus iste
 talis fuit & mundus iste ante aduentum
 xp̄. Quicquid fuerunt caeci. clodi. ut &
 ammortui. talis fuit & mundus iste. quic
 les leimus uisites & magna clia ut uirtu
 ter in uia clodam. aut mutū ut mortuū.
 talis facta esse credite uniuersomundo.
 hic buertis fidem sicut gram sinapis. ^{de sinape}
 id est incorrupta & indiuisa. quic gra
 m sinapis indiuisus est & ipse signū xp̄m
 ut aeternam uitā si dixeritis monti
 huic. transe hinc. & transiit. mons xp̄s
 est. transit de uide. ad gentes. & ceter
 per multitudinē in clia adq; supbie

mons diabolus est. Tollite & mittate in
mccre. Id est diabolum in pfundū. quia
potestas data est apostolis eradicare.
montē illū & uirittes eius quē dē demoniū.
Dracmccē census mundi. ucc de admccre. Id
est ad gentes. mitte amum id est uerbum
praedicationis. Piscem qui primus as
cenderit in cccmum. Id est corpus uelum &
gentib; In ore eius inuenies statera. Id est
confessionē fidei diuinitatis. Da eis p me
& te. Id est p me fidem p te confessionē
& ceter. hoc tributū designat passionē
xpī. paruulus intrat in regnum caelorum
non etate paruulus s̄ mente pura. Unde
aptraxit. Stote paruuli in caelitate. Si quis
scandalizauerit unū de pusillis. Id est
iniuriam siue corporalē siue aduersiōnē
fidei. qui spernit eum. qui cccdnuntiat uer
bum dī. a mcccxiimousq; ad minimum non
intrauit in regnū caelorum. Et qui

aeq; uulsi

scandalizauerit suspendat^r mola asinaria
 ad collum eius & dimerget^r in profundum maris.
 Mola id est cura siue circuitus huius seculi de-
 signatur. In collo eius id est in labore huius
 seculi & dimergetur in mare id est in mali-
 tia seculi. Ovis qui errauit hoc est humecpū
 genus, pastor xp̄s est qui reliquid in mon-
 tib; non cegeta & noue oues. Id est in caelis re-
 linquit ordines angelorū archangelorū.
 cherubin & seraphin. & uenit in terris p̄ p̄t̄
 ut peccemouem. id est humecpū genus & imposu-
 it super humerum suū, Id est portat. do-
 peccata hominum. Si peccauerit in te fr̄
 tuus corripe illum in te & ipsum solum.
 ut detectio peccati non sit & in prope rid̄
 fratris non nocet. & si non te audierit
 adibe unum ut duos. Deinde dic eccl̄e.
 & si eccl̄e non audierit adibe unum ut
 duos. Deinde dic eccl̄e & si eccl̄e non
 audierit. sita bificut & n̄ hicus. Id est generalis.

Hom̄

& publicanus qui publice peccat sed pec-
cato & operaeius; si duo consenserint de
omnib; que fiunt sup̄ terrā. fide. Idest ca-
ro & anima. Caro si consenserit anime
que peccata accipit. Ideo ad similitudinem est reg-
num caelorum homini regi qui uoluit tra-
tionem ponere cum seruis suis. Unus decē
mille talenta, decē milia talenta ē qui pec-
cat in dño; centū denarios ē qui peccat in
fratre suo. conserui qui renuntiant dño an-
gelis. Cum consummus s̄ & ih̄s sermones is-
tos. migravit in galileā. quod intellegit
in fine mundi de gentib; ad iudeos; Relin-
quid homo patrem & matrē & adiunxit
uxori. & erunt duo in carne una, Qui re-
linquid patrem Idest xp̄s in caelis uenit in
mundum sicut amentem relinquit illum. ut
non deseriteum, matrē. Idest synagoga;
adheret uxori. Idest ecclesiae, erunt
duo in carne una. Certe quia caput xp̄s

rege ho

embra corpus ecclesiae. Vxor decē det
 auro, Id est cū discesserit aliquid a xpō.
 coniungit se heresi, bonus est dī & celi cre
 tura boni est pro quod habeo facta sūt.
 et quia uanitate carere non possunt. sōl
 bonus est dī. Unde dicitur. uerum tamen
 uerua uanitas. omīs homo uiuens; &
 uanitas uanitatum dixit ecclesia tes.
 mī homo uanitas; & iterum. Ego dixi
 excessus mentis meae. omīs homo mendax
 proinde nemo bonus est nisi uerus dī qui ē
 aeternus & commutabilis.

Deduce
 camelo
 dicitur

Difficile diues intrabit in regnū caeloz;
 et his dicitur quis sub cucurta possident diui
 tias mundi. ut modo foramen acus po
 test ^{esse} hierusalem pro quā camelus honora
 ti intrare non possunt, Alio modo fora
 men acus confessio fidei ut penitentia est
 Tercio modo passio xpī est, Foramen ca
 meli est populus iudeorū qui cū diuitiis

de patrefa

om.

de aegypto scierunt. Aliomodo res
res sum nauium. in regeneratione. Centu
plum accipit & id est quia uno uiro iusto
totus mundus subiectus est. & om̄ locus
diuitiarū est. Post resurrectionem
erunt nouissimi primi; primi fue
runt iudei. facti sunt nouissimi; populi gen
tium facti sunt primi. sic de petro & latrone
sic de infante & sene.

Simile est regnum caelorum homini pat
familias. qui conduxit operarios in uine
am suam. pater familias xp̄s ē. primo
mane. initium mundi. Operari sunt cult
res mandatorum di. uinea ecclesia in
In uiculus testamenti. uinea lxx ē siue sinax
goga. Denario diurno. uita aeterna est.
prima hora est prima aetas. qui prima ho
ra uenit. est. abel. qui tertia hora uenit.
est noae. In foro. id est in mundo, qui sex
ta hora uenit. est abrahā, nona hora ue

nerunt moyses & dauid, circa undecim
 hora aut hora qui uenerunt u... ostendit
 populū gentium. Alio modo signif. ubi
 hanc infantia horater tia. adulescentia
 hora sexta iuuentus. nona senectus. uo
 decima uero significat de crepitate; quia
 cūq; hora nominatē homo correptus in
 genuerit saluabit & accipit & deinceps
 sicut primi. Serofacto hoc est si
 nis mundi, Dns pcurator est dr pater
 curatore est xpi. qui murmurauerunt
 sunt iudei. more humane loquentis
 qui porta uimus pondus diei & estus. Idē
 portantes legem et prophetas.
 Duo ceci signif. iudeos & gentes, Gericho im
 ptatur luna quod est defectio populū
 iustitia sedentes. hoc est in p̄sentē uitae
 iusticiam, Transire ihm. hoc est de in
 dum p̄ incarnationem, Turbes in p̄sentē
 tes. signif. cogitationes hominum In p̄sentē

Dom

devo

Dom

capitolo

reforationem. Transire humanitate sign

Quid ~~quid~~ dñs n̄t transiuit p̄ mun
dum. ~~quid~~ non stetit.

Cum ad p̄p̄inquecess & hierusolim̄. Id est cū
uenis & immundū. b & h̄phceze. inter p̄
domus bucce ut maxille; mons oliu & i. m̄
mons. trium luminis. Id est refectio labori
consolatio doloris. Pottace ueriluminis;
castellō quod contra uos est. idē hierosoli
ma. qui contra legē eucnzelicā repugna
bat. p̄ inde dicitur est castellō. contra
p̄ rasinā ost̄ synagogā ligatā p̄ litteram le
gis. pullum asine. sign̄f̄ populum gentiū
nouum. Sup̄ illum sedit dñs ih̄s. qui non
dum portauerat sarcinā. Soluite & ccd
ducite eā ad me. hoc dixit p̄dicare illos ut
p̄gant poenitentiā & conuertent̄ ad me
hoc est ^{sign̄f̄} conuersationē omniū gentium; Dñs
his opus h̄c b & hoc est fidei populorū; Syon
interpretatur specula uite. filies syon est con

rogatio omnium fidelium. Strauerunt
 uestimenta sua. Id est abicerunt doctrinas
 ueteres ut acciperent nouam. Cederunt ra-
 mos de cerboribus. Id est adtraherent uerba
 de uetera scriptura sicut dicebant. bene-
 dictus qui uenit in nomine dñi rex isrl; &
 de sup̄ eum sedere fecerunt. Id est xp̄m in
 corda fidelium. In cluo sensu. Ramos scis-
 sos. signis scissam doctrinam gentium. turba p̄-
 cedente iudeos signis turba sequente sig-
 nificat gentes. Osanna ebraicae. interpt̄
 In latino saluifica siue saluum me fac. Osan-
 na in excelsis. saluum me fac qui es in excelsis.
 In cluo sensu sicut saluifica angelos. saluifica ge-
 nus humanum. Intrauit dñs ihs in tēplo
 Id est in ecclesia & eicit uendentes & ementes.
 hoc intellegit ep̄s qui accipiunt p̄pter ho-
 nores dandos premia. Ipsi uendunt sacra-
 tiones. p̄pter p̄mia ipsos ab hominibus dñs
 & fidis illis sicut scriptum est. Anathema
 dandi. anathema recipiendi. Cathedrae
 doctrina mensas nummulariorum. manda-
 talegis. columbas honores quos uendere
 non licet. Pueros clamantes in tēplo signis
 sacerdotes psallentes in ecclesia. bēkama.

interpt̄ domus obedientis. ubi mansit ih̄s sig-
nific̄ xp̄m manere in corda oboedientium.
Uertens in ciuitatem. ostendit in prima
aduentum. uenisse ad iudeos quid est
nisi fides eorum. Habebat homo arbore
fici plantatā in uinea. quid est uinea nisi
populus iudeorum. quid cerbor fici nisi
synagoga. Juxta uia. id est iuxta litterā leḡis
Nihil inuenit in ea nisi folia tantum. Id est non
inuenit fidem. in iudeos. nisi sup̄stitutiones.
& doctrinas paternarum. Arefacta est
ficulnea. id est obanso corde iudeorum.
usq; in finem. Item de cerbor fici planta
ta in uinea. qui uineam suffocauit & fructū
non ferebat. ipsa iudeorum synagoga siḡf
quem prophete studentes adq; sterora
mittentes. Id est p̄dicationes. Dñs seruare
rogauerunt. et ait. si non fuerit fructum
abscidatur. Id est si conuersi non fuerint. sine
re demedio peribunt. tollite montē hunc
Id est xp̄m dei iudeis. mitte in mare. Id est
in corda credentium.

exordij filius Homo qui habebat duos filios. xp̄s est. Duo
filii iudei sunt & gentes. & aliter homo
d̄s est. Duo filii adam & xp̄s. & dixit illis.

Teoperare in uinea mea quis & duob; fecit
 uoluntate patris quid dixerit & non ibit aut
 qui non dixerit & ibit est populus iudeorum
 Quid dixerit non eo et fecit. est populus gentium p con
 fessionem fidei. & quid dixerit eo & non ibit. est
 populus iudeorum. **S**imile e regucae *de patre fami*
 lorum hominipatri familiae qui planta
 uit uineam. **P**ater familiae dicitur. uinea
 sinagoga. sepel. custodia angelorum. tor
 cular. id est templum siue mcer tyrium. tur
 rem signi doctrina. **A**gricolesunt doctores
 legis. **C**um autem tempus. fructui ad
 ppinquasset. id est aduentus xpi. serui
 missi sunt. id est prophete quem primum cede
 runt. est heremias. quem occiderunt.
 Est esaias. quem lapidauerunt. est naboth;
 & in nouo testamento. stephanus; **P**rouissime
 misit filium suum. id est xpm. uinea uero.
 est populus iudeorum. custodes. principes
 eorum; **A**lli occiderunt heredem. & eiecerunt
 & traiecerunt. id est xpm de iherusal. in mon
 te caluariae. Caluceria dicitur quia ibi de cal
 uabent homines. hic uinea locauit aliis
 colonis. id est apti qui reddant ei fructum
 sempiternum. **L**apis scissus de monte sima *de lapide*

nibus xp̄i sc̄sus est de iudeis sine c̄tu. De ma-
tre sine semine. De patre sine temp̄e. Factus
in caput anguli contra duos parietes. id est
nouum & uetus testamentum. Quia iudeos & gen-
tes, qui ceciderunt sup lapidem istum confrin-
guntur. Sicut gentes sup xp̄m de infide litate
ad fidem; confringerunt. Supbia humilitatē
Sup quem uero ceciderit lapis conteret eum.
Ostendit iudeos supstratosos. Simile est regnum caelo-
rum homini regi qui fecit nuptias filio suo. homo
rex d̄ est nuptias conpulatio xp̄i & eccl̄e. Sicut
eva & costae ad eam fabricatae sunt. sic & latere xp̄i re-
dempta est ecclesia & sicut & uirginē traxerunt
adam. Ita & xp̄i natus est & uirginē maria. misit
seruos suos. Id est patriarchas. Iterū misit alios
seruos. Id est prophetas. Prandium paratum est
scriptura sc̄a tauri occisi. Id sunt m̄ci tyres.
Abel. esaias. jeremias ut ceteri. Ab alia. id est
crassa ut saginosa. Abierunt in uillam. Id est
in cupiditatē sc̄li. Alii in negotiationē. Id est
inmundum; sicut ap̄t̄s dicit. Nemo militans
d̄o. implicat se negotiis secularibus; ut place-
at ei cuius se probant. Reliqui uero tenuerunt
seruos suos. Id est imp̄um persecutiones. Aut
seruis suis. Id est captis. Nuptias paratae sunt.

regeth

hoc est corda credentium coniuncta xp̄o p̄ amo
 rem caritatis; qui non fuerunt digni iudei s̄
 te & d̄ctas uarum. hoc est ad gentes, Congre
 gauerunt bonos & malos. Id est p̄sens ecclesia
 ubi boni & mali mixti sunt. Intrauit & ex ad dis
 cōbentes. Id est in iudiciū die uenit & uere
 conuertio populi et reddit unicuiq; secun
 dum opera sua. **H**omo non habens ues
 tem nuptiale, Id est bona opera ut possites
 se ad nuptias id est ad d̄ctera d̄i. et ipsi
 significant non habentes bonam conscien
 tiā fidem & caritatem. **Q**uest̄ cesaris. Id est
 censum mundi reddere mundo. **Q**uā
 di dō. hoc est anima, **M**ulier quae septem
 uiros habuit. est synagoga, **S**eptem uiri
 id est eb̄ta cum. **D**efuncta mulier. Id est
 l̄x defuncta. transiēdo de ueterē
 in nouū. in resurrectione cui uerit de sep
 tem. **A**si diceret quae l̄x erit post re
 surrectionē. **A**t illis ihs. **I**n resurrectione
 non nubunt sed s̄t sicut angeli d̄i in
 caelo. Id est post resurrectionē **L**egēs n̄
 s̄t nisi qui h̄c legem custodiunt. in eter
 num cum angelis sine fine gaudebunt
Sup cathedram moysi, Id est sup doctrinā ipsius. **D**efectio

sedebunt scribe & pharisei, philacteria hoc
est decem uerba legis in castrola scripta por-
tabant pharisei in fronte. Illa tenent se
philacteria in orice sua. Id est in annabula pendentes
in ceris uestimentorum. ut ce dñi tu eos in
recordationem haberent. Inponunt in
Humeras suos. onera graua & importa-
bilia. De his dixit qui sedent in cathedras
seniorum. Id est episcopi ut sacerdotes et non possunt
tare non possunt nec soluere scripturas. nec
digito. Id est nec paruulo possunt scrutare
scripturas. nec p̄dicationem habent nec
operari. Hierusalem hierusalem gemmans
ost̄ affectum doloris. Sicut gallina con-
gregat pullos suos sub classibus. & expandit
pennis. Ita & xpi expandit palmas in cru-
ce ut congregaret iudeos sub tegmine p̄-
tectionis sue. blandiendo congregat fili-
os suos. Sicut in cantico deuteronomii
asserit. extendit alas suas & cecidit super
eos & suscepit eos super scapulas suas.
Non me uidebitis donec dicatis benedic-
tus qui uenit in nomine dñi. Ost̄ quia
in secundo aduentu uidebit eum om̄s carnis
Et plangent super se om̄s qui punxerunt eum

ehierusal

Non relinquit hic lapis super lapidem. ^{dedi enim} ostendit
 onem iudeorum. Tunc scandalizabunt mul-
 ti. ostendit quia per multitudinem persecutiones. mul-
 ti negabunt christum; abhominacionem. Idest sta-
 tua ante christum posita in templo; dissolacio. Idest
 consummatio; qui sunt in iudea. Idest in confes-
 sione fidei. Fugient ad montes. idest ad doc-
 trina apostolorum; qui sunt in tecto. hoc est
 in contemplativa vita non descendat in domum
 Idest in activa vita; In agro idest in predicacione
 euangelii. Non tollat tunicam suam. Idest non
 revertat ad pristina conversationem. Ue pre-
 gnantibus & nutriendibus; idest ut concupiscenti-
 bus; resalientes ut cuceris; putriendibus; hoc est
 mala opera propter amantibus; hieme hoc est per secu-
 tum. Sabbato ostendit finem mundi. ubi fuerit cor-
 pus illuc congregabuntur aquile. corpus christi
 aquile anime sunt sanctorum. Alter in resurre-
 ctione unaqueque anima suum corpus propter
 um suscipiunt prolem euangelii predicatio-
 nem signis. Luna ostendit ecclesiam. stelle
 to minores sancti predicatorum; uisitates caelorum
 hoc est ordo ut agmine angelorum appere-
 bit signum in caelo hoc est crux christi a cuius splen-
 dore fuscabitur mundus; perturbabitur.

fico

angelorum. Arbor fici est gens non credentium
 Ramuseius tener ost conuersationem
 iudeorum in futuro. Sicut ait ap[osto]l[us], Cum ple
 nitudo gentium subintrauerit. Tunc com[er]is
 rah[us] saluus fiet. Erunt duo in cegro id est in
 p[re]dicatione euangelii siue in operatione
 unus adsument[ur] qui conplet p[re]dicationem in op[er]e.
 Lupus relinquitur cui uidet ab opere iusti
 tiae. mola hoc e[m] mundum. Duemolentes sig
 nificat ecclesiam catholicam & hereticorum.
 Duo in lecto. Id est corpus & anima. & aliter.
 Idem inquit es monachas ut penitentis ost & in
 desimiliter electa & rep[ro]bi.

uirginib[us]

Simile est regnum caelorum decem uirginib[us]
 haec pass per totum mundum ponitur & p[er] masculu
 los & feminas. Pass eccl[esi]e catholice hypo
 crisis inuidit. Accipientes lampadas suas sig
 nificat castigata quae si pignem corpora sua
 munda & purgata recipiunt in aeternum.
 Uirgines sunt eo quod xpm non negauerunt.
 Et quinq[ue] corporis sensus immaculate custo
 dierunt. uirgines corpore. uirgines ani
 me. quinq[ue] prudentes s[un]t eo quod opera
 suae pregnacelestia laborauerunt. Quinq[ue]
 stultes s[un]t quide quinq[ue] corporis sensu nec cupu

seruauerunt in dō. Sed propter retributionem
 seculi in laudes hominum ^{ueritate} gesserunt, et quia
 semper querunt testimonium hominum
 cum sint castae corpore & mente polluta; Dor
 mittere enim ante somno. languescere est ante

Dormire. in morte quiescere. in media nocte id
 est in heremo huius mundi siue in securitate
 negligentiae. Clamor factus est. id est quia scrip
 tura semper clamat quia xps uenturus est, Exite
 obuiam ei. id est pro peccate corda ad rationem
 reddendam, & quia in die illa omnes anime iustorum
 uolabunt

in caere obui
 am xpo & sic semper cum dno erunt & cum uocat
 fideles ad regnum. Fatuae &cluduntur fo
 ras et querunt oleum. occidicant & uos ui
 detis operantia quae clia sunt. Et dicunt dno
 dne aperite. et dno dicit nescio uos. id est nescio
 cio opera uestra bona.

Sicut homo peregre proficiscens uocauit seruos ^{de x. aliter}
 suos, homo xpi est. peregre proficiscens est de mun
 do ad patrem, uocauit seruos suos. id est doc
 tores. dedit illis bonas suas. id est doctrinae euan
 gelicae. quinq; talenta. id est quinq; corporis sen
 su. uisus. auditus. odoratus. gustus. tactus. qd
 pro consuetudinem solebat mouere ad causas

transitorias conuertat ad eternas. Sicut
dicitur iudicium est. Auerte oculos meos ne uide
ant uanitate & decedat a te, Custodia aurem tuam
ne excidias uerba blasphemiae ut de trahen
tes. De odoratu dicit, bonus odor sumus dō in
his qui pereunt. & in his qui salui fiunt, De gustu
dicitur, nolite maledicere sed magis
benedicere. qui communitur blasphemiae,
communem confessionem & confessionem. De
tactu dicitur, qui furabat iocum non furatur
sed magis labor & manibus, ut habeat unde
tribuat indigentibus; ideo fiunt decem talenta.
Duota talenta id est intellectus & operatio &
saliter duotestamenta. Idest uetus & nouum;
Qui habet & haec & implet & exemplis & uerbis docet.
saluat semetipsum & ecclesios, Idesto si instruit
hominem in eodem intellectu & in eadem ope
ratione. Idesto germinantur unū talentum
ostendit intellectum absconditum in terra, Idest quod
dicationem euuangelii propter terrenas lucras
docet ut is qui nec uerbis predicat nec exemplis
docet huiusmodi sapientia nihil est; post
multum uero temporis. Idest in fine mundi
uenit dominus seruorum illorum. Vicit ubi non
seminauit, ostendit fidem gentium ubi non fuit predi

catio doctorū; Tollite talem & date ei qui ha
 b&decem. Idest ipsum intellectū quocumce la
 ut sub terra. Idest sub cupiditate tollere eū
 ex parte a sensu suo & de terra uiuentiū. Date
 ei qui hab&decem. hoc est qui germinauit in bo
 no opere. Quinq; sensūs; sicut a. ita p̄t̄s. ipsi sibi
 sunt l& qui ostendunt opus legis in cordib; suis;
 qui hab&decem. ostendit qui hab&fidē
 & caritatem et operatio. ^{dabit̄ enim intellectus} ipsa fides moriet̄
 meo. **maiestate** hoc est potestate & huius po
 puli iudeorum significat. Oues uiri popu
 los gentium siue dicentes. d&strum. hoc ē
 p̄perum siue rectū; Sinistrum uero aduer
 sum siue poenale quia apud d̄m nihil ē sinis
 trum; Cum uenit s̄x̄h̄ in b&h̄c̄c̄n̄a hoc int̄ ^{de passionē}
 p̄tatur in domum oboedientiae. hic dom̄s.
 p̄ mundo ponit̄. Leprosus totū genus hominū
 significat. mulier. Idest futura ecclesia. Ala
 bastrum. dicit̄ ampulla ut uacc. unguentum
 mixtio pigmentorum. Pistacimortario mar
 moreo. sed alabastrū signif̄ corpus homi
 nū. ut b&basimum; Caput xpi d̄s pater est;
 Recumbens. Idest sup̄ ecclesiā pauperesse
 phœbeas uobiscum. Et de illi sp̄uip̄er̄ dix̄.
 quis p̄t̄als indigent doctrinā siue q̄cibā

+ q̄ aut
 no t̄ habet
 ip̄ q̄ t̄ ha
 b& c̄ offe
 tur ab e
 q̄ t̄ habet
 fidem d̄m
 in b&cca
 r̄ccatē
 & opera
 tione

corporal. ⁊ indigent. nec ut non semp. Idē
corporaliter secundum carnē, Joseph uindi-
tus est cōfratrib; Ihs a discipulo, Joseph missus
est in puteum; Ihs missus est ad infernum;
Joseph uinditus est in egyptum xxx argenteis ut
saturaret famem corporis; Xp̄s uinditus est
xxx argenteis p̄ peccata hominū & p̄ fame fi-
dei. Sicut scriptum est in hieremia p̄pheta
Suspendunt mercedem meā xxx argenteos
quos cōdēciatus sum ab eis. Et exinde que-
rebat oportunitatē id est tempus congruū.
Per aliam sinceritatem mentis ost. Bibi illū
nobiscum in regno patris mei. uobcū id est
in membris suis. In regno. Id est in ecter p̄cui-
am pastore. Id est xp̄m; disprent quer Idē
ap̄or. p̄cedam uos in galileam. Signif relic-
tos iudeos. cecidit cecidit gentes. Transeat a me
calix iste. Idē p̄cessio. Dixit hoc p̄ parte car-
nis. Quia non pater & ur agentes sua. Gladium
uerbum diuinum est. siue sp̄s sc̄s; Amputata
auricula. Id est computatū auditū iudeorū
inmunditiā & corei iudeorum accepto ut nra
inmunditiā purgaret. Flagella sustenit
ut nos de flagellis peccatorū liberaret.
Sicut cecidit & stendit p̄calmas in ligno uite.

Et iudei & tenderunt palmis in xpm.
 proinde xpi & tendit palmis in lignum cru-
 cis. per cantum galli ostendit respectationem
 p̄r̄ sc̄i, Recordatus p̄ & rus. media nox. Jo est
 resensuita. Joseph traditus est in unculis. sal-
 uator uinctos. ductus ē a iudeis. ut in rorum uin-
 ula peccatorum solueret. Isaac portans sibi
 lignum ad mortē. Galuator portauit sibi
 rucem ad p̄cessionē. Isaac aries liberat. sal-
 uatorē. latro puocat. Abraham in monte of-
 ferit filium. D̄r pater in monte golgotha offe-
 rit xpm. Illi uox datur ne filium occidat. xpi
 ut de inferno mortuos reducat. abrahāem fi-
 dem seruanda. filium obtulit. D̄r mundi latre
 filium ponit. abrahāem post fidem. accepit gra-
 uam. xpi post mortem. de inferno accepit p̄dā
 D̄r t̄o de xp̄o non licet mittere in cor bennan,
 cor bona dicit ebraice. grece dicit gazophila-
 t̄o. suedi uttae. latine dicit diuitiarum
 custodia. Per effusionem sc̄i sanguinis. redemp-
 tu. Et genus humanum. per p̄tium sc̄i sanguinis.
 emptus est. azer in sepulturā peregrinorum.
 ductus est in desertō. latro ductus est in inferno.
 Aliter immolatu ostendit xpm p̄ peccato ho-
 minum. & uerunt iudei tunica. iudei & u-
 erunt

xpm ostendit spoliatum xpm a fide iudeorum.
Indutum clamide coccinea ostendit effusionem san-
guinis ipsius siue in certum. Exeruit
eum clamide coccinea & induerit eum uestim-
tis suis signum in finem mundi conuersionem iudeo-
rum, milites qui diuiserunt uestimenta eius te-
nent figuram euangelistarum qui diuiserunt in-
ter se doctrinam xpi. Per quat tuor peccates
mundi in hęcisionem uultu ostendit hęcisionem
regni iudeorum siue ad fidem xpi. Ex scissure
uelum ostendit ^{ia} hęcisionem storię legis & reuelationem
spis scilicet. Tertio modo ex scissure uelum ostendit
quod per resurrectionem xpi ex scissure celi generi
humano, sicut sacerdos semel introiit in sca-
scorum, ita xps semel cum corpore uictor ab
inferis ascendit ad caelos & introiit in sca-
scorum quod est regnum ipsius solus qui sedet
ad dexteram patris. Terramota ostendit gratiam celi
commotam de iudeis ad gentes. Petrescissure
signum dura corda iudeorum scissa de fide.
monumenta apta ostendit corda gentium ad fidem.
per sindonem mundam gratiam baptismatorum siue
moralisationem ecclesie signum. monumentum
ostendit ecclesiam & gentibus; nouo scisso impetra. id est
quia non fuit predicatum uerbum di gentibus, & scilicet

monumento impetra hoc est & scilicet duritia
 gentilitatis ecclesiae, lapidem reuolutum ab
 ostio monumenti. ost duritiam cordis iudeorum
 remota, uesperesabbata, id est finem mundi
 primasabbata id est resurrexio. Reuolutum
 lapide signum duritiam iudeorum conuersa
 infuturo ad fidem, p fulgorem. ost terro
 rem, per candorem uestimenti. ost consola
 tionem resurrectionis. In galilee in monte
 eum uidebitis. ost de populo iudeorum ^{conuersis} ad gen
 te.

**Explicit Expositio scilicet secundum
 Inop secundum Marcum.**

Ber peccaliticum totum genus humanum
 signum. Quin lecto a quattuor postec
 batur, per lectum corpus designat,
 Quattuor portantes. ost quattuor elemen
 ta mundi. ut quattuor ordines euangelis
 tatorum. Siue quattuor uirtutes anime
 Id est fortitudo. iusticia. prudentia. tem
 perantia, Fortitudo est pugnare contra
 uitia. iusticia uiligeredim & toto corde
 & conima. & mente & uirtute & proximum tu
 um sicut te ipsum, Prudentia puidere
 futura. temperantia est in omnire impo
 nere motum, nuda uerum tectum. de

storię legis patefacientes submisert² gra
batum ost² mutata litterę legis manifes
tum sensum euangelii; p̄cepit eis ut in nauem
la sibi deseruirent, hoc est in ecclesia p̄dicare.

aspice

Ascendit in montem significata ascensione illius
cum carne in caelum. Toncens xp̄s est. filius
nitri. aptist². pubes p̄phete. pluuia uero p̄
dicatio diuinę. homo qui seminauit est doc
tor; Semen quod seminauit est uerbum diui
num; In terra id est in corda hominum; Dor
mientem id est nescientē; p̄ noctem aduer
sitas siue ignorātia intellegit. per diem ue
ro p̄spicitas siue scientia ost². p̄zermen con
punctionem cordis desig². p̄erbccem fidem
operum ost²; p̄spicam intellegit p̄fectio
operationis. plenū fructum inspiciatē con
summatio operum; p̄ falcem am
putatio p̄sentis uite. & consummatio sci
signif². In illa die tota curta p̄sens intellegit.

de uento

Sero facto ost² uespere mundi. Dimittens
turbę iudeorum abijt in nauē; id est
in ecclesiā & gentib; Alina ueserant
cum illo. id est quęsi diuersas ecclesie
hereacorum; p̄ p̄cellā uenti intell²
p̄secutiones infidelium contra fideles;

41
luctos mittebat ut impleretur nauis sig
persecutiones anti cristi seuis simas utp
de abnegatio ueniat multas sed dilec
uendo perseverant infide xpi. Dormire
xpm in puppi ostendit batone fidelium ut lecto
m. In persecutione secit ante eum, post inuo
ant eum inceditorum sibi, facta est tran
quillitas in ceteris & hoc post persecutione
anti cristi & post resurrectionem, homo ha *desperantia*
bens spm inmundum est totum genus. Cate
chis disruptas ostendit gentes praecurrican
tes legem naturae suae siue doctrina philo
sophorum, Similiter & iudei disruptas
litteram legis siue prophetiam. Concidit sela
pidibus ostendit populos gentium adorantes la
pides, misit ad hunc bimos discipulos ad pre
dicandum, ostendit duo testamentum ut ecclesiam
utiq; predicantur, Similiter & quia cari
tas in minus duobus non consistit, per uir
gam consolatio siue disciplinae intelligit
et speculum ait, quid uultis in uirga ueniam ad
uos. An in spiritu in censura & ueritate & consolatio
nis, Calciam sandalium pro tribus causis, pro
nequa serpente pro spinis & pro frigore, cal
citas pedibus ostendit doctrina euangeli
propter spinas Idest propter lizationem diuitiarum.

uel sollicitudinem scilicet, propter frigiditatem
id est tepiditatem ut per uicem fidem, propter
serpentem id est propter doctrinam hereticorum
ponduccibus tunicis. id est non duplicem ut dubiam
mentem, iterum non dubitem inter fidem &
infidelitatem. Alter non duplicem fiduciam in
nouo testamento aut in uicem sed sit fides fir-
ma in solo deo, Similiter non sicut similes
quod quod dicunt non faciunt & quod exterius
uidentur deo operatores esse intus ab hominibus
laudes querunt non ita faciatis.
Herodes tenet figuram diaboli. per cenam quam
non subsequitur pro consummatione diaboli intel-
liquitur. Qui ueniens in christo consummationem suam
uidebit, hora uicem preterit, id est littera legis
iam preterit, Unde ait. Transierunt uetera
& ecce facta sunt noua, id est transiit quod dicitur
ualiter dicitur & renouando facta sunt noua,
per centenos. intellegit perfectus numerus
per quinque genas: intellegit remissio pecca-
torum, Serpentes sunt fines mundi. Calca-
uit ihesus am certitudinem scilicet discipuli erant in ma-
ne, uoluit preterire. id est temptanda illos.
Ut cum se uideret homo quomatus in persecutio-
ne inuocet deum & ipsi prope est sicut illis fuit
Genesar interpretat porta apta ingressus.

indomum. hoc est immundum; nemini uoluit
 esse. De Capolim ostenduntur decem ciuitates. signum decapoli
 decem uerba legis praecepta; Surdum &
 mutum. ostendit totum genus humanum. Surdum
 erat quia non audiebat mandata dei peccata
 creuebat. ut ait propheta, Audiam quid
 loquat in me dominus deus, mutum quia confessionem
 laudis deo reddere non uolebat. & confessionem
 fidei non habebat ut ait, Confitebor tibi
 domine in toto corde meo, educe te eum ostendit
 in remotum locum. quia in secreto cognos-
 cit omnis homo caecitatem peccatorum su-
 orum, & aliter, Eduxit eum de turba pec-
 catorum suorum, misit digitos in curiculas.
 hoc est misit spiritum sanctum in cures cordis eius. Expu-
 ens tetigit linguam eius. Id est adaperuit os
 eius in confessione fidei, Suspiciens in cae-
 lum. ostendit ut omnes laudes deo referant, Inge-
 muit. Id est in gemitu. hoc est peccatus generis
 humani. que in mundo imminebat. Aliter
 ut exemplum nobis ostenderet & quocumque
 tu & supplicatione rogemus dominum, Quidam
 de longe uenerunt, signum gentes; Unum panem
 secum in uacuam deculerunt, Id est christum, dis-
 censio christi de morte. hoc est discensio eius de
 caelis, Scribae conquirentes cum discipulis.

Hic discipuli tenent figuram ordinis propheta-
rum ut patriciorum. Turbe inquiren-
tes ab eis aduentum xpi ostenduntur
a prophetis ut patriciorum. Conquirebant
salutem eius hoc salutem per humilitatem
intelligit, homo qui dedit filium suum.
tenet figuram ordinis prophetarum & patriar-
chiarum. Filius eius totum genus humanum
significat. Per sumam superbia intelligitur, per
dormientiam iracundiam significat. Per cre-
scere auctorem designat. Discipuli non potuerunt
curare. Hic discipuli figuram tenent patriar-
chiarum ut prophetarum. Ceterum neque pa-
triarque neque prophete potuerunt genus
humane ^{saluare} nisi ueniens xpi suo sanguine rede-
misset. ut ait propheta. Frater non redemit re-
demit homo. Frater. id est moyses redemere
non potuit per legem populum. Redemit xpi
qui est deus & homo a primicia & a te generis hu-
mani. Dixit pater in feceris credo adiuua in
credulitatem meam. Intellegis hoc dixit si
deest fides tuca. Augemultum. Discerpenseu signi-
ficat quia quando se uidit dicbulus erasuru
de terra in finem mundi. Tunc plus seuit & dicit
illi potestis ut faciat quicquid uult pro elec-
tos dei si uede uno quoque homine. cum se uidit

humilitate filio

per confessionem & penitentiam expellit, tunc
 contra illos plus suscitatur uita & crudelissimas
 impugnationes. Quocirca seuitus factus ut ut
 mostuus. hic exemplum ostendit, Purzatum ho
 minem id est per confessionem fidei & penitentiam
 moralificat semetipsum ut ait aplos, mora
 lificate membra que sunt super terram, hic uidetur
 duo miracula fecisse ihum, Ademoneo curauit.
 & quicquid mortuum suscitauit, Suscitauit gens
 humectum de morte peccatorum. & libera
 uit eum de demonio seruitutis, per molam circums
 scitidesignatur, per sinam mundicie peccato
 rum emergere in mare id est humilicre se
 in seculo per penitentiam ut perire in proprio pec
 cato, quicquid melius est per seculo solum poe
 na sustinere quicquid melius a regno dicitur &
 per uermes intellegit uerda ut sera pe
 nitentia; semp commedit illum in pena. ^{+ id est conscientia sua}
 quicquid hoc quicquid in spatum habuit non ^{comede}
 emendauit poculum conscientia cordis ^{dit il}
 intellegit. Omnis enim igne saliet, per ignem
 accensionem spiritus sancti intellegit, Condit quod
 dicit quicquid ^{par} comiscor operit sine sale. Ita dom
 nis homo sine scientia dei. Fatui habetis sal
 in uobis. id est habetis sapientiam dei in uobis
 quicumque per aertas credentes in oratione fia

demola

+ id est conscientia sua
 comede
 dit il
 tu impe
 na;

ut, quomodo sic dicitur paulus dicit.
Terroris cui dicitur p̄ stimulo. & non recessit
a me. dicitur ab eis p̄ ut temptare iob. & p̄
misit ei. ut temptaret. paulus non est q̄ cau
ditus ut ipsum stimulum coronaretur. di
abalis & cecidit ut est similiter. ut p̄ eius tēp
tationes iob coronaretur. p̄ inde ait ap̄t̄
Nescimus quid oremus. nisi sp̄s qui inter pel
lat p̄ n̄b̄ gemitib; inerrabilib; monstradi
ctur ad monstrando. quod de liquido signis
monstrat. ostendat ad ostendend & dicitur
postendā p̄ digia. Quod porro dicitur idē
futura praedicant. p̄ modie azymo
rum. que est ante sabbatū. id est dies iouis.
Azima sinceritas facta ē ecclesia. transi
tus trib; modis dicitur. id est de mundo
ad pacem dei uideis. ad gentes. & de
infidelitate ad fidem de morte uirtutē
homolaguenā a quena a que bcciolans.
tenit figuram ex postolorum. siue successo
rē. ac bccibuzatorum p̄ quos bccibuzum
efficitur. Lagena aq; signis bccibuzum
uitas. dñs domus. xp̄s est. Domus eccl̄ae
pascham manducare cū discipulis ostendit se pas
surum. cum discipulis a iudeis. Aliter man
ducat in membris suis. que est ecclesia.

epassione

Der cenaculum. altaorem uita intellegit
 der stratum magnum. amplitudo ecte
 ost, Agnum inmaculatum. in egypto. ost
 xpm inmo latum. In nouo testamento.
 misterium. corpus. & sanguinis quodue
 uis sacrificium. iudeorum recessit. hoc e
 sanguinis hircorum et curorum. Hec m.
 nrm sacrificium quod nouu dicit. Jam tē
 pore melchisedech. oblatum est reuer ten
 te abrahā de cede. pro quid singillatū
 interrogabat ostendit ut nullus confidat
 in conscientia suam.

Viduliscens relictos. in done fuit iudus ab eis.
Signif relictam cetera iudeorum pudus
 fuit. signif quod cepti iudi a sup stioni bis.
 iudeorum ut ad iue rtao nib; illorum. ce
 bierunt ad gentes. Calefaciebat se p & rus
 ad ignem signif tepiditate apostolorum ut ne
 gationem suam adq; infidelitate iudeorum.
 Et uidebitis filium hominis sedente ad dex
 tris uirtutis. hictotū p parte ponitur.
 qui ce uidit illū. stephenus uidit illū & sau
 lus. in uia quendo pstratus ē. uiderunt
 illum & celi sciplures. pilatus inter pta
 tur os mediatoris. qui format non format
 Sic & persecutores format animas iustoz.

ad regnum caelorum. sed ipsi informes
a gratia dei remanent. Spineam coronam
in se suscepit dominus ut spinas peccatorum
nostri ablueret. Unde dicitur. Unde dicitur est. Ipsi
pilos & tribulos germinantur tibi. Tertia
hora dicit quod crucifixus est ihesus hoc est
eadem hora iudicatus ut ut crucifigeretur.
Nam in sexta hora christus eleuatus est
in cruce. pro quid dicit. Domineus domineus ut
quid me dereliquisti. ostendit hoc dixisse pro par
te carnis. Nam secundum diuinitatem
non reliquit quicquid esset potestas.
Reliquit carnem filii ad orationem passionem
ut proprium filium. nos adoptatos filios plu
rimos habere. Sicut spongia cauernas
plenas habebat aceto. Ita & iudei pleni
erant superstitiis & ceteris doctrinis
in se habentes. Joseph ab crimina tenet
figuram primitiue ecclesie & genibus
mercatum sine sindonem; per primum sindo
nis. intellegitur confessio fidei. per sin
donem mortificationem ecclesie siue gratiam
habebat a zatorum. In uoluntate corpus ihesu
sindonem nouum hoc est circumdatum ihesu
fidem ecclesie et renouationem. re gene
rationis. per monumentum & sindonem.

intellegit altare in quo corpus xpi ponit ;
 alter intellegit ecclesia & geratib; que rece-
 pit xpm in cordib; suis. siue mceducan-
 do corpus illius & sumenda sanguinem
 eius & cliter. p & xpi est. monumentu
 factum in p & ra intellegit ecclesia edificata
 & delatere xpi; & uolutum lapide ab hos-
 ad monumenta. ost absconso xpo in lege &
 pph & is; reuolutum lapide. ost apta storia
 legis. xpo reuelato in nouo testamento;
 icc tunc gus mulierib; ihm quertaspone
 hic ostendit non esse apud iudeos sed est apud
 gentes; ^{dicite} ite discipulis eius & p & ro eo quod
 p & rum nominat p negatione ut non dis-
 perar & ur; & cliter ppter principatu
 apostolatu. maria illa de qua eiecit xpi
 septem demonia. intellegit tota uita il-
 lius inquinata que p septem dies uoluit;
 & predicare euuangelium omni creature; id
 omni omine qui habet & pccat e cum omni
 creatura. cum angelis intellegere ut dis-
 cerne re. cum uimentis uidere & sentire.
 cum arborib; uiuere; lignu uiuit & uiri-
 ditate & homo p uentute; cum lepidi-
 b; ee. quia st lapides sunt & homines cre-
 dentes.

Do m
 de pascha

descensa

Significat haec sequentia demonia eicient. siue
spiritualiter. siue corporaliter. linguis nobis.
loquentur. siue diuersis linguis siue noua
lingua p̄dicatio sciē euangelii. Serpentes
tollent. siue de ueneno serpentino. siue de
doctrina hereticorum; & si mostiferō bibe-
rent non eos procebit aut doctrinā heret-
icorum aut uenenum mosticem. Super
oculos manus inponent. siue corporis. siue ani-
me. bene habebunt. filia esion. Id est plebs
ecclesiae. Quid est quod nato dño apper-
uerunt angeli. sed non legitur quod in albis uesti-
bus apperuerunt. De ascensione autē
trinitatis; a postolorū. uidentibus illis ele-
uatus est & in uestibus susceptum ab oculis eorum.
Cumque intuerent in caelis euntem illū. ecce
steterunt duo uiri in albis uestibus. In uesti-
bus autē albis gaudium & solēntas mentis
ostēdit. Quid est autem quod nato dño non albis
uestibus apperuerunt angeli. Id est myste-
rium istud quod in cōsciente dñi uidebat. di-
uinitas humiliata. Ascendente uero dño humi-
litas ē exaltata. Albe enim uestire & exaltationem
magis ē ^{congruunt} quā humilitatem. In cōsumptione
eius. angeli in albis uestibus uideri debuerunt.
Quia qui in cōtuitate succum apperuerunt

humilis. In censionē ostensus ē homo sub
 limis. Sed querendum n̄ est; Cur xp̄s p̄ta ^{de lingua ignea}
 n̄ & filio c̄o aeternus in igne in apparuit **Do. n̄.**
 quere in igne siue & linguis. Cur aliquando
 in columba aliquando uero in igne monstra
 tur; Cur sup̄ uirgentium filium dī apparu
 it in columba specie & sup̄ discipulos in igne
 ides quia nec sup̄ filiū in ignē nec sup̄ discip̄s
 in columba sed se peccatam id est ut cognosce
 ret ioh̄annēs quia ipse sit dī & homo. Fili
 us dī altissimi sup̄ quem sp̄s corporaliter ut
 ut colubae species aduenit & pro hoc sup̄
 discipulos in ignē specie ut sciant om̄s quia
 dī incorporeus ad quem inuisibilis ignis est.
 qui continet om̄a; ad testante paulo & di
 cente. Dñs n̄r ignis consumens est.
 Tenim ignis dicitur quia p̄ hunc peccatorum
 rubigo consumitur. De hoc ueritas dicit
 gnem uerum mittere sup̄ terrā quid uolom
 si ut cerdeat. Terra enim uocata est ecp̄ in
 fimec cogitationes congerent am̄cliz
 nis spiritib; conculcant. Sed igne dñs in
 terra cum afflatus sc̄i sp̄s cœrnalium
 corda & cerdit. cum carnicis uolupta
 tis frigore relinquit. Concupiscentia sc̄i
 & incendit ad amorem dī. Bene ergo in ignē

apparuit sp̄s quia omne corde quod re-
pletur & cutit frigorem et hoc in dese-
rio sue deterrētatis accendit, In igneis
autem linguis cum uerbo, uerbum quip-
pe patris filius est quia uerus est sp̄s & uer-
bi substantia, Item monstrat in lingua ut
certe quae in lingua p̄cedit uerbum, In lin-
guis apparuit sp̄s quia sc̄o sp̄u tangit d̄ uer-
bum non ualeat quia sc̄i sp̄s linguam habet
uel certe in linguis igneis apparuit sp̄s.
Quia om̄s quos repleuerit ardentes pariter
& eloquentes facit, Linguae igneae doctores
habent quicum d̄o amendo p̄dicant cor-
da audientium inflammāt, De istos d̄
scriptum est in iob. sp̄s eius ornecunt caelos.
Ornamenta enim caelorum s̄t uirtutes p̄-
dicantium. quae uelut & ornamenta pau-
lus enumerat dicit Aludat̄ p̄ sp̄m uerbo
sapientiae secundum eundem sp̄m, Ali-
fides in eo d̄ sp̄u Aligratia sancta-
rum Alipphetia Aludiscretio sp̄um
Ali generā linguarum Ali interpretatio
sermonum, haec om̄a operat̄ unus c̄d̄ q̄
idem s̄t diuidens singulis sp̄u uult.
Quod ergo sunt bona p̄dicantiū tot sunt
ornecmenta caelorum hinc scriptū est

in psalmo. uerbo dñi caelificatus est, uerbu
 dñi filius est patris. sede osdem caelos uide
 licet & scriptis dicit & unita simul trinitas.
 ostendit operata est repente de sc̄i sp̄u diui
 nitate adque ungitur. Sp̄u oris eius om
 nes uirtutes eorum; Caelorum igitur uirtu
 tes de sp̄u sc̄o sublatae sunt. quia uirtuti huius
 potestatis; contra me non presumeret nisi
 eos sc̄i sp̄s fortitudo solidasset & quid est qd
 moerens ait. sedit ad dextris dī, & stepha
 nus ait. uideo caelos a peccator & filium ho
 minis stantē ad dextris dī, quid est quod
 marcus sedentē uidit stephanus stan
 tē. quic sedere igitur redemptor n̄ ad
 sumptus in caelo & hunc om̄a iudicat &
 ad dextrum omniū iudicauerit, hunc
 post adsumptionē moerens sedere discre
 uit. quic post adsumptionis sue ḡt̄ iudicē
 in finem iudicatur, stephanus uero in labore
 cestaminis. positus. stantē uidit quem ad
 uitorem habuit. quia ut iste in terra perse
 cutor in infidelitatem uinceret & pillam de
 caelo illius gratia purgauerit, uidit dñs cu
 iusignis est in syon & caminus est in hieru
 salem. plus est autem caminus eē quam ignis
 nē, quia ignis eē & paruus potest facior

N

flammas succendi, Syon uero speculatio
Hierusalem autem uisio pacis dicit, Pacem
uero nram hinc interim speculamur, ut illis
postmodum plene uideamus, & amore er-
go dñi syon ignis est, hierusale. canisus qd
hic amor isrl. flammis est. Aliquatenus ubi
de illo aliquid contemplanur, sed ibi plene ar-
debimus. ubi plene uidemus. quod amamus.
Dissoluit dñs linguam maris egypta scientia
doctrina secularis est, bene autē mare
egypti dicit ^{in p. x. d. 17} qui peccati obscuritate fuscob.
Lingua ergo maris egypta dñi dissoluit quia
huius mundi falsa sapientia p carne seos
tenenda destruxit.

om
Qui non diligit me sermo meus non seruat
& sermo non quem audivistis non est meus
sed deus qui misit me patris, Scitis frs km̄
qui cipse est qui legitur unigenitus filius uer-
bum patris est, Et adeo sermo quod loquitur
non est filii sed patris, haec loquitur sum
ut apud uos mecum quando non manent
apud eos qui cecensurum caelum pmitat
dicit, ecce enim uobis cum sum omnibus diebus
usque ad consummationem seculi, Sed uer-
bum in carnem uenit & recedit, re-
cedit corpore. manet diuinitate apud

os. Ergo tunc mansisse prohibet quia qui
 nuntabilem potestatem semp^{ter}erat cor
 porali uisione recedebat. In regno
 in libro cognoscimus quod helices sit rap
 us in caelo. Sed alium est caelum aereum
 diuina & heru. caelum est aereum
 terra proxima unde aues caeli dici
 uia ecc^o uolucere in cetero uidimus. In cae
 um aetheru helices subleuatus est. ut
 in terra quaedam terra regione repen
 teduceretur. ubi in m^occ^o g^o iam carna
 spu^o quiete uiueret. quousq; finem mundi
 edeat. & mortis debitum soluat. Ille equi
 nostem distulit non euasit. Redemptor
 autem qui non distulit super aucte
 ed resurgendo consupsit & resurrectionis
 g^o sue ostendenda declarauit. Notandum
 quoque est quod helices in currum ascendisse le
 gitur. ut uidelicet apte monstratur.
 quia homo purus adiutoriam agebat alie
 nam. per angelos quippe illa facta & os
 tensa sunt ad iumentum. Et quia nec ad caelum
 quidem heru p^oscendere poterat que
 nature sue infirmitas grauebat. Redep
 tor autem cum^{no} curru non angelis suble
 uatur legitur. quia hic que fecerat oma

nimirū sup̄ omnia sua uisū ferebatur,
Illuc enim reuertebatur ubi erat & inderede-
bat ubi remeenebat. quip̄ humilitatem as-
cender̄ & in caelum. per humilitatē suam
& terram pariter continebat & caelum.
Sicut autē ioseph. uindictus est a fratrib;
ut .n. ditionem redemptoris figurant
Sicut enoch translatus ad caelum. ac re-
um & helices subleuctus Ascensionē do-
minicā designauit. De descensione ergo
dn̄s p̄nuntios & testes habuit. Unū cente
legem & alterum sublege, ut quando
quendo que uenerit ipse que ueraciter
caelos penetrare potuisset, Unde & ipse
ordo in eorū quoq; utroq; subleua-
tione p̄ quaedam incrementa distinguit
Nam enoch translatus, helices uō ad cae-
lum subuectus esse memorat̄. ut inue-
nit & post modum. quinec translatus.
nec subuectus. caelo thierē. sed suauitate
te penetrar̄, Nam enoch quidem ux-
orem et filios habuit, helices uero ne-
que uxorem. neq; filios habuisse legitur.
pensate ergo quomodo p̄ incrementa creue-
rit mundicia sc̄itatis, quod & p̄ trans-
latos. famulos. et p̄ ascendentes dn̄i p̄ so-

iam patienter ostendit, Translatus naq;
 et enoch p̄ co&ū genitus. & p̄ co&ū generans.
 osumptus uero ē dñs. neq; p̄ co&ū generans.
 neque p̄ co&ū generatus. *de october*
 p̄ qm̄ ipsorum est regnum caelorum.
 auperes sp̄s̄t̄ humiles & timentes dñm. Id
 est non habentes inflantē sp̄m. quā in iustā
 pietate timor dñi est. In iustā uero om̄s
 peccata supbia est. uulgi & iā magnus sp̄s̄
 superbia habere dicunt. Sp̄s̄ & iā uentus
 uocatur. Id est elatos sermones. Beati mites
 m̄ ipsi possidebunt terrā. Illam credo ter
 ram de qua p̄ salmista dicitur. Spes mea es
 & portio mea in terra uiuentiū. mites autē
 iniquitatis suae iniurias sustinent & non
 resistunt ei malo. sed uincunt in bono malū
 mites uero superbi mites uero illi qui superbos
 uocant. Beati lugentes. Id est qui peccata sua
 uigilant & quae in hoc mundo. carere am
 olectebantur. amittunt. Beati qui esuri
 unt & sicut iusticiā quae ipsis saturabitur
 in iustos amatores dicit uiri & in concussi boni.
 Illo ergo cybo saturabunt de quo ipse dñs dicit
 eius cib; est ut faciā uoluntatem patris mei.
 quod est iusticia. Et aqua de qua quisquis bibe
 rit fiet in eo fons aque salientis in uitā
 aeternā. Beati misericordes qui propter misericordiam
 captus est helius & pro coitu genitus sed in procoitu generans

rebitur dī. beatos esse dicit qui subueniunt
miseris qm̄ eis ita rependitur ut de miseris
liberentur. Beati mundocorde qm̄ ipsi dī
uidebunt. hoc est enim mundocor. quod ē
simplex cor. & quē admodum lumen uide-
re non potest nisi oculis mundis. Itanecc
uideatur nisi mundū sit illud quod uidere
potest. Beati pacifici qm̄ filii dī uocabuntur.
Itaq; filii similitudinē patris habere debent
pacifici autem in se metipsis sūt qui omēs anime
sue motus componentes. & subicientes ra-
tioni. id est mente & spūi cœternales que con-
cupiscentias habentes edomatas fiunt reg-
num dī neque imperare inferiorib; potest
nisi ipse superiore subiciat. Et hec est pax qui
datus interra. pax hominib; bone uolunta-
tis. beati qui persecutionem paciuntur ppter
iustitiam quæ ipsorum est regnū celorum.
Sunt autē om̄s iste octo sententiae omnib; p̄ueni-
tes. In prima & octaua sententia nomina
dī est res. ^{nūc celorum} Est autem iustū consiliū ut qui se apo-
tentiore adiuuare uult adiuuet infirmo-
rem in quo est ipse potentior. p̄ numerare
possumus deinceps septem capitula sicut in
postulo legit. Quis nos separauit a carita-
te xp̄i. tribulatio ^{an} angustia an persecutio
An famis. An nuditas. An periculum. An

ladius. Sicut scriptum est, septē stergo iste
 uep ficiunt. non octaua clarificat ut quod
 factum est demonstrat, Uideatur ergo mihi
 uicem septem in formis operatio sūssi. De quo
 saucis loquitur. Incipit a sapientia & desinet
 amore dī. Sed in tūm sapientiae amor dī.
 cipe grados ascendentes numeremur amore
 i. ii. pietas, iii. scientia, iiii. fortitudo
 consiliu, v. intellectus, vi. sapientia, vii
 amor dī, Beati pauperes spū. Id est non infla
 non supbi quib; apōs dicit, nolite altū sapere
 edame. Id est nolite tolli in sup stationem.

**EXPLICIT SEI QUANTUM SECUNDUM MARC
 INCIPIT SECUNDUM LYCAN.**

Simile est regnum caelorum fermento.
 Quod ad accepto mulier abscondit in fa
 rina. Mulier ppter filiorum creatio
 ie ecclesie signf. Fermento id est doco
 na absconditea in farina. id est in populo
 numerofo. Sathictria signf trinitate.
 homo qui habebat centū oues sierra uerit
 & illis una. non ^{dimittit} eno ginta nouē in deserto
 et uadit ad eā que perierat que errauit.
 pñsif. qui relictas in numerosis milib; an
 gelorū descendit ad terrā ut genus humanū

duos filios eriperet ab errore; homo quidam habuit
duos filios & dixit illi iunior, Da mihi portionem
substantie que me contingit. hic pater dñs est.
Duos filii adam & xpi. Adam tulit paradysum
in portionem patrimonii quam accepto p̄
obediencia[m] pdidit. habuit in longinqua re-
gionem. hoc est in sc̄m; ubi famis est facta. id
est uerbicium. Cupiebat sedes ubi quis satu-
rare quos porcimenducabant, id est secula-
rium cibum, quod autem poenitens ad pa-
trem reuersus ē sign̄ gentes que cede figurā
habent, et recepit eum pater, Occidit utru-
lum imaginatū. id est xpm. Parauit prandium
id est fidem ut immortalitatem, Dedit etiam
lum, et quidam anulum iusticie eternae uitae,
quod sicut anulus conclusus ita est sine fine. et
uirgam in manu. id est monimendoctrinā. et
mixta canebant ab eis in presentē. id est
duo testamenta uetus & nouum, et in fu-
turo duo cherubin, p̄ calciamenta uero
uestigia munita sign̄. per quib; lapsum
dicibili non timeat, ita ait apostolus. Cal-
cietis pedes in preparatione euangeliū p̄ ad
ad xpm. Pater ait, Tu mecum semp̄ fuis-
ti. & omnia mea sunt. Dives quidem
habebat uilicem siue dispensatorem, di-
ues. Dñs omp̄s est; uilicus ut dispensator.

Saulus ap[osto]l[us] est qui cec[us] pedes[us] zamacliel sacras
 et ceteras didicit legem d[omi]ni suscep[er]at ad dis
 pensandum, Cum uero cepisset credere in
 xp[istu]m p[er]sequi & omnem domini sui dispensa
 & substantiam dicitur est ei, Saule saule
 uide me p[er]sequeris durum est tibi contra
 simulum calcitrare. Dixitq[ue] in corde suo;
 uide facia[m] quam magister fui & uilicus cogor
 esse discipulus ananie et operarius gentib[us];
 et dixit quocundo ei dicitur est ire ad anani
 am et b[e]n[e]dicta zec[er]e. Et dixit fodere non ualeo
 n[on] predicare et erubescio. Ac si dicitur & conspicio
 ueterem legem esse destructa[m]. Quia &
 p[ro]ph[et]e usq[ue] ad iohannem b[e]n[e]dicta[m] fuerunt.
 uo modo nouam discere erubescio, Faciam
 igit[ur] quod mihi utile esse cognosco ut cum piec
 us fuero de uilicatione mea recipiant xp[ist]ia
 in domo success[us], Igit[ur] cum ad b[e]n[e]dicta[m] ana
 niam uenisset coepit eos quem ^{lib[er]is} pri
 mum legem ueterem predicauit. noue
 docere. Dicebat iam uetera in noua
 transisset, uocauit itaq[ue] duodecim
 milia debitorib[us]; primu[m] q[ui] debebat centu[m]
 cadoselei. id est congregatio gentium q[ui] di
 misericordia[m] indigebat fecit eos scri
 bere ^{num[er]o} quinque gen[er]io. id est poeniten
 tiam agere qui sine lege peccauerunt.

Ac si istae parabula consimilatur cum illis
quidebcent. denarios. quin gentos. at. L.
Et istum sic intellexit fuisse. iudeos & gentes.
Igitur uocauit illum. quidebent centenu
riū numerū ^{at} Accipelitteras tuas. sed describe
lxxx. idest populum iudeorum qui ueterē
legem in grande debitum pmanebant. quia
grauē est ueterē lege quē noua fecit eos. pro
uam credisse pfectā. mutandam ueterē
cogiteos ut decemū facerēt. lxxx. Id est cre
dere in dno resurrectionem que octaua die
decadis conpleretur. ut de sabato transiret
ad primam sabbatū. Ob hanc causā
a dno concludatur quod bene fecisset. qd
legem austeritate mutasset. Ideo uoca
tur. uilicus iniquitatis quia licet bene offe
rebet. non tamen benedictus uidebat. Credens
quidem in patrem. sed filium psequens. ha
bens dnm omnipotentē. sed scm dnm negans.
Considerate quam prudens et fortis uique
fidelis paulus. ad defendendum ueterem le
gem. Tantum igitur & alterū ^{at} fidelis
et prudens fuit usq; ad mortem defendendā
nouē legem. plus quam ceteri apti. qui fi
delis est in minimis. idest in carnalibus. et in
multis fidelis erit. Hoc in spiritalibus. qui
autem in paruū iniquus est. et in mul

#

numeri continetur. & de octo

am iniquiserit. Si aut carnalis diuitias q
 abunt bene non dispensa ueritas aeternas
 diuitias ecclesies doctrinas qui credit ub
 licentis sit diuitias mundi aut. quicquia
 nat pecuniam: dñm amcere non potest. Sci
 andum est quia illam sententia dñs ep̄s
 posuit. ut quomodo uilicus dñō suo fraude
 fecit ut haberet potea und e uiueret. Ita
 ep̄s locumpententiae reserucere
 am non peccatores & terminare quia si
 cut scriptum est. nolomostē peccatoris
 sed ut conuertatur & uiuat. Judex qdā
 erat in ciuitate. hoc est pilatus erat in seculo.
 qui nec dñm timens. nec hominem reuerens.
 id est xpm qui & dñs erat et homo. Uidua
 uero quidam rogabat eum dicit. uindica
 me de uersario meo. uidua illa syna
 gogam signf. aduersarius eius. xps erat
 dilatus nolebat quia certo multam tempore
 rogatus fuit ut interficeret xpm. Sed
 nolebat dicit. quid enim male fecit. post
 haec autem dicit in rase. Si dñm non amo
 nec hominem reuereos quid molestice mibi
 haec uidua non uindica bo illa. figurat
 uoluit illum pdere. Ad uide dicebant
 Barraban seruire ihm pdere. Nulle
 locis manib; dixit. Inno cens ego sum.

deputat

297
a sanguine iusti uos iudertis. Zacheus statura
ra pusillus erat. simili & fideim. Ascendit in cer
borem ut uideret xpm. Id est redidit in eum
qui crucifigendus erat. Dimidium bonorū
suorum pauperib; dedit dimidium reser
uauit ut quadruplū redderet illorum qd
male tulerat. Non enim ad mensurā datus
sp̄m. hoc de filio pprio dix̄ in quo plenitudo e
diuinitatis. Nam homines secundum mensurā
accipiunt gratiā s̄r̄ sc̄i.

EXPLICIT EXPOSITIO SCOM LYCAM

INCIPIT SECUNDUM IOHANNEM

In principio erat uerbum. In principio om̄a
in ipso incoant siue fiuntur. Uerbum pa
tris filius est apud d̄m qui co filius apud pa
trem s̄e p̄ est. d̄r erat uerbum. d̄r erat filius
hoc in principio apud d̄m filius erat incoa
tione creature apud p̄ctrem. Om̄a ip
sum facta s̄t siue in caelis siue q̄ in terra s̄t.
Sine ipso factum est nihil. hoc est idolum.
quod est in eo uita erat hoc est quia illi omnia
ante quam fi & uiuent. Uita erat lux hominū
Lux & uita hominū xp̄s est. Lux in tenebris lu
cet hoc est xp̄s in populo iudeorū p̄ legē moy

& prophetas. Iudei eum non cognouerunt; Erat
 lux uera que inluminat omnē hominem ue
 nientem in hunc mundum. Lux . . . xp̄i
 inluminat nascenda ut nutrienda siue
 uenienda ad gratiā bēbāsmi sp̄s sc̄i inlu
 minat scientiam. In mundo erat corporali
 ter mundus eum non cognouit. Idest popu
 lus iudeorum partē aliqua et pars aliqua cog
 nouit. In uice uenit. hoc est in gentem suā
 secundū carnem. Sui eum non cognouerūt
 id est populus iudeorum, quod quādam
 receperunt eum dedit eis potestatem filias
 dī fieri p̄ fidem & dōnati sūt. Idest p̄ renouatio
 nē bēbāsmi & gratiā sp̄s sc̄i, uerbum caro fac
 tum est et habitauit in nobis. Idest p̄ cōsump
 tionem carnis; uidimus gloriā eius quasi
 unigenitū a patre. Idest p̄ transfigurationē
 et resurrectionē illius.

Dixit enim iohannes ad turbas post me ue
 nit qui ceteris factus est. ostendit xp̄m
 secundū ueritatem carnis. Iohannes; nā
 xp̄i ante secula et p̄ ipsum factus sūt omnia in celo
 et in terra. Et prior me erat, et de plenitudine
 me eius nos om̄s accepimus. Idest nascendo
 siue nutriendo et gratiā p̄ gratiā. Idest p̄
 gratiā ueteris testamenti; Accipimus no
 uum testamentum, iterum fidem et ca

ritatem plura legis prophete, Tertio modo
per gratiam beatus accipimus gratiam aet-
nam, Quarto modo per sententiam beneagen-
do accipimus vitam aeternam, filius qui est in si-
nupatris, id est in corde patris, siue in secreto
Confessus est iohannes non esse christum tam-
negavit se esse praecursorem christi, Altera
die uidit iohannes christum uenientem et dix-
it deo. ecce agnus dei ecce qui tollit peccata
mundi, uides quia quem prophetae praedixerunt
ipse digito ostendit, Ipse uero putemur
et ostensorem et prophetae uocare, & in illo
loco dixit iohannes ego non sciebam eum ostendit
mundum. iohannes non sciebat eum filium esse dei &
naturae esse incarnae,

Altera uero die uenerunt duo discipuli iohanni
ad dominum ihesum, duo discipuli duo testamen-
ta intelleguntur, Relinquentes iohannem
hoc est mutatae historiae uetera in noua factura
dicentes dominus ihesus, quid queris, At illi dixerunt,
Rabbi ubi habitas, id est in qua doctrina co-
moras ut doces, At illi ihesus, uenite quia omnes
homines uult deus euenire, Ac si dixisset ad
eos doctrine meae, et apud eum man-
serunt die illo, hoc est quia in preceptis am-
bulauerunt illi ad die in nouo testamento
hora quae si decima hora ostendit ad gen-

res et post resurrectionem suam de mundo
ad patrem

Deinde uocauit philippum & ceteros ad
duxit petrum: id est ecclesiam gentium cui dixit
Ius symon bethrona tu uocaueris cephias
quod interpretatur petrus. Ac si dixisset a petro tu
oboediens tu es columbe filius. Tu es stabili
as tu es firmatus super te firmatur ecclesia pro boe
liantiam in terra requiescit. *Ps. scilicet tu eris stabili
tas legis.*

Deinde uenit nicethacius uel qui figurat ecclesi
am quem ipse dominus suo ore laudauit dicens
ecce uir israelita quod interpretatur cognos
ens. homo domo in qua maccula non est. Cum es
essufficui uidete. id est sub littera legis ut
synecgoga ut ut dixisset ante ab initio cogno
scite quod confideris. e

De tertio publicae factesunt, id est in terra
lege. coniuncta est ecclesia christo. Cetera
mater ihu ubi signis synecgogam, ihu & disci
pulis eius. figurant ecclesiam. Deficiente ui
no. id est defecta littera legis non dum uenit
in oratione ost non dum uenit tempus passio
nis eius, S & cydrie s & caeteras scilicet signis; puri
ficatio iudeorum ost bapasmum confessorem.
In cetera ost duo testamenta. Ternas
ost tertiam legem, Architrachus est terra

deriu

domui. signū iohannem qui ante passus ē quā
xp̄s; Sicut fuit p̄cursor uite. factus est p̄cur
formosus. Et aliter. cerche treclinus. est mo
yses. Aquacuinō factū ostendit reuelationē
ueteris testamenti in nouo. Alter per aquam
baptismum iohannis intelligitur,
per uinum passionem xp̄i. Alter per aquam po
pulum intelligitur per uinum nouum testa
mentum ut sanguinem. Unde ipse dñs dicit
Sanguis meus uerē est potus, bonum uinum
seruare est mysterium in storia ueteris
testamenti;

exemplu
Cum introisset dñs ihs in templum. hoc est
in mundum ut in ecclesia. Inuenit ibi boues
& oues & columbas et cōcepit ^{fecit} flagellum defu
niculis, et eiecit eos foras dicens, non po
test esse domus patris mei domus negocia
tionis. per boues uendentes donces sacras
intelligit, per oues simplices homines
quemunt sibi honores. per columbas
donū sp̄s sc̄i; flagellum defuniculis. id est
uindicta pueris peccatis, Eiciuntur
tra templum. id est expellitur foras de
regno di illo qui sacras honores uindunt
autemunt, quia si hoc fieri liceret; pote
rat dñs recipere munera q̄ per unū quē
ap̄t̄ lxx et duas linguas audire et lo

u concessit. Et sup omnem acccluer tam potes
 tem ei for a o rem po testate concessit, Sed
 uid amplius quom qui honores dant ad
 utores dant. Ad iutores sibi faciunt ad
 dicandum, Jhs uero non credebat seme
 ipsum illis, hoc est pccr te carnis, *in*
 Si codemus uenit uo teccidim p noctem
 id est littera legis siue ignorancia cordis
 inlustrarur alumine scientia di. Scimur
 iucc ad o uenisti mccgister. Ost eos qui re te
 p m fidem ut eos qui p dicant eum. Caro nas
 tur & carne & sanguine ut temporalit
 ut u & in mando, Anima uero renescitur
 ineffabiliter & accuacet sp u sco ut uiuat in
 eternum, Sp ubi uult spirat. Id est que
 uult inluminat. sicut ait ap ls, qui enim ad
 uertit xp o unus sp est, uocem eius audif.
 ostendit inluminacionem auris cordis.
 id est egyptiam. Audia quid loquatur
 n me d n s d s, quod scimus loquimur et
 quod uidemus testamur, quod dicit sci
 mus ostendit p modas locutio n u. siue to
 a trinitates ut xpi cum ap ls egyptias;
 testamur, Id est testimonium damus;
 testimonium damus testimonium nrm non
 accipietis, hoc est p dicatione nram non
 creditis,

demco demie

Nemo ascendit in caelum nisi qui de caelo
descendit. filius hominis qui est in caelo
Iohannes sicut xpi spū descendit de caelo & cū
carnē in caelo ascendit. Itanos qui in xpi
uiuimus ascendimus eadem qui est caput
nr̄m; Sicut autē acceptus qui enim ad heretico
u. uim corpus est;

Sicut serpens exaltatus est in deserto quē
exaltauit moyses ad mare. ppter colubis
mortiferos ut uiuerent filii isrl̄; Ita &
exaltatus est in ligno crucis. ut uita cunctis
gentibus condonaretur. Sicut illi percussus
peritibus; p uisū serpentis liberabantur. Ita
homo percussus a diabolo qui credit passi
onem et resurrectionē liberatur.

Uenit dñs ih̄s in terrā iuda. id est in terrā con
fessionis. in eon sic dicitur nomen loci iuxta
salim. quod interpretatur p̄cis qui antea uoca
uerunt geb; unde nomen acceperunt ge
busei. Et nunc uocatur gehenna ubi im
molauerunt filios suos et filices suas de
monus. et uultū merat aqua in loco illi
Tibi beatus iohannes cū discipulis suis. Non
eratio iohannes in carcere. id est non dū
in consummatione legis littere. qui puta
batur esse xpi est ppheta quid uidetur
audiuit ostē secundum diuinitatē. hoc

estificatur secundum humanitate. testimo
 num eius nemo credit; Oportebat eum
 ransire p̄ samceriā ut sicut p̄dicauit iude
 s predicar & gentes; uenit in p̄dium
 uo deest agrum ioseph. erat ibi fons sic cob;
 uideliud intellegitur per agrum et apud
 um nisi storia ueteris testamenti. fons di
 tur adfluendam. puteus ad potandam
 tagatus ergo ih̄s & canere. Id est uenien
 em in mundum p̄ incarnationem; Alit
 tagatur. portandam eos. qui p̄phetas.
^{preuerti} derunt. et potus occiderunt; postea
 uenit p̄ se metipsum. & sedit sup puteum.
 deest sup storia legis; littere quia te
 at ad intellegendum; uenit mulier auri
 ea quoniam. mulier sine cogit intellegit.
 et uenit ad eum bibere. id est fide ipsius.
 ut desereret & que in ueteri lege beccur
 iua de eo erat scripta. non quou tere in
 uidei samaritanis; Atilla dixit. Si petis
 es a me. dedit sem tibi aqua uiuam ut
 non ueniret huc auri; Aqua uita & eterna
 siue doctrina euuangelica & non uenia auri
 re. Id est ut non sit in storia legis. sed cogn
 ceret; quod figuratū est in ueteri comple
 tum est in nouo. mulier uero est sine cog
 za non cognoscebat ih̄m. proinde dixit

demnere

Non habebis in quo aurias. Fonsque salientis
id est resurgens. significat p̄dicationē
euangeliū bulientē & ore apostolorum
quinque uiros habuisti quod intell̄z quin-
que libri moysi. Et hunc quē habes non est auis.
Id est liber iosue. Id dixit non p̄m̄ceneret
illis. sed in dominicā uerbā. Reliquid mul-
ier hydriam suā Id est pristina conuersa-
tionem. Abiit in ciuitatem primitiua eccle-
sia quae ad gentes. erat quasi ora secta. Id
feruentē serant sicut sol in sexta hora ut
conuerterentur ad fidē. Uidens dñs ih̄s
turbas quia fidem habebant. credendi dixit
in p̄crabolis. Non m̄dictas uos quot quat-
tuor menses et sunt usq; ad messem. Leua-
t oculos uestros. Id est p̄ fidem. Uidete regio-
nes. quia albest iam & messem. messis p̄ptm̄.
Dixit alba corda habentes ad fidē. qui se-
mina uerunt p̄phete. qui mecum scriptu-
mansit apud eos duos dies. Id est duos testam̄-
ta tracta iudeis. habuit in galileam. hoc
est ad gentes. propheta sine honore in pa-
triam suā. ost xpm̄. refutatum a iudeis.
receptum in gentibus. Regulus tenet figu-
ram patris cercherum. ut p̄phetarum.
Rogabat p̄ filiū. hoc est p̄ sinagogā. Incipi-
ebat enim mori. Id est populus iudeorum

incredulitate sua, Alter in re zulum est
 figura cōpostolo m̄^{7m} rogabat psequacem
 ecclesiam ex gentib; Nisi signa egyptiziam
 deritis non creditis De passione et resurrec
 tione suadicebat quam nisi uidis sent non
 credidistis, Dixit illis ih̄s, uade filius tuus
 uiuit. ost̄ ne uersam fidem patrum in filios
 pheliam & enoc p̄ seruos nuntiacentes intell̄z
 fideles. quia infideles infidelib; conuersionē
 adnuntiant, Hora septima reliquit eū fe
 bris, Hora septima finem mundi intellegit
 in querecedunt gentes ac ultra simul actoz
 tota domus eius credidit sign̄ quod totus mun
 dus in finem conuertant̄ p̄ p̄dicationē helie
 & enoch, Erat hierosolimis in p̄baaca pis *de p̄baaca*
 cina nata toria siloe. quod interpretat̄ missus
 p̄saenim figurauit quod uenturum esset bab
 uisum, Quinq; portas habens, post quin
 q; libr̄ moysi, in quib; iacebat multitudo mag
 na languentium. Angelus enim descen
 debat p̄ tempus, ac mouebat̄ aqua. Panze
 lum intellegit̄ xpm̄, p̄ motū aque commo
 tio. populi intellegit̄ de infidelitate
 ad fidem, Dixit ergo uis Aluis antem p̄
 ceclit, ost̄. quic gentes p̄cesserunt iudeos
 ad babat̄ismum, Quicum que pater facit
 haec et filius facit &c. maior demonstrauit

ei opera; Id est ipsum filium die tertia a mor-
tuis resurgere, pater non iudicat quemquā.
1. secundum diuinitatē, dixit quia omnem iudi-
cium dedit filio qui eius testimoniū accepit.
In iudicium non uenit nisi ad p̄mū. uenit ho-
ra & nunc est quicquid mortui audient uo-
cem filii et uiuent. Ostendit quicquid mortui in p̄-
sentia uitae sicut lazarus, Aliter qui mor-
tuis in peccato p̄ conuersionē fidei uiuent.
Aliter qui mortuis corporaliter in futuro
audient uocem eius et resuscitantur, sicut pa-
ter habet in se uitā. Ita et filius, et dicit de
dit uitam. ostendit p̄ partem carnis, qui
bona fecerunt in resurrectione uitae, ostendit
qui se ipsi iudicant resurgent ad uitam et
ipsi resurgunt ad iudicium qui hic male
eegerunt. Non facio a me quicquā p̄ pec-
catum corporis iudicā. Sicut pater iudicat
iudicium n̄r̄m iustum ē. Non quero uo-
luntatem meā sed qui misit me pater,
hic uoluntatem suā p̄ membris suis posuit.
Sicut testimonium peribeo de me, testimonium
meum non est uerum. ostendit exemplū
sicut ait salomon, laudet de alio quis
os non tuum. Dixit ne que uocem eius
um quicquid audistis. ostendit infideles qui p̄ redi-
cationē non receperunt, Ascendit in

200. p̄mū

montem cum discipulis suis, ostendit altitudi-
nem vite ascendit. Et temptans filippū
ad p̄bendum non cōd̄p̄dendum. Ubi pat̄
ostendit populū iudeo s̄m̄. Quinq; panes
ordiati quinq; libros moysi. Pordiatos
ostendit a p̄ritate legis. foq̄m̄ ultum
perfectio populi. ne quid pereat dereliquis
ost̄ nolunt tere doctrinam ubi non aedificat
Ascendit in montem. ostendit ad patrem.
descenderunt ad mare discipuli. hoc est ad gen-
tes. Ascenderunt in nauem. id est in ecclesiā
tenebre iam facta erant. Intellegitur ues
perescente mundo. aut impetus p̄secutio-
nis post ascensionem xpi. Remigantes ost̄
confugiētes ad xpm̄. Ambulantes sup̄ ma-
re uiderunt. hoc est calcantes uitā mundi.
urbes ascendentes in nauē querentes ihm̄
ost̄ ut om̄s p̄pria labore querant ihm̄. & cū
inuenerent illum dicent quocundo huc ue-
nistis rabbi. manū apud ebros dicitur un-
de accepit nomen manna. Et inter p̄tator
apud latinos quid est hoc. panes uiuos ser-
mo euangelicōs siue corpus xpi transfigu-
ratum in misterium. Trib; modis sus-
citatur homo. De infidelitate ad fidem
De peccato ad poenitentia. In nouissimo die
corporaliter in resurrectione, Et in uo

pp̄ter patrem ostendit secundū diuinitatē
Schenophēgia id est sc̄ificatio tabernaculi.
Vos ascenditis ad diē festum ego non ascenda
quia non sum de mundo. Die festi medi
ante ascendit ih̄s hierosolimam maxime
incendentem. Zelum iudeorum et dicebat
mea doctrina non est mea. mea ē quia sc̄ore
meo p̄cedit. non est mea quia quae a patre
audiui hoc loquor ubi, et aliter. non est mea
secundum diuinitatē. Vnum opus feci.
et om̄s miramini. totum hominem sanum
feci in nouo testamento; nolite iudicare
secundum faciē. Id est p̄sonā homi. HIS
nolite accipere; nescitis et unde sim sc̄itis
ost̄ quod diuidebant discipuli. credendam sc̄it
b̄c̄it. Adhuc modicum uobiscū sum. Ite
usque ad passionē. queritis me & non inuenie
tis. ost̄ corporaliter; et ubi sū ego non potestis
uenire. nisi p̄ fidem; per acta iam festi uirtutē
iudeorum dixit. HIS
Quis sit ueniat ad
me et bibat; Id est q̄ desiderat d̄m ueniat bi
bat doctrinā euangeli et uiuē. Flumen de
uentis eius fluent. Id est de corde eius aqua uiuē.
Id est doctrina que data est a p̄st̄is qui
donant p̄petuā uitam mundo. Ih̄s nondū uē
nerat honorificatus. Id est p̄ passionem et re
surrectionem. Et reuersit̄ iudei uisus q̄ s̄i

denudat

domum suam. Idest in malitiam suam. Mu-
 lier in adulterio deprehensa signis sine cogita-
 que adulteravit legem moysi. Et alter ec-
 clesiam & gentibus; que relinquens domum.
 fornicata est cum demonibus; quia ducunt
 ea in medio; sunt iudei qui semper cum de-
 monibus; accusatores sunt ecclesie xpi.
 moyses mandavit ^{notari} lapidare. tu quid dicis.
 dicebant temptantes eum per duabus; causis. Si
 dixisset lapidare. dixissent. crudelis est.
 non facit que dicit. Remitte & remittetur
 vobis. Si dixisset non lapidare. dixissent.
 contra dictor legis est. Ihs inclinans se de-
 orsum. Idest de sedibus paternis; venit in mun-
 dum. ad redimenda peccata generis huma-
 ni. Digito scribebat in terra ostendit peccata
 eorum. Erexit se. Idest ut egeret eos qui
 cebant in peccatis. Ihs inclinans se scri-
 bebat in terra ostendit remissa peccata mu-
 lieris. Remansit ihs solus cum muliere in
 domo. ostendit cum ecclesia in mundo. Qui se-
 quitur me non ambulat in tenebris ostendit non
 tantum gressus pedum sed affectum cordis;
 non in tenebris ignorantie. neque in tene-
 bris peccatorum. neque in tenebris mortis.
 sed habet lucem vite. Idest lucem scientie
 & lucem per peccata vite. Multa habet deus

loqui et iudicare ostendit quicquid dicit de rebus.
multa loqui ad causationem uestram; Ille
ab initio homicida erat quicquid & ipsum in-
terfecit. supbiendo. Alter primum ho-
minem quem deus immortalē condidit et
ipsum fecit mortale. per ipsius suggestionē
occisus est abel a fratre suo. mendax est et
pater eius hoc est ipsum mendacium; Alter
pater princeps demoniorum.

Quis & uobis arguit & me de peccato quicquid dicit
uerba dei audit qui intellegit. et operatur
dixerunt. samaritanus et demonium habet
quod non erat ne sciauit. et quod erat tacendo
consensit. Ego non quero glorie meam est qui
querit & iudicat. Deus pater. alter non que-
ro gloriam. sicut simulatores; dicunt enim
& non faciunt. et faciunt & iuste iudicant.
Abraham pater uester & cultauit ut uide-
ret diem meum uidit & sciauit se; uidit
illum in spiritu pro fide. & uidit illum in crimi-
natis personae. angelorum. tres uidit & qua-
si unum salutauit ubi dixit. diues factus do-
mini ad domum serui uestri; Si in uobis
gratiam in oculis suis. Amen iudico ut Amen
quicquid abrahāem ego suum diuinitatem lo-
cutus est. Tulerunt lapidē ut iacerent
in illum. Idest lapide a corda abentes.

ad lapides currebant. Id est ad idola.
 abscon^{dit}se iherabeis. ost absconsus sit ab oculis
 cordis eorum. Exit de templo. Id est de
 populo iudeorum. Abiit & gentes uicit
 hominem caecum a natuitate. Per te cum
 totum genus humanum signis. Neque hic
 peccauit neque peccantes eius. Ad amphy
 mum creatus est ad uidentium malum.
 clausos oculos habebat. Cum autem trans
 gressus fuisset mandatum dei. apertis oculos
 tenuit ad celum clausit uero ad bonum
 Quid igitur parentes nisi instigatores uitio
 sunt a quibus ipsa uicia monstrant. ne
 oportet & opera donec dies est. Id est predica
 re dum tempus est. Uenit nox quando
 nemo potest operare. Id est nemo potest
 predicare. pro nocte intellegit persecutio
 apostolorum siue persecutio antichristi.
 quamuis nocte tamen predicent. Nam qua
 donemo potest operare. Intellegimus de
 morte sua dixisset uel de uisus cuiusq;
 finem qua melius mundosum lux sum mundi
 est lux uera que inluminat omnem hominem.
 Lux uera xpi. inluminat intellegendum ut lo
 quendo diuina uerba. Xpi & pater in tra
 ostendit incarnationem. Uinum fecit &
 lupum oculos eius. ost ut cognoscere sit.

dececon

om̄s quod ipse sit uerus d̄s qui primū hominem
de limo terre formauit. Iterum p̄ eundem
num oculo cecū reformauit & qui non fuerat
& cecata sed defuerant p̄ factura, uadela
ua ad natatoria p̄ seina signis bap̄tismū
p̄ peccantes intell̄ḡ diabolum siue uita,
quid dixerunt ad cecū hub̄ & ipse p̄ se loquat̄,
qui uoluit hominē confidere xpm̄ hunc p̄ se
mus undesit. ost̄ qui anesciebant iudei di
uinitatē xpi. Et quomodo de uirgine natus ē
Iudithā & zouem iū hunc mundum ut qui
non uident uideant & qui uident c̄c̄i fiant
qui non uident sunt gentes qui legem non uide
runt uenturum xpm̄ in mundum. Adubi
uenit uidentes eum crediderunt. Sunt
iudei qui legem & p̄phetas sciebant uentu
rum xpm̄. Caecia t̄m facti sunt quia n̄
crediderunt xpm̄ d̄i filium esse, qui non
intra p̄ hostium intell̄ḡt qm̄; q̄ p̄ p̄ma
intra ut seductionē, non desiderando
euuangelicū uerba ad nuntiare sed p̄ p̄
terrenas res fluere ac possidere efficitur
Auerus. cupidus. Inflat. detractor.
L̄ḡiosus. p̄cussor. Isti uel non intrant
in ouile, id est in eccl̄sia p̄ uocationē d̄i, qui
intra p̄ picp̄uā id est p̄ uocationē d̄i. Ille est
pastor ouium, & fructib; eorum cognus

69
et ueros; id est fructus castitatis caritatis hu-
militatis pietatis misericordia frequent
legit. Ad sidue predicare sacerdotes uel ppto.
uel uti donec filios regere. Nullum modum
sed omni correre ne dicatur si uel uinum pdi-
deris sanguis eius de manu tua requiram.
uic hostiarum aperit id est xpi, primus
hostiarum fuit iohannes pcurator xpi ape-
riendo scripturam diuinam; et uocat nomi-
nam prout dicitur quise eius; et pducit illas
p doctrinam in regno di; ante illos uadit.
de hoc exemplum quod uerbis pdicat. factis im-
pl&. siue & omni doctores boni pdicant ex-
plis quod doce. ut; sciunt uocem eius; id est
doctrinam eius, alieum non sequuntur.

Quotquot uenerunt fures fuerunt. et la-
trones; intelligit pseudo pphete qui fue-
runt eterunt tempore antichristi, p me-
si quis intrauerit saluabitur, id est qui doc-
trinam xpi intrauerit saluabitur, p uenit
id est qui doctrinam xpi intrauerit ille salu-
bit populum. et pducit eum in regno di pti-
morem & penitentiam, & aliter. securus.
potest ingredi contra hereticos ad expug-
nandum. & defendendum catholicam fide;
et pasua inueniet, id est scripturam pasua
quam uerit & populum, et alia pasua inueniet.

in regno di & uitae eternam. Fur non
uenit nisi ut occidat. ep[iscopu]s d[icitur] de hereticis
dixit. Aliter huiusmodi ep[iscopu]s qui p[ro] gratia aut
p[ro] lucri honores accipiunt. non ut pra
uos munit et iustos regat sed ut peccato
res puniat & iustos dilaniat. Ego uero u[er]u[m]
ut uitam habeam & habundantius ha
beam. & si diceret ego dedi doctrinam meam
ut uitam habeat quid o[mn]i[n]ia. Et qui accepit
hic & in eternum. Mercenarius est ille
qui lucrum terrenum exercit quid erit
terrenis thesaurizat. Et largitate dan
di non habet. Certe mercenarius est qui
ignorat cui laboret. uidit lupum fugit id
est diabolus non resistit. hereticos & p[ro]p[ri]os
peccatores non uult & lucrum animarum ae
terni iudicii non adportat ille mercena
rius est in inferno dignus. Alia oues habeo
que non sunt & hoc ouile hoc est absentes et
fiet unum ouile & unus pastor. Unum ou
ile id est ecclesia de uideos et gentes.
Unus pastor xp[istu]s est sicut in resurrectione
ubi erit xp[istu]s lapis angularis com
mune & duos p[ro]rietates. Id est iudeos & gentes
potestatem habeo ponendi animam meam
ut iterum sum ^{in di} aeternum. Hoc p[re]ceptum ac
cepi a patre meo designat p[ro] parte carnis

62
Ambulabat dñs ih̄s in templo salomonis. & h̄i
remiserat. hoc est frigus remem̄s iudeorū
uerentes ih̄s palam id est manifeste; ego
dixi dñs. Trib; modis dñs dicit sciētia.
Alter quis emp. id est dñs p̄ncipatus sic
supra; Ego dixi dñs; falsos deos dicit
demonēs siue idola. Lazcerus figuram
tenet iudeorum. Infirmitas quia iudei infir-
muerant ad fidem xp̄i, mathias & maria
sorores eius figuram tenent doctorum boho-
rū; Alter ecclesia & fides. hanc infirmi-
tas non est ad mortē. quia qui mortuus est do-
uiuit; Mansit tibi duos dies. quod signif-
cat duos testamēta. ^{ad} Camus iterum in iudeā
ostendit reuersurū ad fidem. Ad iudeos infirmū
di; XII horas sunt dies XII apti. Siquis am-
bulauerit in die non offendit; Siquis am-
bulauerit in doctrina xp̄i ut ceplo r̄m. non
offendit in peccato quia xp̄m uidit.
in ambulauerit in nocte offendit quia lux
non est in eo; Per uoltem intellegit tene-
bras peccatorū siue ignorantiam cordis.
oneram tibi p̄sentac. carnis; Dixit.
Sciebat eum mortuum esse. quia omnia uult
euolutam lapidem ad momentum. ostendit
durtacem cordis iudeorū; Uocem magna
clamauit. ostendit quia ubi maximū est peccatū

de layro

magneſt lacrimę. Iteſmo tuas legi-
mas ſuſcitas ſeſim In domo filie archę
ſynagoge unũ & unum filiũ uideę in por-
tu ciuitatis. Alium lazarum de mo-
mento; in domo id eſt in corde. In poſta-
to eſt in ore. In mo-mento id eſt in opere
per eccleſię cauſis mortuus. Et peccis de cau-
ſis. ſic conueſtit homo reſuſcitabitur
quæ a triduce. num ferentẽ oſt in conſuetu-
dine peccandi. quæ cuius plaborẽ poeniten-
tię & conuerſionis. tamen reſuſcitatus
mathæ audiuit quæ h̄s uerit obuiuit ei
hic mathæ tenet figuram eccleſiæ quæ ob-
uiuit xp̄o p̄ fidem. maria domi ſedebat.
contemplatio intelleḡ p̄ m̄criã. Qui cre-
dit in me & ſi mortuus fuerit uiuit. ſiue cor-
poraliter ſiue in peccatis. p̄ poenitentia diu-
Omnis qui uiuit & credit in me non moriet̄ in
ternum. Qui hic in bonis operib; uiuit in xp̄o
non moriet̄ in æternum. Lacrimatus eſt
ihs. oſt ſicut uerus d̄s ita & uerus homo. & em-
plam compaſſionẽ p̄ x̄imioſt. Ligatus manib;
et pedes. Intellegit̄ alligatus uinculis pecca-
torum. Facies ſudario conligata erat. inte-
llegit̄ uelamen ſup cor iudeorum. ſolut̄ eũ
Intellegit̄ p̄ dicationem fidei. Quid facie-
mus quia hic homo multa ſigna facit.

pecharpha

63
ua sicut lumen in domo obscura. quanto
magis accendit tenebre magis effugant.
contrario iudei. quanto maiora signa
in xpō uidebant. tanto magis obdecabant;
ollent locum iherosolima possident ea
romani & gentes quia dispersit p̄ regiones
iudei. Princeps caiphca dixit. Expedi
t unum hominem mori quoniam tota gens pe
reat. quia ministerium habebat p̄ mani
b; et p̄ sp̄m dī qui dispersi congregarent
in unum. hic intellegit de toto mundo
p̄ regionem iuxta desertum In effrē ciuita
tem significans. Relictos iudeos. habuit ad
gentes. Matha ministrabat ostia diuā uitā
azcerus discumbens cum ihū figurā tenē & gen
tium. maria accepit libram unguenta uia;
est unā fides. p̄ cordi genus unguento dñe.
distici dī uasculum ubi mittebant unguen
tum bonum quod olebat multū mirum.
distici uasculū intellegē corda fidelium. Un
guentum odore. conf̄ intellg. maria
aut̄ designat ecclē. unx̄ pedes ihū. pedes
genera hominum signif. uultum p̄ abas
mum; & chrisman p̄ confessionē poe
nitentiae. Sicut antec̄ or̄ necauerat
capillos oculos. & osculū ad deceptionē
hominum. Itā p̄ fidem conuersa ē in p̄p̄t;

opalmis

& domus repleta est ex odore unguenta
Ita & totus mundus repletus est de passio
ne et resurrectione xpi; In crastinum
ita uoluit turbare quia uenit ihu. accepe
runt ramos palme & fecerunt obuiam
ihu; figurat cum scis aduersum post resur
rectionem rapiuntur obuiam in cetera xpo;
Et inuenit asinum percipit intellegitur
populum gentium; sedit super eum pro con
fessionem fidei. pro lamere de peccatione
tunc quia saluator uenit; Filice syon
congregatio fidelium & uideos & gentes;
totus mundus post eum abire. signum
passionem & resurrectionem suam. et red
mit mundum de peccato & secutus est eum;
Accesserunt ad philippum rogabant ut
uiderent ihu. ostendentes pro predicatione
apostolorum conuersas ad fide; Cratum
triticum tenet et signum xpi; Cratum tritici
si multum fuerit. multa grance ad fest
Ita & xps per mortem suam multiplicauit
ecclesiam; Clarificauit & iterum clarifi
cabo. Clarificauit illum in resurrectione
lazari. Et iterum clarificauit pro sur
rectionem suam; Princeps mundi mittit
ostendit diabolum eiet eum de potestate mundi
pro passionem crucis; Ambulate dum luce

beas. Dum xpm sp̄italiter et corporaliter
 ab eis. Et tenebre uos comprehendant.
 est ignorantia peccatorum. et tenebre
 secutionis; Et abscondit se ab eis siue cor
 oraliter siue sp̄italiter. Dñe qui se credit
 uidit in nro. Brachiū dñi. filius dñi est cui re
 elatum est. genab; Haec dixit esaias.
 uicendouidit maiestē dñi. uidit in sp̄u
 edentem dñm sup solū. et loquutus est
 leo in terris. qui credit in me non solum
 humanitatem sed secundum diuinitatē
 iter qui credit in me non solum in me cre
 dit sed in patre. qui ce go in patre & pater
 in me qui uidit in me uidit & patre.
 sicut edixit & qui uidit hominē uerum
 eē & credit in me uerum dñm eē uidit pa
 trem meum secundum diuinitatē. Non
 uenit iudicem mundū sed ut saluū fi
 cem mundum. ostē p̄ effusionem sangui
 nis uenit redēmere mundum in primū
 aduentu. In secundū aduentū uenit
 iudicatu rus mundū. Diligens suos qui
 erant in mundo usq; in finem dilexit eos.
 Exemplum dedit ut om̄s in dilectione ca
 ritatis p̄m ceneant usq; in finē
 Cū enee facte ostē p̄ passionē xpi. p̄ d̄ acce
 ptam non subsequatur prandiu. Sicut xpi.

per quam semel passus est. non iterum se
ostendit passurum; surgit a cena. ostendit
passionem & resurrectionem siue ascensum.
Ponit uestimenta sua: ostendit quia depo-
nenda erant uestimenta ei^{us} ad crucem. & ex-
poliatus sit a iudeis; & accepit linteam p^{er}mi-
se. Per linteam intellegit moralificatio-
nem ipsius. Mittit aquam in peluem.
ostendit gratiam baptismi. Coepit lauare pe-
des discipulorum suorum & extergere linteo
quo erat p^{er}mixtus. Per laucium est. bap-
tismus a postolorum. per pedes intellegit u-
uersus seculum populus. bap-
tismus. Per extersionem lintei ostendit passionem xpi & ext-
ersionem peccatorum. Non lauabis mihi pedes
internum; pauore p^{er}territus dicebat. Et
si non lauerote non habebis partem mecum
Intellegitur qui non est laucatus p^{er} bap-
tismum & confessionem poenitentiae non ha-
bebit partem cum d^{omi}no, Et accepit uesti-
menta sua iterum quod sig^{nificat}. Reuertit
fidelis ad deum in fine mundi. Non
seruus meior d^{omi}no suo. neque ap^{osto}l^o maior
eo qui misit illum. ostendit sicut ego p^{ro} uos
patimini, sicut ego me humilior uobis usq^{ue} ad uestigia uestrorum
Ita humiliate uos omnibus. Leuabit uos

rane calcaneum suum. ost sicut calca
 eū suum. & extrema pccersin membrorum ē.
 cā dñs meus in extrema & cete mundi pas
 is est. Et post buccellā introiit sathcenaf
 uadam. ost sicut accepit. Qui indigne
 accepit corpus dñi & sanguinem ei. iudiciū
 bimeenducat & bibit. Clarificatus ihs
 cpteritū pfuturo posuit. Preceptum ho
 um. douobis ut diligatis inuicem. Inue
 redictum est. diligis amicum tuū & odio
 cebebis inimicum tuum. Dñs dicit diligi
 e inimicos uestros. hoc pceptum nouum
 st. Non conturbet cor uestm̄ p̄dicabat
 p̄t̄ de passione sua ut non turbarent. &
 edite in dñm & in me credite quicquid filius
 um. in domo patris mei in censionibus multe
 sunt. Id est in ecclesia doctrine multe sūt.
 sicut in uno homine sensus diuisi sunt. Sic
 & in ecclesia. p̄ corpus xpi gratie mul
 tae sūt diuise. Uad opccrare uobis locū.
 pccrabo uobis uitam aeternā; sic ait ap̄t̄
 duocatum habemus apud patrem qui in
 terpellat p̄t̄. Ego sum uia & ueritas & ui
 ta. Uia sine errore xpi ē ueritas sine fal
 latia & uita sine morte. Amodo nostis eū
 seu uidistis eū. quem uiderunt oculis cor

p̄t̄. In p̄p̄. uicōt

por. is. cognouerunt. Oculis cordis. secundum
diuinitate[m] p[er] illuminatione[m] sp[iritu]s sc[ilicet]
Qui uidit me uidit & patrem meum. quia ego
& pater unum sumus. & maiora horum facit
quomo do faciunt meliora. quia xps p[ro]f[er]
briam muliere[m] sanauit. Ap[osto]l[u]s uero p[ro]
bram infirmos curabent. Rogauit pa
trem meum. & adiuua[m] paraclitum dabit
uobis sp[iritu]m ueritatis quem mundus non
potest accipere. hoc dixit sp[iritu]s non infor
nic hominis uenit sicut ego sum. sed in sp[iritu]
cie ignis. hoc est quia in corpore uisus est.
De cuius in ciestate plene est omnia. per
bis sp[iritu]m acceptu[m] dilectio di e[st] p[ro]ximi intelle
gitur. Sp[iritu]m ueritatis quem mundus non
potest accipere. ostendit qui mundum
diligit non accepit illum. non relinquit
uos orphanos. ostendit non relinquit uos se
cundum diuinitate[m]. Illa die cognoscetis
Idest in futuro cognoscetis siue in resurrectione
ne quia ego in patre. Idest secundum di
uinitate[m] & uos in me. quia membra mea
estis. Ego in uobis in dilectione cordis ues
tri. manifestabo eis me ipsum. Idest ore
denti in se. ostendit secundum diuinitate[m]. et man
sionem a patre faciemus. sicut ipse dicit

fructum feci. ita & uos similiter facite
Sicut dilexit me pater predicare & pati.
& legi uos. in maiorem caritatem
nemo habet & ut quis animam suam ponat
pro amicis suis. Dilectio patris in me. Ego
pro dilectione patris pro uobis. Idest in cunctis
et precepta euangelistica. **E**le uos de mun-
do. id est de mundanis actionibus. honestis
de mundo. id est qui ce non diligitis mundum
Ut ait salomon. talis est mulier adultera.
quecumque dederit tergum suum dicit non
sum operata malum. figurat enim eccle-
sus per confessionem abstergit se. Idest
emundat peccatum suum; si non uenisset
& loquutus fuisset eis peccatum non ha-
berent peccatum requisitionis; Abintio
mecum estis id est abintio predicationis;
Si ego non habiero passionem a patre
spiritus sanctus non ueniet ad uos. Cum uenerit
peccator arguet mundum de peccato
qui non crediderunt in me predicatione
uestram; **D**e iustitia qui ad pa-
nem uocudo. De iudicio autem qui prin-
cipis huius mundi. iam iudicatus est; ar-
guit de peccato ut predicatione uestram
conuertantur ad poenitentiam; Deus

acc. sicut diligit proximum diligit ad m̄ & to
 in corde & h̄c tota anima & h̄c tota uisus
 euadit ut q; uult ut faciat uob homines.
 in acetuos facite illis. haec est l̄g & p̄phe
 t̄. modicum & iam non uidebitis me. ost
 post resurrectionem uiderunt eum. &
 ex illa hora quocundo non in uerbis lo
 quer uobis. sed palam de patre meo ma
 nifestabo uobis. Id est post resurrectionē
 illo die in nomine meo petitis. qui c̄ ascen
 do ad patrem in mundo pressurā habeb
 itis. Id est a mundanis hominib; tribu
 tionem habebitis. Et uici mundum hunc
 nescit illigant forte quod est diabolus. Pa
 ter quos dedit mihi de mundo. tui erant.
 est in p̄sentia; & mihi eos dediti. hoc est ad
 docendum & saluandum. Sermonem ser
 uauerunt. id est qui c̄p̄ incenserunt in fi
 de. Et ego eis rogo non pro mundo rogo. Idē
 qui mundum diligunt quia scit d̄s quē sc̄tus
 in me a te uisus & tua mea & clarificatus
 sum in eis; id est in his gentib; manifestatus
 sum qui crediderunt in me. Et acc̄m̄
 sum in mundo & in mundo sum & ad te uenio
 in mundo sum corporaliter in mundo id est
 sum actionib; ego eis sc̄ifico & me ipsum

passio

Id est p̄m̄cestryrium. et resurrectionem.
Ego claritatē quam dedisti mihi dedisti
eis. id est p̄cepta diuina siue doctrinā eu-
gelicā. Exiit cum discipulis suis transfor-
rentem caedron. hoc est exiit de mundo
cum his qui diligunt eum. p̄currens sicut
torrens cedron. id est fluuius decurrens.
Iterum caedron sign̄ impetum p̄secutionis.
transire transcedron. hoc est de mundo ad
patrem. de iudeis ad gentes. ubi erat ostium
id est uitae aeterna. & ad iter ostium dñi
ecclesia est. ubi sunt rose & mactyres & lilia
uiole confessores. Ibi enauit. id est in ec-
clesia docuit. uenerunt iudei cum lan-
ternis & facculis. ipsi sibi accenderunt lu-
men. Ad nos sign̄ lumen ueritatis. ad il-
los p̄ncipalis flamma adduxerunt eum.
ad cannam. Anna interpretat̄ gratia eius.
Qui cep̄ gratiam dñi acceperat sacerdoti
principatū. sed male illa usus est. Osta-
ria qui introdux̄ petrum in atrium.
tenet figuram primitiue ecclesiae. Ihs
baciolans sibi crucem succ̄. dedit & exemplū
ut ipse uult. qui uult post me uenire ab-
neget se me ipsum. tollat crucē suā &
sequatur me. Duo latrones crucifixi

cum ihu amborepbi. qui confesus est signis
 ecclesie gentium. q per munus in p fida
 succ. ost iudaeos. Scriptura erat in titulo.
 hoc est immundo. siue in ueteri testamēto
 , Trib; linguis. hoc est in trinitate;
 uest r gxiudeorum. Idem confessorum.
 uet. tuor partes fecerunt de uesu m dē.
 inie ut q; multa pccata succm. hoc sigf
 uet tuor euuangeliste qui diuiserunt in
 se mandatum dī; p quatuor pccates
 mundi. p dicationē de incarnatione et
 passionē et resurrectionē; Tunica autē
 inconsutalis desup contexta p totum
 est caelum & terra repleamur sicut ait. Ecce
 ego replebo caelum & terrā dicit dñs, p
 omneccm diuinitas inseparabilis intellegit
 on sciendam seā sed sortiamur de illa cuius
 it Intellegitur qui curi catholici non san
 dunt unitatē diuinitatis, heretici uerō
 sciunt unitatē. Cuius sit in softe nisi
 caecclesia. que non se parat potestatem.
 unitatis neq; trinitatis. Mulier ecce filius
 tuus. & discipulo ait. ecce mater tua. hic
 uirginem uirgini commendauit ut incor
 ruptas. incorruptas seruare. quod dicit
 stao. inter fidem generis humani, non

fregerunt crura ihu hoc est quod antea
figuratum fuerat, per agnū immolatum
in egypto non crudum neq; coctum aqua
sed coctum igni. Intellegit passio xpi, et
aliter. Difficile est ut omne sacrum eloquū
possit intellegi. quem uero non potuerit
conburni igni id est referunt spū scō. De in
+ cernatione ministerii, precinctus lumbis
id est refrenare luxuriam. Calcia pedes
id est mōnitiō bona opera & exempla antiqua
qm̄ peccatum quinos cadeternā p̄tosa p̄ces
serunt, baculus in manib; id est crux
xpi. & aliter pastorem custodiam desig
qui illi debent curam pastorem suscipere
ne qui cum in suo corpore sciunt fluxa
luxoria & domine, commedite festinant
Id est transiendā. de mulo ad boiū dō
O non comminū & is. & eo. ostium non fieri
fracta crura xpi, lancea latius p̄fora
uit & sicut sanguis & cetera; sicut & latere
adae sumptus est eua. Ita & latere xpi
& sicut redemptio ecclesiae; p̄ sanguine
remissio. Paquē habuimus, Quod si
cipuli simul currentes id est petrus & io
hannus signū iudeos & gentes. & accipe
re. ost quod mundum diligit non accipit

illum, Non relinquemus vos fornicatos. ostendit
 relinquemus vos sed diuinitatem, Nulla
 hic cognoscatur id est in futuro cognoscatur
 siue in resurrectione, quia ego in peccatis. Id
 est secundum diuinitatem. uos in me quia
 membram esse estis; ego in uobis in dilectione
 cordis uestri manifestabo et; me ipsum
 uos credentia in se ostendit secundum diuinitatem;
 et in consensionem apud eum faciemus. sicut
 praedicit, ubi duo ut uos congregati fue
 rint in nomine meo ibi sum & ego in medio
 eorum. pacem meam do uobis. sic & ego paci
 enter suggero omnia ita & uos in pacientia
 uestris possidebitis a inimicis uestris. Pacem
 meam relinquo uobis sicut & ego peccator sum
 sum et post me uos patimini, non sicut
 mundus dedit ego dedit. mundus inter
 rupta pacem dedit di & aeternam, pater
 maior me est. ostendit diuinitatem. in
 carnatione, uenit princeps mundi huius
 ad me & in me nihil inuenit. ostendit
 diabolus, uenit ad crucem. & in dno
 non uenit peccatum ullum. quesiuit cape
 re & captus est ab eo. sicut praecipit mi
 hi pater sic facio, ostendit misit illum pater
 ut sanguinem suum funderet & pro generi huma
 no.

ita effecti. Ego sum uita uera unde fluit
aqua & sanguis. ego pater meus agricola
Idest cultor ecclesiae ut mundi huius, p
palmitem. intellegit ap^m siue fideles eccle
Sicut palmet non potest a se fructum ferre nisi
m censert in uita. Sicut unusquisq; nisi man
serit in xpō non potest fructum ferre.
I hoc clarificatus est. pater meus. quia sic p
tedixisset in me clarificatus est. ut fructum
plurimum. afferat. Sicut & ego p predica
tionem. et passionem fructum feci. Ita & uos
similiter facite, sicut dilex̄ me pater. et ego
dilexi uos; sicut misit me pater p dicere et
pater. & ego mitto uos.

Maiorem certitate nemo habet ut quis san
mam suam ponat p amicis suis. dilectio
pater morte. ego p dilectione pater p ub.
Idest mandata et pcepta euuangelica.
Iudeos p legem. nature. Iohannis p cucur
ritus petrum et uidit lintheamina postea
fontamen introiit. Intellegit iudeos
qui uiderunt p legem. et p fecerunt uenire
xp̄m. & ad uentum ipsius. non receperunt.
Uenit petrus sequens eū uidit lintheamina.
et introiit. ostendit qui uiderunt in car
patione & ad uentum xp̄i & crediderunt.

erlinteramina intellegit misteria incar
 nationis xpi siue doctrinacillius, monumto
 intellegit imo modolibros ueteris testamen
 ti ubi prophetae cent xpm, Aliomodo intelle
 git synagogam iudeosm, & cliter ecclesia;
 sudarium quoderat sup capitei, Per
 sudarium misterium diuinitatis intellegit
 apit xpi dīpiter est; sudare etenim se
 licet dī. cum tantorum hominum maclia
 iortat, Non cum linteaminib; positum sed
 epaxam inuolutum. in uolumo cū, Inuo
 lutum non apparet. hoc est quod
 pparē in quod non apparet & diuinita
 tem. hoc est quid diuinitas longe est remota
 a sensib; humaneis, In uolumo cum qui uel
 in uolūto salis est, Tunc introiit & alius dis
 cipulus qui uenerat primus. ad monumen
 tum et uidit & credidit. oī iudeos reuer
 sos ad fidem. in finem mundi; Angelos se
 dentes ad caput & ad pedes. intellegit in
 tium & finem. sic scriptura adnuntiat
 pterite & futura, Dixit maria. nescio
 ubi posuerunt eum. oī secundum carnē
 diligebat. & nō dum p fidē credebat, quā
 dicit maria oī cognitionē uocis. qā
 uerā dilectionē pximi. cognoscit homo

dm, dicit dnr hinc nolime tenebere. ostendit
dum credis me resurrexisse a mortuis.
Non dum ascendit ad patrem meum. Idest in con-
spiratione
de tuo tibi non cessandi p diuinitate. Dis-
cipuli piscantes tota nocte nihil prenderunt
per piscatores doctores ueteres intellegunt
7 nocte. Idest in lege nihil prenderunt. ostendit
ante aduentum xpi. nullus ad perfectionem
p legem ueterem uenis seuit. Mane aut
iam facto. idest aduentum xpi. Mittere
tem in dexteram partem. Idest mittere
p dicationem in gentibus. Erant enim nudus
Idest nudierant a lege ad fidem xpi iudaei.
Tunica succinxit se petrus. idest fidei. et
misit se in mare. Idest conculcauit fluctua-
cionem & cetera uoluntate mundi ppter dilec-
tionem xpi. Alii discipuli nauigiu uenerunt
Idest in ecclesia p seuerantes in confessione.
doctrinae petri sine conculcatione. Uide-
runt prunas et pisces postea et panem.
per piscem intellegit fidei. per panem
uerbum diuinum. per prunas doctores ac-
censis pisco. Trahentes rete ad terram.
p littorem. Intellegit fines mundi. ple-
nam rete magnis piscibus. Idest plenam uoluntate
ut magnitudo eccle. In futuro trahent

angelus aeternum p. c. qd est pfectio
 numerus interpretat pfectio ecclie .
 I remissionem peccatorum , per tri-
 unitas . Individua intellegit , non
 scissum rete . ost ecclesiam in futuro in-
 corruptam .

Quando autem ih̄sp; resurrectionem suam
 intellegit ueram incarnationem . & ue-
 ram resurrectionem corporis ut uiden-
 tes crederent . & ne aliqui apti dubita-
 rent . sed cognoscerent quia omnis caro re-
 surgit . Quod dicit & tertius petro , Si
 non in annis amces me . ost sicut ter ne-
 gavit p̄ moysē Ter confiteretur p̄
 moysē p̄ fidem trinitatis . unde ait
 untes baptizate om̄s gentes in nomine
 patris & filii . et sp̄s sc̄i . Pasce oues me-
 as . Idest doce ecclesiam meam , Dne quis est q
 tradidit te . ut sic et uolo m̄cenero donec
 ueniam . ost qui uir p̄erat in corrupta
 reum uoluit p̄manere ut quomodo fuit
 alienos ad dolorem moras . Ingressus ih̄s
 ieruus clausis . hic clausa ianua ingressus
 utero & clausagressus . & cliter quia
 archana . cordis & pectoris ipse solus sc̄i
 ro inde unius clausis potuit ingredi sic .

Com̄s sc̄i post resurrectionem suā induit
sp̄itū. corpus ubiq; sine metu ubi uoluerit
ingredi possunt.

INCERT. LIB. OFFICOR. EXPOSITO.

ADOMS, VSIDOR, EPI

IS SPANIENSES,

NO AEO ET DISERAO
fulgendo urbis romae sp.

Et ydrius sp. quibus ame
originem officiorum quos

magistrato in ecclesiis studium

uacuibus sunt in uicinis ceuatonib; b; p; uib;

cognoscere indicus. itaq; uacuibus la

bellum degenere officiorum ordinem

missi hese patus uacuib; s; omis ceuato su

Aut locus obtulit commendatu in quo ple

sq; meo solo elieui nonnulla uisio itaq;

ut cepit ipsus hant admiscui. uacuib;

facilius lego de singulis fide ceuato

hant. sic accenti celi quid hant displicent

erionibus meis p[er]p[et]uos u[er]ba s[un]t, quia
non sunt p[er]f[er]enda ad culpam meam atulim
de quibus asserendo adhibetur auctoritas.

Incipit' ceppitulo primo.

De ecclesia uel uocabulum xpianorum.
Primum ceptato cepto ecclesia in engochia
est fundatae ibiq[ue] primum nomen christi-
anorum p[ro]p[ri]us est p[ro]p[ri]etate d[omi]ni s[an]ctum.
Sicut in ecclesia apostolorum asseruntur,
Uocantur autem xpiani de uariis uocabu-
lo s[an]cti n[omi]ne xp[ist]i, nam sicut s[an]cti n[omi]ne
iude uocabulum asserunt iudei, a quo
nulla gens p[ro]p[ri]e s[an]cti dignitates clari-
tate & cepto christiane gentis nomen inest.
Uocabulum est in gentibus & in iudeis p[ro]p[ri]e ro-
tate dignitates p[ro]p[ri]etate; ecclesia enim
uocatur p[ro]p[ri]e nomen p[ro]p[ri]etate quod
omn[is] ad se uocet & in unum congregat.
Catholica enim ideo dicitur quia p[ro] uniu[er]sa

mundū est Constatuta uel catholica,
 qm̄ uniuersalis in eā doctrinā est ad
 instructionem hominum deuisibilibus
 adque inuisibilibus rebus celestium
 adq; terrestrium
 uel pp̄ter hominum omne genus
 ad pietatē & sub iudicium acem principū
 quem acem principatus sub iudicium
 & iudicium uel pp̄ter ea generaliter
 quod curat omnium peccata qui pp̄
 corpus & animā p̄seuerat;

De Amplis; tabernaculis moyses. Legis
 leuitor p̄mum dno condedit. se Lomon
 de inde Amplum p̄ iudicium p̄diturū
 instituit nostrorum. post hęc amposum
 p̄dit in toto mundo xpi acta p̄seuerat;

III. De choris.

Chorus itam moyses post ascensum sub
 mens p̄mum instituit & iudicium q;

secuum distinctis classibus sic scribit
p[ro]p[ter] eundem . . . censetur inchoat
p[ro]docuit caeterum triumphale, chorum
suum cum imagine corone fecerat
& hoc uoce uocatum . . .

Unde in ea de ecclesiasticis lib[er]is scriptis
Sacerdotum sacerdotum etiam caeterum
& in eorum huius corone spectatum,
chorus suum p[ro]p[ter] multitudine confirmat
dum est quique apud eos, non minus
cedendum constat caeterum . . . apud
nos suum in eorum numero paucioribus
seu pluribus uel sine ullo discrimine constat
III. DE ECCLESIIS,

Caeterum suum dicit, item dicit moyses
p[ro]p[ter] inuenerit quocumque percussit
cep[er]at & phariseorum submisso cum populo
p[ro] insuita moyses iacobus caeterum

quod dolens bundus egredius. & dixit,
 canamus dno gloriose. Deinde de
 bonae non ignobilis feminae In libro iudicium
 hoc mysterium functione apponitur,
 posita usque multis apponimus non solum
 uirtus sed etiam feminas spiritus diuino
 completis. diuinitate mysteria,
 Cauda cum hoc uox hominis - psalmus
 usque qui canitur eorum psalmum,

V. De psalmis,

Psalms esse potest moyses dauid propheta,
 In magno eloquio uel mysterio per
 ecclesiam. hic enim epus dauid in hoc mundo
 specialiter ad electum est ecclesiam
 princeps psalmorum que christus
 esse promittit eorum psalmum hic promittit
 circum melodia centilinerum suauium
 eorum ecclesiae frequenter celebratur. officium
 quo fecerunt animi eorum conpungentur

flexa tendit, p̄mittit uice ceu t̄m ecclesie
it̄e p̄celleret uat̄modico flexu uocis
fecerit p̄celleret. It̄e uat̄p̄nūgandū
uiciniōr̄ essit quāc̄m c̄c̄nd̄a. p̄p̄t̄
c̄c̄nd̄a s̄m̄ In ecclesia nec̄m non p̄p̄t̄
sp̄it̄eclis. Consuetudo est̄ Consuetudo
c̄c̄nd̄a uat̄quāc̄ uis̄bis non conpur
gund̄ur̄ succur̄t̄ modol̄c̄minis̄ moūs̄
Sic nec̄m q̄; tab̄c̄at̄issim̄ c̄c̄nd̄a In lib̄is
confessionum succ̄sum̄ consuetudin̄
c̄c̄nd̄a In ecclesia uat̄p̄ ob̄c̄c̄m̄
In quāc̄ c̄c̄nd̄a Infirm̄ c̄c̄nd̄a c̄c̄nd̄a
eff̄c̄tū p̄c̄c̄at̄is̄ c̄c̄nd̄a. nec̄m In p̄p̄t̄
c̄c̄nd̄a d̄c̄at̄is̄, Reliḡiōs̄ & c̄c̄nd̄a
moūs̄ c̄c̄nd̄a c̄c̄nd̄a, c̄c̄nd̄a
p̄c̄c̄at̄is̄ quāc̄ c̄c̄nd̄a quāc̄
si non c̄c̄nd̄a om̄nis̄ eff̄c̄t̄ n̄
p̄p̄t̄ d̄c̄at̄is̄ uel̄ noūt̄
n̄c̄io quāc̄ c̄c̄nd̄a

Scitandum magis cum sua uita & etate
 fidei uocem canentibus; **VI. De hymnis**

Hymnus primus eundem de uia propheta
 conuocatis hęc scripsit manifestusque;

Deinde alios pph. postea quidam & alii post
 in fornacem positi conuocati omni estatura
 estecati omnium hymnum canentibus

dixerunt; Itaque & hymnis & psalmis
 canentibus non solum prophetarum sed &

ipsius dñi & apostolorum habemus exem-
 plum. Et sicut pph. de hac re uita

admonendum & ad inflammandum
 enim diuine dilectionis effectum;

Sunt enim diuini hymnis & ingenio hu-
 mano compositi. Et ceteris uicibus gallus

epi ppeate uirgenis eloquendi con-
 pignus. Hymnosum carmen clausit

primus. postquam ambrosius mediocris
 uir magne glorie & in ppe & in ecclesia

clarissimus doctus copiosus Inhulus modice
caerimine floruisse cognoscitur adque
hymni sequi nomine ambrosiani uocantur
quicquid hulus ampositum in ecclesia
mediolani celebrare copiosa. Culus celebra
et de uero de hinc patet ostendit per ad
secta obseruatur. caerimine autem quicquid
In laudandi di di unum hymni uocantur.

VII. DE ANTI-PHONIS.

Antiphonae Gregorium composuerunt
duobus choris alternatim inchoantibus
quasi duo Iosephim duo quoque Antiphonae
In uocant sibi Conclamantiae, cepit laudare
uero primus ita beatus ambrosius
antiphonae instituit Gregorium deinde
Imitatus hinc In uocant oclidus regio
nibus eorum usus est breuitate.

VIII. DE RESPONSORIS.

Responsoriae ecclesiis longe ante ampositae

functi specie & uocata hec nomine. quod uno
Cantantibus ceteris consonando respondeant,
Ecce enim quod solus quisque agebat nunc
uerso unus dum in se duo uel a se communit
cantant choro in pluri; respondendum;

VIII. De presbiteribus.

Presbiteribus dominum deprecante christus nobis & composuit
& confidit. Cum ergo quaesierit apostoli.
Dominum supplicante & nesciente quomodo depre-
carentur. dixerunt christo domine docet nos orare,
id est conpare nobis presbiter. scilicet dominus de libro
lucis ecclesie docuit quomodo orarent uel
quomodo dominum impetrarent, Et ob hoc pro-
ducta est consuetudo ecclesie dominum presbiteribus
deprecante contra egritudinis aenim & uita
ecclesie presbiteribus & ad instar ecclesie quos confidit
christus quosque primum spiritus ecclesie conpa-
nente quibus dominum supplicante;

X. De Legionibus.

fit. nam nō potest persuam nāsci utalitatē
 & legōnis cūdiarū quidā orōdo ipse sit
 pinguis orōdum mōis p̄cedendū legōnis
 facinorōse p̄ diuina sum p̄sum quāsi nūp
 cūdiuit imāginis cūstīc & mānāe sorōr
 mōerthe quī sedm̄ ad p̄dē ihū sorōr nēg
 lēate uēbum in dīgus cūdiēbet, bonā
 partē lege sedm̄ uoce p̄m̄ceatur. ideo
 et dīe lōnis clare uoce dī silēdō cōmmonit
 ut siue dūm p̄cellitur siue dūm legō p̄nūn
 detur cō omnibus unites obseruētur. ut
 quod omnib; p̄dicetur & quēlib; cō omnib;
 unites cūdiētur. **XI. De lib; & cōm̄ dīcō p̄**

p̄nūndandis uisō legōnis in xpi ecclīis
 dēscriptis sc̄is. Constat dūm eadē
 sc̄e scripturā & uēstī lege et noue.

XII. de laudibus,

Laudē hoc est alleluia cōnēte. Cōnēte est
 s̄p̄torū culus & p̄p̄ō dūm uēbōrum

In eadem parte consistit hoc est laus di-
deculus mystico ubi in eo cecidit se fortis
spis se uellantem uidisset uel audisset uocem
celestem exercitus angelorum tamquam
uocem aquarum multarum et tamquam
uocem uelorum thronorum dierum
alleluia, de quo nullus debet ambigere
et hoc laudis mysticum dignae fidei
et de uocem celestem angelis esse con-
lunctionem, alleluia enim sicut et amen.
Debet in eadem lingua neque quae asiens
feruntur, non quae in eadem parte minime
quereant sed sicut ceunt docet se seruandis
in his centuribus pro se sum ceuatam.
In eadem generis enim regionibus non in omni
tempore se etandum dominis diebus
et quinquaginta post diu resur et eam
alleluia centuribus pro significationem
futuram resur et eam et eam.

Utrum aput nos secundum eandem quae hispania su
 t predictores ppter dies ieiuniorum uel quae
 diebus omni die post eandem cellula,
 Scriptum est enim sicut locus huius in ostium meo,
 Quod uero post consumationem psalmi
 siue lectionem predicacione et in finem can
 tentur. hoc eundem in se futurum facit et
 significans post adunacionem regni caelorum
 que in hoc uero putosumq; et eandem
 mundum predicatur eandem nostram
 non esse futuram - nisi in laudem sicut
 scriptum est, Beati qui habitant in domo
 domini in saecula saeculorum laudabuntur,
 hunc est quod in libro psalmi in laudem
 concluditur ut eodem post finem saeculi
 locus eandem monstratur, **XIII. De offertorio;**
Offeruntur que in saeculorum honoris canun
 aur' ecclesiae facit libet individuus est, uel
 eandem solit usu qm' queendo uictimae

Immolabatur sic enim dicitur, postquam
Inquit sacerdos manum suam in libationem
et labatur de sanguine eius et funda-
uit in fundamēto altaris ad os domini diuini
excelsi principis. Tunc exclamauerunt
filii accion in tubis duce alibus et sonus
fuit et auditum fecerunt magnam
uocem in memoriam coram domino,
non aliter et tunc in sonito sube id est
in uocem predicacionis eandem et eundem
simul corde et opere laudat anno de cla-
matione. Eleuamus in alto illo scilicet
uis sacrificio culus sanguine saluatus
est mundus. **XIII. De missa et orationibus.**

Ordo sum misse uel orationum quibus
oblatio de sacrificio consistit
primum ad seipsum per sum et infra idem
culus celebracionem uno eodemque modo
uniuersis se pergit oribus, prima et fundamē-

primo ammonitione est dicitur populum ut
 condidit ad hoc dicitur dicitur. Secundo
 inuocacione additum est ut claudat susci
 piet p[ro]p[ri]a fidei oblationemq[ue] totum
 dicitur u[er]o effunditur p[ro] off[er]entib[us] siue p[ro]
 defunctis fidelibus. ut p[ro] fundam sacrosanctum
 u[er]u[m] consequentur. Quarta post hoc in
 factus p[ro] seculo pacis ut ca[us]am p[ro] con
 ciliacione inuicem digni facerentur
 corporis et sanguinis. Si consociantur
 quia non p[ro]p[ri]a de p[ro]p[ri]a culus qua[m] xpi
 Induisibile corpus, quinta de in de inf[er]i
 incedo incedit p[ro]p[ri]a oblatione in qua
 dicitur et ad d[omi]n[u]m est dicitur u[er]u[m]q[ue]
 celsitum unius p[ro]p[ri]a p[ro]cedit. Et
 dicitur in excelsis dicitur quod felua
 t[er]re dicitur de u[er]o dicitur felus
 mundi usq[ue] ad excelsis p[ro]p[ri]a
 p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a dicitur confirmado

facere munda. ut oblatio quedo offertur
seis coatur p spm sem corpus ac sangui-
nis confirmetur, haecum utimae est
oratio quaedam nr discipulos suos orate
Instituere dicitur, PATER NR QUIES HIC
In qua oratione ut patris seipsum
spem appetitum confirmatur sed inter
primis et hinc psecundum Insequitur
quatuor imperia que tamen ppter
et hinc apud nos ad ipse modo psecundum
nam cum dicimus seipsum nominam
ad ubi ceat regnum tuum fiat uoluntas
tuae sicut in celo et in terra, hinc quidem
istae atque in hoc contentum. Sed quia
in illa uita sperandum ubi seipsum dicit
et ad uoluntas & regnum in seipsum
in motu et in aenebit, Jam uero patris
cotidianus qui uel anima uero uel
ceum anbusur hinc seipsum

re ad q̄ post subsidium sive ubi d̄ de exemplo
 acat̄ n̄e indulgentiae postulat̄; h̄c n̄
 peccatis ampt̄onum incedemus & posc̄m̄
 ne post annuā ut caelis libes̄mur d̄i cu
 ilium implorem̄. illic dum istos̄ nihil q̄
 ene itaq; or̄on̄m saluac̄or̄ docuit
 quae ea sp̄s̄ con̄n̄d̄ur̄ s̄ del̄ū & confessio
 sc̄cto sum̄. De quae p̄ph̄e t̄e p̄dicans ait
 n̄i s̄ quicumq; inuocauer̄ n̄m d̄n̄i sal
 s̄ s̄t. h̄c sunt sp̄s̄m̄ fac̄s̄ h̄c or̄on̄is
 am̄m̄d̄at̄ & euanḡl̄ica & apostoliceq; doc
 t̄ine culus nom̄s̄ d̄o Infr̄uac̄e uēdiat̄
 n̄p̄t̄ sp̄s̄m̄um s̄c̄e & t̄e uniuers̄it̄em
 uel sp̄s̄e form̄e gr̄e & sp̄s̄m̄um culus dono
 teque offer̄nd̄ur̄ sc̄s̄c̄nd̄ur̄.

XV. de symbolum,

Symbolum quid am̄post̄ fecer̄ h̄c
 p̄ph̄e t̄e p̄dicatur̄ & t̄e car̄os̄ d̄c̄m̄
 docto sc̄os̄um pat̄rum̄ con̄l̄on̄m̄

caput scriptum nascenda est edia culus uir
fide regula tantis docentis magisteris p[ro]p[ri]a
ut de omni parte fidei conlocetur nulla que
potest sit h[er]esis aut p[ro] singula uerba uir
scripturae non respondeat omnis erroris in p[ro]p[ri]a
totum p[ro] fidem et blasphemiam calcat
et hoc uniuersis ecclesiis p[ro] confessione
et populo p[ro]locetur. **XVI. De benedictione**

Benedictionem dicitur a sacerdotibus p[ro]p[ri]a
et antiquam consuetudinem p[ro]p[ri]a moysi
benedictio p[ro]cedit et p[ro]p[ri]a q[ui] benedicit populum
sub sacramento tunc inuocatur lumen

Aut dicitur ad moysi dicitur. Si benedixit populum
meum et ego benedico illos. benedixit
dicitur et custodiat et ostendat q[ui] dicitur salutem
suam tibi et misericordiam tuam. Conuertat
dicitur uultum suum ad te et dabit tibi pacem amorem.

XVII. De sacramento xpi.

Sacramentum dicitur et quod ad christianis

offeratur dñi primum et dñs et magis ad
 offeratur quando commisit dicit apostolis
 corpus et sanguinem suum pro vobis et red
 datur. Sicut legitur in euangelium
 dicit inquit ihu paenam & calicem & bibe
 re dicit et quid quid est factum est
 melchisedech rex scelon figurate interpretatur
 corpus & sanguinem xpi primum oblatio
 nismusq; mysterium totius sacrificii imaginatio
 lon & p[ro]ph[et]ia p[ro]ph[et]ia similitudinem dñi
 saluacionis n[ost]re ihu xpi sacerdos factus
 et dicitur; tunc sacerdos in eternum
 secundum ordinem melchisedech, hoc ergo
 sacrificium a xpi aeternis celebrare p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
 et felicitas haec definitis iudeis uictimisq;
 n[ost]ra iudicium uictis populi celebrare in
 p[ro]p[ri]e sunt, hoc tuncq; sit a nob[is] quod p[ro]p[ri]e
 nob[is] dñs ipse fecit quod non mactare sed post
 que dicitur in u[er]bo oblatio, q[ui]a n[ost]ra

Sic enim xpm oportebat adimple-
re curam usque ad mortem usque
ipse sacrificium offerretur usque
mundi proinde non communica-
verunt apostoli iherosolimitae quod nesci-
erant ut pasche illud typicum
certate impleatur et in uno ad unum
pasche sacrificium transierit,
hoc enim in ministerio tunc factum est
quod primum discipuli tunc corpus et
sanguinem dñi acciperunt in iherosolimis
et unum sic enim etiam nunc ad unum
per accipitur. sic enim placuit spiritui sancto
per apostolos ut in honorem tantum faceret
magis dum in nos xpiam primum domineum
corpus in terra etiam quem etiam exibi,
Et ideo primum etiam nos iste scia-
tur. panis enim quem frangimus
corpus xpi est quia dicit. Ego sum panis

12
uiuos quid de celo descendit & cetera, unum enim
sanguis eius est. Et hoc quod scriptum est
ego sum uitis uerae. sed pennis qui corpus con-
firmat. ideo corpus xpi nuncupandus
unum enim quod sanguinem operatur
necessarium. ideo ad sanguinem xpi referuntur
& enim sunt uisibilia sensu carnis. tamen
p spm scm in sacramento diuini corporis
non sunt, proinde enim scissimus ex
enit. Calix dominicus unum mixtus
referuntur que uidimus in eaque populum
intelligit, In unum uero ostendit se san-
guinem xpi qm enim in calice uino aqua
miscitur xpi populus adunatur. ut est
dendum plps. & in quom est dicit copolatur
& lingua tur q; copolatio et conlunio aq;
& uini sic miscetur in ecclesia dñi ut com-
mixtio illa ceblnueam non possit separari,
Sicut nec ecclesia possit a xpo diuidi

Sicutum Insecchendo calicem dñi offerre
æquæ solæ non potest - nam si unum tantum
quis offerret sanguis xpi Incipit esse sine
nobis . si uero æquæ sit solæ plps Incipit
esse sine xpo . quando uero utrumq; miscetur
& ad unum conficitur sibi inuicem copolatur
Tunc factum est spiritus uel electus pfi
citur factum est - sic uero non potest calicem
dñi non esse æquæ solæ aut unum solum
nisi utrumq; miscetur quomodo nec corpus
dñi potest esse simile solæ aut æquæ solæ
nisi utrumq; ad unum fuerit & copolatur
Et panis unus conpactus solidatus quo & ipse
factum est populus noster ostenditur ad unum
Ut quædam admodum græne multæ In unum collectæ
& commolite & commixte panem unum
faciunt - sic & In xpo qui est panis electus
unum esse corpus cui conluctus sit noster
numerus adunatus . Dicunt aliqui

nisi aliquo Insupercedent peccato - ac chæstia
 cotidie accipienda, hunc enim panem
 domini cotidie nobis lubens domino postulamus
 necesse, panem nostrum cotidie nunc da nobis
 iodie, quidquid est benedicunt ur
 in hoc cum religione & deuotione & humilitate
 accipiunt ne scilicet de lusticia superba presump
 tionem adferant, ceterum sicca sunt peccata
 quasi mortuum ab celato remouent,
 in mus agenda penitentia est, hoc si hoc saluti
 ferum medicamentum suscipiendum est, quidam
 manducaunt indigne, iudicium sibi mandu
 cat & bibit, hoc est enim indignè accipere
 ito ampositum quo debet quis penitentia accipere
 non agit, ceterum sicca non sunt peccata
 ut & communicatur quisque iudicatur
 non sedebit a medicina corporis dominici
 se peccare, ne dum forte diu prohibetur accipi
 corpus se sperare aut; manifestum est enim

uiuere eos quique corpus dñi ad tangunt
Unde gñndum est nēdum dui quisq: sp̄s dñi
ex xpi corpore celebrat non se maneat ad se
lutam ipsius. Et ipso dño die dñm, nisi man
sint ducauerit ceterum flui hominis
et bibetis huius sanguinem et carnis
Quidam uero peccate quibus communia
se non deinceps. Conluccatis uero ceteri
nōdum est ceteri plus misq: diebus oīe
gōdū uagare et sic de inde ex xpi corpore
cedere oportet. Relegamus libros p̄
nosum et inuidiam sacerdotum abi
melch de p̄cibus p̄p̄sionis p̄p̄s noluisse
dece deuid et p̄p̄s huius nisi ante in dñm
eos ut sum mundi p̄p̄s emulib: dñm
ne uq: ab aliis sed et q̄ app̄p̄s conlu
bus, nisi eos audisse ceteri et notus et huius
uagare et ceteri conluccati numquam
p̄cibus quos p̄p̄s negauisset concessit

uel concederet sed quæntu² in ebr² est,
 Item panis p²positus & corpus xpi que disse
 stitæ est in ebr² umbra & corpus int² imagine²
 & ubi ædem in ebr² & complætae fudatorum & ea
 ipsem qui p² complætae seusebendar² que
 p² eligend² sunt ceteris quib; p² h²
 homo condend² uiuet quodæ² ad eand²
 sacra mentu² dignus æcedere possit,
 Sacra hieum p² defunctorum fidelium sequit²
 offerre uel p² h² offerre quia p² totu² hoc orbe²
 custodiatur. credimus quod ab ipsis apostolis
 traditum sit, hoc enim ubiq; cætholice
 eunt & ecclesie que nisi crediderit fidelibus
 defuncti dimittit p² cæcæ. Non p² totum
 spiritibus uel elemosinæ fecerit uel sacra
 hieum d² of² am². Nam & cū dñs dicit,
 qui p² cæcuerit in spū s² non s² mit² d² d²
 neq; in hoc s²to neq; in futuro. Demonst²
 eum quibus d² illi dimittenda p² cæta sunt

Quo dam purgatio igni purganda,
Sic in quodam locum dicitur esse Augustino,
credimus defunctorum animas sine dubio pietati
suorum uiuorum se uellat ^{cu[m] illis officiu[m] offeratur} elatione faciunt.
Sic enim aliquod quisque sibi meritum preparabit
dum adhuc in corpore uiuit pro quo ipse pro sint quicunque
pillo sunt, ne non omnibus pro sint nisi propter
differencia[m] uitae quam quisque gessit in corpore,
nam pro ualde bonis gradum aedonis pro sint
pro ualde malis pro aedonis sunt pro ualde
malis aedonem sinulla sunt aedonem mor
tuorum quaelis cuique aedonem a uiuorum consola
tionis sunt. quibus enim pro sint aut non pro ualde
bonis. ob hoc pro sint ut sit plena remissio aut
causa ut tollerabilior fiat ipse damnatio.

XVII. De scriptura. sexta. Anona. off. officiu.

Horam aedonem sextam a nona off. officiu.
Daniel et alii pro supplicioribus
deuocant. scilicet ut ab oratio die

In tempore p[ro]phetice d[omi]n[ic]e t[ri]nitatis h[ab]et p[ro]p[ri]etate[m]
 t[ri]nitatis nob[is] p[ro]p[ri]etate[m] d[omi]n[ic]e d[omi]n[ic]e p[ro]p[ri]etate[m]
 ad d[omi]n[ic]am ad d[omi]n[ic]am adq[ue] ad d[omi]n[ic]am adq[ue] p[ro]p[ri]etate[m]
 In uallae factis d[omi]n[ic]is d[omi]n[ic]is: d[omi]n[ic]e t[ri]nitatis
 et d[omi]n[ic]e co[n]suetudine[m]. Illud d[omi]n[ic]e co[n]suetudine[m]
 ad p[ro]p[ri]etate[m] u[er]itatis t[ri]nitatis quod sp[irit]us s[an]ctus.
 h[ab]et d[omi]n[ic]e h[ab]et suo loco d[omi]n[ic]e t[ri]nitatis
 d[omi]n[ic]e ad d[omi]n[ic]e implens p[ro]p[ri]etate[m] quae x[rist]i
 p[ro]p[ri]etate[m]. nam d[omi]n[ic]e h[ab]et x[rist]i p[ro]p[ri]etate[m]
 In d[omi]n[ic]e u[er]itatis p[ro]p[ri]etate[m] ep[iscop]o[m] p[ro]p[ri]etate[m]
 d[omi]n[ic]e d[omi]n[ic]e factis d[omi]n[ic]is leg[is]simis ad p[ro]p[ri]etate[m]
 d[omi]n[ic]is p[ro]p[ri]etate[m] h[ab]et t[ri]nitatis d[omi]n[ic]e p[ro]p[ri]etate[m]
 aut leu[er]itatis celebritate[m]; aut p[ro]p[ri]etate[m]
 In p[ro]p[ri]etate[m] d[omi]n[ic]e. Licet d[omi]n[ic]e co[n]p[ro]p[ri]etate[m] diuina
 celebritate[m] p[ro]p[ri]etate[m] d[omi]n[ic]e usq[ue] In u[er]itatis
 officium. hoc d[omi]n[ic]e quae d[omi]n[ic]e significat d[omi]n[ic]e
 quae mundus quae d[omi]n[ic]e d[omi]n[ic]e d[omi]n[ic]e
 n[on] d[omi]n[ic]e saluatur. Siquidem d[omi]n[ic]e
 p[ro]p[ri]etate[m] d[omi]n[ic]e m[ul]t[um] In quae d[omi]n[ic]e

perit' dñi dñi opesum spælis scedundat.
ut d'ipis nocentibus mundialib; q; offens' aym
trah' myst' hū ubi dicitur, **XVIII. Deus p' dñi**
Videtur dñi dñi finis sequens officiu dñi dñi
& alth' lucis oclatus q; culus & uel' q; dñi
merito solempnis & celebratio. Deniq; hoc dñi
ucl' dñi fecerit' dñi off' dñi adole' q; alth' dñi
mathe' dñi dñi dñi dñi dñi dñi hunc hunc
deus ille dñi hunc dñi dñi dñi dñi dñi
dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi
Inconsp' dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi
In nouo dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi
ucl' dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi
sibi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi
ut dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi
scul' dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi
dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi
nos docet dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi
culpti b; dñi dñi dñi dñi dñi dñi dñi

offertur adque in his laudibus, patet
 & utilitas. Vespertinum enim nominatum
 esse dicitur quod ut patet in eo dicitur & ab occidente
 sole surgit de quo propheta dicit. Et vespertinum
 super filios hominum producit deus factum.

XVIII. De completis.

Completis enim celebrantur id est in parte
 innumeris exemplis. David propheta dicitur
 si cecideris in lectum feceris tibi si dormis
 oculis meis aut palpebris meis dormitatio
 & perit. usque ad iacob stupet tunc dicitur
 cecideris enim dicitur deus dormis ut somnum sui
 finem quo utique corpore hominace deficiunt
 perit in dicitur donec locum hanc exemplum
 domino fecerit tunc in parte suo perit propheta
 perit quod debet fortiter admonere ut
 ipsi locum dicitur. Volumus & tunc dicitur
 huius aut exemplum cupimus hanc esse in quibus
 possumus exemplum fecerit innumeris

ne de nob' dicatur quod legimus Domine
sunt somnum suum carnaliter habuerunt
omnis uis diuini sum in manibus suis,

De uigiliis.

De uigiliis et quiete. Certe uigilia
deuoto famulatu bonum omnibus scis, et aces
deniq; ppi se clamant ad dnm dicens,
Dnoceat uigilat si meus ad dnm quia lux ppi
tae dicit sup dicit, id est deuid dicit. me dicit
noceat surgebae ad conspici dnm sup ludicia
lustitiae dicit. hoc noemq; ampost uastat dicit.
congelus aspensidit. pmo gntice dicit ppi
peussit. Unde dnos uigilare oportet ne ad
pculo dicit admiscamur. his dnm
dicit omis ubi dicitur sp' saluator in euangelio
ad dicitur. Unde ad uigilant ad dicitur suos
desuscitans dicit. Beati sunt istu illi
quos cum uiderit dnm dicit in dicit uigilant,
Easi uigilant horae in quid dicitur dicit hanc nocte

& sigello lacto inueniunt eos uigilantem bene sunt
 p̄ illi. Itaq; & uos scit p̄cedat quia n̄dicitis
 horae quae plus hominis uirtutis sit; Siquidem
 nec urbis solum docet uigilare sed etiam confir-
 macur ^{scamp} op̄ationis. n̄c dicitur euenit,
 quae dicitur in p̄notans innotandum. p̄culus
 quoq; & silas in custodia ^{p̄cipit} dicitur circa
 media nocte candens hymnum audib; cunctis
 uincit dixisse memorantur; Ubi sp̄s dicitur
 moto facto & cunctis caeseris fundamentis
 & ianua sponda ^{ap̄t} sunt & omnia uirtula
 sunt soluta. Unde oportet his om̄s psallendi
 op̄andiq; frequenter nos in sc̄is officis habere
 finem qui nostrum uel subtili celum & p̄cedit
 secutus est enim quodam genus hereticorum sup-
 flues estimandum sacras uigilias & sp̄s
 op̄e infuctuosas dicitur. Iustitiam meam
 diuina quae noctem facit cedat quidem sicut diem
 ad laborem qui huius diei ḡtoco ^{sc̄monem} ?

morte quasi a se ipso somno resurgens
 & uigilabant; **XXVII. De dominica die**
 Dominica diem a postoli isto solemnitate
 religiosam tenentur quia in eodem diem
 dñs & creator noster mortuus resurrexit
 quia ideo dominica appellatur uel in eius
 operibus & uel ad mundum & seculum
 tantum diuinis cultibus seruamus decessit
 scilicet hominem diu hulus & seculum
 seculum noster quia habuimus nulla. Nam sicut
 ipse dñs noster ihu xps & saluator omnium
 die se sursum a mortuis ita nos resurrexerunt
 turas in nouissimo seculo speramus, unde
 etiam in dominica die stantem orationem quod est
 signum futuræ resurrectionis hoc agit unius
 seculi seculi que in seculum noster mortuam
 ad laudem est seculum in seculum seculi quod
 in dñm ihu xpi corpore premonstrat tunc est
 quæ primus genitus a mortuis,

Sebbæat enim p̄p̄os populū in dō corpore celestē
celebratū legitimus ut p̄ figurā esset insequē,
Unde & sebbæatū sequitur in dō p̄statū,
Dies tamen dominicus non ludis sed xp̄iani
p̄ resurrexerunt dñi delectatus est & nullo
cepit habere festivitatem suā, ipso enim
est dies primus seculi qui post septimum
seperitur octavus, Unde et in ecclesia sc̄i
ad uotum affirmatio p̄ sc̄i eadē dicitur,
Ille septimus & ille octavus, firmū enim
solum celebrandū sebbæatū a p̄dicitū est
quod t̄ centē sequitur motu p̄, p̄ sebbæatū
enim nullus esset usq; ad xp̄m dñm que
resurgens a mortuis iam non mortuus mori illi
ultra non dominabitur, Tempore quē facta
est talis p̄ sebbæatū in corpore dñi ut p̄t̄ ut
in corpore & quo corpore & spiritū in finem
Dies dominicus primus est octavus, quia et
primus in festivitatem suā esset cepit & enim

hunc diem. Et sic scis scripturis esse sollemnem.
 Ipse enim est primus diem seculi. In ipso est factus
 angelus. In ipsum quoque Christus amor tuus
 se sursum erexit. In ipso descendit super apostulos
 spiritus sanctus descendit. In ipsum enim manna
 in deserto primo de celo descendit. Sic enim
 dicitur. Sex diebus collegitis manna
 in diem enim sextum dubium collegitis.
 Sextus est dies pasche sabbatum quod ante sabbatum
 ponitur. Sabbatum enim septimane
 dies est quem sequitur dominicus in quo
 primum manna de celo venit in mundum.
 Unde in allegant iudei rem tunc per seculum
 esse iudicio sabbato. Dominica autem nomen
 rem tunc iudicium quod in sabbato ipse sum
 de grege de celo ad eos nullo descendit. Et
 factum dominica in qua primum tuus dominus pluit

XXIII. De nocturno domini.

Nocturnus domini dies eadem causa ceptibus

uogut solampniatatis Infradidamēsa-
quice In eo die xps p̄redampsonem mundi
nasci corpo p̄clit uoluit. p̄dient
ex uirginē uatō quidāa p̄atys Imp̄p̄u
culus suscep̄ Incafnadonē cecusce
hec est, postquē em̄um In uidee diabol
p̄tens ille p̄mus sp̄it ductus In cen
caidit. confesam ex ul̄ p̄datus In omni
gēntē suo p̄dicē malit̄e & p̄ccatū c̄p̄ens
duxit, c̄p̄scēbēdum In mēclū uelōmēd
bus omne gēntē mortēclum defusis - ubiq;
scelēbus & quodē nequus omniū cultib;
idolopum, uolens d̄ & c̄m̄nāc̄ p̄ccēdum
conplacuit us̄bo legem & p̄phētis signis
placis & p̄digis, sed cum n̄c siquidā
d̄id̄ p̄s suos ammonitus cognoscere & homi
nib; appo: p̄t̄ & p̄ccatō p̄t̄ scēnēnt quice
ideo In hominē uenit quice p̄s̄m̄t̄ipsum
cēb̄ hominib; cognosci non potuit ut d̄um

unde patet. uerbum factum est adsumendum
 casum non mutatur. In casum adsumpsit
 hominem non commisit diuinitatem,
 Ita utrumque & utrum homo innocens de quo
 equus patet innocens hominis. factus est
 mortalis in nobis pro nobis. De nobis mandis
 quod dea suscipiens quod non daret. utlibet
 ita finem quod fecerit. hec est ergo dominica
 res natiuitatis magnae sollemnitates. hec est
 diei huius nouae et gloriose festiuitatis aduentus
 dni factus est ad hominibus mundi. Itaque
 dies iste pro quo dicitur xps natus est. natus
 dicitur quique ideo obseruare pro se uoluitum
 circuli anni festae sollemnitatem colimus ut in
 memoriam seruemus quod xps natus est.

XXIII. De Epiphaniae dni.

Epiphanias sunt diem plures festae sollemnitates
 unius apostoli signantur. quia in eodem diem
 est pro stellae saluator ostensus qui in uisum magi

Xp̄m̄ in p̄p̄t̄ium iacobin̄m ad os̄caus̄ sunt cum
off̄it̄i et̄i conp̄t̄iam mun̄t̄iam an̄n̄t̄as
caus̄. at̄us̄ et̄i m̄ȳs̄. It̄e d̄o adq; p̄ss̄uro.
Ideo d̄m̄ hunc̄ ann̄uā celebr̄t̄em̄ fec̄t̄e sunt
uam̄undus̄ agnus̄ caed̄m̄ quiā el̄im̄d̄at̄e
cel̄itur̄ p̄d̄s̄unt. siquid̄m̄ eod̄m̄ d̄m̄
ih̄s̄ et̄iam̄ iord̄ann̄s̄ leuā̄ es̄um̄ d̄nḡud̄
diuis̄o q̄ celo sp̄i sc̄o et̄iam̄ d̄m̄ d̄sc̄nd̄t̄
d̄i et̄e fl̄um̄ d̄cl̄at̄e t̄etur̄. Culus̄ d̄i n̄m̄
et̄o quod̄ app̄et̄it̄ ḡn̄ḡbus̄ sp̄yph̄aen̄e
nunc̄p̄atur̄. Sp̄yph̄aen̄e en̄im̄ ḡn̄ḡe
app̄et̄o uel̄ ost̄ns̄io d̄etur̄. et̄ quo un̄ius̄ t̄e
eḡyp̄t̄e et̄e uel̄ mon̄ast̄er̄e d̄nḡud̄
quib; et̄ l̄ud̄um̄ quod̄ p̄ḡn̄s̄im̄ et̄ d̄is̄ p̄sch̄e
d̄n̄ḡant̄ur̄. **XXV. De p̄alm̄e s̄ū d̄m̄.**
Die id̄o celebr̄t̄ur̄ quiā in̄ eo d̄m̄ et̄ sal̄uator̄
n̄r̄ sicut̄ p̄p̄h̄et̄a ēc̄m̄t̄ iud̄is̄ et̄ l̄am̄ d̄ud̄is̄
est̄ell̄um̄ sed̄is̄ et̄ p̄hib̄etur̄ tunc̄ ḡred̄is̄ cū
s̄em̄is̄ p̄alm̄e s̄ū mult̄itudo p̄uam̄ -

ob uiam usubit et clemacurant - ossanna
benedicatur qui uenit in nomine dñi

In stemis enim pael mactum significatur uictoria
quae dicit dñs mortem moriendo super se autus
et triumpho eiusis dedit abulo mortis pynlope
et triumphatus, In cello enim quoniam salsido
hūis alen uenit Indicant simplice corde
gnglitateis que p pssendo adq; pssendo pdu
cebat aduisionis pcedis, hoc enim dia sym
bolz conpessib; dicitur p p srsn dominice
pascis solanpnitate, uaculem addi
gnglitate pcpitendā fefancent - fidem quom con
ampnizur agnuscant, Uulgus enim uero
uadim cepitalemiu uocat que tunc moyses
leuandi cepit dñs infentum - qui ungenisunt
ne forte obstaculora quada reginsim; sordida
ad unedonem accedat, **xxvi. decima dñi,**
Credenti haec est quinq; foye ultimae quae
dreginsim; - unde dñs et seclucator nosat

post apicam illud pasche completam
ad usum pasche asensens myste
rum corporis & sanguinis sui
primum apostolus tradidit quoniam post
sceleratum celestium discipulorum
ille sceleris & proditoris proxiimum celum
cepit & christi sanguinem unum dedit
Et ad eam diem sceleratorum resurgens
eccliam & pedes discipulorum leuauit
propter humilitatis formam commendan
dam ad quem docendum uenisset
sicut & ipse consequentem se posuit
quod ad eam dicebat potissimum
ut factum doceret quod obseruasset
discipulos propter moneret hinc est quod
eodem die cena & complacq; pasche
& per uimbita leuauerunt uocisq;
pauis cantus que sunt domino consecrata
quod die plura ad eam semel christiana

confiteretur, quia ante biduum pascha
 mœna cepit et pedes dñi unguento
 perfudisse phibetur, unde dñs discipulis
 suis dixit, Scitis quia post biduum fiet
 & filius hominis treditur, **De pœseserudn**
 Pœseserudn id est secta scabbeari id est insolent
 in aeternam haberi dicitur quia in eo dicitur xps miste
 opus & pleuit, pœseserudn quod dicitur in hunc
 mundum ut qui a ligno percussus fuerimus
 in aedon, Rursum per ligno miste hinc a
 mur, huiusmodi cœsus a triumphu humana
 pusilli aemulatio xpo potius non mundo cele
 brata et annuam pœseserudn, pœseserudn quod digna
 aet est sanguinem suae passionis seculi scilicet
 pœseserudn mundi pœseserudn motus & dicitur
 absoluit, Cuius qui dicitur opus in hunc
 non pœseserudn illa dicitur substantia iule
 sus opus humanae naturae dicitur passionem corpore;

Diuinitate uisō se sō hūlye mēnsit. et p̄
tate sūm dominicę p̄ssionis sēdo ostēditur
p̄māe sūm itaq; cōsuect̄ ut x̄ps̄ p̄o
p̄ccatu mundi p̄dōmpōne donā p̄ccat̄
et ostēdit̄ cōdquos̄ uelut cōmo ep̄cis̄ cōp̄e
tur; Scliet̄ ut quod cōsōr̄ budēt̄
sūm sūm d̄t̄ et p̄p̄dāem quāem s̄nebaa
cōmittit̄ non cōd p̄dāem uicatus̄ s̄d̄ et p̄
dōm̄ lūsticę non dōm̄nā dōm̄
Secundā cōsuect̄ est ut s̄uōs̄ hominib;
uitę magist̄is̄ p̄s̄uect̄ur; cōs̄c̄ndia
sūm l̄nc̄p̄e x̄ps̄ ut nob̄ et p̄ssionis
et p̄s̄ur̄ d̄ōnis p̄s̄uect̄ s̄c̄mplū p̄ssio
nis cōs̄firmāndū p̄c̄ d̄nāem p̄s̄ur̄ d̄
d̄ōnis s̄c̄r̄c̄ndā s̄p̄m̄ ut d̄uāes uic̄es̄ nob̄
d̄t̄nd̄t̄. In cōs̄ nōn unā l̄c̄bōn̄ s̄em
quāem tollē p̄ se d̄b̄emus; c̄l̄t̄r̄ā uic̄e
b̄c̄ct̄e quāe s̄p̄e p̄ d̄b̄emus; c̄t̄r̄ā c̄t̄
cōsuect̄ s̄s̄c̄p̄t̄ ep̄cis̄ ut s̄p̄ b̄ic̄ s̄c̄ly

& Inflatate sapientiae peracis fulgore utputatur
 perditione² humilitate confusit ut patet id
 quod factum dicitur quatenus & hominibus sapientibus
 et quod in firmum dicitur quatenus sic fortis tota
 hominum fortitudinem. Dicit enim apostolus
 per oculum inluminatus habet oculos cordis
 ad intelligendum quae sit latitudo & longitudo
 & sublimitas & profundo. Culus latitudo est
 utens usque ligno quod extenditur manibus.
 Longitudo autem latitudinem deorsum usque usque
 ad altitudinem altitudinem sursum
 usque ad caput. profundum usque quod ab ipso
 in seculum absconditur quod signum est facis omnis
 uitae seorsum describitur. Dicitur enim
 homini. tolle epum tuum & sequestre me.
 tunc enim epum tuum accersis cum mortificatis
 membris tuis super terram. id est fornicatio
 immunditiae luxuriae & ebrietate. Dumque
 seorsum homo cur rebitur & in seorsum renouatur

De die Indis pressio est crucis - Et hęc quidem dum
sint bonæ opere - tamen ceteris laboriosæ
quorum mensuris sequitur est, Ideoq; dicitur
satis spe gaudentis uac cogitantis scilicet
sequitur futuram cum heliostatem
et laboribus operatur, hęc itaq; heliostatis
significat crucis lacerationem in se
ligno ubi figuratur manus, p manus enim
opus intelligitur p lacerationem heliostatis
operentis - quia ad se fecit angustias,
pōitō p lacerationem cui ceperit ad longiam
sepe accedo sup nō stans budonis - Desublime
lustage dī significatur, Et ut ipse opus
bonæ non pōit ad beneficium dī dī
hęc ad pōitō felidā dī dī dī
sed potius pōit illud quod desup spāte fidei
que p dilectionem operentur, Jam unō
p longitudinem quem pōit ad corpus
secundum ipse tollerentia significatur.

ut longanimus praenotemus, Unde longanimus
 dicuntur qui tulerunt, p profundum enim
 hoc est partem illam ligni in terra abditu im-
 munit de se locata sed inde confusum
 omnem quod immunit, In sepulchris in di-
 centur iudicium de quibus occulta eius
 voluntas et vocatur homo ad participatio-
 ne tenet quod et alius sic et alius ubi sic,

XXVIII. De Sabbato paschae,

Sabbatum paschaeles ubi per Johne ce-
 lebrentur, pro eo quod eodem diem
 dominus ab omni opere suo quiescit, unde et bene
 hebreo sermonem sabbatum sequens in
 praeterea siue quia in eo dominus requiescit,
 Dominus est sepulchrum nostrum in sepulchro iacuit
 huiusmodi dies in actum mortem christi et resurrectionem
 quoniam medius est significans sequens
 quendam certitudinem ab omni labore
 omniumque molestiarum post mortem

per quam sit assensus per resurrectionem carnis
ad illam vitam carnis quam dominus noster ihesus christus
suam resurrectionem per se monstrare dignatus
xxviii. dies semper pasche.

Item usque pasche sacramentum quod nunc in sa-
ceramento solvationis domini mysterium inveni-
tissime celebratur. In eadem abstinentia
figurative primum agitur quando agnus
oculus pasche celebratur populus dei in egypto
oculus figurate in egypto completus est
et in christo quia sicut agnus ad immolandum
ductus est. Oculus sanguinem in hinc
postibus nostris expellens hulus seculi uadit
conceptus in egypto liberatus.

Oculus quidem dies pasche et resurrectionis
non solum pro primum celebratur sed quod
in eodem die dominus amarus resurrexit
sed etiam expectatus sacramentis que per
eundem significatur sicut die apostoli.

mortuus est propter delicatam carnem - et resurrexit
 propter iustitiam carnis nostrae; et transitus sum quidem
 in illa passione domini et resurrexi secundum consuetudinem
 est. nec in uocabulum ipsum quod pasche
 dicitur - non grecum sed hebraicum est; neque sum
 ad passionem quod dicitur - pasche hinc greci
 dicitur - non pasche sed phanthei pas -
 id est transitus - hebreo uero pasche appellatum
 est quod et maxime euangelistis christus est
 cum celebre sit uerbum domini pasche cum discipulis
 suis; Cum uidisset inquit illis quia uenit
 horum qui ut transitus de hoc mundo ad patrem
 et transitus ergo de hac uita mortali in eternam
 uitam inmortalem - hoc est de morte ad uitam -
 passionem et resurrexi secundum consuetudinem
 hinc transitus enim modo agitur pro fide
 que nobis datur in remissionem peccatorum;
 quoniam sepeliamur cum christo pro baptisimum quasi
 et mortuus et transitus in eternam de peccatis ad meliorem

De corporebus et spiritibus - De conuersione
donum huius uicti - et spiritum factum
fuerit de donis et glorie; propter ipsam
celestem et ego inquam nouus uicti
et quomodo transimus - et propter ipsum
nouum hominem quem laudamus in dicitur
et ex parte uicti lux et apostolum
et propter et ego uictus firmatus uictus
noue conspicio - quoniam pasche nostrum
immolatus est christus; propter hanc et ego
uicti nouitatem primus mensis in annis
mensibus; celeberrimi huius cedatibus
est. nam ipse dicitur; primus mensis
nouus - quia uicti in toto et in parte
nunc et quomodo et in parte; et propter ideo et
fuerit et deo domini ad duce et; primum
enim et in parte ante legem - secundum
post legem - in dicitur sub gratia - ubi iam
inuenit et est factum et in parte.

quod cenae epica In propheticis Inigmatibus
 occultum, hoc & igitur In luminari numero
 significatur quidam spiritus sanctus
 numero soletur In septuaginta ad quendam
 perfectionem mysticam appropinquare. In ad
 septuagesimam hebdomadam luna paschalem cele
 bratur id est quae die occurrit prima
 & vigesimo quinto In vigesimo primo.
 sed nec solum pro tempore & tunc que
 inde incipit hebdomada septuagesima sed etiam
 pro ipse conuersione lune tunc illa
 & In inferioribus & superioribus conuertitur,
 & haec nobis de luna similitudo adsumitur
 deuisibilibus & Inuisibilibus & de corpore & de
 & de spiritu & de seipsum & de sensibus
 ut magis hunc seculo moueamur
 & uita nra abscondatur cum xpo,
 Omnium qui luce sancti nra que & In inferioribus
 uisibilibus & superioribus conuertamur;

cedillam scilicet ad dñm² condempnacionem
inmutabilis usque usque ad xxi. ideo
pasche celebrantur pp ad nomen s²
natum quo unius s² significatio
sepe figuratur, quia dñs ipsi dñe tribu
atur pp² infra unius s², ideo etiam
apostolus in apocalypsin s² dñm
sepe s², ecclesie usque adhuc in ista mor
litate ecclesie consuetudo pp² ipsam
mortale hanc lune nomine in septuaginta s²
uolatur, quod annuus s² dies paschalis
non eundem sed die annu dñm sicut puta
dñs quo creditur dñs natus hoc sed pp²
dominicu dñm & lune manifestu est dñm
quod dñs crucifixus sit & in sepulchro
fuerit & resurrexit, a lune autem dñm
ipsorum dñm observatio p²
Concilium orbi unius xpiano p²
et modo modo pasche celebrare possent.

uano non solum luna² pasche alon se² et ad hanc
 dñi in quo resurrexit a mortuis & peccatis
 debemus. Inde est quod ad eundem annu
 diem non substituitur pascha iamdē
 tantundem mensē nouum & luna² obser
 uant: diem enim eundem pasche non
 consueverunt ut et nōc festiuitas ad ludē
 festiuitas & distinguitur. *xxx. de ascensu dñi*

Ascensionis dominice sollemnitas ideo cele
 bratur quia in eodē diem post mundi
 uitio² post infamē regnum cecidit xps
 mōno² perat² ad celos, sicut scriptū est,

Ascendit in celum cepit captiuitatem
 dedit donec hominib; que festiuitas
 ideo p² uolucatum circulum annosum
 celebratur ut hominibus ad summas
 carnis cecidit & ad deitatem patris
 ut in mōno² p² uocatur - eulus corpus
 ita in celis esse cepit dicitur uat² dicitur

qm̄ ascendit quod dicitur cengelica p̄stam
diebus; sic vidit quom̄ admodū vidisatū
euntam in celo, & p̄tūque, Id est in eadē
carnem sp̄cie adque substantiā oculis
p̄fecto cōtinis in mortali tēdē donce
necitatem noncebtulit, Deatē dū
p̄atū adque id est p̄hū rēditū est dicitur
non est corpore quod nō est dēto s̄d p̄
sed deatē p̄atū est beatitudo p̄p̄tue
quē s̄c̄ in s̄c̄ rēdōndū p̄m̄itātur
id est unū s̄c̄ dēte que est corpus x̄i
sicut dicitur t̄p̄e hū s̄c̄at̄ intelligit
m̄s̄c̄ia dēp̄tue p̄p̄tue Impis
dabitur; **xxi. de p̄tē dēstā**

Indum sc̄ne dicitur & cōs̄c̄m festam
tēatū p̄tē dēstā p̄culō dē
s̄p̄d̄ d̄ d̄ est; p̄tē dēstā dūm d̄m
hic est d̄ d̄ d̄ d̄ qm̄ d̄ uox in s̄c̄ m̄tē
d̄ s̄p̄ in tōn̄c̄nt̄ c̄ud̄t̄c̄ est; & d̄ d̄ d̄

moysi. In nouo sum testamentum per ascensionem
 cepit. quoniam ad usum spiritus sancti que Christus
 promissit exhibuit. quicquid non esse uidentur
 nisi ipse ascendit in celum, denique
 dum possete celi Christus ingressus XL. diebus
 in terra positus innotuit. subiacet orientibus
 apostolis et ad ascendit spiritus sanctus super eos
 in flammis et sunt uerba ualiquis omnium
 gentium magna et di loquebantur.
 Ad ascendit itaque spiritus sanctus super apostolos
 in uerba et lingua diffusa solemniter
 in aperiens in postum. De qua de
 causa per ascensionem celebratur et ad ipse
 plene insignis habetur concordat enim
 hae factitates euangelii et factitates
 legis. Ille enim possete quae agnus
 immolatus est. In terra positus quinquaginta
 diebus de caetero et lex moysi seipate di
 gito di huc possete quae oculis est Christus

quit enim quæ mouet ad immolandum
ducatur & celebretur in pompas hæc
Insuper positum quinque gradibus dicitur
sp̄s s̄c̄o quæ sit dignitas di super sp̄a uocantur
Et duos dies cipulus mox h̄ic et a c̄tis
nom̄is Constatuatur siquidem hæc s̄c̄a
atque c̄tis obuenit s̄c̄a s̄c̄a m̄ditum
Constatuatur s̄c̄a s̄c̄a m̄ditum s̄c̄a m̄ditum
s̄c̄a m̄ditum quidem s̄c̄a m̄ditum s̄c̄a m̄ditum
p̄s̄c̄a m̄ditum In quæ sit p̄s̄c̄a m̄ditum p̄s̄c̄a
sp̄m s̄c̄m. c̄tis notum uis s̄c̄a m̄ditum
quinque graduum c̄tis facient quia
cepit hebreos tubilis dicitur. In quo
similit̄ adit̄ sit s̄c̄a m̄ditum & s̄c̄a m̄ditum
t̄tis. Et possessionum s̄c̄a m̄ditum quæ p̄s̄c̄a
do s̄c̄a m̄ditum comp̄s̄c̄a m̄ditum. S̄c̄a m̄ditum
s̄c̄a m̄ditum multiplicat̄ quinque graduum
esse nom̄is adsumpt̄a unæ die quia
s̄c̄a m̄ditum s̄c̄a m̄ditum s̄c̄a m̄ditum

mærosium ceuloritas et cetera - sed dum ipsa
 doctæna sãmp- et p̄ma. ut eel bidicatur,
 Ego sum calice & w. in idum et finis. Immo
 ipsa est sãmp unæ que est omnibus dies.
 Necessè enim est sabbatissimū cenitæsu
 populodi illuc oclusitæ adq; ille complis
 ubi dæatur p̄ss' hys quisunt ocaus' sicut
 quidam desit' q' salomonis dicatæ sãp idis
 & posuit. Idcirco enim quinquagesimus dies
 post dñi resurictæ dñm resolutæ ab standiæ
 est in solæ lãtidæ celebratæ p̄p̄t figuræm
 futuræ resurictæ dñi, ubi leem non labor
 sed requies h̄t legat. Idcirco in his dieb;
 nãc ienuæ in ortæ dñm flectuntur - sicut
 quidam sãp idis ait, In felice gñuæ in p̄m
 dñiæ saluatus indicium est. Unde et
 p̄ omnia scandan in illis solennitæ dñi
 die dominici Eustodim' in quæ mærosiis
 nãc iunū cegridū - nãc gñuæ esse p̄leat

obsequenda dominice resurrectionis trahuntur,

XXII. De festiuitatibus martirij sum.

Festiuitatibus apostolorum seu honorum mar-
tyrum solemnitate antiqui patres in
uenerunt mysacho celebrare scelerant
uel ludica uident ad exercenda imitacione
uel ut martirij eorum confidemus adque
specionibus ad laudem. Ita tamen ut nulli
martyrum sed ipsi dum martyrum quae uis
in memoris martyrum constatuemus et terna
quis enim in locis caritatis scorum corporum
ad sistens et terna reliquendo dixit offensa
tibi peccata aut peccata aut ex his
sed quod offensa offendo qui martyris cor-
necur in memoris eorum quos coronant
quod de logosum ipsum amore maior affec-
tus resurgat ad augenda laetitia et
in illis quos imitari possumus et in illo opere
quo ad laudem possumus colere.

columnas & go martyris in eo cultu dilectionis
 & fidei tenentur quo etiam in hac vita coluntur
 sed hominis di quosum corda aeternam peruen-
 gentem ubi certam passionem paratam esse
 fingamus, sed illos tantum deuotionis quantum
 securus post certamine omnia superata
 quicquid est fidemque laudem predicemus -
 laem inuitae feliciter uicatos quae in ista uita
 adhuc usque pugnantem. ad unum illo cultum
 que gratia dicitur. laconem idem et sebi
 cendi certus. laetino uno uerbo dici non potest.
 cum sit quidem proprius diuinitatis, diuitiae
 seruatus nec colimus nec colendum dicimus -
 nisi unum deum, Cum enim adhuc cultum
 pertinet oblatio sacrificii - unde idolatriae
 dicitur chorus istis qui hoc ad idola se hu-
 bent nullomodo aliquid taceat offerimus
 acut offerendum precipimus uel cuiquam
 martyris - uel cuiquam sancti cenimus

uel cuiquam angelo aliquis in hoc et ipse
delectatur corripitur personae doctrinae sine
ut eos magis sine ut ceuratur. Dum etiam
ipsis sancti uel angelis uel hominibus scribere sibi
nolunt. quod uno deo debet nosci. ceppantur
hoc in pecculo subactiaban commoati misericordis
que per eos facta ce sunt licentis. acem que ad simu
laetate uoluerunt. Conscissis enim uel amantissimis
confidant. cap succedant sed non est. ita
sibi sed uiderunt. ceppantur et angelis sicut
in epos eclipsis legimus angelis se ad se
pibentem et dicitur ad se ad se suo consuetus
tuos sum et sperant tuos am ad se seate.
Itaque scribitur hominibus; ab angelo pibentem
esse ad se. nisi unum deum sub quo esse et illi
Conscissus non est go sic nob ille diuus. pibentem
cultus in angelis ce in mat. quibus qui non sic
habentur ut aet. quibus honore ut ad quia
ne ipsi uolunt sic col. p. se illi ce nob col.

uolunt quod in lumine xpo laetantur hono-
 rari sunt ergo magister pp̄ amorem non ad
 orandi pp̄ religionem honoꝛandi causa non s̄
 uitate, **XXIII. De Ingentis.**

Festiuitate annuat de dedicatione ecclesiarum
 semose uim celebres in euangelio legimus ubi
 dicitur; facte sunt in educe in iherosolymis.
 In educe quippe festiuitate dicent de dedicatione
 ampl̄, q̄ dicitur educe dicitur nouum,
 quicumq; enim aliquid nouum fuerit dedicatum
 in educe uocatur, Illud enim quo amplum
 dedicatum est iuda sollemniter celebrant et
 ipsi dies ceptos factus celebatur quibet
 usus in illis ex huiusmodi uisitatione casu sunt
 & cultu et ampl̄, xp̄iani sum seruient
 magis illis patri in quib; glorie ariens late
 uidetur, Omnis enim festiuitate puritate
 religionum diuisib; honore magister am posse
 ideo a uis p̄ uisitatione; instituta sunt

ne forte sero congregato populo fidem mouerit
In xpo ppter ea dno die aliquid conseruatum sunt
ut in unum omnes pariter conuenerint & ab ipse
tu mutuo et fidei officia & letitia maiora
xxxiii. de ieiunio quod a regin simis dieb:

Ieiuniosum admodum secundum scripturam scilicet
quatuor sunt in quibus pccabundantia & ad
lamentum penitentia dno supplicandum est.
Et hec sunt omnibus heb: opus est ab eis seruare. Conuenerit
his tamen temporibus: amplius ieiunium exponi
debet oportet scire, primum ieiunium
quod a regin simis est quod a iudeis; libris
cepit. Et ieiunium moysi & helie & ieiunium angelorum
que ad idem dieb; ieiunent. Demonstratio
euangelii nondum dicitur a lege & prophetis.

(10)

In persona quippe moysi & helie & ipse
prophetas accipiunt in quibus in montem
xpi gloriosus apparuit & dicitur quod
quod de illo dicit apostolus, & testimonium habent

celegit & prophetis. Inquadraginta parte anni
 congruenter observando quaedam regimine con-
 stitutus est nisi confinis. cuiusque continuat
 dominice passionis que in ea significatur.
 hęc uita laboriosa cui ad hoc opus est condidit
 condidit ut ab ipsius mundi inlecebris idun-
 uubriat. In sole maennae uita id est celestis;
 spiritibus: q; pfectis. In nomine
 quaedam regimine est pfecto beatitudinis nre.
 Cetera uita enim spiritibus figuratur untras
 tynitatis p uniuersum mundum amposita
 et adnandate que mundus equat ad
 uirtus de hincatur. Et quae ad hincatur
 et hincatur. Et ad quae ad hincatur anni amposita;
 et ad quae ad hincatur ducta in quibus uenitatur.
 ceat hincatur quo nomine ista consumatur ostenditur.
 ce bonni amposita dilectionem ce hincatur hincatur
 idunandatur esse & ce hincatur cantantibus que
 uubridum est. hincatur ce hincatur secretum

messas huiusmodi et presertim quod quædam
ta diebus et cetera et cetera ieiunium celebran-
tur lege moysæ generaliter
universo populo est prescriptum.
Decimas septimas offerre dno do,
Itaque dum in hac parte sumus preser-
pice uolens tunc consumere donis q;
opibus nris in offerre ad gratiam
muniamur, In suppo ad hunc accendi
quædam regis sumæ istæ leges huiusmodi
depletur totum anni tempus a festis
et cetera dictum nomen decimarum, subiectis
ad quædam regis diebus dominicis quibus
ieiunium soluantur his diebus quæsi per
anni decimas, ad delecta concurremus
actuamq; nris opibus donem de hostia
lubilationis offerimus, Cuius quidam
quædam regis legimus sicut et nos
cessicenus quiq; per factis sunt non dicitur

nec de huius huius cœnonis sub idem onam contem
 asunt quoniam pfecto illis qui p toto anni spaciu
 dilectus hec negotiis seculare b: Imph cantur,
 Ecclesiastu principis fructu dunt utuel hac
 legaly quodam modo necessitate constat
 huiusmodi dieb: uagor p dno cogitatur hec
 dietum uide sunt quos totus uelut quosda
 fructus subreunt uosceat uel decime s dno
 dedicebnt. **xxx. De ieiunio pentecostan**

S eundem ieiunium est quod luxtee cœnonis
 pentecostan inchoatur secundum aliquod
 moyses ait. In quibus mensis ordinare facit
 asuob ebdomeratem septem - hoc enim ieu
 niu plerumq: de cultu hœc eucengeli post
 asensionem dñi completur astimoniu illud
 dominicum hystonelyt accipit ubi dicit,
 Numquid possunt filii sponsi lugere quæ
 diu cum illis est sponsus, Venit enim
 dies cum auferetur sponsus & tunc ieiunabunt.

Dicunt enim post resurrectionem quædam
quædam illis diebus; quibus cum discipulis postea
legitur conuersatus. non oportet hæc nec
id unquam nec lugere quia in lege sumus.
postea uero cum actum; illud expletur quod
xps aduolens ad celos præteritæ corporali
cessit. Tunc indicandum ieiunium est
ut per cordis humilitatem & abstinentiam
certius mereamur de celis promissum spiritum.

XXXVI. DE IEIUNIÛ SEPTEMI MENSIS.

Tertium ieiunium est quod celebratur
post æbæ hæc æculo su sollemnitate quod
æ die septembris mensis ecclesie celebrant,
hoc enim primum in lege ædno insertum est
dicente ad moysen. Loquere filiis israel
æ ætos. cædie septembris mensis dies
septem præsonis uocabitur. sicut hæc uobis.
Et humiliabitis cenices uas in ieiunio.
Omnes enim qui cæque se non humiliant

In ipso die ieiunium scilicet iurabitur de populo
 suo. Et omnes cenimae quicunque fecerint
 opus in ipso die peribit cenimae illic de popu-
 lo suo. Quo quidem ieiunium usus fuisse et
 eandem hestere libet meminere postquam
 sederunt in quid filii israel in iherusalem
 & fecerunt sibi cetera in oculis sui legem magna.
 Dehinc conuerserunt in ieiunio in facibus et
 humis super eos et fecerunt & confiterentur
 peccatae suae & iniquitates peccata sua sui.
 Et confiterentur & dixerunt ad dnm deum suum
 legem in uolumine legem dnm dei sui quare
 induit ea quae sunt innocenti confiterentur
 peccatae suae & ad dnm dnm suum
 hoc est in mense septimo sole & secundum
 compositum - quia sic incipit fecerit mens
 dedit et nox esse maior. id est vii kal-
 endas quia equinoctium est. Ideo
 etiam ieiunio habeatur in hoc mense.

que ostenditur in defensionem solis & noctis
augmentum. utraque deficiente aduersione
& morte. quem nos iudicio dei esse sortem
donum p[ro]p[ri]etate. **xxxvii.**

De ieiunio kalend[ar]um nouembrii.
Quod diuine auctoritate uel iustitiam
h[er]eticis p[ro]p[ri]etate & timore deela
p[ro]p[ri]etate dicitur cedere d[omi]no. tolle uolumen
libris scribis in d[omi]no omnia uerba
que lo cutussum ab iudicis suis in iudic
et ad u[er]sus omnem gentem. si forte p[ro]p[ri]etate
t[er]re unusquisq[ue] a uice sua p[ro]p[ri]etate
et p[ro]p[ri]etate & iniquitate eorum. Uox u[er]ba
et ego h[er]eticis b[er]uch pluribus & scripsit
b[er]uch. Et ego h[er]eticis omnes sermone
d[omi]ni quos locutus est ceterum in uolumine
libris. Et scripsit h[er]eticis b[er]uch d[omi]ni
in p[ro]p[ri]etate & lege de uolumine quod scripsit
et ego meo u[er]ba d[omi]ni ceterum populo

ebus et luxurie succubunt, tunc dum missi
hominis et quod perus est ad se fidelis sumens
spes et monasteria in fructum habitu et sens
for meentur: celi fante gesso demutatu
uultu uultum effmuncer, nonnulli ad
diffenacice ad huc consuetudine quibus
in ipso die obseruacione cugutis pferentur
pferant omnia scelerum pedibus, apud quos
plecussib; quod his aut pib; nefax est;
et in natu se uatq; seus chon; in ob; cen
mi furd; unum autimie misciatur;
proinde et ipse seipsum considerans maxima
peritiam gressu homini eodem die huius
modi sacre legis hec luptas in sedite factus
sunt in uniuerso munda pomnis & clericis
pupheum iunium p quod agnoscere hominis
intantum se agere ut eosum peccatis necesse
sit omnib; ecclesiis iunare, **iiii**
de adducens iunium consuetudinem

Inducens ^{dieb;} ieiunae se de exemplo septuaginta
 minuitatem quidem pnaeus pssatis uigis
 totus se ass dieb; ieiunia haec pnt dicitur & contu
 lesunt et operta sunt facies eadum admittit cor
 dia quocausunt. **XL. de ieiunio**
dicum ac adpositum ieiunus,

Propt hoc certe legitima adposita ieiunium
 hominis secat fse p p passionem dñi cequib; dā
 iam ieiunatur sed & sabbati dieb; & plerisq;
 p p quod in eo xps iecuit in sepulchris ieiunium
 consecratū habetur. Scilicet nec iudeis
 & uentando p sebetatur quod xps sustulit mor
 tando diem suum dominicum semp dñm esse se fci
 die ut se iuris & dñm xpi & gaudium nostrum
 gntib; p f d i c i m u s p f e s d i c i m e ū a p o s t o l i c a m
 sedis haene se gola; s d i u t. post pascha sum usq;
 ad pentecosten licet a se d i g o & a c c e l s i a p ū a b s t i n e n d a e
 n g o s t m p s i e n d u s p l a e x a u s e t; T a m s i q u i s m o
 nec chorum uel elyco sum ieiunae se cupiunt

non sunt prohibiti quia et canonis et parulis
& ceteris fratrib; ceteris qui. Et in his dieb; in his diebus
leguntur abstinuisse neq; soluisse abstinuisse
nisi centum die dominice quisquis enim pass
simonice non laudet ieiunium non pcedit,
Ieiunium enim est scilicet opus celestis idem regni
fornice futuris quod quis scilicet agit de iungitur
aliter dicitur mundo spiritus effertur pro hoc
enim pceduntur videlicet humiliatur cetero scilicet
abolit admodum videlicet vincuntur. *xl. i.*
de uicino uso de ceteris.

Hec ecclesie multa sunt que in ecclesiis christi
geruntur et quibusdam sunt que in scripturis catho
licis uel canonicis commendantur quedam non sunt
scriptas et traditas custodiuntur, et illae qui
dem que toto orbe aduersum seruantur uel ab
ipsis apostolis uel ab ecclesiis et principaliter
constituta concilio sum intelliguntur sicut
domini passio ad celum & ceteris scilicet quae

seuolutu die anni ob memoriam celebrantur,
 sed quid aliud quod serventur ab uniuersisq;
 uariis & p[ro]p[ri]is loca obseruantur sicuti est,
 quia celi id uincenatis abbas ad celum non cotidie
 communicant, celi etiam diebus; celi nullus dies
 p[ro]st[itu]timitur - quia non off[er]untur sacrificia,
 celi sabbato tantum et dominico - celi tantum
 dominicum, ut Imperia. Et si quid aliud huius
 modi enim **De merito** ad usum potest. totum
 hoc genus sepi[us] v[er]o quibus placuit sacerdo-
 tibus, ecclesie uel regionis cui p[ro]p[ri]e sunt insti-
 tutum nec disciplina in his melius est graui
 p[ro]sudentiaq; xp[ist]iano - nisi utro modo agat quod
 agere uideat ecclesie ad que forsan de uisite,
 quod enim neq; contra se sedam neq; contra mores
 bonus habeatur in de se de se sequi ad egyptos
 eosum in quos uiuunt sed etiam seruandus est
 non p[ro]p[ri]is sicuti obseruandam scismate gene-
 rantur, **XLII. de cetero u[er]o usu uel piscium,**

Cecinus sum et unum post diluuiū inusu con
cessum est. nam cecitas pmissa non fuit
nisi cecitas ut scriptū est. Illud lignum
fructiferum hāc bāc animalā dedit uobis
in sece. postea uobis p noē dāte sunt in esum
cuncta anima unūq; tunc cecitas
lucida est. sed postquē xps quid
pncipiū et finis us effortu ceppasit
hoc quod in pncipio unūq; suscipere
potest et in tempore tur in finem
statuere. loquens p apostolū suū
bonum est non manducare carnem neq; bibere
uinum. Ecce dūm qui in finibus est oleum manducare
non igitur q; carnis macula sint ced manducanda
ideoq; qui prohibentur sed quae dēnt spūs carnis
luxuriae signunt. fomis haec nūc in dicitur
omnium uisum est. Ecce uobis dicitur
etis. Dicitur et hunc et haec dicitur
piscem uobis scire manducam quia sum

post resurrexerunt dñs & cepit
possum commedere - hoc enim nec
sacerdos nec apostoli prohibent,

2
sint se

Incipit Liber secundus

Quoniam originis causas officiosasque in commune ab
ecclesia celebrantur & partem aliquam expositum
deinceps scordice eosum quid iuno culto minus
tunc religionis impendunt ordinem persequamur,

XLIII. De maeno Inposidionis uel confirmat

Quoniam beebatimū p̄p̄m̄ deatur sp̄s sc̄s cū maeno
Inposidionem sacceatib; apostolorum & apostulis
fecisse m̄n̄m̄m̄, sic enim dicit, factū est
enim ut dum p̄p̄i uis cepollo esse conuictus p̄culs
p̄agece sup̄p̄onib; partib; uenista effesum ubiq;
cum m̄n̄m̄m̄ quosdā discipulū dixit ad illos,
Si sp̄s sc̄s cep̄p̄isat̄ est b̄r̄it̄, ceatili dixerunt
ad eum, sed neq; si sp̄s sc̄s est ceudiamus
dixerq; eis, In quo ergo b̄r̄it̄ z̄ac̄it̄is, at illi
dixerunt, In iohanne b̄r̄it̄m̄at̄ b̄r̄it̄m̄,

Circa dñm. Aut dñm pcculz, Johannis bap-
tae. Zaueit bap-
tismum pñdñdñe plu-
dieñs Ineum. qui uñdñdñs & post eum uatē
deñt hoc est Inim. Quod cum audissēt
baptizati sunt In nomine ihu. Et cum Inposita
issēt illi manū pcculz uñdñt sp̄s s̄s sup illos
loquebaturq; illi sp̄s s̄s exp̄phetecebant,
Et In celo loco. Cum audissēt dñm quidēent
In iherosolimis apostolq; sc̄p̄issē sc̄m̄aē uñdñ-
di- miserunt ad illos petrum & iohannem,
qui cum uñdñssēt os̄ audissēt p̄p̄ ut acc̄ep̄ssēt
sp̄m̄ s̄m̄, Nondum dñm In nullo es̄u sp̄s s̄s disc̄n-
dit ac̄ntum uñdñbum baptizēd̄ sc̄nt In nomine
dñi ihu x̄i. Tunc Inponeb̄nt illi manus
et sc̄p̄ieb̄nt sp̄m̄ s̄m̄, Sp̄m̄ dñm s̄m̄ acc̄ep̄ssēt
possumus - deesse dñm non possumus, sed ut deatur
dñm In uocemur. hoc dñm quod bap-
tismū sc̄nt
quem ad modum p̄p̄as sp̄m̄ Innoctidus sc̄p̄ssit.
subiectem, dicit dñm - non ab alio

quæ ab ep̄o p̄ter licet necem p̄b̄i cenpiat̄ sint sci
 sacer̄ doct̄, pontificatus t̄m̄r̄ - honus ap̄ice
 non habent, hoc enim & solis pontificib; sacer̄
 doct̄: debet̄ uel consignat̄ uel p̄sec̄ ch̄t̄um
 sp̄m tradant̄, quod non solum ecclesiastica
 consuetudo demonstrat̄ - usum et̄ super̄ illa
 leḡo ætuum ap̄ostulo sumq; aff̄it̄ p̄ctum
 & iohannem esse sp̄ctus, quæ iembætzatis
 t̄p̄ed̄it̄ sp̄m̄ necem p̄b̄i siue sc̄t̄a sp̄m̄
 siue p̄s̄ente sp̄i b̄eb̄tizat̄ - ch̄ysmate b̄ab̄i
 zatus unq̄st̄ licet̄ - sed quod ep̄i f̄s̄nt̄
 consec̄t̄ - non t̄m̄r̄ f̄s̄nt̄ sc̄c̄d̄m̄ oleo
 significet̄ quod solis debeantur sp̄is cum tradunt̄
 sp̄m̄ p̄sec̄ ch̄t̄um, hæc sunt p̄sec̄t̄e semul̄t̄ q;
 p̄b̄ec̄ulium un̄s̄um nouim; p̄cip̄it̄ doct̄nis
 quor̄umq; eloquiæ - p̄nde quibusd̄ in locis ænot̄
 h̄t̄ esse noscuntur̄ ut̄ s̄̄ man̄ p̄ct̄nis sc̄nt̄
 q̄s̄ firmat̄ur, **XLIII. de cl̄yicis.**
 Itaq; omnes qui in ecclesiasticis ministr̄is sp̄c̄ib;

ordinati sunt greges & clerici nominandi;
clerus enim uel clareus hinc appellatus
doctores nō dicunt que matricos cen
sorē & electus & que primum p̄cepit
legimus ordinatum. Et sic omnes quos
illis imponit; ecclesiarum p̄ncipis ordi
nabentur sorte eligebant. Nam clareus
sors interpretatur. Unde ecclesiasticus
greci clero nomina appellentur ecclesiasticus
clero nomina. p̄inde ergo clareus uocari
ciunt. Et quod in sorte hereditatis dñi
hereditantur usq; p̄ eo quod ipse dñs sors illo
rum est; sicut scriptum est loquitur dñs
Ego hereditas eorum. Unde oportet ut qui
dñi hereditas possident absq; ullo in pe
amorto seculi dō seruire scud sent
et pauperi spū esse contendant. ut longius
illud uocem psalmistae dicere possint.
dñs pars est hereditatis mee

xl.v. De regolis elen copum.

Hi igitur lege peccatum caventur ut ceuul
 ga h uita seclusi a mundi uoluptatib;
 ceb faciant non spectaculis non pompis hnt
 sint, Conuiuia publica fugiant p^{ri}uata
 non tantum pudice sed et sub^{er} col ant,
 usus nequequam incumbant neq; dispu^u
 oclupcedonis locotum f^{re}udisq; cuiusquam
 studium expectant, a motu p^{re}cun^e
 quesi m^{er}ty^{re} c^{er}ne^{er}si^u c^{er}mmu^u effug
 cent seculare officia neq; q; abici
 ant honorem studium p^{er}ambitionem non
 subuenient, pro ban^{er}cus medicina di
 munesce non accipiant dolus et conlusa do
 nis ceueent, Odium et immolacionem
 obtre^{er} cedonem adq; Inuidia^u fugiant,
 non uocis oculis non inf^{er}si^u linguis - a u^{er}pe
 tul^{er}g^{er}am - ideoq; gestu Incedant - sed pu
 do^{er} h^{er}ce u^{er}seund^{er} a m^{er}tras, sit amplius

In hœbitis sc̄o Incessuq; stant - obscenitates
decenti uerborum sicut & corporu p̄natus
& cœnatus uiduorum ac uirginum
uisceribus frequatissime effugiant -
contubernia feminarum & athenarumq;
nullatenus appetant, Castimonie quoq;
In solaciis corporis p̄petuo consistunt
studeant aut certe unius mœnionu
uinculo f̄deserant, Seniorib; quoq; deuita
p̄p̄ueant obediendæ neq; ullo lætandæ
studio sine capite extollant, post athenas
Indoctrinæ sc̄e Inlectionib; uel psalmis & hym
nis cœnatis & ceteris huiusmodi
caelis enim esse debent quiq; diuinis cultib;
se manupendo studeant scribere scilicet
ut dum scribere operam dent doctrinæ & p̄p̄
p̄p̄ter sc̄e administrant;

xl. vi. De generibus clericorum.

Duos sunt genera clericorum - unum secularium

ab integritate episcopali decidendum - celatrum
 ene cephelepsi id est sine ceepit quod secundum
 gnopendiam curiam, hos neq; inter laicos
 sculeenium officio su scudece neq; inter clericos
 religio diuinae detendant, sed solutus adq;
 pesienti sole curpis uitae complectat
 ta uage quiq; dum nullo metudiat
 expleudo uoluntatis suae licentiae consecrand
 quesi animalice bputa libertatem hac de hido
 suo p duntur, hebetes quidem signu religiois
 nre non religionis officiu epoc coenacem similis
 neq; equi neq; hominis mixtumq; utant,
 potestegnis plussq; delin famium numerosi
 totum factis sup que nre part occidua pollet,

Alvii de curia suam,

Transit ecclesiae usus et necessitas
 nisi fallor quipus enim si uocato d hno
 post uita magne conditioe deuotionem
 complectae, capud pedebant capillos

Inigne sacerdoti ponere iubeatur,
Cepillos scilicet ut perfectionem de uocacionis sue
dño consecraverint, huius ergo exempli
usus ab apostolis ductus est - ut hi qui
Indiarum cultibus, mancipia dño conse-
crantur - quæsi necesse est id est scilicet
enim pro se in nouatur - hoc quippe
& ezechiel propheta iubeatur dicente
dño, tuisque hominis sume tibi gladium
egritur & ducis preceptum dnum eabarbatua,
Uidelicet quia & ipse sacerdos dicitur
do in ministerio scilicet deus seruabat,
Et hoc necesse est illos pro seilla & aquila.
In ecclesiis, apostolorum primus fecisse legitur,
peculum quoque apostolorum & quosdam discipulorum
xpi quia in huiusmodi cultum emittandi
debet adire. Et in ecclesiis consuevit
signum quoddam quod in corpore figura
est sed in animæ egritur,

112
Scilicet hoc signum Insignionem uide

rescenduntur & in minibus: cecinitur nris quasi
in minibus: & uicemus cedq; inde In noua
Parsib; ut comit rcesib; ematiscamus
Iuxta apostoli dicitur, & polycenat
nos ueatissim hominem cum cecitib; suis & in
dubitatis nouum qui In noua In agnitionem
di. que In noua In agnitionem In agnitionem
fieri & In cepit demonstrare. ubi mens
nuncitur habitare & aequa In celo di. sic
mens nunc nunciatu uis de tunc capite
sacerdotum & signum. & ecclesie & uicimo
figurat superius Insignisq; circuli coronae
Inquitur. Thierce enim cepud ueatiss
constituebatu In cepit sacerdotum.
hac by sso confectum idamda & aequa quasi
spatium medio. & hoc significatur In parte
capituli tunc coronae enim laudando austra

cuſcoly queſtegu : ceptee lingte ut ſumq;
itaeq; ſignum ſe pſmied
In ceptee ely copum - uat ede² copoſq; daem
ſimilitudine ſit quod ſcripatum eſt p^o p^o
ap^oſtulo dicente, uos eſtis g^oſus electum
ſte g^ode ſacerdotum? queſtatur enim cur ſicut
ceb^o and qu^oſ nae^o ceſtu ſ^o cen^oce com^oce n^ou^oſur
ſaſic aund^oſetur. ſed quae ſequuntur anm
ad u^oſtur quid ſit in^oter illud p^oph^oeticum
uel^o cemen^o tum & haec eu^oangelij ſte uel^o cemen^o tum
de qua ce^opoſtulo dicit, Cum aſienſiſſ^o a x^opo
ce u^oſetur uel^o cemen^o , quod ſignificabat uela
men in^oter poſitum in^oter ſecle^o moysi & ceſpectu
popul^o iſrl^o hoc ſignificabat illiſ^o tam poſſi
ed^o com^oce ſcoſum nae^o ce^opoſtuloſ com^oam
p^o uel^o cemen^o eſſe dicit, p^o inde iam non poſſit
ut uel^o cetur eſ^o minib; ceptee^o eſum quod non
conſeſſentur ſed a^o cemen^o ut non ſte uel^o cetur
que quod eſt oc^o cultum in^o ſceſ^o cemen^o tu p^oph^oet^o

ps uincit

ps regnat.

ps ipeat.

iam in euangelium delecta cum est
 Venimus & ergo nunc ad sacrosanctissimos ordines
 clericorum totumque ordinem singularem ad
 demonstrandum **xlviij. De sacerdotibus.**
 quod est sacerdos fundamentum uel quod
 sicut pontifex in aedibus ad deum, sed sicut in saeculo.
 In quo quod est sacerdos Aaron fuit quem
 quem & melchisedech prior obtulit sacrosanctum.
 & post hunc abraham Isaac & iacob. sed isti
 spontanea uoluntate non sacerdotales cultum
 tunc ista fuerunt creaturae Aaron primus
 in lege sacerdotales nom accipit primusque
 pontifex in stola induit uicinas obtulit
 labia dicit & loquitur ad moysen, Accipe
 inquit Aaron & filii eius et accipiant illos
 ad ostium tabernaculi & simonem, cum quo
 leueus patrem cum filiis. Induit Aaron uesti-
 mentis suis. id est hinc & tunica & super humerale
 & saccum quod confertur baltheo

& ponitur ceterum adoleum unedonis fundens
sup ceput hus adq; hoc hau consecratur dno.
filius quoq; illius adphocens & Induis amris
luisi Engisq; baeltheo. Caeson scilicet & liberos
hus & Inponens mira. - suntq; sacerdotum
religionem perpetuae quo loco condempnari oportet.
Caeson sumum sacerdotem id est episcopum fuisse
nem filiosq; presbiterium figuram pmonstrasse;
fuerunt enim filii caeson et ipsi sacerdotum quib;
merito cedere debuerunt luisi sicut sumu
sacerdotem, Et hoc fuit In caeson sumu
sacerdotem & In filiosq; usdem caeson quia
ipsi fuerunt sacerdotum. Quod caeson sup amica
accipiebat potestatem scilicet scilicet & coronam auream
& sup humeros & cetera que supra memorata
sunt, filii enim caeson sup amicas linceas linceas
tenu modo et aduersas ut cedebant sacri
ficii sed fortiter quibus & hoc luisi figura
faciebat moysi, Si enim filii caeson

p[ro]ph[et]ia[m] figuram facit b[ea]t[us] & a[nt]on
 sum: sac[er]do[rum] id est epi - moysi[us] culus
 indubitand[us] xpi et ubi p[ro]m[iss]ia xpi simi
 litudo fuit medicatio[n]is d[omi]ni qui est in d[omi]n[um]
 et homin[um] ih[esu]s xps qui est ubi dux popu
 losum et ubi p[ri]ncip[is] sac[er]do[rum] & d[omi]n[us]
 pontifex cui est honor & g[lor]ia in s[an]c[t]a s[an]c[t]o s[an]c[t]o
 ecc[lesi]a[m] de p[ri]m[is] d[omi]n[is] sac[er]do[rum] inuenit
 & s[an]c[t]a m[er]ito . In nouo enim & s[an]c[t]a m[er]ito
 post xpm sac[er]do[rum] ordo cep[er]it a p[ro]ph[et]ia
 cepit . Ipsi enim s[un]t p[ri]m[us] d[omi]n[us] pontif
 ex in s[an]c[t]a xpi - sicut enim locutus est
 ad eum d[omi]n[us] . Tu es inquit petrus & sup[er]
 haec p[et]ra[m] edif[ic]abo ecc[lesi]a[m] meam
 & p[et]ra[m] usq[ue] regni celorum . hic ergo
 legendi solubridiq[ue] potestatem p[ri]m[us] accepit .
 p[ri]m[us]q[ue] ad fidem xpi populu[m] uirtutis
 suae p[ro]ph[et]ia[m] adduxit . siquidem
 & ceteris apostolis cu[m] p[et]ro consortium

honoris & potestatis acciperunt, qui & in
intero orbe dispersi euangelium predicauerunt
quibusque decedentibus succedunt,
epi qui sunt consecrati p totum mundum
in sedibus apostolorum quoniam loca regentur
caeteris & sanguinis eleguntur sicut p hunc
secundum ordinem caeteron sed p unius cuiusque
uita merito quomodo in eum spiritus contulit
sicut & dicit dñs p nuntiauit dicens,
haec dicit dñs dñs ihu, Dixi domus tuae & domus
pateris tui p manebunt coeterna usque in aeternum,
Et nunc dicit dñs nequaquam sed glorificabo me
glorificabo & qui me spernit spernabitur,

XLVIII. De genere apostolorum.

Unus addo etiam ueroque celatum p
hominem eadem ut usu necesse, ad eum
etiam p hominem sicut his temporibus fauore
populi & potestatis in sacerdotum subro
gatur, quartum genus esse est

sicut pseudo prophetæ & pseudo apostoli
 quod sit enim nomen apostolorum
 apostoli in laetina lingua piffimi in
 piffantur. quia ipsos misit xpi euangeliz
 zant & in lumine cordium omnium gentium populorum.
 episcopus enim ut quidam piffidum ait.
 nomen est huius operis non honoris. greek est
 enim ^{inde} adq; dictum est uocabulum quod ille
 qui sup efficitur sup intendit eandem scilicet
 subditam gentem. episcopus quidem in eodem est.
 ergo epim laetina sup intendere possumus dicere
 ut intellegat non se esse epim qui non prodesset
 sed piff esse diligere. quod uero pifficium in posi
 tionis & piffessionis; di sacerdotibus; episcopi oraman
 tur. eandemque est enim instructio. Isaac
 enim piffi archa non posuit manum suam sup
 caput. iacob benedixitq; eos. similiter & iacob
 benedixit filiis suis. sic & filii sui. sic & moyses
 sup caput iesu natus manum suam inposuit

Dedit h[oc] sp[iritu]m i[n]stru[ct]is & dulced[em] i[n] populo i[st]o
sic et i[n] sup[er] i[m]pletur legis & p[ro]phetarum d[omi]n[us] n[ost]r[us]
i[es]u x[rist]us p[ri]mo i[n] i[m]ponend[um] a[post]ol[is] b[e]n[e]dixit.
sicut i[n] eu[an]g[e]lio scriptum est. Exiit illos
exiens b[e]th[an]i[am] et eleuauit manus suas
& b[e]n[e]dixit eos. factumq[ue] est cu[m] b[e]n[e]dixit illis
discessit ab eis et ipsi secesserunt i[n] i[er]us[al]em
cum gaudio magno. Et i[n] a[nt]i[st]ab[us] a[post]olorum
& p[re]s[bi]t[er]o s[an]c[t]i p[au]lo et b[e]r[n]ab[e] a[post]ol[is]
manus i[m]posidit i[n] d[omi]n[is] ecc[lesi]e missi sunt ad eu[an]
g[e]l[iz]and[um]. Quod[am] et p[ri]mo anno
sac[er]dos efficitur ab ecc[lesi]a s[an]c[t]i x[rist]i sumptu
est sequa[re] i[st]a d[omi]n[us] est p[re]dicat[ur]. h[ec] sum
ecc[lesi]e p[ro]phetarum i[n] i[n]digne paruolosa
sed p[er]fectioris uim plena et robusta ad omne
disciplin[am] h[ec] magisteri s[an]c[t]i p[re]parata
quod u[er]o unius uirginalis m[ag]ist[er]i sunt
que eleguntur i[n] ord[in]em pontificatus.
Et i[n] u[er]o lege m[an]data est & p[er] h[oc] scriptum

ubi de posaculus dicitur, Unius uxoris uirum
 sacerdotum quibus et dea eorum de monacha
 mia ordinatum eorum de uirgine ad in sem,
 poris quod sps non ab uno sed a cunctis
 conpunicelibus sps ordinantur,
 Ideoq; In sacra uatum est ne aliqui contra
 fidem unius aysennica aueat hanc
 molestratur, propterea ab omnibus ^{conuenerunt} constituitur
 haec non minus a tibus; pssentibus; ceteris tamen
 confidetur; abstinentium hanc hanc sum
 huic dum dum consecratur datur bac
 culus ut quis in dno subditae plebem
 uel regem uel comitem uel in hinc ad
 In hinc sum sustinetur datur hanc hanc
 signum pondus caelis honore uel signaculum
 segretorum, nam multae sunt q; aca hanc
 minusq; intelligendum in sibus; oculat hanc
 sacerdotum quasi sub signaculo condunt

ne indignis quibusq; se ecclesiam tradere oportet,
Iam uero quod secularis uis administratum
ecclesie apostolice scribitur monit & dicit,
manus cito nomini imposuit, Et rati sumus
nonne opus est ne in superbia exuectus
pudat se non tunc administratum humilitatis
quam administratum non potest ad secularis
ad datum et condan p ncedonit super sicut
diabolus p uiccedat deiectus;
quomodo enim ualebit secularis homo factus do
di magister adimplere cuius nec officium
dicit nec disciplinam agnoscit aut quod docere
potest cum ipse non dedit, hunc uero etiam
pluribus ordinacionem uelibus factus nec dicitur
quia ecclesie p sunt sed quos uel ipsi amant uel
quosum obsequis delinunt uel p quibus malisum
quis piam rogatus a tunc de ecclesie dicitur
quos dicitur tunc munibus impetrant

taceo de pluri alios successores filios uel pastores
 faciunt & conuocant postea p[ro]p[ri]o locato p[ro]p[ri]um
 que dignitatem, cum hoc n[on]e moyses amicus di
 fuerit potuit sed iesum de alia tribu elegit
 ut scimus principatum in populo i[er]u[sa]l[em] non
 sanguinem defendendum esse sed uisum m[er]itum
 in d[omi]num ea luxate m[er]itum pl[ur]imum
 eleguntur p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]um unde nouerit
 populi m[er]itum sui fuisse regim[en] p[ro]p[ri]e suscepisse
 pontificis, quod enim hu[ic] qui post b[e]n[e]d[ic]tum
 aliquo peccato mortali corruptus ad sacerdotiu[m]
 nonus non p[ro]mouetur, Lex uero dicitur mos.
 sicut in lege p[re]cepit sacerdotibus ne aliquos
 p[ro]p[ri]e uideam[us] offerant ecclesiam & imph[er] quod
 ipsum postea sp[irit]u[us] s[an]c[t]i[us] sacerdotibus i[er]u[sa]l[em] p[ro]p[ri]e
 m[er]itum h[ic] p[ro]p[ri]e d[omi]ni d[omi]ni, O uos sacer
 dot[es] qui polluitis nomen meum & dixistis
 in quo polluimus eum offerat sup[er] altare p[ro]p[ri]e
 p[ro]p[ri]e pollutum & offerat[is] c[er]u[ic]e & languidu[m]

Unde innumeris uiculae quae sunt cuius exnis
sepiaque populis, non aliter iubetur offerre
ad accessu dñi - nisi quibus hinc opus non faceret
iugumque delicti non aspererit nec unculis pecca
torum fuerit alligatae sed quid plurae subiciat
mus, Siquis enim uicem in episcopo actu uel
in presbitero nonus est positus mortali aliquid
peccatum admisit non debet offerre panis
dño - quatenus magis tenet ordinacionem pec
catorum in uicibus ut ordinatur, Quaeque
que lex peccatorum esse debet dodi semouit,
Consideret se unusquisque seorsumque potest
potest ad mentem pariter se facient se
et hoc - non iam honore quae honore et alio
locum qui digni sunt non ambicent occupare,
Quidam in diuidis adque in fidei uicibus edunt
quidam populis prope sunt, necesse est ut in omni
bi; sic se et in nullo se prope horribilis habeatur;
quidam et uicibus de peccatis asgunt ipse enim

et peccato debet esse alius, nam cum quae
 frons subiectus et qui poena cum ille
 tantum non possit corruptus indiget
 et se que sunt? quae pp̄a
 quae neglecta peccata faceret desinat peccata
 docere; primum quippe semetipsum
 corrigere debet quia alios ad bonum uiuendum
 ammonere amonestare scudeat - ita ut in omnibus
 semetipsum formae uiuendi praestent - Eundemque
 ad bonum opus et ad castitatem et opus puocet,
 Cui etiam scienda seipsum necesse est
 quod si tantum sit uitae sibi soli possit praedare
 sic uiuis postea si ad castitatem fuerit aditus
 potest etiam quosque in se ipse et ad docere alios
 et ad seipsum peruenire quia nisi se futerit fuerit
 et ad conuicium facile possunt simplicia conuic-
 tate, huiusmodi sermo debet esse purus
 et aptus plenus grauitate et honestate
 plenus sinceritate et gratia et peccatis

de ministerio legis de locutione fidei. de uirtute
condonanda - de disciplina
et iustitia. Unumquodque diuersa admonens
et exhortans iuxta professionem
morumque qualitate uidelicet ut proficiat
quid cui quando uel quomodo proficiat,
cuius profectus speciebus officium est scripturus
legere perit et canonis exempla sequi
imitari; uigiliis letuniis orationibus incum-
bere cum fratribus peccata habere neque
quem se manibus suis deorsum nullum dāp-
nare nisi cum peccatum. nullum & commu-
nitate nisi discussum. Ita humilitate spe-
dit et cunctatione et profectus debita. uanitasque
primam humilitatem suscepit subiecta uincula
conuulsi esse fecerit. neque in modum et
cunctatione et se uis et adis potestatem se debet.
Sed tunc cunctatione et se commisso fecerit
quoniam datus est pro indignis formidat;

et debet quoque illam emendationem domus omnibus;
 ceteris attendere sine quo omnia viratus nihil est;
 Custas enim ceteris ceteris. locus ceteris
 huius custodit humilitas est; Habet etiam
 in hac omnia ceteris ceteris omnibus
 lateuam dei christi deditur ceteris in quibus
 mbrato ceteris mundae ceteris. In hac
 hanc oportet debet sum sollicitudinis ceteris
 curae occupatum gregem ceteris presertim
 videtur nudos suscipere ceteris nos ceteris
 pedumque viduas ceteris pupillos ceteris
 lan in ceteris ceteris ceteris. prouidentia
 dicitur bus ceteris discipulo in quo ceteris
 hospitales ceteris latere ceteris uationis
 benignitatem suscipiet; Si enim omnis
 fidelis suum angelum ceteris dicitur. hos
 passim suscipiat sine; Quatenus magis
 cum episcopis cum diuisionem ceteris
 que debetis ceteris ceteris. loci enim

unum eum duo suscipiunt Implevit hospita-
litatis officium

Si non suscipiat in hominibus & in ne-
quas autem secularibus deus mandis,
oportet eum causae merito discernere non
gratiam. neque enim sic debet hoc suscipe-
re potestatem ut contemnat contra iustitiam
preceptam neque preceptam causam iusti-
tiam. ad potestatem causam non defendat in-
iustum ne scilicet indigno committenda arbiter
aut ne arguit & impugnet cuius crimen
non suspenderit. Est quoque illi luxata
apostolum. mansuetudo praedicta
subiectas modesto abstinentia sine pud-
icitia. ut non solum ab opere immundo se
abstineat - sed etiam ab oculis & uerbis
& cogitationibus & ipsis. Ita ut dum nullum
in se uisum regnare permittat imperare se
reputat uicem subditorum facinoribus

uere facta - quidam scilicet eorum eadem minister
 utitur & sic profectum sacerdotum consumant;

L. de curia episcopi.

Curia episcopi idcirco episcoporum iuxta quod
 canonis ipsi dicitur instidid sunt ad exemplum
 spirituales sicut in domum tamquam sacerdotum
 propter sollicitudinem percipiunt. In inuicem
 et uillis consuetudini gubernant sibi commu-
 nes ecclesie habent licentia consuetudine
 lectorum - subdiaconorum - sacristarum - presbiterorum
 et diaconorum ordinem non audent presbiteri con-
 sciencia episcopi. In euis regione presbiteri
 noscuntur - his autem solo episcopo dicitur cui
 ad iacet ordinantur; **L. de sacerdotibus.**

Presbiterium ordo secundum sumpsit a filiis
 iudicatum est. quidam sacerdotum uocabantur
 inuestis dicitur - hi sunt qui appellantur
 nunc presbiteri et qui nuncupantur presbiteri
 sacerdotum - nunc episcopi nominantur -

pbj ceuam in d[omi]ni p[re]sentur s[an]ctis quis dicit
et cetera s[an]ctos p[ro]p[ri]os uocent, h[uius]m[od]i sicut
sp[irit]us dispensat[ur] in ministeri[is] d[omi]ni commu-
sic est - p[ro]p[ri]e sunt enim s[an]cti xpi et in conf[ess]i-
onem diuini corp[or]is et sanguinis consistit
cum sp[irit]us sunt similes et in doctrine popula-
et in officio p[re]dicandi, h[ec] sole p[ro]p[ri]e uel
tot[um] est sumi sacerdoti electo sum ordinato
et constituendi p[ro]p[ri]e est - ne amulter duci
plura s[an]cti undecum Concordia solue[n]t
secundum g[e]n[er]is s[an]cti, nam p[ro]p[ri]e est p[ro]p[ri]e
ut uel sacerdoti sub nomine sp[irit]us ita ad s[an]cti
loquens ad h[uius]m[od]i, huius p[ro]p[ri]e relinquit
ut cetera que d[e] sunt corriges et in s[an]ctis p[ro]p[ri]e
quoniam admodum ego d[e]i disposui, Siquis
sine crimine est unius uxoris - uir filius
habens fidelis, non in ecclesia luxuriae
aut non subditos - oportet enim sp[irit]us sine
crimine esse, que s[an]cti d[e]i et dicit p[ro]p[ri]e

sub ep̄i nomine accēpt̄. Unde adamothei
 de ordinacione ep̄i et diaconi scripsit,
 De p̄b̄is omnino tēclur̄ quib̄ in ep̄i nomine
 conp̄t̄ h̄ndit. Coniunctus gradus ē sicut
 ad philippensis ep̄i et diacon̄ scripsit. Cum
 unce diuites plures h̄eb̄t̄ ep̄i non poss̄t̄;
 In eccl̄ib; apostolorum p̄b̄is et̄e itusū
 conp̄t̄ ḡeuit, quib; in eccl̄ia uidet̄
 Inquit ḡegem In quo uos sp̄s s̄s̄ ordinabit
 unde ad̄e accl̄is in eccl̄a p̄b̄is confidendos
 esse ep̄is, Et apostol̄ ad titū loquitur,
 Et laenons ipsi ascendant, p̄b̄is his maḡis
 & sapient̄e dicit non et̄e. Nam & maḡis
 p̄cipit ut̄e ḡoet p̄b̄m, unde In uerbis
 dicitur, ḡloze s̄rum c̄enid̄is, Quē ē
 h̄c c̄enid̄is ceut dubie qui in sapient̄e de qua
 scrip̄tum ē, C̄enid̄is hominum p̄ud̄id̄is
 cumq; nunc c̄enid̄is & c̄enid̄is ab
 ad̄am usq; ad c̄enid̄is uixiss̄ homin̄s

legimus - nullus alius appellatus est primus
pater id est servus - nisi ecclesie, qui multo peccatis
nobis commisit iuxta phibetur, non ergo propter
descriptam sanctitatem - sed propter sapientiam patris
nominandus, quod si ut esset minus cur in sa-
pientia constituitur, l. ii. de electionibus ordinum.

Diaconatum ordo celsus a seculo accepit secundum,
presertim enim dominus ad moysen ut per ordinem
ecclesiam sacerdotum & filiorum eius primum leui a seculo
indivisi cultus ordinem servaret & conservaretur domino
per omnes primo gentes tractantur per hoc coram
ecclesiam & filios eius in tabernaculo domini recubantibus
in templo domini die & nocte - ipsi quoque gestantur
coram in tabernaculo omnia vestimenta eius & in circuitu
ei tabernaculi ipsi deponantur - & primum ipsi
comportantur circumdantibus & super se in ta-
bernaculum serventur mandatum est,
quod regulae sancti patris & in novo testamento
constituitur. In evangelio autem primus dicitur

In actib; apostolorum ita legitur, Conuocan
 et XII apostulis multitudine discipulorum
 dixerunt, Non placet relinquitur uerbum di
 et ministris mandatis, Quid ergo est ffr Conside
 ret de uobis ipsis usum boni et timoniu, septem
 plenos spu sco philippum pcorum et nicanorom
 et thimotheu et pcerimonem et nichoae cen
 thodisem, hi facti sunt cenae sps. et uos pesser
 In posuerunt manibus uerbum esse erat et multa
 placebat ut numerus esset dicitur et hic uerum est
 uerunt apostoli uel successores apostolorum,
 p omnes ecclesias septem diaconos qui sublimos
 gradu essent dicitur eius. et scilicet - quasi columne
 ecclesie adsisterent. et non sine aliquo sps
 nec numerus mis. et hinc, hi sunt qui
 In epe calypsis legitur, septem angelis tubis
 et ceteris. hi sunt cetera et cetera. hinc
 uocis conuocatum ipsi enim clare uoce in modo
 pferunt ammonent cunctos. sicut in orando

sive inflatendo genua, et uidentur ipsi etiam
ausi habere et ad eam clamentiam ipsi quoque
euangelizant sine ipsi sacri docti nomen habet
officium non habet, nam sicut in sacri docti
consecratio ite in ministerio dispensatio sacra
mentum est, illi orate huc psallere mandabit,
illi oblatio scilicet huc scilicet dispensatio
ipsis etiam sacri docti; propter ipsi sumptionem
non licet de mensa domini collere ecclesiam - nisi
creditus fuisse ad diacono. Quia in scriptura
oblationis in altare. Quia componunt mensam
domini. Quia operantur etiam etiam
Nomen omnes uidentur altare ministerium
que operantur etiam ne uidentur que uidentur
non debent - et sumant que seruare non possunt,
quique propter altare et his indiget ad sistunt
ut ecclesiam uitae haberent etiam etiam
et in maculae ecclesiae - mundi scilicet
etiam in carnis pudore, etiam sum

dicit dñs habere ministros quinnullo contagio
 sed potius mundicie castitatis splendore ,
 quaelisimam diaconis ordinem ad postula
 pauli plenissime scripsit ad timotheum ,
 nam cum p[ro]p[ter] missis de sacerdoti & diaconis
 condno subumxit . Diaconi similiter in
 p[ro]p[ter]hibibilis hoc est sine macula sicut sp[iritus]
 pudici . id usq[ue] celibidine abstinens .
 non bilinquis scilicet conditio habeat pacem
 non multo uino dedit is . quia ubi ebrietas
 ubi libidi- dominatur & furor non turpi luesu
 sectantur ne delectate miscio luesce & t[er]ra
 sectantur . Est quoq[ue] & turpis lues appetit
 plusquam de p[ro]p[ter]hib; cogitasse . post hoc subicit
 his autem p[ro]bitur p[ro]mum & sic ministrat .
 Nullum enim habeat hi usq[ue] sicut sp[iritus] sic
 & is t[er]ra & ordinem p[ro]bitur debet & sic dignus
 & sic ministrat .
 T. m. De custodia sacraum .

Custodes sacrae in leuique sunt. ipsorum iussu
est custodire tabernaculum et omnia uasa
ampli, quique ideo in lege ab aenno quinquagesimo
eleguntur ut post dominatum
cecus conflatum iam quidem in mundo
cor post peccata et mundum deo deservit
propter feracem speciem spiritus ne fallantur
consilio ne fidem deserant neque quaequam
intendat agant, **L.iii. De subdiaconis,**

Subdiaconis qui a patre grecos epopo diaconis
in eadem inuenerunt appellandis que ibi tunc
id est in humilitate deo seruandis et eorum
ordine fuit ille naethaenachel qui euangelio
uolunt diuinae per digne communitatis secluatorem
meruit confiteri, quique ad hoc et primum
diuinitatis indidum fidelis induit per stare
dno haec dicitur, Ecce uir israeliticus in quo
dokus non est, Denique istae oblationis in templo
dni suscipiunt, ce postulus istrobolunt

officiis leuitarum - isti quoque uasa corporis
 & sanguinis christi diabolis cedentibus offerunt,
 de quibus placuit patribus ut qui ad sacra mysteria
 sint - ab omni carnali, immunditia sint liberi
 luxurie quod illis propheta docente iubetur,
 Mundamini qui fueritis uescedni, hu igitur
 cum ordinantur sicut sacri doctores & leuitici manus
 Inpositi ordi non suscipiunt - sed paterne tandi
 & celestem de manu christi & ab archidiacono
 seiphum ea que cum aqua manibus; & mano
 argum accipiunt, **L. v. De Lectis;**

Lectorum ordo formose indum accepit
 accepit. Sunt igitur Lectores qui uerbum
 dei predicant quibus dicitur, clama necesse
 quasi tubæ & ceteræ uocem tuam,
 Isti quippe dum ordinantur de eorum
 conuersione. christus uerbum fecit ad populum
 de inde coram plebe. tradit eundem apicem
 diuinorum ceteri uerbum adnundandum,

Quae sunt ad huiusmodi pueritiam spectant - ipsaeque
doctrinae & libri imbutus sensumque uerborum
seu sententiae ornatus - ita ut disceptationibus; sententiae
intelligit, ubi firmatur iuncturae - ubi adhuc
pendit oratio - ubi sententiae seorsum laudatur,
Sicque expeditus usum pronuntiationis accipit ut
ad intellectum omnium mensuris sensumque pueram,
discernendo generis pronuntiationis adque seorsum
tum omnium sententiarum. proprio effecto
modo inessentibus - modo seorsum - siue his
simili prorsus prorsus pronuntiationis in quo
magis et illae ambiguo sententiarum adhibenda
cogitatio est, multo enim sunt inessentibus
que nisi proprio modo pronuntiantur in contemptum
sed dunt sententiae sicut est quis caecus aut
caecus sus eleas di. de quibus sitat,
quod si quae si confirmatur non seruetur generis
pronuntiationis suae dicatur: magne pueri
taes huius sicut ergo pronuntiantur est.

ac si dicere dicitur, neque iustitiam subaudiatur,
 necesse est etiam in ceteris rebus scire et ingenium
 quod proprie singula conueniensque pronuntietur,
 propter hoc accedunt uim operis uel scire et lec-
 torum ut nouerit in qua siliceba uox perdatur
 pronuntians, plerumque enim in peritales etiam
 in uerbis accedunt, dicent - ut solent in de-
 nos in peritales in uerbis habere non de-
 et ut uerbis pronuntians nescit quod dicitur,
 porro lectoris simplicitate et clare ad omnem
 pronuntiationis genus accommodatae plenas
 quo uisus agrestis et sub rusticum effugatis
 sonum - non humilis nec ab eo sublimis
 non fræctæ nec dicitur nihilque sanæ et sonans
 neque commodo impo- sed tamen cum graui-
 tatis specie, ceuibus enim et corde consensu
 debet lector non oculis nec uisus se ipso spec-
 tatoris magis quam auditoris faciat,
 Uetus opinio est et lectoris pronuntians cause

animus incidit auditorium, Uox autem eius
 non aspera - non caeca uel dispersa sed canora
 est - succus. liquida. atque agitata habet
 sonum & melodiae se religionis congruentem,
 nonque a peduce & elementa artem sitque enstiana
 simplicitatem in ipsa modulatione demonstrat
 neque que musico - uel theatralem certe sedo
 lectet - sedque conpunctionem magis audientibus
 faciat atque quae cantandi & ut
 eius abstinebant, Cum psallenda tamen me
 lodiae in haec laeuae uocis assidue uerbantur,
 Unde & exantatois apud gentes facerent
 diebus sunt ueteris laeminae praeterea inposita
 obtae caena caenae & elementa psallentis
 uocibus, sedone demonstrantur, Solent
 autem ad hoc officium & raem absque secula
 spī sole uisionem religii. p̄bri elegi quique
 ad cantandū certe p̄babilis,
 L. VII, DE SCORCIS,

& colesbatur, Ergo ceuatores simpli. & coles
 sunt in populo dñi, quomodo enim ceator
 p̄ iudicis & bonus scit quid sit dñi sui edisus
 & omne substendē & modus & regit ceput
 totus possessionis instrumenta on ginecha,
 sic & colesce regit in sua diligēdē & totus
 signū dñi scēptor ut memora mēdat
 de sacra mētis, Unde & scēptor scilicet
 domum quod illi est cebspū scē concessum
 secundum ceptulū p̄ scēptū, ubi & colesce
 mētis ceptulū cum dicit, Numquid
 omnes donec dñi habeat sacra donum,
 in dñi cum ordinaur sic ceptū laenon,
 ceceptiunt de mētis libellū in quo scēptū
 sunt & colesce ceceptiunt p̄ scēptū in
 pondi mētis sup in hē guminos siue bab
 & ceptos siue ceceptū guminos,

L. VIII. de hostiaenis

Ostiaenis sunt qui in uerba & colesce

lenitoris ampli uocabantur quippe erant
 portis hierusalem quique ordinem pueri
 suas omnia in horis ampli uel horis
 custodiebant; hi denique in semet
 cum discipulis tendam in secula quisunt
 fidelis recipiunt. Intra se enim ampli nisi
 per non possumus habere in potestatem
 tam bonos recipiendi quam per eicidendi
 indignos, **LVIII. Demonachis;**

Unde cum admonochos studium defuisset
 pauperum uel quis huius conuersationis
 seculi ceueator cuius isti hebraeam imma
 tantur, quantum enim in qua per hunc
 ad ceueatorum uerbum scripturam
 huius propositi principis helias & discipul
 qui fuerunt siue celi prophetarum qui ha
 bitant in solitudine orbis; electi
 faciebant sibi cellulas prope flumina
 uerbaque huius ad eam propositi.

In euangelyo eeb iohanne aueatol gētat. qui
 hāymum solum incoluit locustosum. ac nā
 et aegriti melle notatus. item deinde p̄gēnd
 sunt conus saxonis nobilissimi p̄ncipis
 p̄culus et antonius helaxon mæchæsus
 ceteri q; p̄catis quosum gēmplis p̄nuuistiū
 mundum cedolebit scēe insciadūo monacho
 sum? Sēc auctm sunt gēndæ monæchopi.
 t̄s sunt obtimæ. p̄liquæ usō de h̄ymæ
 cedq; omnimodis euidēdæ. p̄mum gēnus
 est cenobitæsum id est in commune uiuēdū
 ad instar scōrum illosū qui d̄mposib; apostulo
 p̄ in h̄idūis olimis uinditæ ced distibitæ om̄a
 suæ indigētib; d̄t̄nūm forte p̄culum
 possident p̄p̄ciosis coloræatis uestib; non induunt
 sed fidelissimis cedq; s̄ncis læuacis nūquæ
 utuntur delectatōnem corporis. sed r̄cis
 p̄p̄r̄n̄cassitæ d̄m længuon̄s sine abbæd
 consolædo nusquam p̄ḡt̄dundū n̄c aliquis

ceberis sine nullo peccatis iussionis adsumitur -
 operandis etiam manibus eorum quibus corpus peccari
 possit & manibus impedi non possit manibus operandis
 et ipsum laborem tamquam diuino celebrant
 consolantur. Opus autem suum credunt quos
 de caeno uocent eo quod sint digni propositi - ut
 namque illorum curae sui corporis impediunt et propositi
 to mandis; Ut neque in cybo - neque in uestimento - neque
 siquid aliud opus est - uel cogitatione necessitatis
 uel modice uel ad solut uoluntate. Ipsi autem dea
 ni credunt et propositi - propositi et cum magna
 sollicitudine omnia disponunt prope facta.
 Quid quid illorum uitae propter inobedientiam corporis
 postulat regionem ipse reddidit quam peccatum
 uocent. In uis peccatis in illorum tollentiam
 adque in disce regionem insinuandis uel insignis omni
 bus rebus excelsi nulla superbia consolantur - his quos
 filios appellent magna suae lubendo uoluntate
 illorum inobediendo uoluntate; Conuincunt aut

omnes frequenter nocet ac dicitur deo signo festinant
 cum p[er]p[et]ua[m] adoratione[m] solenniū hor[um] celebren
 et fixa[m] indignam cor[por]is & usq[ue] ad consummationem
 psalmorum sine fastidio persistant; Item conuincunt
 diebus singulis inasp[er]itas dum ad hoc ieiunium sunt in
 solaciorum ad excusandum peccatum; Cuiusmodi enim
 inest debilis studio summo silencio affectusq[ue]
 cenitiam suam p[er] uocem uel deturbandis orat[i]o[n]ibus
 uel gemitu uel fletu significandis corpus,
 Deinde meoq[ue] cum silencio p[er]ficiunt cenam quandā
 salutis necessitate co[n]cedunt; Unum quoq[ue] etiam
 p[er] p[er]sistitiam p[er] concupiscentie gulae negat uel
 cor[por]um uellitus ipsis que p[er]p[et]uo sunt parces &
 uilissimae; Itaq[ue] non solum carnibus & uino abstinere
 p[er] sufficientia[m] domandam libidinem sed etiam
 ab omnibus que uisibus & gustibus p[er]uolant appetit
 h[ab]ere scire, quicquid necessarium uicari sup[er] est
 scopis manuum ea spoliam p[er]p[et]ua[m] orat[i]o[n]e[m]
 uentae eius & g[ra]tis distribuunt ut nihil p[er]iret

quod haec ubi a ceculis scilicet milia p[ro]posita
 ueniunt. Non solum lib[er] sed etiam ple
 rumq[ue] & condicione s[er]uili uel p[ro]p[ter] hoc
 potius lib[er]tando. ueniunt quoq[ue] & uicte
 tice & scopici & s[er]uicacione & p[ro]lebe
 lebor' atento uaq[ue] filius quento forcius
 edoceat; Quis non ma[gn]e uis gr[ati]e de h[er]e
 tum q[ue]t; Mul[ti] s[er]uo nom[en]o uis ma[gn]i limi
 tendi q[ue]t; s[er]uicacione; Nam p[ro]p[ter] hoc in fir
 mum diligenti uat confunde a forcia et
 faul[ter] mundi eligia uat confunde; s[er]uicacione
 et ignobilis mundi etae quoniam sunt uat
 quoniam d[omi]ni s[er]uicia uat non glorie uis omnia s[er]u
 copromdo; C[on]tribue f[er]uina sum hoc est mo
 nec h[er]e uis uis s[er]uicacione ca[us]a s[er]uicacione
 do h[er]e uat ceculis s[er]uicacione & accipio &
 cupit que longissime p[ro]p[ter] accipio s[er]uicacione
 at c[on]tribue in unguentis et in uat c[on]tribue
 uis uis ad quec h[er]e uis nullus ceculis

Et neq; ipso sum quocumque secum sum
 et p̄b̄atissimo sum s̄rum; Nisi usq; ad uel bu
 lum necesse p̄b̄andi quib; Indignit̄ gr̄acie
 his p̄suna singule gr̄acissime c̄p̄b̄at
 sine; Non t̄c̄dum non Instididid̄is compo
 n̄did̄is monib; sed etiam Instididid̄is m̄sib;
 p̄s̄t̄ adq; p̄c̄s̄t̄ l̄c̄n̄ si cōt̄iam corp̄us
 & s̄c̄ria c̄l̄qua sus̄t̄t̄a c̄na; Ubi usq; ip
 ses monachos t̄c̄duna c̄b̄ his Inuicem
 quod uicari opus & p̄m̄d̄at̄is. hos motes
 in c̄uit̄e h̄c̄ne Instididid̄is an̄t̄e ūd̄at̄ur;
 C̄nubio uirginum sicut monachorum.
 monachi c̄ūd̄m̄ s̄c̄undum humilit̄em
 eleguntur; Ubi usq; & s̄c̄riodoxie
 monib; conuic̄t̄ c̄na multas c̄b̄ f̄andi
 ḡe Inflata. & tollit̄ s̄c̄rioxie faciunt
 enim bonae sed p̄p̄t̄ fem̄am non p̄p̄t̄
 uicem. scilicet uic̄t̄ uic̄t̄ ḡl̄os̄iam c̄ff̄e
 d̄ia locudis uic̄t̄ uic̄t̄ ad fastidium.

desiderat honore In hissepius discordia
 onetur discordia quia huor deffre
 nis pfectib; gignitur amor ampositu
 sum creffatur sequitur et fices con
 cupiscencias. tunc inuenit quoniam
 spius uatena homines oculos inpositu
 Teclatateq; nequaque monachiuo can
 disuna quicdo solapfatione noncedo
 neconlunguntur;

DE PENITENTIBUS EXEAM PLIA

Dominus loquitur quando post funere uel
 post flagella ad huc in sinistrali gurgone
 etiam in cyngit et cyclo locum atque pe
 nitentibus sumptu adicis. Idcirco ego pen
 itencie in fucilla et cyngit; post hunc nob
 docuit penitencie magister in ptebuit quan
 do grecum uulnere et lapsus dum cecidisset
 apphete peccatum suum confat pen
 ituit et culpae suae penitencie confessione

senectua; Sic humida et achi multa peccata
 sine confessione. penitentie erga una displicu
 erunt sibi quechisusuna et quocumque p[er] d[omi]n[u]m facta sunt
 illi placensuna; Et cuncta penitentie medica
 mentum uuln[er]is spiritus lucis pro quocumque peccate
 totus seclucenatur pro quocumque d[omi]ni misericordia
 proccatur; Quenon d[omi]n[u]m posse penitencatur sed p[er]
 funditac et lucatur et lacrima; Penitencia
 cuncta non mensurum nec d[omi]n[u]m posse cur penitencatur
 sed penitencia cuncta cruciatur et mortificat
 atur cetero; Huius qui penitencie erga una plura
 capillos et b[er]b[er]e nuauna uademonstrat
 atur habundancia c[on]minum quib; capud
 peccatoris graueatur; Capilli sum p[er]picus
 accipiuntur sic uas p[er]t[er] et c[on]trib; pecca
 toris suos unusquisq; constat ingidur; Vir qui p[er]
 p[er]ficomec nuauna lignum uic[er]itilly; ut ocl
 ce postol[is]; Ipse d[omi]n[u]s lignum uic[er]itilly; ut ocl
 penitencatur p[er] m[er]ito peccato su[um] su[um]; Quod uero

In cilio p[ro]p[ter] h[oc] n[on] d[icitur] p[er] cilio quippe p[er] co[n]f[ess]io[n]e[m]
dece[n]sio p[er] cecit[us] sum[us]; p[er] edos ceu[m] ad si-
nistr[am] futurus; Unde et go In cilio c[on]f[ess]io[n]e[m]
In cilio p[ro]p[ter] h[oc] n[on] d[icitur] t[em]p[or]e[m] d[icitur] et p[er]
cecum m[un]dum conat[us] m[er]it[us] s[an]c[t]i; Quod cu[m]
ex n[on] p[er] c[on]f[ess]io[n]e[m] g[er]atur uelud sinam[us] quia
c[on]f[ess]io[n]e[m] et puluis sunt uel quia cepul uel fl[eu]it
sunt Id est Impu[er]i facti sunt; Unde et illi p[er]
u[er]s[us] cecit[us] p[ro]p[ter] h[oc] n[on] d[icitur] p[er] cecit[us] ad d[eu]m
cecum[us] q[ui] facti off[en]d[er]unt c[on]f[ess]io[n]e[m] In
puluis m[un]d[us] sumpt[us] sine p[er] d[icitur] u[er]s[us]; B[er]n[ardus]
et go In cilio c[on]f[ess]io[n]e[m] et conpunctio p[er] cecit[us]
topum; In cilio c[on]f[ess]io[n]e[m] puluis off[en]d[er]unt p[er]
cece[m] mor[tu]osum; Et idcirco In u[er]s[us] que
p[er] d[icitur] c[on]f[ess]io[n]e[m] c[on]f[ess]io[n]e[m] et u[er]s[us] In pugna cilio c[on]f[ess]io[n]e[m]
nus c[on]f[ess]io[n]e[m] u[er]s[us] q[ui] p[er] culpam commisit
et p[er] fl[eu]it c[on]f[ess]io[n]e[m] p[er] d[icitur] mor[tu]os
p[er] d[icitur] ad que[m] p[er] cecit[us] p[er] d[icitur]
p[er] d[icitur] c[on]f[ess]io[n]e[m] p[er] d[icitur] de cl[er]ice cecit[us]

licet. In spe Indulgencie fidem colligat ad
 & cetero hominis post unum baptisum se esse
 in statu quod seculari traditione cum xendae
 tur sully a tudinam p̄hibita latet ad medi
 cinam s̄ medio p̄nūm q̄ sub rogata ad lumē
 tum cuius lumē tum s̄gia d̄t cuncta c̄gnis
 est debita p̄ccatidicenis humane efficiētia
 tis & ceteris. Sine quib; In hoc uita d̄t non pos
 somus honorem dum taxat dignitate d̄m
 s̄ uitate latet a secc̄do ab. et la uer d̄m
 tantum d̄tificat; Cetero uita d̄t tanq̄
 coram d̄o soll̄ amp̄nū d̄t secc̄do ab. uat hoc d̄t
 fructuosae conf̄ssio. quod d̄m d̄t h̄us cepp̄tatis
 aua Ignorantia nota d̄t conat̄ ḡtisse negl̄
 ḡt̄ ḡt̄ uideat; Uat si uat In baptisimo om̄s
 Iniquitates s̄mitti uel p̄m̄ct̄m nulli p̄
 cato sum est d̄m In poat̄. Ita p̄nūm q̄
 conpuncione fructuosae unū d̄t fac̄ta
 mur d̄t. Ita cetero m̄ p̄nūm q̄ apud d̄m

proceptis sine causa dicitur; Unde et quicquid libet sine mag-
na delicate quicquid graue non accedat in illis
miseria cordis disperdenda; In occasione impo-
dit ut suspensio dicitur; Non tam consideranda est
miseria suspensio quam dolor; Cor dicitur contra
et humiliter dicitur non spernit; Visi autem quanto
in peccato fuit ad melius cor superbia in
dicitur ad tantum debita in peccando ad fletum
duplex autem paenitentia uel dum plangimus
quod male egimus uel dum non egimus quod cog-
noscimus; Ille cuius paenitentia digna est
qui ad huc peccata committit qui peccata
malis et plorat ut futurum litem non commit-
tat; Qui plangit peccatum litem committit
peccatum. Qui uolens in dicitur et affudit
et tamen peccata non dicitur tunc litem ha-
bit sed mundiciorem non habet; Siquis autem
pergit ad peccata committit aut perit
non debet si uult postea dicitur tunc felicitate

uicere corde pulsaria dum non possit a bone conu^{er}
 sione nocere si ad huc cogitatio non est imp^{er}
 In consensu uel op^{er}e f^{er}re enim sine p^{er}fectione uigosi
 cogitationis non est ad de^um uocatio sed p^{er} uocatio
 nam non est occasio subundi discriminis sed potius
 agendi uirtutis; Nec enim circ^u finem su^um p^{er}uenit
 ad designat^um a^utem celus; Non id debet sed p^{er} se
 quod in est^u minor est uirtus; Quidam non cessat p^{er}ire
 que cel^us non est finis sed que cel^us circ^u finem uide^{re}
 sciamus; Ex fine enim suum unumquodq^{ue} acua
 lusificat acua condempnat; Sicut scriptu^m est;
 Ipse iudicat & a^utem celus; Et cel^us uirtus^u finem
 considerat; Proinde non dubitemus circ^u finem
 hominum p^{er}uenit et conpungonem sed quia
 r^{er}o id f^{er}re solet metuendus est. nudu^m ad finem
 d^{er}atur conu^{er}sio; Si necesse occupat mors
 que com sub uirtu^m p^{er}uenit; Que est a^utem bonae &
 a^utem conu^{er}sio a^utem melior est que longe
 a^utem finem a^utem uirtutis & uirtutis a^utem est;

LXI **DE SACRE VIRGINIS:**

Nunc accipiam quibus sit sagittis uirginis accatis In agnatis
uel acquo accem sci ppositi studium siat eorum
bpaues In am cebo quacna sum pama ad uctus
at am hnam helas ethisimices et doemel caesi
accatis eae onat in age bonum pnyml nstia uis nus
cunat; quondo sum ead nouum uis sum uirginu
capud xpe famincorum uirginum capud est
mechae ipse eorum accatis ipse mece nre ce
piat quid uirginis filius et uirginis sponsus In
de agmine uis sum et puellorum scapi In de
fateo at is et accatis ad ppetuam cond
nre com. pullulacum et apem am libidinis
ceesi ceesi non solum In cor pte sed eam In ipsa
concupis ead et ead uiam ad q; angelica
In ead uiam mota et ad q; In carne
In corruptibily In corruptio nre ppetuam
pedimatis quib; ead et ead ceesi
omni putat ead conlugalis Nam cu ipse

unius scilicet ecclesie uirgo si adis ponscrae unius uirgo
 sicut dicit apostolus; Quenato dignos resuna
 honorem ambrosius qui hoc costodiuna eam ipsa
 carnis quoad ecclesie custodit infide; Sed
 tamen sic locudatur uirginatos non impie
 condempnatur; Oportet enim non decepte
 quod bonum est sed succedere quod melius est;
 Anecdubium quippe christi coniugio placuerunt
 deo post aduersionem uirginatis; primam
 distans a christo et a genitrici secundam
 aem conuersionem successit; Non enim sic locu
 tatur uox illius; Christus etiam uoluit quia
 laem alicuius supradia; ut pignora; et nu
 mularia; et illud tempus collegerit; Restat
 ut qui uixit habent tamen que non habent sint
 et nisi fellor unius eiusdemque pugnatio est;
 Unum quidem primordio sancti angustini
 promissa Indulgentia Coniugio sum uoluptatibus;
 donec mundus populetur; Nunc uero scriptura
 tib;

Ampositum conpissit quod emissa est ista
uia quod Indulsetea; Unde et selomon p'stan
dit in spū celi; Tempus complendi et em
pus longe fieri conpissibus qui cepit spū
uicissit uatit p'p'et'g'ionib; Implatur
nouit'ia uat' cont'nt'iam adq; uirginata
em celum adimplatur; Quic'at' em ad
do cordue sublym'ia; p'stan'it' conpissat
uati' em'at' b; ce postol'is; Quic'at' locos sic
et hominis ceusa cū x'p' non se p'p'et'g'ionu
b'it'; Respondiat' qui possit ce p'p'et'
ce p'p'et'; Non' go p'p'et'p'um cont'nt'at' b;
sed successio' p'p'et' in lungiat' uirginates
uati' n'ce'at' sed uolontate' possit'at'
laudat'at'; Apostulo p'p'et'at'; O uirgini
b; ce uat' p'p'et'at' d'ni non habeo sed con
silio do. Tem quæm et ipse flid'at' di
hab'at'; Sen'at' mo' go hoc bonum et p'p'et'
inst'ent' n'ce'at' qm bonum et

hominis sic dicitur. Et admodum quibus in peccationem
 carnis non ad laudem necessitas ut oportet con
 lugi peccata; Unde et idem apostolus; Quis est
 In quid non concutit nubecula; Melius est enim
 nubere quaevis; Et legimus si accipis uxorem
 non peccasti Et in nubibus autem non peccavit
 Et non vis in aeternitate dicitur vel minor quae
 habet voluntatem; Superbia enim peccatum
 non sunt sed per sollicitudinem mundi; quibus
 bona legimus dicitur uere uix possunt; Alii
 illi dicitur non peccasti in nubecula quoniam
 non uis in aeternitate dicitur et dicitur uel quae
 In corde suo promissa; Sic et in aeternitate habet
 deum in aeternitate; quia per in aeternitate sicut
 dicitur. Ita et apostolus in aeternitate dicitur quod non
 dicitur per in aeternitate dicitur quodam sibi dicitur in
 aeternitate; Sicut enim dicitur in aeternitate
 quibus; dicitur in aeternitate dicitur in aeternitate
 dicitur ob quae dicitur & dicitur in aeternitate.

psat de a sunt. In euangelio de uirginum
duobus sagittis de memorat. Sed illi gntia
habet possessio de qua accitit quis ex eo se dicit
at a sunt; Id est non quod impossibile est
necesse cogit; Sed quod uoluntas efficit
conatibus. Sic dicitur se pait; Dno dispo
atena sunt spondentis qui signat sunt
et qui ab hominibus; facta sunt et sunt qui
se ipsos ex se a sunt ppter regnum celorum.
Quibus etiam per celum pphetiam dicit
similiter ut in domo sua et in multis
locum nominem meliorem quam quod
filios suos et filios suos; Nec illi qui sic
nec se unum aut quibus; ipsi unum
brox debilitat ut gntia est non possunt
sicut sunt in uchi postea et regnum
Sufficiat utique; quod xpi a sunt et dicit
et pace custodia; Et a mri pposito
sunt ut conlugia si potest hae bnta;

Ideq: ceteris conjugatis In domo di fidelib;
 ad equandum quicce coestitunt sunt p p e
 seculum non p p e signum celosum;
 Neq: Annuunt os anime uirtutis sed car
 nis necessitate aduguntur; Quocirca m h
 si tln uirginib; coestitunt donum ut
 tate celo hennis eos tenentum cogni uisti
 gus In h q t p p e b e a t qui conatteminati
 emulqum conduntib; non fugunt
 Ipsi sinatim no neguntat noue scort
 exa h e n s t h e n s i In h b e a t uirginatatis
 In cor p o s t In uol e a t c e s t i t a t i s In cor d e
 qui s e u n a t u r c e g n u m q u o c u m q ; I s t a
 quon n o s e q u i u e l c e u c h i a u e c h a .
 Et nisi tenentum uirginatatis s e u n a t u r ;
 Itaq: c e g n u m e a t c e s t i f i d e l i s q u i u i r g i
 n a t a t i s c o r p o r i s c o m i s e r u n t . S e d n o n
 q u o c u m q ; s t a t i l l e s e d q u o u s q ; I p s i p o a
 s u n t ; u n d e c o e u s i d u m e s t n e t e n a t s e i t a t e s
 donum sup uac cor rumpatur. Adulatos

enim & tollit uirginates. et elevat conuincit
cic: Fideliter enim dico facilius se unum
agnum et non quocumque: laeta est et quo
usque potestina coniugata humilis que est
superbia uirginis. Quomodo enim sequi
tur ad quem non uult accedere? et ut quo
modo accidit ad quem non uult uadiscat;
uidis quoniam mitis et humilis corde; pergam
ergo uirginis uice sublimiatis et spe humili
mitatis sequatur christum. Et ad opse
us tenet quod uocatur una et dicitur. Ita
ut pisse et uat et uice uirginatis.
et est et in modis; congruena. sine
quibus pro dubio otiosum et inanis in eadem
uirginatis. Bonum enim accit si ad de
tur uirginatis et angelicam uicem ho
minibus; et est in modis; scribitur enim illi ergo
uirginis et probatur. quoniam sic conuenit et
in se uia uat mitis et in modis; nulloque
est et sollicitudinis honore persequitur.

Curam huius mundi conlugat, copulac
 signat; paulo die dicitur dicit, uolo
 et uos sine sollicitudine esse. qui sine
 uxor sit sollicitus est; quod si sunt quo
 modo placere ad dō. qui uxor sine uxor
 sit sollicitus est. quod si sunt mundi quo
 modo placere ad uxor. Unde cognoscitur
 non possit placere ad dō. huiusmodi contendi
 de uocatum quod p̄tendatur seculorum in
 pedum huius mundi. nihil enim p̄dicit
 & p̄dicitur esse accione ceteris qui in le
 gantur seculorum; cum s̄ nisi tantum
 quod sibi in celo sic ad quod una supplicia
 p̄ eo quod seculo non in uenit cuncta quae
 ceteris non in esse p̄dicitur; quod autem
 cur famine uirginis in b̄dicatione uel dicitur;
 quod si h̄c cecus est; In gradibus huius uel
 uel in secl̄o sic est. cur famine nullatenus
 p̄tenduntur; Nam neq; p̄mittatur
 est in secl̄o sic est qui uel docet sed in secon

21

Inferendam quismagna gratiam diuina access
 eius agnoscere: ceteraque potestati a bu
 eius accipere: Cuius quidam gradus uisgi
 natus p[er] se coniunctus est: unde ea
 xpm quamuis p[er] se p[er] se inducitur
 cognita: p[er] se x[rist]o inducitur que ten
 teo forior inducitur que p[er] se u[er]o que
 accipit apud d[eu]m m[er]itis in celo illa
 sequens sita. ille ceu[er]m inducitur ce postol[us]
 uocatur que postumus quoniam post conlugi
 in d[eu]m ceptum & in d[eu]m su[m]m[us] un[us] ceat.
 dicendum uidetur legatur non minus
 ceptum: se ceptum unius uxor
 unde cons equis est uaque plurimis fuit
 n[on] ceptum: ceu[er]m inducitur non
 sit non ceptum inducitur que uel
 est inducitur. Iam ce postol[us] ceptum
 dicitur: Si fuit in op[er]ib[us] bonis ceptum
 heebit uaque ceptum si filius ceptum
 subceditur d[eu]o si op[er]ib[us] ceptum si ceptum

pedes lacuaria sicut bulaccione peccantibus; sub
ministracina. hoc est ignoatis uel in eorum posi
tis. si omne opus bonum subservat est bstru
et unius se concludens ut in omnibus; si a deo
plurimum; et lacuaria similes in habita
seō utiq; ipse lacuaria in eorum et modus ut ul
tus et lacuaria silicium quocumque se esse conant
et ipse lacuaria dignitate; post haec lacuaria
non committitur non multo uino silicium
sed per noua; nec solent haec lacuaria
fixis lacuaria uino. sed et lacuaria post
haec lacuaria. benedicta uapud lacuaria do
cetena. Docet illis quidam promissa sed lacuaria
nec a hoc non in lacuaria sed per lacuaria. nec
hoc lacuaria mulier lacuaria solet lacuaria
unde lacuaria lacuaria lacuaria lacuaria
duces. Iam lacuaria lacuaria lacuaria
usur lacuaria lacuaria lacuaria lacuaria
discuna circumsomus se lacuaria lacuaria
omne lacuaria lacuaria lacuaria lacuaria

lacrimata; non solum ad se usque egre amare
 dicuntur. Loquuntur que non oportet,
 postea cetera. Idem apostolus de nati-
 onibus habet in duces. quos post profectum
 conscientie nubet cupiunt; cum in ing-
 luxum cessant. In christo nubet uolunt
 habere de nati onibus qui per hunc fidem
 in matre fia sunt; Idem in eo quod per hunc uo-
 uerunt non fia sunt. nec tam in late
 nubent sed nubet uolunt. et uultus hunc
 etiam in eo cece nubido. non amos
 postea et propositi sed cece de deo et amor.
 legunt quos nubet uolunt. et ideo non nu-
 bent quia in puni non passunt hunc
 hunc non nubent. et nubent quos emu-
 stantur. Idem quos emu-
 concupiscentie uoce stantur. quos per
 et per passionis fornicat de lae cece. et pigre
 confessionis quos nisi in cor sece distigant
 et ad amos sursum libidinis ruincant.

Inmortans de poacondē fūna, si Indilicus
regona; unde dicitur apostolus; que
cūm Indilicus est uicis mortuac et sine
In laborib; cedq; In letum nullac discor
pagonē sed mociis ofationē quē dūm
LXIII dacionē sūmātib; **DE CONIUGIIS**

Lenocupe cōsulōt dē dūm fecit
cedē eadē dūm ad hūmā tuem cū pō
cōtacionē subscūta sūmātib; dicitur.
Cōtūm et amulaplicōmūm eadē pō
dūm; Sed fōcācē eodē mūlēt pūm
solōcōio quēm conlugio fūm donē
pōcō dūm In obediōtē elōtūm quōs
In arē pōcō dūm obediōtē sūmātib;
In pōcō bēcōtō sēdūm dēcōsūm mūlēt
sūpūlsum cōgnūfācē bāc hūmōtūm
sēdūm dūm; Cōgnūfācē dē mūlēt
sūcē eadē cōnōpīatā pōpōt cōlūfūm
Cū sūgo ad lēcūm lōbōfōm nūpōpōt
cōsūmātib; arbulō et spīnātib; pōcōtūm

cece: Spiritus enim nubendi hęc dicitur locum
 non est religionis sed criminis; Nec quod
 in ipse conlunatione conubio esse dicitur
 et obediuntur; Hoc cedit in ipse con
 ditione nomine facere sicut scriptum est
 fecit de hominibus fecit cum me seculum
 et famulatus fecit eos et benedixit eos di
 cibus; et sic et multa plura in ipse
 et ego similitudo fit nunc in eel dicitur
 quicquid fecerit in ipse dicitur quod
 ubi dicitur in uirginibus; Legitur in nubendi;
 Unce in uirgo et nunc dicitur nollet uellet
 et quicquid cumque; et sic patet hęc dicitur
 cum dicitur hęc dicitur sicut in uirginibus
 Cūque hęc dicitur qui sicut dicitur ut eel dicitur
 neque; sicut uellet neque; hęc dicitur hęc dicitur
 ut in eel dicitur in fide dicitur sicut neque; sicut ut
 hęc dicitur in ipse dicitur sicut sol dicitur in hęc dicitur
 sicut dicitur quicquid in eel dicitur sicut in uirginibus
 in eel dicitur sicut in eel dicitur hęc dicitur et sicut

adulterii et huius non habetur, dum diuina & hęc
duos inuicemque in carnis corpore conlun-
xerunt, ut dicitur sic quisquis conpacti corporis
indivisi facti dicitur; Sed uero de legibus fidei
cebuatque; ceterum in immo uero & exemplo cona-
nante docet de uxore cuius uas deos & dicit
Inquit ut dicitur quod p[ro]p[ri]e se non possit;
Cecidit enim mulieris uis ubi in melius uia
mulieris quae uis cepit deorsum perdit
domus ideo p[ro]p[ri]e debetur honoribus,
bonis factis uxo p[ro]p[ri]e quae cepit de
uallat amittitur uisum et sequitur uis
ut corpus cepit suum sicut de dicit sequitur
xpm ostenditur huius cepit uis uis
cio non ab ip[s]a uis adque & consensum
p[ro]p[ri]e scilicet uis ob ip[s]a uis et in ip[s]a
diminuto carnis, ostendit uis;
Nec in uis est diminuto consensum
omnia mulieris, et sic discindit de in uis
et dicitur manifestant, Iam ostendit

apostolus mulieribus subiacet sicut unum suum, nec
 mulier ergo simpliciorum unum dicitur et nubi
 licet per se laici sicut dicitur non recordatur
 pro quibus subiacet sicut illis; At quippe dicitur
 mulieribus; conuersio autem dicitur unum dicitur
 et ipse unum dicitur nobiscum; obediendum est
 itaque sicut seipsum dicitur pro seipsum et sicut unum dicitur
 unum quod dicitur sicut unum dicitur et dicitur legem plenam;
 Et dicitur non dicitur et dicitur unum propter mulieribus.
 sed mulieribus propter unum dicitur et dicitur mulieribus
 sicut propter dicitur unum quod dicitur quod dicitur non subiacet
 unum hoc dicitur et dicitur propter dicitur unum dicitur
 dicitur; cuius dicitur si non subiacet unum christo dicitur
 suo unum dicitur unum dicitur in dicitur unum dicitur
 conueniunt dicitur dicitur sicut dicitur et dicitur
 hinc dicitur unum dicitur in dicitur unum dicitur
 ergo dicitur et dicitur propter dicitur et dicitur legem sub
 iacet non propter dicitur dicitur. cum dicitur unum dicitur
 hinc dicitur unum dicitur unum dicitur commune
 legem dicitur unum dicitur ergo dicitur unum dicitur

simul et in eodem subleuatur. Ad conatū;
Sulle impāte p̄dā fidē et eto donā dū p̄cor
sumptus; et domus illa emissa et p̄p̄tā
uocabitur; Iam nunc p̄dā onā p̄cedē m̄
topum siue ordinā ced fidē in uenitium
p̄sequemur; Quorum p̄m̄us ḡdus cetera
cum in opum. Secundo conp̄tā dū d̄cū
Lxxiii baptizato sum; **DE CECI CUMINIS**
Ceci cumini sunt qui p̄m̄um de ḡtā h̄ta
d̄m uenit habēt et uolunt eam esse
d̄m d̄i xp̄o; et quia p̄m̄um de ḡtā h̄ta
p̄p̄tā d̄m d̄i xp̄o; Auduit d̄m d̄i xp̄o
d̄i unū et. unde et uetus p̄cedē d̄m d̄i xp̄o
p̄m̄us d̄i p̄m̄um loquitur; Ceci cumi
nus id est ad uenit d̄m d̄i xp̄o; scilicet
unum agnus cetera d̄m d̄i xp̄o; p̄cedē
uocet idolo sum; puato cetera d̄m d̄i xp̄o;
celo h̄cenn̄; In p̄dā h̄cenn̄ baptizato
ceci cuminosum p̄p̄tā h̄cenn̄ figurē;
et cetera d̄m d̄i xp̄o; In p̄m̄um de h̄cenn̄

scelerum accipiunt & unguentis deosismum
 hisis innolescentionis & conatoln mundū
 spm in s' guminis siue cecato cuminis fecerit
 p quod ab illis dicebol nequissimae unitas
 et huiusmodi cetera cetera uel uolant in cur
 fio & pulsee uocatur hoc significat lunc
 acus ill equam inest p uocet dñs ih̄s & uat
 ab illo dānomo; postea huius dicebol, & or
 cizatur et huiusmodi locis in eis ut eius tenun
 ciana ced quae iudicari ce possit cetera et huius
 rum in signum sui dñi p̄t fecerit comitum
 be patris in ceteris acens h̄ dñs; quod quic
 p̄t uol, p̄t h̄t in ceteris non possunt
 p̄t dōc et ac de ḡt acencium ced implatur;
 Sach secus in luminis dño cetera cuminis dōc
 tur ce p̄t h̄t. Ideo h̄t. Et in statu ut h̄t
 gustum condimentū seepidicē p̄cipiēti
 neq; dissipicentia ce se p̄t h̄t xpi n̄ scicentia
 fecit et h̄t h̄t p̄cipiēti sicut uxor Loth.
 n̄t meclū & dñi plū dōcēt h̄t h̄t h̄t h̄t h̄t

et celos condicena. quoniam ad modum illa que
cum libere dicitur et sedonnis lruice positae
statorum sum p[ro]p[ri]a ibiq[ue] p[ro]m[iss]a
facere facere scelis. quo signo conde
statur hi qui p[ro]fide[n]t mundo et accubis
ad id d[omi]n[u]m que eius p[ro]m[iss]a u[er]a
f[er]re non p[ro]fide[n]t n[on] p[ro]fide[n]t n[on] p[ro]fide[n]t
et secul[is] l[ib]er[is] p[ro]fide[n]t. quia seculu[m]
saluare et p[ro]fide[n]t p[ro]fide[n]t in a[n]i[m]a
sup[er] a[n]i[m]a et p[ro]fide[n]t p[ro]fide[n]t p[ro]fide[n]t
LXV. celorum et p[ro]fide[n]t non p[ro]fide[n]t **RELIB.**

Secundum competentiu[m] **DE CONPE**
gratias d[omi]n[u]m. Conpetentiu[m] d[omi]n[u]m sunt
qui tempore docentur fide[m] post conq[ue]runt
n[on] g[ra]tias sed g[ra]tias x[rist]i p[er] p[ro]fide[n]t
f[er]re n[on] p[ro]fide[n]t; Id[em]q[ue] appellat[ur] con
petentiu[m] costodis id[em]q[ue] g[ra]tias x[rist]i; Con
petentiu[m] non ca[us]a m[un]di t[em]p[or]e u[er]o
diuina n[on] d[omi]n[u]m p[ro]fide[n]t. sunt aut[em]
quasi hospitiu[m] et uicini fide[m] u[er]a

De rōnis ceudunt. misce hęc ceudunt gredia. sed adhuc
non appellentur fidelis a rōne sēcē mērtōrū.
Istis enim scilicet symbolū tradidit quæsi
communione fidei et sēcē confessionis indicium
quo instruat cognoscant quælis iam ad gredia
gē xpi se habere se debeant. **LXVI. de symbolo.**

Symbolum cū quædam conpactis accipiunt
teli ratione instituti mērtōrū nō dixerunt.
Tradunt enim his uerbis quod post resurrectionē
dñi & se luceatōrū nō ceptatim cum p̄cedenti
sp̄s sēi discipulū hūc inflammata linguā omnium
gēdum loquebat quod p̄ se regio futurū
consecutus est. Ut nullæ hūc gēntes iā
nullæ linguæ barbaræ. Inaccessæ uel inuia
loquebatur, p̄ se p̄am q̄ cēno dactū ce
p̄ dicendū dī uerbū ce singulæ quæsq;
nec dōns ce b̄t discisus. Itaq; ce blūicē
normæ p̄ hūc sibi futurū p̄ se ce gōnis in
communē confidunt ne lo gēntes
ce blūicē discēderat dūc sū ce quid

uel dissionum p[ro]p[ter] d[omi]n[u]m dicitur h[ic] quicquid fide[m] x[risti]
In utroque dicitur Omne sum In uno posita et sp[iritu]
s[an]c[t]o p[ro]p[ter] h[oc] sibi p[ro]p[ter] d[omi]n[u]m Indignum
conu[er]tendo In unum quod s[an]c[t]e debent componere
h[ab]ere itaq[ue] c[on]f[ite]nd[um] d[omi]n[u]m esse p[ro]p[ter] d[omi]n[u]m con
fiteuntur. symbolu[m] e[st] h[oc] multas & iustissi
mas secessus appellare uoluerunt. Symbolu[m]
dum g[ra]t[ia] & Indicum dicitur potest & conu[er]sio
hoc est quod plures In unum confiteuntur idem
fecerunt apostoli In his s[er]monib[us] In unu[m] confe
tendo. unusquisq[ue] quod s[an]c[t]e. Indicum
aut[em] uel signum idem dicitur. qui nullo ampo
sicut p[ro]culus apostolus dicit In ceteris apostolus
p[ro]f[ite]r[ur] dicitur. Multas simul dicitur se esse apostolus
x[risti] nomine dicitur quidam x[ristum] sed In g[ra]t[ia]
et d[omi]n[u]m In eis non nunguntur. idem d[omi]n[u]m
egitur istud Indicum posuit p[ro] quod agnoscere
p[ro]f[ite]r[ur] h[ic] qui x[ristum] cum ueritate secundu[m] apostol
ces p[ro]p[ter] d[omi]n[u]m dicitur et In libellis c[on]f[ite]r[ur]
obseruare fecerunt q[ui]a d[omi]n[u]m dicitur

pariter sonus uocis idem motus unusq; eadque
 eadem instructa bellaendis symbola discretae
 unusquisq; dux suis militib; credat que legere
 quem uel signae uel indiciae nuncupandis,
 & cum uasi foras oclusisset quis quo dubitauit
 In his iocatus symbolu prodeceat
 si sit hostis ansodus, Idcirco his pacis signis
 non serbe manserunt sed seque cordibus
 crediderunt uterumq; nemi ex hac
 legione perit In adum & legione eadem
 ad infidelis solus seo sepositonem apostolopi
 credidionem dedicisse, Discessus itaq; cepit
 ut dicendum est ad predicandum istud uni ueni
 mitatis & fidei suscepostuly Indiciu inposuisse,
 Est autem symbolum signum p quod cognoscitur
 ds quod quoq; plures exalib; accipiunt
 ut nouerint quicquid conuocet diebulu fidei est
 tamne p se partit - In quo quidem pauci sunt
 uerba sed omnice constantur secece marte
 de ad s eum se spauis hae b st uad m collecta san

et apostulis quicquid sunt credidit uel
nesciunt uel quia sunt per occupationibus
saeculi scripturas legere non possunt -
haec corda se habent sibi
sufficiens sententia salutis
est enim breuis fides uerbu[m] & Iohanne

apostolus
1^a cor
& iustis

prophetae predictu[m] uerbu[m] benedicti facit d[omi]n[u]s
supra, LXVII. De regulae fidei,
Hae post apostolos s[an]c[t]i uolunt carissima
fidei que doctores n[ost]ri crediderunt ut p[er] fide[m]
m[un]di p[er]sonam & filiu[m] & s[an]c[t]u[m] sp[iritu]m, unu[m] esse
s[an]c[t]u[m] & quidem q[ui] potestatis & s[an]c[t]i p[er]sona
& unu[m] d[omi]n[u]m inuisibilem ita ut singulis p[er]sona
sum p[er]sona s[an]c[t]itate nec substantia
trinitas nec p[er]sona debet omnino confun
di, p[er]sonam quoq[ue] consistit in genit[u] filiu[m]
genitum, sp[iritu]m uero s[an]c[t]u[m] nec genit[u] nec in
genitum - sed ex p[er]sona filioq[ue] p[er]d[omi]n[u]m
filiu[m] ex p[er]sona nec s[an]c[t]o n[atu]m - sp[iritu]m uero
s[an]c[t]u[m] p[er]d[omi]n[u]m non nec se ipsu[m] quoque

146
filium & uirginem hominem sine peccato
suscepisse - ut quoniam solae bonitatis essent
sponsae leprosum misericorditer respiciat
quoniam ut peccatis esset fixum & resurrexisset
& cum eodem ipse carnis glorificatione ascen-
disset in celum in qua ad iudicium uiuorum
& mortuorum se peccatis ueniamus - eo quod
diuinae hominiae substantiae in utroque
perfectae; Unae Christi generasset personam
quia nec generata sit utriusque substantiae
in se generatae personae nec confundit generatam
unitates personae substantiae, cetero quippe
nec utrum excludit quae utriusque unius
in se maiestate se uerit - quod noui & ueteris
testamenti sceleribus committitur ueritate;
Ille perfectae istae super historiae ueritate per
soluit esse, Et quod neque deo neque esset
se scilicet aliquid sit conpugnans eum cum
hereticis aliquid sententia. In his quibus
uenerunt dissentiant - sed quod in utroque;

Et tamen deo diuina peccatur eloquio. ut hoc
tenendum fecerit quod siue uniuersae
nullae necessitate deus excedit siue nullae omnino
esse uisibilem Inuisibilemque substantiam,
nisi autem deus ce ut ab uno deo bonae est et
sic sed deus sumus & Incommotabilis bonus;
Est autem uero Insuper & mutabilis bonae
eo quod animus Inest in omni & quod angelo
sum omni & inest autem uel animus non sit pass
diuinae substantiae sed deus est autem in nihilo
conditae & Incorporeae esse uidentur ostenditur;
sed imaginem uidentur deus est autem ad quibus
ad prae hanc & Inest factus potest corporeae
esse nihil hominis ostenditur, ad imaginem
deus est autem pietate motum sine qua fides
diuini cultus odiosa est turpiter & cum Inest
gratiae diuini cultus & unusquisque deum proximum
ut uel Inest diligens usque ad Inest honorem quoque
Inimicosum prae deus prae ut prae deo
publicet. ceterum quoque ceterus pollui-

nam posse peccatum ubi pax non dicitur uoluntas
 confido legitime nuptias non est dicitur damp
 nandas, licet et quoque originale peccato
 obnoxia est dicitur nesci potestatis etque iust
 fidelium uirginum uel conuenientium potestatis
 doceatur in scriptis, doceatur nesci unum
 tunc dicitur beatus quod nescit et uidetur,
 neque potestatis sitam aspiciendum minus ad hunc
 singulis potestatis quibusque confidit sed ad singu
 larem potestatis donec, de quo dicitur et
 legimus, Super quam uidetur spiritus descendit
 et accendit super eum, hic est qui beatus et in spiritu
 sancto - lego uidi et testimonium perhibui quia
 hic est filius dei, tunc peruenit et semel
 non est potestatis per quod dicitur humane
 fragilitatis excessibus sine quibus in hac ciui
 tate esse non possumus - ite peruenit et fructu
 sic unius se fecerunt delin peccata sicut
 scriptum est, Beati quos remissis sunt iniqui
 tates et quosum detestantur peccata,

beatus uis quoniam non in potestate dñs peccatum,
nullum quoque suis uerbis sed p̄ diuine gr̄ie
gr̄ie cepit x̄p̄o subiungi eedq; in diuina p̄
peccis p̄suetudine in uirtute sc̄t̄e ipsius
solitas nec humane uoluntatis in diuino boni
quicquid spiritum sanctum - sed secunda
propositum uoluntatis sc̄i omnium numerum
electorum eedq; bonae quoq; in potestate
bonis in celisq; communice eedō estē - huiusq;
dispensatione singulis quibusq; uel tribui
uel negari. quorum bonorum in unoquoq; fidelium
non habetur sed usus eedō in p̄uandis q̄
eet p̄uandis. Cetero uis eedō bonae
solus posse bonus in futuro consequi -
quorum p̄gnostē eedō in informate eedō
m̄is degnere. hic habetur p̄m̄d̄es sp̄s
sc̄i in futuro p̄fectionem. hic sustinet
in spe - postea p̄sc̄i in se, hic uidet p̄
speculum in ḡm̄e. in futuro eedō
focis eedō eedō. Cum eedō p̄sc̄i fuisse

p ductae p fidei quoddam p ficeatur
 ut sumi di bonis fruamur eadem fruendo
 In dō non opemur sepeimus di bonis fruamur
 eadem fruendo In dō, Eadem quoq; nos sps
 p furi z gōnis habere non ubi sepeimus
 ut eodē ordinē eadē quoq; formae quae
 ipsedē p furi z ceteris nos quoque
 p furi z ceteris esse credamus, In eodē
 corpore In quae sumus uel in unum non actu
 rem aut seū mutandis, ipsū quoq; sacra
 mentum cum angelis suis adq; cultorib; eadē
 In eodē condamnandū, neq; secundū scē
 hae dignitatem seque p p hae melignitatem
 eadē p ducendū, hae est catholice fidei
 ueritate In dō de quo si unū quo libit p p uadit
 totae fidei est dicitur committitur,

LXVIII. De boebismum,

Boebismum sece remendū si p p hae p p hae
 eadē p p hae p p hae, Boebismum moysi
 In nube, & In manny, & In tygo, & In figura

itae sunt speculum p[ro]mund[um] et h[ab]ent
m[er]it[um] fornicem b[e]atissimi equo nobis usq[ue]
sp[iritu]s sc[ilicet]i m[er]it[um] p[er]ennis usq[ue], h[ab]ent sicut
p[er]ccatum s[im]plex docet. E[rgo] p[er] q[ui]s d[omi]n[us]
sicut d[omi]ni populus lib[er]etur sp[iritu]s r[en]ouatur
sc[ilicet]. quicquid p[ro]m[er]it[um] sub[ter]no inoffenso
t[er]renis usq[ue] b[e]atizetur ioh[ann]es -
s[ed] s[ed] s[ed] non h[ab]et. non solum solum in qua
n[on] t[em]p[or]e in sp[iritu] - s[ed] hoc solum addidit
quod in p[ro]m[er]it[um] b[e]atizetur. Sicut paul[us]
in actibus ap[osto]l[orum] p[er] ioh[ann]es b[e]atizetur
p[ro]m[er]it[um] populum b[e]atizetur. cui tam
ita dicitur. In aequa b[e]atizetur.
B[e]atizetur ioh[ann]is m[er]it[um] s[ed] s[ed] in
quendo sp[iritu]s sc[ilicet]i d[omi]n[us] & p[er]ccatum uol[un]t
s[ed] s[ed] p[er]ccatum in cunctis ost[en]ditur.
Coepit s[ed] s[ed] p[er]ccatum b[e]atizetur ih[esu]s. ipse s[ed] s[ed]
b[e]atizetur p[ro]m[er]it[um] in sp[iritu]s sc[ilicet]i sicut ioh[ann]is dicit,
Ego quidem b[e]atizetur in aequa. m[er]it[um]
cunctis usq[ue] s[ed] s[ed] quoniam uos n[on] scitis ipse b[e]atizetur

uos inspūscō & igne hęc est pfecto bębtisimū ,
 Dī quibębtizet ut possint quibębtizandū
 sicut filij dī , tunc sunt dñm gēnē hęc bębtisimū ,
 pñmum bębtisimū quo sordis pēccatō sū pē
 gēnē dñi lęccęgam celuantur sęcundum
 bębtisimū quo quis sęcunęuine suo p męstę
 nū bębtizandū - quo bębtisimū & dę xpī
 bębtizetū ē , ut & in hōs sicut & in cęstis
 formę cęstis dę dę sicut dicebat cęd dę
 pulos suos filios zebedę , potęstis bibere calicę
 quę ego bibitus sum - & bębtisimū quę ego
 bębtizor , bębtizetū itęq; bębtisimū dę
 gēminę figurę bębtisimū unū quo gēnē amur
 & lęccęgam celud quod cęstęmur in san
 guinę & dę dñm bębtisimū lęccęgam sūm
 quod lęccęgam sūm tēns figuręatur , Sicut
 & ille qui p singulas noctis fęc dę suū lęccęgam
 hęc bębtizet , qui imitętur cęnę sionę męnassę
 & humilitętin nęnuitętin p quę męstę cor
 dę cęstęnt sunt qui imitęntur dę dę dę

pupheant illius in templo faciens longe & p
eudans pdeatū suū quicq; nōc ceusus fuit oculos
suos & tunc ad celum; bap̄tismū dūm cequa
est. quōd. Anpost p̄cessionis xpi delatēte
fluxia. nullumq; celū elimēdū quod in hoc
mundo purget unūsc̄. quod unūsc̄ cuncta.
ideoq; cum bap̄tizemur in xpo. p̄ ipsū sc̄ifici
mur ut purificatio unūsc̄atur; fons cūctū
origo omnium gloriarū. Et cūctūsc̄ p̄cedos
sunt. atq; in d̄cedisū; p̄p̄t̄e quib; sc̄iun
gemus atq; celū in c̄cedisū. - p̄p̄t̄ quā
confitemur. Sc̄p̄t̄m usq; h̄c est qui sequar
atq; similis filio hominis sc̄at̄ḡns fornicē
ignis sc̄ebiliter tum pedum - fundem d̄dū
ceque - In quo pl̄mādo diuinitē h̄cbitat
corporē celū. In p̄c̄t̄e cūctū sc̄p̄t̄a & sp̄s
sc̄elutē h̄c bap̄tismi donā consistēt.
Unde n̄quocūq; bap̄tismi sc̄ificiatur officio
nisi qui sub̄mittē h̄c. An gūdar sc̄c̄m̄to.
Sicut d̄c̄t. It̄ docē q̄ om̄s ḡnd̄.

bebarizentis eos in nomine patris et filii
 et spiritus sancti, proinde si obmissa quaelibet
 trinitatis personae bebarizentiarum de curmā
 fecerit insequens personis sollemniter
 nihil agatur nisi ad eam uocetur, nec dicitur
 cum ad iohannem bebarizentur eandem bab
 tismum sub trinitatis secessionem legatur
 pergitur, dicitur enim dicitur. licet filius meus
 dicitur in quo mihi bene complexui, pater
 in uoce filius in corpore spiritus sanctus in colubis
 per beatus uisus specie, Dicitur sunt namque
 secessionis est dicitur, primum secedo est quae
 secedatur dicebulo et pompis suis et unius
 conus secessionis illius, Secundae secedo
 est quae secedatur in peccatum et filium et spiritum sanctum
 consistitur, Sane oculum oportet nos in xpo
 leuare quia et xps sanus pro nobis mortuus est,
 Sicut unus deus et filius unicus et natus secedo
 et unum bebarizentis sit, quia et xpi mors una
 pro nobis, in cuius imagine magis unum per mysticum

Secundum fontem ut conspiciamus In christo mortem
Et hunc mundo est eadem quibus forma
Iesu et hominis eius magis simus - non sicut fuit
et corruptionem sicut scilicet fuit ad
mortem, quod si posset quisque profusus fuit
aliquo peccato non utrum leuaret beneficium
sed potius de se peccatur, quod similitudine fontis
peccate mortificet, per factum autem deinde
baptismum uel ad purgationem originis uocis
uel ad lutionem oculorum peccati proficitur ostendit;
per uoluntatem ut ab originis peccato abluantur
quod ab eadem prima nequitia contrahuntur,
quod si ipse generatur et consistunt, per se uel
uocem non christo abluuntur, nisi tenentur
et aequae et spiritu sancto. Deo dicentur, nisi tenentur
fuit et aequae et spiritu sancto non potest uideri signum,
Quique potius uocem per uoluntatem alio proficitur baptis-
mum, qui ad nunc loqui de se de se nascuntur,
Sicut autem eorum multa et sardi quorum uocem
alium peccato respondeat, dum baptizantur.

que uiscerum p[er] se[m]p[er] ad h[oc] p[er]fect[um] origina
 le delictu[m], p[er] h[oc] ad am[er]it[er] mortis p[er] p[er]suas
 cedonem mendac[em]. Intra ibit & ma[n]e[n]s In[ter]
 quos est actu originis purgetur beatis[m]e sal
 uat[i]o[n]is. Et hoc p[er] h[oc] ut homo nouit p[er] fide[m]
 beatis[m]e sp[irit]u[m] se[m]p[er] ad h[oc] p[er]sequi.
 Non ut ce[]p[er]na ^{Pena} am[er]it[er] mortis possit absolui,
 Illud u[er]o quod n[on] p[er] h[oc] n[on] e[st] clerici beatis[m]e
 licit[um] nisi t[er]m[in]um sacerdotibus In eu[an]g[e]lio
 legimus, ce[]p[er]to[rum] t[er]m[in]um p[er]missu[m] ih[esu]
 post resurrexer[un]t diebus illis, Sicut misit
 petro, & ego mitto uos. Et h[oc] cum dixisset
 Insufflocuit & petro, Accipite sp[irit]u[m] sc[ilicet] quod
 p[er]missu[m] est p[er] h[oc] p[er]mittendur[um] est, & quod
 de h[oc] p[er]mittendur[um] est, Et In alio loco,
 Et docite omnes gentes baptizantes eos. In nomine
 patris & filii & sp[irit]u[m] sc[ilicet] sc[ilicet], Unde constat beatis[m]e
 solus sacerdos esse t[er]m[in]um e[st] q[ui] minist[er]
 num n[on] e[st] ipsis diebor[um], & p[er] h[oc] e[st] licitum
 ce[]p[er]to[rum] sp[irit]u[m] uel p[er] h[oc], nisi h[oc] p[er] h[oc] ce[]p[er]to[rum]

ultima lingua loquitur necessitudo quod
etiam laicus fidelibus plerumque promittitur
nequis de seculo sine remedio seculare
baptismi evadit. hinc dicitur eadem sitaem
in peccatis & filii & sps sci ad affectione do
editur baptismum suscipisse - non ratum
baptizandi sed solae eximae & eximae
inpositione purgandi sunt, baptismum
suum non est hominis meritum sed xpi,
Idcirco nihil inest ^{an} hinc dicitur confidens beb
tismi quod sacramentum sem est - uanum
homicidae ministrant ^{do} pulluatur,
habet quidem baptismum xpi hinc dicitur sed
quae de se unice fide est. nihil pdest
ad ubi ingressus fuit - sed in baptismum
quod non habuit fons ad p niam - Incipit
la illy pdest ad seclum - quod dicitur accipit
ad pbo. Sed quae fons accipit in pbo -
dum cum usque non mutatur sed cognoscitur
cessat & eadem pignora non dicitur

fecerit legus p̄com̄so de h̄to p̄m non mutuo caes̄cel
 test̄m - caes̄ci caes̄; **LXVIII. De chrysmate,**
Chrysm̄ fecer̄ em̄dum moys̄ in h̄odo iudic̄
 d̄no & composuit & confudit quod p̄m̄is
 caes̄on & p̄h̄i h̄us in test̄monium fecer̄ d̄o et
 sc̄i t̄ced̄ p̄ un̄ca sunt, Deniq; quoq; caes̄tis
 chrysm̄at̄ fecer̄ ebund̄, Unde & x̄pi n̄n̄cu
 p̄centur sicut scriptum̄ est, Nolite acc̄ngere
 x̄p̄s meos, Et̄ actq; eo am̄posit̄ in p̄gibus
 & sacer̄dotibus acc̄ndam mystica un̄ca quae
 x̄p̄s figur̄ebatur, Unde & ipsū n̄m̄n̄ ce
 chrysm̄at̄ dicitur, Sed post quae d̄ns n̄r
 us̄os p̄e & sacer̄dos & cat̄nos. c̄do c̄l̄sti ca
 mystico unguendo & delib̄andis, Unguendo
 non soli pont̄fici & p̄ḡi sed om̄n̄s eccles̄ias
 un̄ca^m h̄onis chrysm̄at̄ cons̄eḡi^m d̄ur. p̄ quod
 membr̄m & cat̄ni sacer̄dotis & p̄ḡi -
 quae ḡnus p̄ḡale & sacer̄do t̄ele sumus -
 ideo post leūcesum unguimur & x̄pi n̄m̄ne
 cons̄eḡiemur, **Explicit,**

INCERT. COLLECTA
RIO. DE DIVERSIS,
SENTENTIIS.

APS. AIT. Diligite
Inuicem sicut & ego dile
xi uos. Nec ulla homo
nemo habeat quem
suae ponit premium
suum. Apoc. 2. 10.
Sicut mordechai inuicem
sistis uideat inuicem
consumantem. quae
ubi est dilectio di uel
ibi & xpi est. Et ubi
misericordia & pacifica
& prudentia & iustitia.
pax. bonitas. lenitas. sciencia.
castitas. castitas. humanitas.

pietates. longanimitates. obedientie
discordia. & amor. et amor xpi. huius sunt
muni hierusalem id est sensus homi
nis sci in quo xps habitet & sine dubio.
Ubi discordia. et ueritas. blasphemie.
Inuidie. dolos. fornicatio. et
celi in his secessibus habitet. ille
censetur. ille fallax. ille mendax.
ille peccator. ille uos rex. ille impius.
ille melancholicus quam dñs dñr male
quam de celo deicit. quam in inferno
colligebat. quam missum post iudici
dum in ignem eternum. Dñs dñs nos
in xps filius dei iustus iudex & misericors
confidens. puer scorum perit
nobis regnum & uirtutem & gaudium
& coronam perpetuam. Ubi chorus apos
tolorum petri & iohannis prophetarum
cum angelis regnandum. et per patrem
& filium & spm scm in secula seculorum.

Item dicit. Deudat' celo et fecit
 bonum. quod est aliud nisi celo
 dicebuli diuersitates, hoc est a supbia.
 et Inuidia & manducatio. et uana gloria.
 et gula. a fornicatione. ab ira.
 a tristitia. et cupiditate. hae sunt
 opere dicebuli. et celi pluri.
 fecerit etiam bonum hoc est unobono
 do solo. et hae sunt uirtutibus scilicet.
 bonus Inhumilitate. In benignitate.
 In ueritate. In castitate. In continentia
 In castitate. In largitate. In lege.
 In mensura iudicium. In beniuolentia.
 In dilectione dei & proximi. In humilitate
 contra supbiam. benignitas contra
 Inuidiam. ueritas contra manducationem.
 continentia contra uanam gloriam.
 castitas contra fornicationem.
 largitas contra cupiditatem.
 Abstinentia contra gulam.

Leuicæ conatæ usæm, Leggæm
Contre ahsuagæm, cænsuæudo
contæ æccliaem, Usuina hæ
bonæ Contæ mæla, usuæna uir
aids spintælis uacuidorûm locæ
supplædus, Indicaæ sefædo
Cænis, Escæm sefædo Cænis dilia,
Refædo Cænis supbia, Refædo
Cænis diuicia, Refædo Cænis
freuda, Refædo æut sîr ihunû,
Refæ æut sîr misæ cordiaem,
Refædo æut sîr humilitætm,
Refæ sîr bonitætm, Ref sîr caritæ,
Ref sîr helimosinæ, Ref sîr gæudû,
Ref sîr sdam, Ref sîr mænsuæudinæ,
Ref sîr pælidia, Ref sîr pæctm
æcclia bonæ, Jætm dicit, Sææ aut
ænimæ pæceptæ, potus æut sîr eius
ofædo, balthæus qus ihunium,
Orgæna qus læudædo dñi jnto æo læde,

Animes delectibus usut' ideo delecta
 bus pasciunt'. Corpus delectis & uiua
 ideo de fructibus & iis pasciunt'.
 Ita desideranda est nobis luxuria ut fame
 et siti desideretur cybus & potus;
 sicut impossibile est humanis hominibus
 dum fuerint in eo post humano attingere
 celo manibus. Ita impossibile est male
 factoribus nisi p penitentiam delictorum
 suorum in censionibus possidere signum
 celorum. Et ita impossibile est sine pec
 cato silua diciatur in celo loco,
 quod oculos non uidit nec ausu audiuit'
 nec in cor hominis ascendit' que p se pa
 reunt de diligentiabusse. Scriptura dicit:
 O hominis peccatoris nec beatus estis qui
 uindictis signum celorum p haerendo
 ne malignosum. Uindictis gaudium
 cel' p. tristitia san p. iusticia.

Unde dicitur corona lucida plibidine carnis,
Unde dicitur lucan penebris ætheris,
Unde dicitur equitatem pliniquitate,
Justitiam plinjustitiam; Unde dicitur bonum
p malo, Unde dicitur legem celi pro
electione mundi, Unde dicitur humili
tatem p supbia, mansuetudinem
plinuidiam, Abidiet, Iniqui regnum
dei non possidebunt; Uobis dicitur
qui facitis in iustiam seruismis ad quod
cencille p meo s dicitur esse denatib; hinc;
Ideo dimittam uos In iustis uultus mei
sup uos operam uere uideo & intelligo
cogitationis cordis uestrum. Sed p eandem
habent in seculo. pacem u uindictam
in futuro. quoniam se dunt hinc.
Ideo dimittam uos In iustis operam uestram
quia mandata mea non seruastis,
sed in plustis cupiditate & inuidia

& blasphemiae & Iniquitatis & Inlustratae.

^{ros}
Omnis ^{ros} rōis quidiscendit de caustis
 sup faciem ~~et~~ . sus sum cesendit
 In celo cum ipsum . ceboatōn ~~et~~ tūm
 celum In medio eius fornicatōn aer dicitur .
 Itae Considerandum est a latido flūmī . xii
 milia cubitis . enimae scōrum & pēccā
 tōrum p illum uelēundur . enimae scōrū
 In momentō p tēnsit . enimae uisō pēccā
 tōrum xii . annis habitant In medio for
 nicatōn aer dicitur . Tunc uenit angelus
 baculat illius usq; ad quartū celū qui
 uocatur ioachim . ubi habitat flumini
 ignis & in uisō flumini celatido flumini
 xii milia cubitis & fluctus eius exaltat
 usq; ad quintū celū & ubi pēccā tōs
 moriendur . xii . annis In medio fluminis .
 Tunc congelū ad fōt illū usq; ad sextū
 celum qui appellatur isloah . In medio eius

rotaem de celo coetate sucho cum
uirgis ferreis pseudonatis rotam et inde
uoluitur Ingyptu de flumine est ponitur
homo peccatur sup rotam xii annis
tormentatur. Ceterum scindit pro
cedit de rotam & certum pondus In uno
scindit & certum annis pestemant
Deinde ascendit homo peccator ad celum
septimum qui uocatur chusich.
ubi dicitur habitet sup lapidam preciosam
unde uenit lux et ignis de lapide. dicitur
iudicat de illo homo peccator & ascendit
hunc ad angelum coetate sucho.
Et angelum dimittit cum In infernum
curtes ferreas & muris & muris fer
ros igneos. Et xii annis & xii diebus
In uno annis & xii penis. & xii fla
gellis coetate. Uae Impu & peccato
ris. Uae euas & abbas. Uae homi
dis & lectionis. Uae sup & bi & dicitur.

Uae piger & adularis, Uae mendacibus,
 & mecharebus. Uae inhosis & lupremandis,
 Uae dolose & idolatri. Uae sacerdotibus
 qui acceperunt populum & non predicant
 & hunc euangelium signi. Sicut in euan-
 gelio. Ducti cecorum cecorum cecorumambo
 in foveam. Id est sacerdotibus non predicant
 hunc signum si non possidebunt,
 Uae his qui faciunt iniquitatem & non
 egreduntur penitentiam, Uae stulti et
 penitentiae mandatis. Uae his habi-
 tentis in inferno, ubi lumen non uide-
 bitur, ubi amor & tristitia ualidissimum
 & tristitia. ubi lux diei non uidebitur,
 ubi furtiva & sigant, ubi fletus olulorum
 & stridor dentium. ubi ullulatus & sumptus.
 ubi ciuitates leues. ubi a serco anguinos,
 ubi leonis & draconis in eis sunt impus
 & peccatoris usque in diem resurrexerunt
 in saecula saeculorum,

S^CS. AUGUSTINUS. EP^S. DIX.

IRS JEONI QUI IN XPO D^M
COLAN^T & OBSERVA^T & AD BEA
Gaudiam^{us} opere^m usq^{ue} ut
amor xpi sempit^{er} inuobis.
Jeoni fr^{at} sciat^{is} quod di^uissione
fecit un^{de} celum & terram. sol
et luna stelle & maria & abyssi.
montes & colles & omnia elementa
hulus mundi p^{er}cora & p^{er} p^{er} leonis
et d^{ic} conis. homo de terra unum
d^{ic} qua. mos tuos suscitauit
lepus mundus & cecus in luminas.
claudus ambolans multas sua
opere sua. & p^{er} legem hominum doluit
& dicit. Beatus qui plagam meam
mihi effudit quia cecus mihi
oculum accipit et apud me

uitae et hinc possidebunt. Et opera
 que uobis dominus deus uoster iubet ut feceritis.
 haec est pietas. Castitas. continentia.
 castitas. sobrietas. iustitia.
 humilitas. pietas. benignitas.
 modestia. mansuetudo. hospitalitas.
 & elemosinam in christo pauperibus
 dare. Cum helice sit sine
 anstia. quam admodum aliquid
 boni ab aliquo eclipsari uultis
 ita factus est sol. Precedi non factus
 est. nec furtum. nec fornicatio.
 nec homicidium. nec uoluntas celum
 nec sitis eorum. nec male dictio deos
 ueritas peccata. nec sitis inuidia.
 nec detestatio fratrum. nec malum
 consilium. propter uideri bona.
 Ceteros scilicet. Leuiter ad lu
 uerit. dicitur deus et ueritas.
 & potum si quisbus. seu uolens etiam gloriari

Audiat sacerdos ad ecclesiam cum ho
noste frequenter presbiteris audiat
cum eadem in plebis iustis presb
atisq; etatis in sede sanctorum sedebit
& uiuabit semp in celo cum ange
lis legibusq; atq; sine passione
aliqua. Ubi nec somnos aliquam obpignit
ubi non est nox ubi semp dignitates
ubi non uideatur aere. Ubi homi
nis non sensu euna. uox di scilicet
& uox ^{hu} xpi prescit & electos di
luceat & legem sanctorum gaudet
& fructus arborum non desunt
& omnia miserabilis incendit sunt
scilicet & iustis. peccatoris eundem
& impiis & homicidis & fornicatoribus
& sceleratis & iniustis. & mendacibus.
perisicidis. peccatoribus. marisicidis
dolosus & peccatoribus. peccatoribus.

negligentiabus. & p̄missiōibus. di
m̄cedam. & celis quibusq; non facili
abus iusticiam celudat p̄paratū
locum id est in inferno. ubi lumen
non uideatur sed in tenebris & dolore &
tristitia conscientia gemitus & uoluntas
in p̄sensu bestia d̄m̄nata uideatur illis in se
& in se in celigine. Ubi ignis non
deinguitur & uisus eorum non mon
undat. ubi non est misericordia di
nec celi quae consolatio nec leges nec
loquuntur nec iugum nec sciuntur quo
modo ueniunt dies anni uel momenta
nec amposita nec laudatur nomen d̄ni
nec uox letandum audiat nec aliquid
auxilium inueniat. Uae his qui ad hoc
in seculo gaudent & qui non felicitate pe
nitentiae p̄delicatis suis qui in uia horā
morae morundat in p̄p̄tate morae.
P̄ h̄c t̄m̄ in p̄p̄tate uidebitis multa

60
terribili aube et mortui se surgent, et tunc
die mare sicca bitur - ad tunc cepit etiam
celum et tunc deus et bonitas usque in celi
ditur. Tunc fugiant peccatoribus diebus,
montibus et collibus cedant supnos et opes et
nos et non habebunt se fuge nisi in infer
ni deglutiantur nos. Tunc et tunc et an
gelorum videbitur cum xpo et omnes sci et
omnes iusti et tunc in lege et tunc sine
fine in conspectu patris et christi - et in
medio chori angelorum et tunc in lege
prophetarum et consilio cum omnibus sanctis
in seculo seculorum sine fine in lege magna.

homilia de die iudicii.

Oportet sumnos amere usque ad diem quod
locuti sunt in die iudicii et omnes
homines. Tunc dicit homini. quid fecisti
quid contulisti - quid cogitasti - quid iudicasti
quid dixisti de mihi hodie et tunc.

Tunc respondit homo, Dñe non habeo cesse²
ibi nisi animam meam, Et ideo oportet nos face
cesse unum cor habere unum opus face
esse peccatum dñi, Unum sensum custodire
unum iactum pergere unum usum loqui
unam seculam esse videre unum dñm videre
unum patrisum possidere. hęc oportet nos
face esse & p̄mice accipere, Vobis dicitur
qui facitis Iniquitatem - ideo dimitte us
In rōse uultus mei sup uos op̄e us̄e uideo
ea cogitationis cordis us̄ In illis ego, Sed
peccata dñi habetis In seculo peccati uindicta
In futuro quia mandata mee non seruatis
sed imple estis cupiditate & uide & Inuidia
& blaese phemice & Iniquitate & Inuidia
mecha de spe dñe. dolo. homicidia
ceue dñe. fornicatione. supbia. elatione
Et qui talia agunt digni sunt morte
& regnum dñi non consequantur, quia

161
quod prohibuit dñs illud fecit, quod manda-
uit illud spernitis. O hominis peccatoris
quid se peccatoris inducit dñs super uos et super
filios uros et super domos uros et super agrum
uostm et super omnem quaecumque habetis uos,
quid sit hominis peccatoris quid se peccatoris.
Inducit dñs super uos iram. faciem. nuditatem.
dolosum. et frigidam. uindictam gladium celestem
et angustiam odibilis iniuriam. proelionem
et omnia mala et maledictionem et tribulatio-
nem. dicit dñs omnipotens, Conuertimini et confite-
mini filii hominum peccata uestra sicut salsugo reci-
piat uos et sicut uobis in peccatum et uos et
mili in filios et filios dicit dñs omnipotens.
Ieremum ait scriptura, Et hoc si fuerint pec-
cata uestra sicut funiculum. et albam eam
sicut nix. Et hoc ut eue eum ut laenam candidam
eae faciat. **F**RS Ieremi conuertimini
& confitemini peccata uestra filii hominum

Ideo mortificasset manus eius que sunt super astra
Dimittet fornicationes. libidinem concupiscentiam
gaem mela et caecum hanc. sicut dicitur idolatrum -
ppr quod uobis uicium influit diffidit que quibus
faciunt ; Ideo dico uobis. Constitutum pecca-
ta eius dno do uro quia misisset et recipiet
uos. et benedicet et illuminet faciem suam super uos
et conseruet uos huc et in futuro quia benedictus
in secula seculi amen ; Iohannem de seipso de uir-
ginitate et monachum ait. quia postquam aspexit
caelum. et dixit. neque aurum neque argentum
neque hyacinthum celi uisus per se nisi mona-
chus et uirginis accipit coronam a dno. et dicitur
gemule in ecc. Sic cecidit uice de stimulis
et benedictus usque in occidit faciem lucem.
Et dicitur marcedis accipit et poelma uicium
et scola celsam et lucem fidei ; Beatus mona-
chus et uirginis cecidit bunt cecidit nauum
in pater dno cum legem magne cum seipso et angelis
in signo celsi.

DE PARABOLIS SALOMONIS FILII DOMINI

Timor domini gloria & laetitia celestis
& coronae exultationis; timor
domini delectabit cor & dabit letitiam & gau-
dium & longitudinem domini.

Quisquam domini benedixit in seculis & in
die defensionis illius saluabit animam suam
de morte;

Dilectio domini sapientia bona est
et electis feminis credidit; timor domini ex-
pellit peccatum & cogitationem malam;

Quis dicit domini non uidebunt tenebrae sed
gaudium celi cum sanctis possidebunt.

Quis dicit domini laudabunt eum quis dicit domini
fulgebunt sicut sol in regno pacis seculum;

Quis dicit domini prospicient uitam anime suae;

Quis dicit domini fulgebunt in die iudicii

in domum caelorum; qui non dicit domini

non sunt celsi; contenti sunt casibus;

Qui non dicit domini. uae super uae suis;

Quoniam mercedem non habebunt peccati eorum
in angelis. Quoniam mercedem perdidit christus,
Quoniam mercedem non habebunt eorum oculis,
Quia ergo mercedem adhibet deus et peccata minuatur,
Iustum dicit scripturae, Quoniam scribat
mercedem eorum dicitur tibi, Quoniam scribat
mercedem eorum scribitur tibi, Quoniam scribat
Quoniam mercedem mercedem eorum deus et auctorem
et deus confectus angelorum, Ipsi dicitur,
Quoniam mercedem mercedem eorum per se ipsum,
Ipsi dico uos. Scribitur mercedem eorum et deus
et uobis in eorum uos et deus uobis
mercedem eorum in eorum uos et deus uos,
Ipsi dicitur, iusti fulgebunt sicut sol in
conspicua, pueri laetabuntur et iocundabuntur
puerum sicut in celo. Pueri habebunt uicem et
non habebunt a balia dicitur, pueri beati
puerum per se ipsum in eorum uos et deus uos,
puerum per se ipsum et deus uos et deus uos.

Uae: his qui non dixerunt ecce, Ideo dicit scripturae -
 Uaeus est homo in quo non est seipsum dandi &
 seipsum dandi, dicitur salomone, Unusquisque
 homo sine seipsum dandi lux dandi non est in illo,
 Iteum die scripturae, Audiat regis & Angles
 et quia dñs confidit uos minusatos regni
 illius & non seet iudicetis neq; custodisti
 legem iusticie neq; secundum uoluntatem di
 ambolactis, Ideo horridus & ceteris ceppa
 sebit uobis a fidee & dñe, Uae his qui p̄ sunt
 forasibus & uiam fortior iusticia epud dca;
 Ad uos & uiam maeli regis hu sunt sermone in
 Indis iudici, Uos autē audiat qui custo
 distis legem iusticie & mandata mea seruas
 is & deditis manducare & bibere his qui
 in nomine meo ambolactis & nudus eo
 opesuitis & miser cordia p̄fectas misis
 & seruos seruocatis; Ideo uos qui dicit bene
 dicit uenit in uita & dñe que p̄paratae
 uob;

Ubi lux est tunc ubi gaudium est legem
ubi corone cum mercedibus gaudium que p[er]
peccatis omnia u[er]o ; Ite[m] dicit d[omi]n[us]
qui non s[er]uauerunt mandata mea ibunt
in poenitentiam perpetuam, Ubi h[ab]et fletus & san-
dor d[omi]n[us] - ubi poenitentia sempiterna
ubi dicit sine fine, Dicit d[omi]n[us]
Ego iudicabo unicuique iuxta opera sua ;
D[omi]n[us] in euangelio ait, beati pauperes sp[iritu]
q[ui] ip[s]orum est regnum celorum,
Beati misericordes q[ui] ipsi possidebunt misericordiam,
Beati pacifici q[ui] ipsi filii dei uocabuntur,
Beati qui puri sunt corde q[ui] ipsi deum uidebunt,
beati qui lugunt nunc q[ui] ipsi consolabuntur,
Beati qui suscipiunt & sic uult p[ro]pter iustitiam
q[ui] ipsi facturi sunt beati, Beati qui prosequuntur
paciantur p[ro]pter iustitiam q[ui] ipsi sunt regni celorum,
Ite[m] in euangelio d[omi]n[us] ait, Si diligatis me
mandata mea seruauero, Ideo dico uobis

Seruet mandata dñi & ambulat inuis
 hus & iudicet iudicatus quia iudiciū
 eius usum est, Ideo iusti et iustis sunt & cū
 xpo letabundat & illi cū xpo habitabunt,
 & letabundat in gaudio sempiterno ;
 Ideo dico uob. Oportet enim dñm dñm noscitur
 ut miseretur nobis & ut cedat uos in ad
 us sit dñm diceboli, Ideo ffr̄ tēni & omnes
 populus qui cedit me sine inmissione
 oportet dñm ut benedicat uos dñs & conseruet uos
 ab omni iniquitate & a tōte & ab omni
 melle cogitatione ; Ideo dico uob quia non
 detrahit mēnum suū sed elymosinam
 cedit & dñs mēnum suū nec detrahit mēnum
 suū sed mēnum suū in regno dñi ; Iesū dicit
 pphetea, Qui amat seculum non amat
 xpm, Et qui amat xpm non amat seculum,
 Amor hominis dēducit dolosum, amor dñi
 inluminat cor, amor aut hominis dēducit ad
 mortē,

comor' ceuam di' deducit' ceduta' ; Ideo & nos
comemus xpm & eius & exemplū quāscimus,
Septem seculi sunt quibus a seculi dicitur ad
regnae celorum, primus est castitas,
Secundae mundi contemptū, Regalium
lites, quarta obediendae, quinta pa-
sidae, Sextae fides, Septimae castitas
de cor de puris. Septem modis sedimur
enimee, primum inbecillitium - secunda
inprudensiam, tertia inmerito - quarta
inlymosinae - quinto in hinc dno hominib;
peccatae edum, Sexto in hinc moniū quicūq;
uultis ut faciant uob' hominib; bonae suos
faciat illis, Septimo in dolens multis
ut dicitur p' hinc ita ab; corpons intus
conmē p' hinc itur, Sēs gregorius ait,
haec sunt quae in hoc seculo ceuunt sunt,
Seipiens sine operibus - fide sine religionē -
adulscis sine obediendā, diuis sine elymosina -

165
feminae sine pudicitia. Dominus sine
iustitiam - christi aenus condandus -
pocup supbus - rex iniquos - episcopi negligens -
plebs indisciphnetee - populus sine lege
sic suffocatur iustitia. **T**res sunt
que deducunt hominem ad profundum
inferni. id est cogitatio immunda - uerbu
celidum. opus peccatum. Item cetera
tres sunt que deducunt hominem ad
regnae celorum. id est cogitatio sancta -
uerbum bonum - opus perfectum. cetera sunt
que non semituntur nec hic nec in futuro;
qui blasphemant dominum. Et qui despiciunt de
misericordiam dei. Et qui non est deus
hominem. Oportet ergo unicuique diligere
et in carnis suam sicut diligit corpus suum.
Corpus autem quando querit quod est cibum
quando sicut querit potum - quando
nudus est querit uestimentum - quando laborat

quæ sequitur - quædo græua dicitur quæ
somnia. Ita enim indiget his
substantiis. Cybus enim cœnæ p[ro]p[ri]e
scriptum dicitur, potus eius cœdo scœ uel
scœpidæ. uestimentum eius fides firma
in xpo. Requies eius uirtutes. Somnus
eius humilitas. sicut ipse dicit. Super quæ
sequitur nisi super humilem & qui etiam
& t[er]ribilem sermonem meum. Nolite diligere
mundum neque ea que in mundo sunt -
mundus transiens & concupiscens est & quis
homo cœlaborem nescit - sed labor finem
habet premium eius finem non habet.
Et spes premium solum solum sit laboris.
Benedicite homo qui laborat cœntem diem iudicium
post diem iudicium non est opus laborandi
sed erunt sicut angeli dei.

**LIBER CANON IN EBREICA
HIERONIMI. P[RO]BRI.**

ANON INEBREICA

Regulæ iniquitatis
Inlicitæ. curis quibus diligitur,
Ideo quod plus minus fuerit
equo vitæ. Dequadilidit,

nondelint in detractionem neque in similitudinem
id est ne detractionis in similitudinem neque
neque incedit in similitudinem. Et ipse est quia
dixit xps in euangelio. Ego sum uice
Lustitæ & uirtutis. Ego sum uice ambolactis in
Ego sum uirtutis facti non uis. Ego sum uirtu
moy non uis. Uice regalis est & spectat pre
ssimo do dicit. Supbia preuæ preuiss
simo dicebulo dicit. hie canon in dca m logi
legis id est in dca m urbis impletur.
quicquid est sine cequitæ & legis supbus.
De quo dicit salomon. Supbus & ostrogens
Inopere suo fræditur & opæ dissipens.
dissipet horæ suæ quoniam sequitur moysen
dicitur.

Non recidat liber legis cebo statu & medice
bas in eo due & nocet id est prosperitate
& in prosperitate diaboli, Dico enim
uobis, Dñs noscitur magnus et ostendit
est & qui credunt in eum non confundentur
in scilicet die, Ideo dico uobis,
Credemus in eum & ipse uiuificauit nos
in signo celorum, Ideo fides huius
est omnis populus qui credit me
sine intermissione orate dñm qui regnat
in secula seculorum ;

Benedicatur dñs & confusus uos et
cebo omni iniquitate & dñs & cebo
omni male cogitatione qui regnat
in secula seculorum,

Scriptura dicit, Qui est sine lege
dñs dñs non est in illo, qui dicit
non in solo pane uiuit homo sed in omni
uero uerbo dñi, Dico enim uobis

157
hominis in pœne id est in omni
uictu & quo utuntur omnia,
Aliud dimidium quod p̄gnat
cedeniam in uerbo dī. ut dicitur
in celo loco, Quia non uis dicitur uerbo
dī non uiuit, Et iterum, qui audit
uerba mee et facit eec ipse est qui
diligit me, Ceditus corporis celis
p̄ceum p̄ficit si non ceditur
ceditum spiritus celis, Qui cedit p̄ceum
gola & gigit dī eeb homine id est cogi
tationem bonam et uerbum bonum -
opus bonum, Non respicit dī quomodo
cessum hominis in p̄ceum sed sur
gisse, In tribus modis demit dicitur
hominibus p̄ceum eorum.
In ebetismo & in mactyho. Et in p̄ceum
Angie, Cotidie sunt mactyhs,
mactyhs est - qui uerbu & facit

Et ille qui peccat iudicet et qui
sufficit amptat honorem pro xpo,
Qui contra uoluntatem carnis sue
pugnet martyr est,
Qui reddat bonum pro malo martyr est,
Qui emittatur ovis a uisceribus martyr est,
Sic oportet Christianum quando quis
depoliatus est eum uel tunicam suam
uoluerit tollere siue pellicum
non se pugnet,
Dñs in euangelio dixit,
Ecce ego mitto uos sicut ovis in me-
dio luporum. Lupi rapaces
repincent ovis id est peccatores.

& in celis hominis sepe in aena iustos,
 Deus prophetae dixit. Quid euos aena pleban
 mea sicut escam panis, qui odia iustos
 quasi deus fecerit eos, plebe di deus odit
 quid est sicut xpi aeno, Benefecce iusto
 & Inuenies fructus budonam magna. si non
 ab ipso. certum est aedo, Iustus dii au
 qui iusticiae legonq: implet; In deon us ba
 legi haec scripsit dñs moysi, pñmū eorūm
 diligis dñm dñm tuum. id est uicidolu non ad
 opti, qui hodie aedo aet uicicesuae ipse
 aedo aet idolum, Id est qui plus diligit for
 nice donā. quam Ecce aet aet; qui plus
 diligit supbia quam humilitatem,
 qui plus diligit mendaciam quam ueritatem,
 qui plus diligit furtū. quam leuositatem,
 qui plus diligit falsum testimonium quam
 bene loqui de proximo suo, qui plus
 diligit ceuere aet quam licet aet aet,
 Quia ceuere aet seruatur qd idolo;

Solomon dixit. Quae sunt non impleantur pecunia.
Ipsa dixit. hereditas cedat quae fatinatur
de ueritate in principio in nouissimo bene
dicens. ecce bit. Sed pariter dicit. non
occidat deum enim est iusti femine. Quid dicit
corpus dicit et clamatum. Quia plus
diligit deum hominem iustum unum. quae
celum & terram. solem & lunam & stellas. et
equum & murem & lignum & rudum. quia non
propter semetipsam est creata est. sed propter
hominem. quia in seruitutem nobis est creata est
haec omnia. Nos autem seruitos nros sine dicit
gong die noctaque oportet seruire.
Omnia enim membrorum debita dicit nros
sunt quae in deo quae a uis sensus corporis
sunt. id est uisus. auditus. odoratus
gustus. Ita debemus deos uni deo seruire
quod dicit dicit nros. Ut peccatus ait.
Caput mulieris uir. Caput autem uiri Christus est.
Dehinc peccatus ait. mulieris osiendit non debet

169
Caput dauid est. id est xpi caput omniu
caelestium & terestrium & infernorum non
debant negare. Mulier autem secundum sensum
id est animae sanctum & quibus per effectum bonae
operae xpo quasi filiae mulieribus spiritaliter foedi
quia mulier non concepit nisi a viro suo. id est
spū scō concipiunt cogitationem bonam in corde
parturunt verbum bonum in ore natiunt
illud in opere. Sic etiam cogitationes hominis
concepiunt malae cogitationes in corde proferunt
malum opus in opere. Quia nisi cogitauerit
aliquis aliquid in corde nec loqui potest in ore
vel ostendat in opere. Dixit salomon. quid dissipat
pacem serpens mordet eum coluber. quid dissipat
legem mordet eum diabolus. id est oculus
peccati. Salomon ait. noli respondere
stulto luxuria stultiq̄ suae ne similis & furis.
ne sibi sapiens videatur & non quae respiciat
furor ab eo ne respondeat & postea respondeat
etiam & dicat. Eum autem funebundus & furiosus.

170
desinat. Vana benedicti peccatorum possidet
regnum quod uobis patetiam & bonitatem mundi.
Esurui sum & deditis mihi manducare. & sitis
Euellat corui oculi eius id est sensus populi
Iudeorum euulsi fuerunt ad homines in dante
Et xpm peccatorum suum dicitur. Va. qui dicitur
bas amplius. id est secta laecans in faciem
suos laecans duos ubera suorum. id est duorum
et te matorum. Uadix paulo. laecans
uobis non dicitur id est in dante pss dicitur.
Danda est prius in firmis & dicitur in dante. ut
ad meliorem uocandis operam. quasi aquila
nuciat pullos suos. quia aquila quando
uoluit admonere populum suum eduolant.
prius aspiciat illum super oia mundum. & confir
mationem alis suis. Et uadix paulo. laecans
ad aliam cor boson. Confirmat eum in firmis
& postea quae roborat eum. aspiciat illum
in dante respiciat solum. si ille pullus non
aspiciat in medio solis. ille aquila deponit

J

pullum suū cedit tē quia cēdia quod non siōr
ē ille pullus. Aquilae dī pōt sign. pullus
gōnis cēdē. nidus: succuaces pōc cā. cēbor.
idē cēbor pōtūcā gōnis cēdē. dī. cēlū.
sol. xps est. quā sol luscā dē. de quod dicit
in pōph. O dē uōt tē mētibus nō mēctū
sol luscā dē & sē mēctes in pōnis dū.
Sol ipse ē qui inluminat totū mundum
lumine claritatis ipsius. sēnitās cēt
dū idē pōssio dū & sē dū. Quia si nō
cēuē dū & xps pō dū hūmāno nullae
cē nō cē sē luce dū. pō mē cēt dū. id est
dū & lē gis. uētus & nō uūm dū cē mēctū. quia
uō tē dū sū solis offēdit & cē dū. & nisi
habuēt dū uē nō mē sē nō sū gis. qui cēt
uō tē fē dū sū cē sol nō offēdit nēq; dū
sē dū cēt sē. & solū uidit & inlūmīe
cēmbulēt sē ē. Quicūq; nō cē sē pōt
in fē dū xpi quā dū lux dūmāe offēdit
in ignō sē dū cēmbulēt & cēdit in pōc cā.

Euangelij quidam bonae adnunciatio. ideo
 quid adnunciet. In coena dnm xpi. nam
 uicem tñ. passionem crucis. resur̄ctionem
 ascensionem. et ueniam die iudicii. uicem
 post mortem. hic soluuntur. vii. signacula.
 que uidit ioh̄ apocalipsis. In p̄acthæmus
 In sola In libro signato. vii sigilli. idē. vii
 donis sp̄s sc̄i. p̄cul̄s ap̄ ait. non s̄ condigne
 passionis hulus amponis ad futur̄ que se
 uellabitur In uob̄. ideo quia signū celosū
 non potest m̄c̄as sed ḡrat̄is datur luscis
 laborantibus ac̄is uisibus suis. uat̄ fuit dauid
 xxx annis In secl̄is plus ac̄m datur̄ illi
 idē xl. annis fuit s̄x In h̄er̄usac̄l̄m
 Deinde qui plus laborat plus m̄c̄as dnm
 accipit. & cum multū datur̄ mulatim
 sequitur cebo. Dix̄ seclomon. Argue
 sapient̄m & amabit̄. Argue stultum
 & odia. Sapient̄a sapient̄a donū ē adō.
 Quia dom̄s ubi sunt mul̄a lucet̄

non possunt a nobis manere in illa. Sic est domus
uel ciuitas sine populo in quibus fuerint multi
magistri in luminibus dei scilicet non possunt
a nobis ignoscere habitare in illis. 3
Solomon ait. ubi muler suggestus tibi mani-
festae sunt opere bouum. Bouus autem secundum
aerem stans sicut in quae semineatur semina nescit.
Quia nisi scissae fuerint aere nescit uomen fructo
& bouum uirtutibus non semineat fructu
in illa. bouis uero secundum mores hominum magis-
tri sunt qui secundum corda fidelium uomen
euangelii semineant fructu. id est uerbi
in te. Ne uirtutes uel sanctas uel spem
sue tribuli contempnantur in ipsis. id est in deo
& fornicatione & peccato ne contempnantur
in illis. sed uirtutibus & bonis cogitationibus.
Dicit in euangelio dixit. beati peccis qui ipsi
fructu uocabuntur. Deinde propheta dixit. pax
multae diligentibus legunt uerba domini & non est
illis secundum. Quia ubi regnat pax.

172
non signat dicitur. Salomon dixit. Eice deus²
& exibat dū mēo largiā suā. Ubī non signat pax
signat dicitur. Uēdi in domib; maledicari.
quia maledicō pēnūā facit. benedicō autē
habundantiā. De hinc salomon dixit. In manib;
lingue uite & mortis. Qui dicitur linguā suā
carnalē. saluabit animā suā a morte.
Benedicō dñi sup cepit iusti. sicut & con-
fessio. maledicō dñi sup cepit impii.
Impius autē negat dñm. peccator licet peccat
confidit & non negat dñm. non ubi impius est;
Ipse est ubi impius qui non credit in filio dñi.
paulus ait. benedicat & nolūt maledicere.
David dixit. Benedicā dño in omni tempore sep-
lacus huius in ostensio. Basilus dixit. quod cuius
opus inchoatus p̄mū cogitat dñm & p̄fectus
illud. ne desinat sicut dicitur. quia quod
non in dñi nomē inuocatur non est scit.
Ideo dicunt semp̄ incipiunt opera sua in no-
mine patris & filii & sp̄s sc̄i. Ideo ad p̄fectiōē.

proferunt opera sua. Et tunc sic dicitur deus
hunc mundum ita ut solum suum unicum
uatomis quiescit in eis non per se
sed habere uita et uicem.

**De reddendis decimis & phymiatibus
que dominus prescribit,**

Primus homo quid dedit decimam
& phymiatibus domino suo & pro peccato
peccati sui id est Abel id est animal
quod obtinuit fuisse suae in ista animalia
domino suo libebat id est immolebat & ;
De hinc & leam fuit & sus perdit animal
pariter quod habet suae in ista animalia.
Deinde Abel oblationem suam deus non respexit
quia non expecte illi fuit. Ab hac causa
descendit diabolus in corde leam id est
inuidia que in ista fuit animalia quasi
in ista fuit uisum & discordia fuit
meus in te & dominum meum seminavit.
Deinde mala cogitatio descendit in corde

hec in diebus. Oculi autem fratris mei quia semina
 ut discordia in me & animi mei non recordatus
 est prope ditionis sue. hinc uocavit fratrem
 suum abel foras & conuictum & suffocantem
 & prostratum uoluit in terra in terra
 collum eius gressu eius posita uocavit
 hec in diebus. ubi est frater tuus abel?
 Et hec in respondit dicens. Numquid custodisti
 frater mei. sanguis frater tuus ad me clamat
 de terra. Scio quod offerebas & non rece-
 disti. diuidebas. peccasti hec in uidendum nobis
 uel potius dolendum quod propter prope
 diuisionem primum homicidium immo frater
 tuum fecerit & in hoc peccatum
 homicidium in celo peccato id est peccatum
 homicidium id est fratricidium in peccato prope
 diuisionis. Sicut nunc primum uel deus
 de suo non dedit simile est hec in id est
 homicidium & deo odibilis & asperus & peccator
 legis & peccator est deus & in uocatum non est in illo.

qui non imitatus abraham qui primus decimam
dedit studens accedere quinque segnum
qui p[ro]pheta dicitur - quinque civitates sodomorum
& gomorum et omnes pompis et pompis
mompis. et thopholis civitates solis
Quidit ille abraham sacerdotem unum
in obvia sua quibus benedictionem suam super loquutus
dedit. Deinde dixit abraham melchisedech
sacerdos dei horum omnium qui possides?
Decimam partem dabo. quem benedixit
melchisedech nisi locum in lumbis abraham.
Uideat frater levi quomodo est benedictio illius
sacerdotis magni qui habebatur in figura
illius magni sacerdotis. Ideo dominus ihesus christus
qui dicitur sacerdos & presens in abraham qui
propter decimam quae dedit melchisedech sacerdoti.
propter hanc benedictionem nulli dubium est
quod benedixit dominus deus caeli abraham & semini eius
id est isaac filio suo & iacob nepoti suo & post
hos partem ecclesiae unicuique sequens exemplum.

benedixit. habundantia dedit vinum & oleum
 lacte & mel & cetera cum omnino necessaria
 fructus terrae & silus marisq; & voluntatem
 pluuiae de celo. Si uero dnm benedictionem mel
 chisedech sacerdotis in ebrichae & semine eius
 mansit sic manebit in omni homines iustos
 benedictio dnm. Quidabitur suu dno do suo
 dedit & primitiua sua do p se habuit. de hinc
 dicitur dnm benedictio dmi sup caput iusti.
 Uero numquam iustus neq; do acceptus est
 quid dicitur sua do suo non dedit. Cur dicitur
 dicitur dicitur a nob' ideoq; nob' dicitur
 ut bae legis dedit quando hae dedit nob'.
 accedisse. Ecce hae dicitur ut bae legis
 dedit. siq; eum elegit me non seruare uerit
 macta in eum dicitur uindicta agere & non
 deo pluuiae meae & fructus & si dedit pluuiae
 ipse accersit non dabit fructus sibi.
 sed macta & fructus & fructum & pluuia
 sup pluuia qui p uersana semina uisit.

Et sciendo de quo quis est, et amittit periculum
animam & famam & mortalitatem & nuditatem
& horrorem sicut fecit Egyptiis & Iudeis
transgressis legem moysi & cepit mala
mitti super uos & ignis deuorabit domos
uestras & substantias uestras & fulgore & sol
eccelesie & possessiones & loca & fustis effodiant
iudicia. Quod non datur deo deus diebulo;
Et in alio loco dicitur: Daebis militi; In pio
quod christiano mili daret non uis esse & hoc
cedat christiano primum quod deo non uis dare;
Ideo rogo uos fratres karissimi ut aether & uis & esse fa
ciatis. Aether & uis ut in celo non in aere.
Id est dote elemosinas deo uero & decimas uestre
& primicias uestre. Et ambulat secunda lege
domini & ipse ambulat uobiscum & pugnat
pro uobis & defendit uos de omnibus malis & de
omnibus insidiis diebulo cuius gloriola seta am

Roguos & edmones ffr kmi uatusto
 legitimo esse facie tiffimo & impo
 & exceptis dominicis diebus nullus pphen
 dete pffumat nisi forat ille quon
 iunacet infirmitatiffua non p
 mitat quia celus diebus iunacet ceua
 pmediu ceua pffnuu & In quac dffogmsime
 qui pacet & non iunacet ffr qet pobracm
 Et ipse acem m iunacet non pffuac & ffr qet
 sibi foli ceua ffr celus infirmus cu quos sibi
 indomiu ffr pffparat quod accipiat & illos qui
 iunacet pff uac hnt accpndiu non inuac
 quic ffr hoc ffr hnt non folu dff pff hnt ffr
 hominis pffunt illu non pff infirmitat non
 pffte ffr pff iunacet non uelle
 Sufficua illi quod ipfi iunacet non pffual
 & magis cum gemida & ffr pffo & ceu m dola ffr
 macndulit pffo quod celu iunandibus
 ille ceua ffr non pffte quod opus ffr
 uniuq; infirmitat ffr qet ceua ffr sibi foli

hp. In pff n u
 pffca cu
 Alio ffr pff
 qui iunacet
 accipiat in
 dulgencia

cut cum alio similiter. In primo siat p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
Quia non est oportet ut aliquam s[er]uam r[ati]o
ad p[ro]p[ri]um n[on] sibi c[on]suet[ur]e. Et de al[ia]
h[uius] g[en]e[ris] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e q[uo]d
non potest ieiunare complur[is] debet
et age[re] p[ro]p[ri]e ut p[ro]p[ri]e que non
potest ieiunando cupit[ur] possit p[ro]p[ri]e
el[ec]t[io]nis dando p[ro]p[ri]e.
Bonum q[ue] ieiunare f[ac]it sed melius q[ue]
el[ec]t[io]nis dare. Sic aliquis est
qui utrumq[ue] potest duo sunt bona,
Si u[er]o non potest el[ec]t[io]nis dare
si possibilis non fuit ieiunandi
el[ec]t[io]nis sufficit sibi sine ieiunio.
ieiunio u[er]o sine el[ec]t[io]nis non suffi-
cit. Ergo si aliquis non potest ieiunare
el[ec]t[io]nis sine ieiunio bonu[m] q[ue],
Si u[er]o p[ro]p[ri]e ieiunium cum el[ec]t[io]nis
sine[m] dubie bonum q[ue], Ieiunia
u[er]o sine el[ec]t[io]nis nullu[m] bonu[m] q[ue].

nisi forte ita sit aliquis pauper ut non ha-
 beat omnino quod tribuat, Illi ergo
 qui non habuerunt unde sufficiat uolun-
 tates bonae secundum illud quod scriptum
 est, gloria in excelsis deo & in terra pax
 hominibus bonae uoluntatis, Sed quis
 est qui se possit excusare cum ecclesiae pro
 ecclesiae aequae frigida mercedem sedens
 praedictum esse promisit, aequae frigida
 dixit ne forte se possit aliqui pauper
 delictosum potius haec excusare ceu ecclesiae
 dicent se uel seculum ubique ecclesiae facere
 non habuerunt, Denique scriptura prophetica
 dicitur, si homini dominus ita oritur
 & ad monentem elemosinae fructus ceu probe
 nullus pauper qui se uel seculum excusare,
 Sic enim ait, hoc est ieiunium quod elegi
 dicit dominus, si erige esus tuae panem
 tuum, non dixit autem integrum dare

cum forte percipit ille celum non habere -
sed frange inquit hoc est dicere. Et cum
sit centesima tibi percipit et est ac non habere
nisi unum paucum se ipso tamen frange
et tribue et ieiunium inquit hec sine
tacetum induc in domum tuam ?
Sic aliquis ite percipit et ut non habeat
unde tribuet percipit cibum - uel
in uno angulo domus sue per signum
per praesentia laetum ? quid uos adhuc
dicitur sumus frange uel quae se eius ad hunc
habere potestimus qui amplae & speciosae
domus uix aliquando dignemur
se ipse per signum ignorandum immo
nunc reddidit quod in omnibus per signum
nisi xpi se ipse dicit, Sicut ipse dixit,
hospes fui & suscepistis me & quae
diu fecistis uni se minimis istis mihi
fecistis, laboriosum & festidiosum nobis est

In peccatis tuis recipere xpm in peccatis tuis,
timeo ne nobis ille uicem reddat. Et non nos
recipiet in beatitudinem suam, Contempnimus
illum in mundum. timeo ne nos ille contemp
nat in celo; Secundum illud quod ipse
dixit, Esusui & non dedistis mihi
meo uicem. hospes fui & non suscepistis
me. & quae diu non fecistis uni gemini
mis istis. nec mihi fecistis, Et quid post
huc sequitur ffr. ceu dicit hoc dñs nobis,
hoc enim postea addidit dñs, Discidite
inquit ceme maledicta in ignem ffr. num
quae peccet usque dicebulo & engelhus,
huc ergo ffr. temi non teneat huc nec solus
corporis ceuibus audiemus. sed ffr. &
audiantes. Et cetera in caeli & in terra & imple
rent usque bo peccatis & exemplo doceamus;
Quid ergo post huc dicit dñs p̄ prophetae,
Suedus inquit nudum eo opus eum

Et ego in haec scribam et nominam iudico -
Unusquisque cedat conscienciae suae
& tremat cogitans et respiciendo quia forte
aliquod die eundem ut negligenter vestri-
mentum clameat quod debuerat accipere
procupens deus presentur aeternis & hinc
et mihi ipsi panni ad testimonium profe-
rentur ^{die} iudicis iudicium. Sed illud quod iacob;
et postulus scribit in scriptura dicit;
Age nunc in quid dicitis ploratis eululatis
in miseriis. & aduenit vobis iudicium ut
putatis facti sunt & vestimenta vestre
et cineris commixta sunt. Censum & ser-
gatum vestrum spugnavit. & serigo vestrum
in testimonium vobis est & mendum
ceris vestras sicut ignis. quia athenas
zeus super aethra & iudicis dicitur
corde vestre iudicis occlusionis,
haec omnia sicut dixi sunt tibi. que per

et postula	in deo vobis	committatur
et xps	mones, s	licet nos numm
et fecerit	et ann	nondedam mis

hoc die dispensandus est, et adhuc enim
 et ego in eis similis negligens. Cum
 di ad utrumque possumus nos emendare
 suolumus, ut elemosinas quae huc
 usque parcius fecimus, largius et cogimus
 pro peccatis nostris. Cum dolore et gemitu
 et spe sepe peccatorum domini misericordiae depre-
 camus. Ergo sicut sapientia suggerit fieri
 boni ieiuniae nostrae. Elemosinae sunt pinguis
 commendat, quia caelis est ieiuniae sine
 elemosinae quae caelis sine oleo est lucerna,
 nam sicut lucerna quae sine oleo
 accenditur, fumum potest, lucem
 habere non potest, ita ieiunium sine ely-
 mosinae caecum est, sed claritas
 lucem omnem non illustrat;

In istum uel quod videtur non
cedit istis cogit. et conscientia
Sic ieiunamus et habendo
ut per pendice nostrae pauperibus
et dicitur ut quod pensum dicitur
non in istis saeculis sed in istis
pauperum seponamus, quicquid
pauperum, quicquid quicquid
accepit ne in istis seponat in celo
seponit, quicquid quicquid quam
pauper accepit consumatur, in istis
tamen boni operis in celo seponatur,
Ne in istis pendice nostrae sequitur
seponibus & multiplicatis saeculis
seponitur et studemus ad istum
sic corpore nostro diligit non subtrahatur
sed etiam duplicentur, et si quomodo
corpore nostro nihil minuetur, sic anime
nihil augetur; Haec sunt quae

magis quam de vobis aliquid sineret
 credens admonere. Scio enim plures & vobis
 deo propitio expetitis & pauperibus frequenter
 elemosinas deesse. Etideo quod suggero
 ad hoc proficiat ut qui faciebat amplius
 faceret. qui minus non faciebat eum
 forte acerbius faciebat. tamen sibi
 & deo placeat operam in consuetudinem
 mittat. Et licet deo inspirante
 semper super vobis festiuitatibus. casti-
 tatem centis plus diebus. etiam cum pro-
 uocibus custodiat. Ceteros uero tamen
 licet de superfluo etiam quos uos facere etiam
 castitatis contemplatio. Ideoque admonere
 ut pro uocibus quae de regi sima & usque ad sine
 pasche castitatem deo auxiliante
 per uocem in illa sacro seae sollemnitate
 pasche elenctas luci uelut elemosi-
 nes & splendide operibus uigiliis

Et ieiunius uelud quibusdam celebratus
Et spiritibus mactantibus orationibus
Non solum cum amicis sed etiam cum inimicis
pacifici et libere et securae conscientiae ad
cellestem deum cecidit corpus et sanguinem
eius non ad iudicium sed ad remedium passus
eccl^{ie} se, Sed eum de elemosinis loqui
mur non conturbatur et gustae preceptis
omnino compluit quidquid potuit fecit.
quae uoluntates perfectae. faciendi scripturis
pro celo operis fecerit sed ille hoc implere
poterat qui omnem preceptum quae se ipsum
considerare uoluerit. Et sic precepta tribuit
quomodo se ipse intellexit necessitate esse sibi
se cupere, haec quae fecerit et noui et
uestris adhaerenda precepta compluit,
Impletens illud quoddam euangelium,
Omnia quaecumque uultis ut faciant uobis
homines et uos facite illis similiter,

hæc est enim lex egyptiæ & quæ per
 fecit cæstracis legem pnis uos
 dñs subsue ptoæone pducæa,
 Quicum patre & spūscō unuit & signat
 In sēta setopi,

HOMILIA DE DIE IUDICII.

SŒRS scōi quæm g mandus est
 nobis dñs ille: in quo dñs noster
 ih̄s xp̄s æc p̄demptor omnium
 p̄posuit uenire cum flæmma ignis,
 qui inflæmmæuit cedus itæ suos etos
 qui fecerunt Iniquitæam, In illæ die
 pleengent sup se omnia cybus & r̄: & uide
 bunt flum dñi usq; ad m̄ In nubibus cel; cū
 uirtutæ mægnæ & mægnæ & cælsæ.
 Et commouebuntur centes eū dñs & p̄cca
 toris p̄sbunt & celos plicabitur sicut
 libæ: & tunc sic cæbitur & monēt sicut
 cæpæ cer debunt & t̄ r̄ cæ cer debet usq; ad In
 f̄r̄s,

Sol conuertat in tenebras
et luna non dabit lumen suum
et stelle cecidunt de celo in terra
& uirtutis celorum commouebuntur,
Tunc ceppesebit signum filii hominis
in celo quod est corpus christi. In cuius lumine
tenebrae cecidit totus mundus, tunc sancti
uolabunt obuiam christo in caelis & stabunt
semper cum domino, peccatorum uerum confun-
dantur & peribunt cum sit iudicium eius,
Et aduertat dominus ihesus christus & mita-
ta angelos suos & quatuor angulos terrae & con-
grediebunt electos eius de summo caeli usque
ad summum eius, Et respiciet dominus sanctos suos
de peccatoribus & mita-
tos in mensuram
caelestem. peccatorum uerum in terram
in camino ignis & dabitur ibi sit
fletus & stridor dandi qui perierunt
diebus & angelis eius, Uae illis hominibus;

quicum dieculo habent mansiorem, cessante
 fumus admodum eosum in secula seculorum,
 quosum uisus non motus unda. Et ignis
 eosum numquam exinguitur, In quo nulla
 uox nisi gemitus ubi nulla sequitur nisi
 ignis ubi nullum refrigerium habebunt -
 nisi flammae. Ubi lux numquam uidetur
 nisi tenebrae - Et non aduenit unquam ante
 dm, quosum ex his exuectus - & incensio
 eosum cum dieculo est, Ubi nullae uisi
 tate nisi tenebrae, O homo qui deside
 ras regnum possides, quid facis?
 Dum potius emides dum tempus habes
 clamae ad dm omnipotentem, Dum tunc
 atur speculum luce, dum est hereticus puer
 fatuatur; Dum potius plangit, dum ad huc
 conuictus uisus in cor post; Dum
 uiuis sanedui tibi futurum adquire;
 prius quae finis motus pueruata, prius
 quae in se nus se picea. prius quae est psum
 dus

ebior beca le quos podnerum, Ubi nullus
 est ad confessionem festus, Deque
 potius nos pius dñs expecte dignatur quicu
 patet & spūscō uiuit & regnat in seculoe
 seculorū. **HOAIH, IN DIE SCÖ PASCHÆ;**

O FR S dñi p̄fessionem hunc diem
 uisere debemus - diem utiq; paschæ
 in quo dñs ih̄s æternus resurrexit.
 Inquam locato confidit postquam
 diebulam celligauit & in fōnæ quoque
 p̄neat deuit - & in d̄c̄at̄e dī f̄dit - Et
 ænim c̄s ad sup̄næ p̄uocent.
 p̄eschæ dñm æt̄ensatus siue æt̄ens ḡstus
 in d̄ p̄t̄atus, Sicut ap̄stul̄ dixit.
 Et dñm p̄eschæ nos̄p̄i immolatus & xp̄s.
 Et nobis similit̄ amp̄us & sp̄c̄endi æmalis
 & æt̄ensendi æd̄onæ - ut non conp̄t̄
 h̄ndat nos d̄s ille in quo dñs ih̄s uenit
 ponat orbem æt̄is d̄st̄u & in d̄n̄is

id est in peccatis & in mendaciis, mendacium
scilicet magnum est crimen. Ut scilicet
dicit, Os quum mendax occidit animam,
Et in concupiscentia id est idolorum servatus
sicut apostolus dicitur, Et in concun-
dicia que occidit animam sicut scriptum est,
In concubina in lascivie dei non operatur,
Et in falso testimonio que aduersus xpm positi
est - quid dicit falsum testimonium participat
eorum qui crucifixi sunt xpm, Unde psalmista
dicit, Iniquitates carum mandata sunt sibi,
Et in concupiscentia seculi que mortem operatur que
de cupiditate scilicet nascitur, Rex omnium
meliorum cupidus est, quidam sepe etiam
errare videntur esse de & concupiscentia que est in xpo
ihu dno nro, Et in superbia pro quibus ille
magnus qui in dno uicissim legitur,
Et in proferre. Helulifer mane operatur -
cecidit a quo & splendore magnitudinis

sed in arbitrio beatus, Et in istis istulas persequi
si lepidus ambulat dicitur - pro superbia
scilicet deceptus & in laqueo, Utenda est nobis
superbia que in evangelio deceptus quocumque
in regis hominis dissipata, Et invidia nobis
amanda est pro qua magna & excelsa legimus
cecidisse - sicut fecisse cecum in ceteris, Et iudeos
in celis: totos & in omni propheta & in omni apostolo
nascuntur pro invidia esuevit xps,
Ideo qui invidia ^{est} in proximo suo esuevit xpm.
quid est in se ipso - quid in proximo. Uana gloria nobis
contempnenda est, quidquid boni fecerimus pro uana
gloria perdimus. Si in ceteris fuerimus quodcumque
in uana gloria uel in uana gloria ab hominibus, fecerimus
uana gloria non cupimus, Maxime in nobis
fecerit deus: uiget unde & superbia sunt qui in ceteris
in orbo deinde sunt, ceteris dico uobis perierunt
mercedem suam. Et iterum dicitur ceteris & iterum
quodcumque fecerunt ut uideantur ab hominibus;

et sic sibi ista pueri gloriæ acclipsunt, blasphemæ
 Amicæ que occidit animæ. quibus blasphemæ pxi
 mo suo sine dubio & dō quidam in se suis quidquid in pxi mo.
 que dicit sibi pxi mo. quid dicit pxi mo suo et sic dicitur
 de actiōe unius dū. Unde licet nō solū q̄ faciunt. sed & sic
 qui conspiciunt faciunt ab; et. Sic apt. die. Uocatus quos
 in uisite in istis nouissimis diebus. quo dñs ueni & cū flammæ
 ignis q̄ inflamauit ad uisite nos & eos q̄ faciunt iniquitatem
 Et inenētur dū q̄ impōtē uelidē & in conspectu; congesti
 geberunt om̄s gentes. & sp̄cēunt eos ab inuicē sic pastor
 sp̄cēat oues ab edos. Et sic dicitur oues qui dñm ad se dñs
 edos cū ce sinerent. Sic sc̄ps̄ sc̄i euangeli consp̄cunt.
 tunc die iste huius qui cedit sc̄ps̄ sunt. Ueniē b̄nēdicti patris
 m̄s p̄cipit signū quod uob̄ p̄sc̄t̄ ab origine mundi.
 Ubi lum̄ in d̄sc̄p̄s. ubi gēdū in sp̄tū. ubi flum̄na ce uis̄a
 ubi uita p̄nnis & in motu celis & leḡa
 cū angelis & p̄p̄t̄ & apt. ubi lux lu
 lum̄nis. ubi ciuitates sc̄as sc̄i iherusalē celestis. ubi con
 uentus mart̄y su & p̄p̄t̄ archasū. cū ab se h̄c̄ is̄ac & iacob
 & sc̄is omnib;

sapientie
 et factis

Ubi dolor nullus nec astringit & p[ro]grediu[m] ubi innox effugit
& s[er]uatus non apparet - ubi co[n]sp[er]at[ur] insep[er]abilis
ubi pax in g[ra]tis que consistunt angel[is] & uniu[er]sa p[ro]p[ri]a
As. Ubi pax & iusticia hec bundans & dulcis. ubi in c[er]uicis
id[em] cyb; celestis & iusticia angel[is] & in s[er]uicis in b[er]uicis
comprehendit omnia in celu[m] & omnia dolor non uidebitur
& omne bonu[m] non desit e[st] e[st] e[st] nu[m]quam p[ro]p[ri]a.

Tunc iusti respondebunt & ipsi dicent. D[omi]ne attendi e[st]
que celum glori[am] nob[is] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a. e[st] tunc ille illis
respondebit. p[ro] misericordie u[ost]re & fide eccl[esi]e
& elemosini p[ro]p[ri]a & misericordie p[ro]p[ri]a
n[ost]re & p[ro]p[ri]a & iusticia p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
e[st] p[ro]p[ri]a & iusticia p[ro]p[ri]a in celo
p[ro]p[ri]a & p[ro]p[ri]a in bonis e[st] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a; de s[er]uicis; legem in; eo quod non e[st] e[st]
munit[ur] sup[er] un[um] Innocent[is] nec mandeciu[m] p[ro]p[ri]a
eo quod u[ost]ru[m] sunt op[er]u[m] & cordis & corp[or]is sue e[st]
As. p[ro]p[ri]a u[ost]ro in usque s[er]uicis op[er]u[m] de e[st] e[st] p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a nec astringit p[ro]p[ri]a e[st]

peccatū uel iocae unum aut unum cepidm
 de lege dñi. Et p nihilo scdm spsuistis
 & non attendam diebulo p̄nūā & sc̄is & de
 sideris huius & seculo hunc & pompis eius
 sed uobis ipsis & aul̄ sc̄is ep̄cam meā & sc̄is
 sc̄is eum. Et dñe iustit̄a s̄p̄ondebuna
 dieb̄is. Dñe quoc̄do in nob̄ bonae istae
 uidet̄i uel quoc̄do fecim̄ lap̄rimos quid
 ad tuā p̄āā l̄urāem, Et dicit illis,

Am̄ dico uob̄. quoc̄m diu fecistis uni sc̄is
 fr̄at̄ibus meis mihi fecistis Et in consp̄e
 cūm̄. Et uos quod fecistis in aēb̄ consp̄e
 ego uobis. In p̄clāe sc̄dāe. Dñe dicit
 sc̄is qui ced̄ s̄nt̄ sc̄is huius dñi. Ict̄ ma
 ledic̄a in ignam̄ sc̄is nū̄ qū p̄p̄ar̄e uia
 p̄t̄ meū diebulo & angel̄ huius.

Ubi fletus oculorūm & sc̄is d̄is d̄is d̄is.
 ubi sunt oculi eorūm in lacrimis: ubi
 mors ob̄t̄e d̄is & non d̄e d̄is. Ubi uis̄m̄
 eorū non mors und̄is & ignis non se anguid̄is,

ut p[er]se[m] s[er]m[on]e[m] s[er]m[on]is s[er]m[on]is
 hulus s[er]m[on]e[m] p[er]ncip[er]m[us] q[ui]s f[er]it non possunt
 quatenus magis his sum quibus et
 tunc respondetur & ipsi dicent. D[omi]n[us]
 tenet & quod nob[is] p[er]d[er]it p[er]p[er]asti.
 cur. tunc respondebit & ille illis
 p[ro] nequicia u[er]e & dolo. & malignitate
 & auaritia & iniquitate. p[ro] inu[er]itate
 & fraude. p[ro] furto & mendacio. p[ro] usura
 & cupiditate. p[ro] homicidio & adulterio.
 p[ro] u[er]e & fornicatione. p[ro] supbia & uana
 gloria. p[ro] afflictione p[ro]ximorum.
 p[ro] tristitia que mortem operatur.
 p[ro] ea quod non suscepit p[er]t[er]nas
 & leg[is] fuit in celis p[ro]ximorum &
 tristia fuit in bonis eorum. p[ro] pleps
 phonia & susurrationibus. p[ro] furore
 & desolatione u[er]e. p[ro] somnolentia u[er]e
 & u[er]e & u[er]e. p[ro] incontinentia u[er]e
 & u[er]e & u[er]e & u[er]e u[er]e

procelibus & in nemq. meclis & his si-
milibus ibuna Impu Inignam et num,
Justi autem p. bonis opibus suppeditis
& his similibus & talibus Inuita et sine
Inseta & ulorum amari

EPISTOLA DE EXTRA ANIME

Quoniam quidam docent nos Imply
omnem lasciviam. Deinde Inelle
sunt post Inelle donam reddere
fructum doctrinae sum. Quia nihil
prodest nob. cadit lasciviam si non facie-
mus eam. Et si quis sumit nos ¹⁷⁹ ¹⁷⁹
facere de hoc mundo & suscipere mortem
ut laetitia videtur pphetae dicitur. Quis
est homo qui vivit & non gustavit mor-
tem. id est & quomodo admodum data est
mors Incedam. ita dominabatur Inom-
nibus suis huius. Et si quis sumit de uniusq.
hominum mortem gustat sicut gustat
vitam. Et tribuunt deos hos ad

116
Inobuia & hostis niger schropu quasi
cor bonis ignis. Scintilla uelut corui,
Alius hostis Inueste candida sicut lana
candida tenuis. Et factuuna est ta
mina & grae cernimem unusculusq;
hominis. Si uis Inuenerit demonis
esse sodu. eosum gaudent demonis
omnes angelus conatitandis. Demonus
dicunt nositas esse uice un. qui In hris
fuit. cernimem pauly non cusato diuit que
luffit hris ad bellum. Conspicuos idest
seuam paderi et gladium sps sei quod
est us. budi. Et lucce suscipe
et galeam saluatis que oportet ea
habere conspicuos. Tunc dicunt
demonis. suscipite etiam ceteras de suo
corpore & de & hris & timosis
& sandra quos deducunt ecc.
Tunc dicit enim. Inmundas sunt
habere. Demonus dilunt.

maior tibi futurae ibis. In diebus & in
 oris ibis & fleas & sanctorum dandum
 & multitudine tormentorum.

Dicit iustum anima. Spiritum uero
 demoni dicunt. cespit tibi futuri
 & deducimus te ad proplacitum nrm
 fecerunt qui celligebat & in puce
 celsi. Dicit dno cenitae. Magna
 & angustiae. Respondit demoni
 maior tibi futurae. Deducta & ad
 locum ambulam. celsis & naculis
 lustrorum. uidebis tormentae Impiorum.
 Tunc aduiduna se induos hostis.
 celus pffudusis. & celud consequis.
 Fatiaenat & Cenitae. de carminibus
 deuid diebis. Quid glorens in malis
 qui potens & inquitat. adcedit inlus
 & de cogitauit lingue tuce.
 Michael cenitae non demit & de
 donec ad signat & cenitae ambulat

clarissimi, & agnoscatur anima operis sue
 prout gessit siue bonum siue malum,
 Simul ubi angelus esse solus est suus gressus
 omnes angelus & demonis conatus facientur,
 Angelus dicunt nos ad est uir uir. quia for
 tis in bello fuit, scilicet in ecclesia. anima pauli
 Custodiens. id est secundum fidem & gladium spiritus
 & lucem lucis & glorie sceleris & nunquam
 in hunc mundum fuit. fidelis est lenis est. anima dicitur
 ualde. misericors est. hospitabilis est. omnia
 suscipit in pace mentis. sperans futura
 bonae omnia, Tunc dicunt angelus,
 suscipiet te lenis de suo corpore. et
 quod appaeruerit sibi uideat bonum.
 Tunc dicat anima hominis lucis,
 Magna est lumen. Angelus dicunt,
 magis tibi futurum est uidebis clar
 tatem dei sicut facies ad faciem non per
 speculum neque per uelum quod admodum

uiderunt flum² in facie² moysi. Dicit
animae magnae² legge, maior tibi fuerat.
Dicit & huius animae. Successit² i²
angelu² respondit, Successus est tibi fuerat.
Deducimus te extra² n²ecule² iustorum
caeteris habitaculis² iustorum.
Tunc dicit angelu². Suscipiat² e² l²ni²
de suo corpore. nihil dolens nihil dubitans
ans² e² i²stans. Tunc dicunt angeli.
Ducet uos induos hostias celus p²stue
nis² & celus consequens & caetera &
caetera de caeteris danda. ibi
manifeste² beatus aidan² di² dicit;
Beatus quam elegisti & adsumpsisti d²
inhabitabit² in² n²eculis tuis.
Replebitur bonis domus² a² sem² est
amplum tuum miserabile² in²quitat².
Sed reddat d² unicuique² secundum² opera² sua.
Ibunt impulsi² a² d². Iustia² in²uita² f²
Am.

HOOMILIA. DE EO QUOD SCRIP
TU EST IN EUANGELIO. BONUS.
HOMO DE BONO THESAURO COR
DISSUI. PROFERT. BONA.

Audiuimus fr̄t̄r̄m cum in euan
gelio legere aut. Dixit ad discipulos
uos uel ced discipulos suos.

Bonus homo de bono thesauro
cordis sui profert bonae. malus homo de
malo thesauro cordis sui profert mala.
Et hec bunda dicitur cor dissui loquar
Sed diligenti consideratis fr̄t̄r̄ duo generis
uel duo loci thesauro xpi dñs demon
stratur. Thesaurum bonum in corde bono.
Thesaurum malum in corde malo.

Itaque fr̄t̄r̄ inspiciamus conscientias n̄stras
consideremus in interioribus cellis anime
n̄st̄e. Quid habemus cuius ibi thesaurum
thesaurum habemus. tunc enim scire possimus

oculus dominum et uanos et uana et uana
 ipse p[er]ueniat. Sicut quod ad huanet
 dno semp[er] que bona sunt cogitamus et qui
 honeste sunt cogitamus. non solu[m] a[ut]e[m] uisum
 xpi in corde seruemus. Sicut cogitatio
 n[ost]ra sordida et uel maligna animas n[ost]ras
 fuerit occidit et ad quod p[er]ueniat et h[ab]itauit
 in corde n[ost]ro. non dicitur opus est.
 Unusquisque enim qualem habuit a[ut]e[m] uisum
 et e[st] in h[ab]itu et ad d[omi]n[u]m. nec in quibus
 bonis omnibus xpi habiteat. Et hoc pos
 tulus et dicitur in h[ab]itu et in homine
 p[er] fide[m] habiteat xpm. quod u[er]o dicitur bu
 las in celo habiteat. Et de iudeo in
 eu[an]g[eli]o legimus cum la[m]e[m] in quid
 eis emittit diebus in corde iudei. u[er]o dicitur
 dicitur d[omi]n[u]m. Agnus est et dicitur f[er]re quic
 s[ecundu]m quod sic seru[us] qui que cum
 di ad luat[ur] op[er]e peccat[ur] suo luat[ur].

cetera xpi. aut ad uia fecerit possit sic dicit,
 quia se habundantiae cordis os loquatur,
 Si uis scire quid ab homine habitaat dicit
 In corde. et tunc quid p[ro]f[er]at dicit & ostendit,
 Si dum quiescat. quod suscitatae sunt loquatur
 xpi habitatae In corde. ipse sonat hoste,
 Si uis aut p[ro] loquere conuictae maledictae
 obprobriae. de a[n]i[m]a[m] p[ro]f[er]at. multo p[ro]f[er]at
 uideat hominem & ostendit p[ro]f[er]at. quis In a[n]i[m]a[m] habi
 taat p[ro]f[er]at tunc dicit & agnoscit,
 Ingreduntur enim sic & ostendunt quomodo modum
 duo usque. quae si hospitas ad hostium cordibus.
 hoc est d[omi]n[u]s tuus. & ceteris p[ro]f[er]at tuus,
 Unus & h[ab]it[us] & h[ab]it[us] uicem. & ceteris mortem,
 Unus In g[ra]t[ia] lucem. ceteris tenebras,
 Unus In f[er]rum. ceteris glum. In aeterno di
 ce lucent d[omi]n[u]m In p[ro]f[er]at & a[n]i[m]a[m] est & ceteris
 quom uoluntis, aut ad tunc quom p[ro]f[er]at
 quom p[ro]f[er]at. & p[ro]f[er]at cognoscit quicquid
 & h[ab]it[us] duobus & ceteris In hoc seculo ad ipso

suscipiendus & In suavit. Si xpm suscepiss
cum ipso & signaculus In sculo,
Sua o diebulum. Cum ipso dimittis
Intercessorium. Omni dgo uigilat
custodit corde simul & corpore usq,
quia potest si d, unce cenitate sua singu
gns fudit spelleat esse, spm sem
& anima peccatye dm diliget. spelleat
diebulum. Et idco nse illi quis est &
supbie Inflexur, cura scuitate aliqua
soluatur, nse illi qui peccator est dispere
dona nimiam obnuatur. Sed illi,
qui habet uolunt custodire & ista qui
dedit omni uirtute spopose conseruat,
xps dum ffr lemi ual nob habitare
dignetur bonis opibus Inuitatur,
Contendo diebulos uap peccatye anima
domine tur meclis hys accibus dilscatur,
Xsic quomodo si bonae opae In nobis xps

non nudissime cito nos desit. sic & diabolus
 si a celis accitibus non presciatur cito fugatur.
 hoc autem sciat ffr quia nullus homo
 uacuuus esse potest. Nam in uno quoque
 nosatum ariet & hecbitat. ariet aegrien
 nis. si negligendiam de corde nro xps
 stpelledur. sciatim eadua scetius locus
 decaur. Si uero de anima nosatpe diebol
 effugatur. sciatim xps ingredidur
 qualr. Conuiuium hecberit uolumus
 tecler. Conuiuium in corde pspere
 debemus. Ecce ffr dumi xpo inspicienda
 unum sabbat. oleo misericordie. Cera
 dulcedinon. adipon pietatis. Ecce sicut
 aromatae. **Q**uod palidage. holocausta
 in cella. **Q**uod in corde nro seconderit
 festinonius. Teclibus & his similibus
 xps dms dulcedur. quesi in nobis inesse
 cognouit. Imple sine dubio quod pmisit.
 Ecce inquit. sto cenr. oim & pulso.

si quis expetierit me in aetate illa
et ille mecum, Beate est enim
fructus iuste corde suo. Concedit bonis
operibus seipsum etque componit ut ibi
domini conuiuia mereatur seipsum,
Conspicuo quem infelix est anima illa et
atque lacrymarum fontem lugendam que iug
et multis operibus obiectis, multis cogita
onibus uulneratur sordidus haec luxurios
sis inquinatur ut in conuiuio cordis sui
magis diebulum quem christum mereatur
seipsum, Et idcirco fructum suum in nobis
uultis gaudium possideri hoc in corde debet
spondere, quod ibi desideratis lugere in uisum,
mentionis in corde suo
dine sine lacryma. ibi uisus **H**abere in uisum
dulcedinem. si in tenebris se condens luce habi
tasse non potest. Denique solent homines mali
bonae promittunt sed quae illa in intellectu cor
dissimulatus prorsus spondere noluerunt quid promittunt

quod deest non possunt; Nemo enim cogitare
 potest quod prius cogitasse voluerit;
 Vos ergo fratres quia boni ecclesiarum filii scilicet
 in cordibus vestris iugiter operam bonam que
 possunt deo placere se condere, uocabuntur
 quod a uobis promissum fuerit deo
 impleatur in opere; uacua in uobis
 quod superius dominus dixit, bonus homo de
 bono thesauro cordis sui profert bonum,
 et habundantius de summo cordis eius loquitur,
 Respicit christum in hoc seculo bonis operibus
 uisum; uacua uos respiciet ministris
 suis; Repudiet diabolum - suscipiat christum,
 Conspiciet mortem - eliget uitam;
 respiciet tribulaciones - respiciet lucrum;
 suscipiat quoniam in hac uita laboribus
 plena - ut ille uos suscipiat in beatitudi-
 dinem sempiternam; Dabit illi opem suam
 et opus suum dabit - ut cum die iudicii
 et tempore reddendi rationem credat.

Et un illam felicem uolam & desiderabile
audire possidatis; Unus benedicti
patris percipit regnum quod uobis
persecutum est ab origine mundi;
quia dixit & deditis mihi mandu-
casse nudus fui & operatus sum;
Tunc sum quando uos luxuriosi
inuidiosi uel superbi si pauperibus & largi
elemosina non subdidistis audiam
sunt; Discedite a me meedie
in ignem eternum, Tunc uos scis
moribus & bonis operibus edoscite
feliciter audiate. Unus benedicti
percipit regnum quod uobis dñs
sub sua pace donec perducet,
qui uiuit & regnat in secula seculum amē

DECLARATIO XPI. HOMINIS

Hundecimandi ipsius Domini et
fides, et credendum est et sperandum
est et laudandum est et exaltandum est

S

Longitudinam quis est per se respicienda,
 Leuiter quis sunt concordia & pax,
 Frontis eius sunt iustitia & iudicia,
 pulchritudinem quis est exemplum bonorum operum,
 fides eius sunt die ante se sum,
 pauidiam quis est humilitas cordis,
 Camaspe quis est conuersatio celestis,
 Tresoribus quis sunt spiritibus uirtutis,
 Columnas quis sunt boni pontificis,
 Inter ligamentum quis est unclum pacis,
 Taceant quis est fidelis dispensator,
 puerus quis est mediator celestis,
 cordis xpi est bona conuersatio,
 amicitium xpi in camaspe est bona mansuetudo,
 Baelinus xpi est bone uoluntatis,
 Canasellus xpi est mater confidencie,
 Caathedre xpi est spiritus mansuetudo,
 Spunsee xpi est sancte anime,
 Camaspe xpi uirtutis spiritibus sunt,
 prima sancte cordis dicitur illa pax camaspe xpi.

Secunda est scē humilitas illa est ab
occupata Incomaepe,

Terza est scē puritas illa facit luminata Inlamarā

Quarta est scē bonitas illa incensū ponit Inlamarā

Quinta est scē diligētia illa ornat Amara,

Sexta est scē obsequia illa parat mensa Inlamarā

VII. est scē simplicitas illa miscet

Incomaepe Cum Coenae illo & ipsi Coenae illis

est natus Conscientia & VIII. est scē castitas

illae facit mundiciae Incomaepe,

X. scē uigilantia illa seruit Coenae domus,

XI. scē paciencia illa facit disciplina Inlamarā,

XII. scē concordia illa facit pax Inlamarā,

XIII. scē bonae conscientiae illa est portans

Incomaepe, XIII. scē paciencia

istae coenae supple res pacis. ipse propheta

& magister eorum est, XV. est scē pietas illa

illae notae eorum est, p. 11. notae dnr.

ut Inudinet Innoti ad In mentionem.

qui uiuit & signat In secula seculo sum,

Septem sceleres sunt quibus ascenduntur
 ad regna celorum; p[ri]m[us] co[n]t[ra]m[en]sus,
 II. mundi contumacia, III. humilitas,
 IIII. obedientia, V. paucitas,
 VI. fides, VII. castitas decor de puris
 omnibus cooperat bonae, VII. modis
 sedemur enim. I. In ebrietate,
 II. In insipientia, III. In mendacia,
 IIII. In elymosina, V. In infamia homi-
 nibus peccata essum, VI. In infamia
 quecumq[ue] uultis ut faciant uobis homines
 bona: ita & uos facite illis, VII. In dolos;
 uultis ut dicant de u[ost]ro: pl[ur]imum autem cor[por]u[m]
 u[ost]ru[m] enim p[ro]ficiat.

S[AN]CTUS GREGORIUS PAPA DIXIT.

Hec sunt que in hoc seculo abusa sunt:
 Sapientia sine op[er]ibus, Sars sine religione,
 Adulescentia sine obedientia, Diuitie sine
 elymosina, Fama sine pudicitia.

Domini sine ueritate. Conscientia
condemnat, peccat superbus,
Re linguas, spiritus negligens, plebem in di-
ciphinax, populus sine lege. sic suffo-
catur iustitia, **In Egitto de ebrietate,**
Ebrietas uisum coarctat in oculis,
primam euoluit memoriam, euacuat
sensum, negligit mentem, confundit
in albedinem, concidit libidinem, euoluit
lingua, impedit sermonem, consumit
sanguinem, obaudiat uisum, perturbat
uisionem, obdurat audiam, infirmat
nervos, subvertit sensum, Resoluit
uiscera, gremiat cerebrum, Diuidit
memoriam, Offendit fortitudinem,
flagrante somnum, Impedit ministerium,
Obscurat animo, macula corpus
Et hominem suo uide quo inquinat & sine
honorem facit, **Incipit de subiecta,**

Subvertat uis seruet memoria. **A**gud
 sibilum. **S**eruet memoria. **D**iligat iuliam.
Intelligat padosum. **I**ndiget iudice.
 pro curat faciem. **E**leuat euss. **S**chonosior
 cereb sum. **E**pistat linguam. **I**mplicat
 s'monam. **N**uata medullam. **C**onfirmat
 sanguinam. **P**rocurat uires. **C**onstringit
 n'uos. **C**ondit libid nam. **R**estituit
 somnum. **P**ropagat sensum.
Profert misericordiam & hominum confortabiliter.

Incipit descriptio. **S**eplero,
Que sedire ppheta. **S**eruet sunt oculi
 qui p'seuerabit omnem animam. omnem
 effecitiam. **P**rophetam uirtutis consumandis.
Quesunt hae. **S**apientia. **I**ntelleus.
Cogitatio. **U**irtus. **S**cientia. **A**mor.
Pietas. **M**erita. **E**tiam p' actus archas.
Quesunt singulis sps. **I**ndit eadem
Sapientia qui fuit p'mus ppheta.

& nominavit nomina omni esse caute que sub
celosunt. Spiritus intellectus qui cum non est fuit
qui intellexit bonum facere propter omnes filios
suos. Anponit usque dum mesuravit eudise
adno facere caecum, Spiritus consilii qui fuit
cum abraham qui nihil fecit propter consilium
domini quid dixerit, & de terra aia & de
cognatione aia & de domo patris tui. & ubi
in terra quam demonstravi tibi,

Spiritus fortitudinis qui fuit cum isaac qui sus
tinuit in lunois gendum. Cum quibus
habere bit qui seiscas quo dicitur &
abraham, tibi dabo & tunc chaenacem,

Spiritus sciencie qui fuit cum iacob cui ceppa
fuit de inuisione in loco quid dicitur bechlon
quando fugit ad laban & cum illo de
congressus est & ceppa fuit illi. quando
secessit de laban & inde in uola
tus est, Spiritus pietatis qui fuit

et si debet perire, Scididū uero est
quia quædam quis ampost mortuar
Imprecas tendam & augenda perire
sit apud aliquis hæc causa gñeius & adde
uideat. Ideo alii statuunt .xii. an du
centes pūno cenno quod Impene & æque
debita periret & hoc theodosius conlau
debita. Alii .c. dieb; Consumit pœne
mansit pœnemeei cum sate & æque
& psalmi .L. Inunc queq; nocet,
celi .L. sup positionis unce nocet Iner
uidet. Item alii dicunt sapienter
pūno cenno Impene & æque .xii. biduanas.
p celo cenno .xii. uicis psalmi sum
pœnet Inunum locum. pro ar go
Inuspende festinatæ quæleleg
biduancæ faciet psalmum canit
Inmobilis facens, pro quæto cenno.
nudus cum uirgis .ccc. percussioibus

scripserat, pro v. conno sua uicaco quana
uclat pinstat eadonam det Inelimosina,
HOMILIA SANCTI AUGUSTINI.

Rogo uos ffr̄ tēni cedeūq̄us cogitū
que se h̄icū sumus & suem h̄i
Infrōnē portem. Scitē enim
debem̄ non nob̄ sufficit quod
nomē h̄icūm cēlipim̄ si op̄tē h̄iana
non fecim̄. Sicut ip̄e dñs In euanḡ. dix̄,
Quid p̄dēt̄ quod dicitis mihi. dñe dñe & non
fecistis quod dico. Sicut militem h̄icūm
dices & lugid̄ ep̄cūm h̄i & signis & el
mosinac̄ secundum iustitias non fecistis
Castitatem & iustitiam uel castitatem
habere nolueris nihil tibi p̄dēre possit.
h̄icūm nomē magnā p̄dēt̄ signū h̄i
Et idē dēsc̄o c̄am p̄dēt̄ signū c̄ulo
p̄ magnā & p̄dēt̄ signū debet,
quid enim p̄dēt̄ si dēsc̄o c̄nolum sigillū
facit & p̄dēt̄ p̄dēt̄ In d̄i p̄dēt̄.

Quid p[ro]dest signum xpi in f[aci]one & in o[ra]te
ponim[us] & in d[omi]ni[us] c[er]uic[is] & in m[en]te & p[ro]p[ter]ea
secundum, Quisum m[en]te cogitaret
m[en]te loquar[is] m[en]te op[er]ar[is] s[ic]u[te]
d[omi]n[us] d[omi]n[us] noluit qu[er]endo signat
p[ro]p[ter]ea illius non minuetur sed au
getur multitudine, Dum u[er]o
ad furtum e[ss]e ad cedulam uadit
si pedem in pingit, signat se & t[em]p[or]e
d[omi]n[us] op[er]e non se uolent[em] se & n[on] sciunt
m[en]te, quia pignus e[ss]e in cludunt
in se magis d[omi]n[us] qu[am] & cludunt,
Qui u[er]o d[omi]n[us] e[ss]e cum d[omi]n[us] u[er]o u[er]o
& p[ro]p[ter]ea p[ro]p[ter]ea & quod bonum est
cogitaret simul & imple[re] conat[ur] &
l[ic]et signum e[ss]e l[ic]et suis ad p[ro]p[ter]ea.
Qui u[er]o op[er]e d[omi]n[us] e[ss]e qu[er]endo
e[ss]e m[en]te d[omi]n[us] e[ss]e, & quia
se p[ro]p[ter]ea, Regnum d[omi]n[us] non est in
m[en]te sed in u[er]o, Etiam,

197
fidei sint operibus mortuæ est. Vanomen
ænum non ad iudicium sed ad se metum habent.
Conuictæ nos ad opem bonæ dum in nos sic
sua possit se medice. Et uacuo de auxiliari
possit impite peccet & ipsi habent.
& eos qui discor de sua ad concordia se uolant.
mendacium fugit. per lulum uel uamorem
p peccatorem & peccatorem. Nohæ factum
estimonium dicitur. furtum nohæ fecerit.
Cens omnia sicut iam supra dicitur
secundum uires uires elemosinæ pauperibus
& habent. Oblationes que in celatione con
sistentur offerant. Et ubi esse debeat
homo idoneus si de celatione oblationes
communicauerit. qui possunt aua
cibus aua oleo quod in celationibus
mua accidit & habent. Symbolum
uel opem domine & ipse & uis
& flus uis ostendit neem uisigo qua
ffina se pccatum dicat qui peccatus uisus

In symbolum uel orationem dominicam
perspicere desimileat, filius quos in herb
simi accipitis sciatet uos fidelissimos
par apudam ^{est} ~~sciatet~~, Eadeo tē illis
quide uob' nēd sunt quæ illos quide
fons accipitis, sēp castigat et adq;
compitē uatēsat ^{caste} & lusat & sabnt
ut uent, Et uos ipse ^{ite} agat uasius
filium inuacēse uoluntatis non uobiscū
lignē ardeant, sed simul apit uos
cepōmāe pūduent, Quicē uos audam
lusat ludibit, nēc mundāe sup innocētiā
cecupiant, nēforat dum ad quā dūna
pseuniam p dant animāe suā, Nemo
dum habet inlustum lucfū sine lusto
dāmmo; Ubi lucfū & ubi dāmmū;
lucfū in aēre hāc, dāmmū in conscia hāc,
Nullus se inebriat, nōmo in conuiuiis
cogit alius amplius bibere quā oportet
nēp ebrietatē & suā & alius ^{te} animāem

episcopi

p[ro]d[er]at. Omni die dominico ad ecclesiam
 conueniatis si dum infelicis iuda & indig[er]
 sabbato ⁱⁿ aenata deuotione celebrant
 ut in eo nulla op[er]e d[omi]nica scelerent,
 Quatenus magis quoniam die dominico solido
 uacante, & p[ro]p[ri]e anim[us] su[us] salu[us] debent
 ad ecclesiam di conuenire, quando ad
 ecclesiam conueniatis p[ro]p[ri]e u[er]is
 op[er]e. nolent neas comit[ur] nolent
 h[ab]ere & scandala conlita[n]t, quia ad eccl[esi]am
 ueniatis & h[ab]ere facit ibi se h[ab]ere u[er]o
 uulnerat, ibi se op[er]e sanare potest
 In ecclesia ^{stantes} nolent us boscent sed
 legent diuinae p[ro]cedunt audire,
 Quidam in eccl[esi]a us boscent & ipse
 & p[ro]p[ri]e m[er]ito p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
 Dum us bum d[omi]ni ne ipsi audunt nec
 alius audire p[ro]mitat; Decimas de
 fructibus u[er]is ad ecclesiam p[ro]p[ri]e
 qui fuit sup[er]bus sit humilis;

Qui fuit adulter; sit cecus, qui solebat
furtum facere uel se celare; Inuadere
regem de p[ro]p[ri]e subst[itu]endo; Insuper
p[ro]cup[er]ibus; & gressu; Qui fuit inuidus
sit benignus; sit peccator; Qui fuit
iracundus; sit modestus; Qui fuit
inluxu; cito ueritatem petat; Cui
inluxu fecerat; cito dimittat;
Quod si relique infirmitates superueniunt;
corpus & sanguinem ille qui est cecus
accipiat oleum benedictum & p[ro]p[ri]e
humiliter & fideliter petat; & illud quod
serpam[us] impleatur in eo; Infirmitas
reliqua; Inducet p[ro]p[ri]e & ostia sup[er]
eum unguentum & oleo & oratio fidei
seducit infirmum; Et eleuauit
eum d[omi]n[us] & si in p[ro]p[ri]e dimittat
aur[um]; Uideat f[aci]s quia qui in
firmitate est & ad secl[us]am curat
& corpus sanitate in seip[so] accipiat;

179
de peccatoris indulgentia meretur;
ut dicitur Cum ergo duplici bonae possimus
ergo in ecclesia invidere; Quae per
peccatoris, per fontem & car bonis &
diabolica phileccia per caestros. et per
pictis & diuinis uel foratiles multa phia
sua melae missa hominis canentur
ad fugam; Sicut iam supra diximus;
filios uos & omnia familias uos et
admonere semper ualeat et sub
uicena non solum eos uos bis sed et
semper ad bona opera uocet.
In omnibus uos ubi cumque fuerit. siue
in domo. siue in athenis. siue in con
uiuio - siue in consensu - uos beati patris
& luxosae nolite esse uos per se.
sed magis uos uos & proximos uos
lucet et monere. Uos semper quod
bonum est & honestum loqui sciant
ne foras deas. deinde & male loquendo

Infelices festinatibus chorus ducen-
do cœnæ luxuriosa et aur' præ pro-
fundo delinguae suæ. unde debent
dñm laudare. Inde sibi vulnera unde
condu' adfligere. Itaque infeli-
ces & miseri quibus allat' p'saltes
& cant' ipsas basilicas scõrum
deserere nec mediunt. Et si quiani
ad secl'iam uisunt' pagani qui
dñm de ecclesia stult' tuncant.
Quia ista consuetudo bellandi de pa-
gænosum obs' uacare p'moensit.
Egrem uidet' quælit' q' ille christianus
qui ad secl'iam uisunt' ostent' nec
leate ostent' sac'le'ie pagænosu
non quibus est scost' p'fate.
Uidet' tamen f' h'emi silustum q'
ut scost' christianum ubi corpus xpi
ingrediar' luxuriosum cand' eum
quæsi uisunt' diabol' p'fate dñm

Quæ omnia quidquid uultis uobis et
 alius fieri hoc alius fecit; quæ iam
 si uolueritis implere omni peccato
 poteritis uideri animas liberare;
 quia si qui ^{terat} uicinos non nouit in istis
 quæ sunt in membris suis
 et de illis uoluntate operibus debet
 implere; Et licet est quod illa
 infelix consuetudo de peccatorum
 profano obsequio seminat; Item
 uobis castigandis de locis istis factis
 de infirmitate subiecta; Tamen si
 adhuc agnoscatur aliquis illicem se
 delissimam turpitudinem de annicula
 uel eorum se esse ita durissime
 castigat; uatol punitur semper
 en legem commisisse; Et sic querendo
 lina obsequium adhuc aliquos cla
 mae se cognoscitis. Si ipsi admoneant
 de mundicia huius quod sicut sibi peccati filium;

Quocumque lince quedo ^{bene} lubentibus edatis ampo
nibus obscuratus: elemosibus suis ce-
molestis seculis usque se deforsate
posse confidit, Et si adhuc uideatis
aliquos ceu ad fontem ceu ad arboris
uocem reddere, Et si uia iudicatu est
^{colligite} Cassidiorum etiam & diuinorum uel p[ro]p[ri]etari-
um inquisit, philectis etiam
diceret ^{terro} ceu ad h[er]bis
uel succinos sibi ceu suis adpendere
dignissime inestpendit dicit. quic-
quicumque fecerit hoc caelum, p[ro]dedit
bebatissimi sacramentum, Et quia
ceuduumus quod aliquos uiros uel
mulieres, uice diebolus eis uenit
ut quinate fere n[on] eum opere facti
unt: n[on] mulieris lenis eum
Coramdo & angelis h[uius] con[st]itumur
ua quicumque hoc ^{seruauerit} obseruauerit nisi
plexam & duram p[ro]uidendam t[er]ram

sicut seignlegium non emendauerit
 ubi cessatus est diabulus ibi ipsi
 demnendi sunt, Istudum infelices
 & miser qui in honore iouis quinquagesimo
 opere non faciunt non dubito quod ipsa
 opera die dominico faceret nec metuant
 nec epubiscant, Et ideo quod cumq[ue]
 talis esse cognoueritis durissime casti-
 gant & si se emendare noluerint nec
 ad colloquium nec ad conuiuium uerq[ue]
 eos adire ^{mittat} p[er]mittat; qui uero ad uos lib[er] &
 p[er] quosdam flagellis cedat, uel ple-
 gem corporis amittat quide[m] animus
 seclat non cogitant; Nos enim
 s[ed] h[ic] h[ic] cogitantes periculum
 nosarum p[er] h[ic] nec uos sollicitudine
 admonemus, sed nos lib[er] & uos
 & nob[is] felicitis gaudium & uos felicit[er]
 p[er]uenit ad signu[m], p[er] h[ic] tenet d[omi]no n[ost]ro ih[esu]
 cui est honor & glo[ria] in secula seculoru[m] am[en].

INCIP. CASTIGATIO AD POPULUM

ARS Domini. GRATIAS
ago quod in scis. festiuitate
pice deuotione ad ecclesiam
conuersionis - in dilecta de
uine deuotione letetur enim
meus. Tamen dico uos qui euq;
honesti estis et subiri. qui iustitiam
dilectis - castitatem diligitis et misericordiam
cordiam miseretibus. Deceat mihi
uincam & pacem et cetera que suggestio;
quae me necesse est aliquos de his uis
quos negligenter & abidat cognoscimus
castitatem qui uisum ad ecclesiam
magis hanc est cupiunt quam
opere; Et quocumque debent in eccle
sias & dona diuinae eudite. tunc
fides ecclesiae incipiunt dicere. et
diuinae scientiae celomnis in pug
nate. Uere melius fuerat

celibus ad ecclesiam non uisunt. quem
 de ceteris in celis diuina uicundia
 conat se conuicere. Itadum est
 cum minoribus peccatis ad ecclesiam
 uisunt. Cum multis enim inibus
 de ecclesia se uisunt. Alii uis
 propter uisunt uisunt. Sed
 non uisunt legunt in ecclesiam
 fidei corde suscipiunt. Celi sunt
 qui pro hoc seculo desiderant ad fidei
 uitam se uisunt. uisunt
 cendo. bellaendo. uisunt. uisunt
 cendo. choras ducendo & diabolico
 more. factendo. & se sub uisunt
 & celos perdunt. Et qui debent
 se esse opus xpi. ministrum eandem
 implese diabolus. Itas celis non
 amor di. sed amor luxorie. ad fidei
 uitam consueuit adducere.
 Quis non se in pluri bono. non ad fidei

medicamentum - sed ad unum
vel ad laqueum diaboli prope se
conducunt, Sunt & nonnulli
qui munusculae & eximia accipiunt
et cecusque lustris deprecatur se con-
ducunt, Sicut propheta dicit,
ponit lucem in tenebris, & tenebrae
lucem, dicitur enim esse quod
dulce & dulcem quod amicum est,
Audiant ergo cecusque in lustris ludicant
accipiunt & tenebrae mundae & perdunt
personae simplicitate, lucem autem
paucaem & perdunt vitam eternam,
O miseri qui cumque hoc feceritis cum
faceret concupiscedis que cedunt
non cedentis quod perdis,
ceduntis autem & offendis dominum,
Implebitur ceterum & frangatur
conscientia tua, Post peccatos autem
dies tua cernos seu cernit tua

decipit post duo - aurum seminat in arca -
 & infelix enim accedit in gehennam;
 quod se iustis iudicis & iustis uel
 luxurie infelices se iuste noluisse
 anime sue plene reddo leuescentur &
 ad regnum - & ceterae sine aurum semina
 nescit inmundum; Et ideo fructus
 rapit uos & pullum culus sanguine
 sed in p[er]ditis & dicitur uacatis uisib;
 in omni caecitate iustitiae & dicitur - & pro
 enim uisus seclusus & dicitur cogitans;
 forsititan quando ista predicamur & fructus
 aliquid nobis in gressu sumat & contra nos
 ut esse undur & dicitur - ipsi qui hoc
 predicant implese de simulacra;
 ipsi sacerdotis uel diaconis & ceterae
 plusse committunt - & quidam qui
 quotiens uisum est sunt quod p[er]sus
 est. edem maeli elyca qui se in ebriate
 libenter desiderant & caecitates iustitiae

sub usque et in fatum aeternis cecusces
dicere. In negligentibus sed esse, non est
biscuna sed dum ad ar. Condemnata sunt
quicunque mali in uerum dicitur; Nos sum
non solum secularibus & laicis - sed et
nobis ipsis clameamus - nos ipsos corrigimus -
numquam de aliquo faciemus sed etiam
pauca de peccato uasum solliciti
sumus de futuro? Nam quando mihi
dicit quia quod peccato ego impleto nolo
cecusces quidem me sed non secusas et?
Ego sum si non facio. uel clamo. nolo
Indie iudicii duplici eximius peus esse.
cedmbrisae cordis unum offero legem diuinam
quasi dñi me peccumce xps cum ueritate
ipsis de celitus haec usuram, nã de
negligentibus sacerdotibus quales aliquis
sunt ipse dñs ad populum loquatur dicitur;
quid dicunt uob faciet que eadem feci
una facere nolent. Diluna sum

& non faciuina, Ego sum & sic quod
 bonum est non facio Inost' aemdr usq'
 p'scipat' dñi secluceat' & Insinuio,
 Sed potius q'd dñs orantibus uobis tribuat
 lib' & cecidit, quod dicitur & nobis con
 cedat uobiscum Implese posse, quod
 p'st' dicemus, p'st'atent' dño nō ihū xpō
 cuius honor & gl'io In secl' secl' p' aemdr'

**INCIPIT DICTA SĒI METHODII
 PYSIARENSIS EP̄S DE REGNA
 REGUM ET DE NOUISSIMIS
 TEMPORIB; CERTA DEMON
 STRATIO,**

Igidius eadem & luce existit uirgibus
 de p'cediso anno xxx. sepulsiomis
 fuit g'rudina h'ecim p'mo g'rudu
 & foris h'us eel maen'caen, Anno ol
 tuccigisimo & edisimo uis' eade
 oclidit h'ecim f'p'e t'f'ōn saum abel

In anno centesimo octogesimo primo millesimo
quod est primum seculum natus est
sach uir egregius in similitudine eadem
Anno nonagesimo octogesimo mortuus est
eadem et sepelitus sunt filius. Et dicitur
lucius sunt filii sach et filius leon
et abstulit sach suam cognationem sursum
in gendam monachum primo per sedulo sed
in per eadem resurget et dicitur quia in ipsum
resuscitauit de genus humanum
Inde sunt appellati filii, habitabit
centum leon et huius cognatio in eadem
In quo et abel fratrem suum in dicitur fecit,
Apposuit centum malignis diebus
bellum fornicationis ad longum filius
sach ut concupisceret filias leon
et acciperet eas sibi in uxorem et in litem
et filios genuerunt. Ita facta est
egregia potestas et seculo pp et

quod uicarius est dñs dī conapreos, In uicaria
 ceu dñi noe solum iustum & p̄cepit s̄p̄
 cer̄cem In quee sceluceas s̄t noe & s̄ludus;
 Misit ceu dñi dñs diluuium In dñi s̄c̄e t̄ad̄ia
 die diuidit omnem animandā In dñi s̄c̄e;
 Est s̄ susceusm noe de cer̄ce post diluuiū
 ḡnuit filium & uocauit nom̄n̄i h̄us
 loniam, post s̄m̄ ch̄e & l̄e f̄ach
 dedit noe loniam filium suū dñi s̄c̄e conan
 In quo solus ortus s̄t, Dedit ceu dñi h̄
 sapiend̄e & fuit astrologus magnus
 de h̄aie m̄n̄broch, p̄c̄at̄ consiliū ced̄ed̄i
 Caendū aut̄ s̄n̄ babil; S̄m̄ ceu dñi
 filius noe ḡnuit cer̄fec̄e, ḡnuit scela
 In d̄ sunt s̄m̄cēe, Scel̄e ḡnuit ebr̄;
 In d̄ sunt d̄ic̄i ebr̄i, Ebr̄i ḡnuit p̄ḡau
 p̄gecu ceu dñi ḡnuit s̄e s̄ic̄ In quo ad
 s̄gnium s̄eoch̄esum; S̄e s̄ic̄ ḡnuit
 necor̄ egypt̄or̄um s̄gnium In quo ad naor̄

gyptosum signum In quo ad nos signum
dicitur signum aegyptosum In quo ad
sicinosum dicitur signum abraham;
Abraham habebat uxorem sarai
nomine sarai quae non concipiebat,
qui accepit concubinam nomine egipti
egypti et genuit filium et uocauit
nomen eius israhel. de quo sunt he
braei. et qui corripit linguam dicuntur
sarraceni habitantes in deserto gors esula
et Lucida. Ascendunt autem in
uissimis diebus ad deserto & subiciunt
omnis dicitur usque ad magnam romam
et dominat sunt dicitur ceteris et non
est quibus possant uincere sub celo,
Ebdomate. vii. usque quo dicitur de un
ca et illos; post haec autem surget
habere se romanosum de roma.
Quid in eadem estissime quomodo haec quat
dicitur signa conuident sibi. id est

Satrapis dicitur & Macedoniae. Et Romani
 seo & gregi. hae sunt quae duos uisus
 commouentis macti magnum.
 philippus regis patris eius celsus
 macedo fuit. & accepit uxorem eius.
 & filiae regis satrapis nomen phil de
 quae nequis est celsus gregi athenis
 & signabit annis XLVII. Oculi
 eundem dicitur regem medorum tado
 mince dicitur omnia dicitur. Descendit
 eundem celsus usque ad mare quibus
 cedit regio solus ubi conspexit gregis
 immundas & aspectum orribilissimum
 sunt eundem se plus iactat nepotibus
 quorum immundis uisus uelle
 scissura. Comeditur enim omnes can
 tatum speciem hominum quo inquinabile
 uel spurcibilem. id est coenis mors
 serpentes mortuorum - carnis abortiuas
 infurabile corpore in alios necdum

plurimumque quo aequolacris sunt uel
de aliqua parte membrorum pducata
compago q; formam figuram possit ad
pfecte uultu uel figuram sepe
miser, nec non etiam dominum spem
lumen ipsum & spiritum mundum
morsu aut nequaque sepellunt
sed sepe commedunt. Hec uideri
etiam amur nequendo insuper
etiam & contemnatissimam

Depressus est autem dominus super superis dominus
et congregauit eos omnes multos uel
filios & filias eorum & eduxit eos de terra
in aethiopia & conclusit eos in caenis
donec in aethiopia in sinibus aquilonis
Et non est in aethiopia nec scias ab oriente
usq; in occidentem quisquis possit ad eos
in aethiopia uel scire aut ascendere

Depressus est autem ascendere dominum quid
deus fecerit & secum dicit eum dominus

& p[ro]p[ri]a diebus. Duobus montib[us] quib[us]q[ue]
 uocebulum ubi[us]q[ue] aequilonis et ad luncam
 p[er] animae u[er]u[m] Inuicem usq[ue] duodiecim
 cubitosum. & conf[er]axia postea[rum] et
 et sup[er] Induxia et[er]a[rum] et sine idem. et siuo
 luy[us]na et[er]a[rum] et p[er] se non possunt neq[ue]
 dissolue[re] pignora sed faciam ignis
 omni[um] deanguundis. Neq[ue] f[er]rum inci
 deatur neq[ue] ignem soluetur uel
 quo cumq[ue] libet aliam et faciam ;
 In nouissimo euatim impo[si]t[ur] scib[us] g[er]m[an]is
 illas In[ter]it[ur] ih[esu]s. sicut dixit ezechiel p[ro]p[ter]
 In nouissimo die consuma[ti]onis sciet. gog.
 et magog In[ter]it[ur] ih[esu]s. qui sunt
 g[er]m[an]e & p[er]gis quos p[er]cluse[re] et seceder[et]
 In p[ar]tibus aequilonis. gog. & amagog.
 & enog. & eger. et ad[er]na. et zandefar.
 et pondynea. & libi. & eumi. & fact[ur] zethi.
 & delimi. et zasmade. et cheblei.
 et zame[er]iaeni. et gachoni. & amazarde.

Et cetera maritu. Et cetera fagu quidie idir
cino ce falli. Et arber. Et alenif.
Et phisolonici. Et cetera enei. Et cetera sceltan.
hu uignd duo regis consistunt Inelusi.
quos Inelusiit alexander. Obdruia
igitur chusethisn filia ethiopis
quem accepit se bizces debizandae
quam accepit somillus qui et cermaleus
se romae & dilexit eum ualde & dedit
Indon romam. habuit eundem &
bizandam filios. iii. primo genidi
quod est secundum appellacionem
pactis. cermaleum. secundum urbanum.
tertium cleudum. cermaleus dicitur
romam. urbanum. bibam.
cleudum. alexandram. Obdruia
eundem phol regis ethiopum ethio
pice. macedonum. Et romanosum.
Unde est regnum romanosum qui sub
erat filios hismachel & uindit eos.

208
est de fundia regnum xpianorum
et sub iugum lugo pessimo ser
pocinis; Unde et pphetae regis ad
dicens, et hyopia p seudnet man
sus do, non est regnum sub celo qui
possit superesse regnum xpianorum
in illis diebus; Unde et in medio hie
et ax scie in laudando et longuando uel
p fundum qui non est sub celo qui possit
superesse unquam uirtutem scie et uis
quia hie est in uinculis ceterae;
O quam ceteram ceteram mechaec sania
emorum in ipso ampost sicut dix
daniel pphetae; Conspice dicunt regem
xpianorum in unum circum uisum
ampostum; In ipso ipso ampost
hoc est in ipso miliceo quando finis
cedit pinguet, tunc facit una uniuersa
mala in toto orbem terre sum

lata uero non in uisum aut signum fecerunt
neque fecerunt sicut neque holocaustum
Et occidit omnes christi anis nescit
quis pellit eos, Et postea in uisum
ut uel quis christi anis semineat.
Quia in ecclesia ibi fornicantur et
fediunt uniuersa blasphemata
in christo, Et postea ueniat dominus reliquias
sicut fecit in diebus et noctibus signis
in: Et surgat regnum romanorum
et percutiat eos et uxoribus et filios eorum
Et post haec pax et regnum eorum
et spina nubis et amara et
dicitur. sicut locustis et dominus,
Sicut fuit in diebus noe usque quod
uenit cetera. Et surgent gentes
illos pessimas qui duntaxat Includi
sunt. Et amegog. Et ceteri qui
superius sunt. Amen

Et facti sunt unius scilicet meelee uescantur
 et sicem; Post hoc discedit scilicet
 somnorum in huiusmodi ebdomada
 impositum et dimidie assensate
 hoc est annos .x. et dimidium et signum
 somnorum et scorum, Et tunc uenit
 plus perditionis hoc est ceteris,
 Nesciatis eundem deusburden. Semuliter
 dicitur nesciatis eundem in choro zecin-
 nuat eadem in bethsaida, et signabit
 in cephasnam, Et tunc uenit chorus
 zecin quia in ea natus est bethsaida
 quia in ea natus est cephasnam
 quia in ea signatus est, propter hanc
 causam dicitur in euangelio de die sabbate
 dedit dicitur, Uae tibi chorus zecin
 et uae tibi bethsaida et tu cephasnam
 usque in celum delectatus et usque in in-
 fernum discedis? Et cum apparet

plius p[er]didit. & sedidit p[er] somnium
sursum in golgothae in quo confixu
est lignum sc[ilicet] crucis. Et aolia
p[er] somnium coronam de capite
suo exponet. Et sup[er] cruce & ex
pendit manum suam in celum
Et aspiciat regnum xpi cenosum
de capite & adsumitur crux sc[ilicet]
in celum simul cum coronae regis.
Et cum uiderit adns postea iudicabit
seculum p[er] ignem tunc apparet
crux c[irca] eum sicut dixit apostolus.
et arguendum p[ro]phetae in s[an]ctum.
Et tunc p[ro]sternat manus h[uius]
et h[uius] p[er] de eius & filia p[ro]ph[et]a regis
unde dicit p[er] somnium
Cumq[ue] scilicet ascendit crux sc[ilicet] in celum
sursum. & dicit Eod[em] modo p[er]
somnium sp[iritu]m suum

dunc dicitur dicitur omnium principium
 & postea dicitur ut accepit seet filius
 p dionis. dunc implebitur ppheta
 iob. dicitur dicitur quia inde hanc
 filius p dionis. quod dicit dicitur sapiens
 Inuice & acclubens Infirmatae mor dicitur
 caelestem equi ut loquat esse dicitur
 ita dicitur sum. Equus igitur uirtutes
 & pietates et iustitiam. caelestem
 uis nouissima die quia unum scilicet Inca
 celem mor dicitur. uidelicet nouis
 sima die Infirmatae & Inimicis
 signisq; factis conuictis; ceteri ppi
 eunt. cecidi ambulat. surdi
 audiunt. Conuicta sol In nebula
 & luna In sanguine. In diebus
 filius p dionis In hunc solum & dicitur
 In templo sic ut dicitur fuit homo car
 nelus & p dicitur. & iudex dicitur dicitur

de archibudeen fuit, In illis diebus miratur
dominus famulos suos Noeh et Sethem
ad arguendum iniquum uacuo stabant
suis seditionem et comparent et ostendunt
deum mandatum coram omnibus
hominibus, Videmus autem omnes gentes sic
nunciam et fugiunt ab illo propter
omnem iniquitatem suam et habebunt iustitiam.
Videmus etiam seipsum dicebolum Conscriptum
et in speculum ab his sanctis in die illa
in ore gladii ubi dicitur eorum et iustus est
hoc est in celis et locum, Et erit terra
regnum archi et Ampus et Ampose
et dimidium Ampus - id est archus et dimidium,
In his diebus pluuie non sunt super terram
nec nubes non discurrent - et erit famis
magna in terra - flumines siccabunt
piscis inebunt et omnes proferunt ualida
monstrantur nec est qui pellat eos;

& non faciuina, Ego sum & sic quod
 bonum est non facio Inost' aemdr usq'
 p'scipate dñi secluceat' & Insinuio,
 Sed potius q'd dñs orantibus uobis tribuet
 lib' & cecidit, quod dicitur & nobis con
 cedat uobiscum Implese posse, quod
 p'st' dicemus, p'st'atent' dño nō ihū xpō
 cuius honor & gl'io In secl'ce secl'p'i aemdr'

**INCIPIT DICTA SĒI METHODII
 PYSIARENSIS EP̄S DE REGNA
 REGUM ET DE NOUISSIMIS
 TEMPORIB; CERTA DEMON
 STRATIO,**

Hic dicitur eadem & eadem existit uirginis
 de p'cediso anno xxx. expulsiōnis
 sue g'rudina h'ecim p'mo g'rudu
 & forōst'm h'us eael maenacn, Anno ol
 tuccigisimo & edid' sumo uisq' eade
 oclidat h'ecim f'p'e t'f'ōn saum abel

In anno centesimo octogesimo primo millesimo
quod est primum seculum natus est
sach uir egregius in similitudine eadem
Anno nonagesimo octogesimo mortuus est
eadem et sepelita sunt filius. Et dicitur
lucis sunt filii sach et filii keem
et abstulit sach suam cognationem sursum
in gendam monachum primo per sedulo sed
in per eadem resurget et dicitur quia in ipsum
resuscitauit de gemitu humanum
Inde sunt appellati filii, habitabit
eundem keem et huius cognatio in eadem
In quo et abel fratrem suum in dicitur fecit,
Apposuit eundem malignis diebus
bellum fornicationis ad longum filii
sach ut concupisceret filias keem
et acciperet eas sibi in uxorem et in hunc
modus filios genuerunt. Ita facta est
egregia potestas et seculo pp et

quod uicarius est dñs dī conapreos, In uicaria
 ceu dñi noe solum iustum & p̄cepit s̄p̄
 cer̄cem In que secluceas s̄t noe & s̄ludus;
 Misit ceu dñi dñs diluuium In d̄ r̄ē t̄a d̄ r̄ē
 die diuidit omnem animam d̄ In d̄ r̄ē;
 Est s̄ susceusm noe d̄ cer̄ce post diluuiū
 ḡnuit filium & uocauit nom̄n̄ s̄us
 lomachum, post s̄m̄ ch̄ē & l̄ē f̄ach
 dedit noe lomachū flum̄ suū d̄ r̄ē conan
 In quo solus ortus s̄t, Dedit ceu dñi
 s̄cipid̄ ḡē & fuit astrologus magnus
 de hac m̄n̄br̄ē th. p̄c̄at̄ consiliū ced̄ d̄ s̄
 Caendū aut̄ s̄m̄ b̄abil; S̄m̄ ceu dñi
 filius noe ḡnuit cer̄ fec̄ceat. ḡnuit secl̄
 In d̄ sunt s̄em̄cē d̄, Secl̄e ḡnuit ē b̄r̄;
 In d̄ sunt d̄ic̄ā ē b̄r̄, ē b̄r̄ ḡnuit s̄eḡau
 s̄eḡēu ceu dñi ḡnuit s̄ē s̄ic̄ In quo ad
 s̄ignum s̄ēōēch̄ēs̄um; S̄ēs̄ic̄e ḡnuit
 n̄ēōr̄ ē ḡp̄h̄ōr̄um s̄ignum In quo ad n̄ōr̄

gyptosum signum In quo ad nos signum
dicitur signum aegyptium In quo ait
sic mosum dicitur signum abraham;
Abraham habebat uxorem sarai
nomine sarai quae non concipiebat,
qui accepit concubinam nomine egipti
egypti et genuit filium et uocauit
nomen eius israhel. de quo sunt he
mehel. et quae corripit linguas dicuntur
sarai enim habitans in deserto gors eside
et Lucidae, Ascendit autem egiptum in no
uissimis diebus cadesit et subiecit
omnis dicitur usque ad magnam romam
et dominat sunt dicitur cenis et non
est quies possant uincere sub celo,
Ebdomate. vii. usque quo dicitur de un
ca et illos; post haec egiptum surget
habebit se romanosum de roma.
Quid in egiptum quomodo haec quat
dicitur signum conuident sibi. id est

satrapis dnm & macedonis. et romani
 seo & gregi. hae sunt quae duos uisus
 commouentis macti magnum.
 philippus regis patris eius celsandis
 macedo fuit. & accepit uxorem eius.
 & filiae regis satrapis nomen phil de
 quae nequis est celsandis gregori athenis
 & signabit annis XLVII. Oculi
 eundem dnm regem macedonum et do
 minandis est omnem athenam. Descendit
 eundem celsandis usque ad mare quibus
 ceteris regio solus ubi conspexit gregis
 immundas & essecum orribilissimas
 sunt eundem se plus iactat nescit
 quorum immundis uisus uelle
 scissura. Comedentium annis can
 tatum spem hominem quo inquinabile
 uel spurcibilem. id est ceteris moris
 serpens mortuorum - carnis abortiuas
 infurabile corpore in alios nescit

plurimumque quo aequolacris sunt uel
de aliqua parte membrorum pducata
compago q; formam figuram possit ad
pfecte uultu uel figuram sepe
miser, nec non etiam dominum spem
lumen ipsum & spiritum mundum
morsu acut nequequam sepellunt
sed sepe commedunt. Hec uideri
etiam amur nequendo insuper
etiam & contemnatissimam

Depressus est autem dominus super superis dominus
et congregauit eos omnes mulieres uel
filios & filias eorum & duxit eos de
montibus & conclusit eos munit
donec inuenerit in sinibus aquilonis
Et non est inuenerit nec scias ab oriente
usque in occidentem quisquis possit ad eos
in uentum uel de se aut a sensu

Depressus est autem etiam dominus quid
deus fecerit & secum dicit eum dominus

& p[ro]p[ri]a diebus. Duobus montib[us] quib[us]q[ue]
 uocebulum ubi[us]q[ue] aequilonis et ad luncam
 p[er] animae u[er]una Inuicem usq[ue] duodiecim
 cubitosum. & conf[er]axia postea[rum] est
 et sup[er] Induxia et[er]a[rum] et sineidum. et siuo
 luy[us]na et[er]a[rum] cep[er]it non possunt neq[ue]
 dissolue[re] pignora sed faciam ignis
 omni[um] deanguundis. Neq[ue] f[er]rum inci
 deatur neq[ue] ignem soluetur uel
 quo cumq[ue] libet aliam et faciam ;
 In nouissimo euatim impo[si]t[ur] scib[us] g[er]m[an]is
 illas Ineb[ri]a[re] ih[esu]s. sicut dixit ezechiel p[ro]p[ter]
 In nouissimo die consuma[re] donis sciet. gog.
 et magog Ineb[ri]a[re] ih[esu]s. qui sunt
 g[er]m[an]e & p[er]gis quos p[er]cluse[re] et seceder[et]
 In p[ar]tibus aequilonis. gog. & amagog.
 & enog. & eger. et ad[er]na. et zandefar.
 et pondynea. & libi. & eumi. & fact[us] zethi.
 & delimi. et zasmade. et cheblei.
 et zame[er]iaeni. et gachoni. & amazarde.

et aegypti. et aeneae. et aeneae. et aeneae. et aeneae.
cino et falli. et aeneae. et aeneae.
et aeneae. et aeneae. et aeneae.
hu uiginti duo regis consistunt Inelusi.
quos Inelusi aeneae. obdura
igitur chusethis filiae aeneae
quem accepit se bizces debigandae
quon accepit somillus qui et aeneae
se romae & dilexit eum ualde & dedit
Indon romae. habuit eundem &
bizandem filios. iii. primo genitum
quod est secundum appellacionem
patris. aeneae. secundum urbanum.
et aeneae. aeneae. aeneae
romae. urbanum. bizandem.
aeneae. aeneae. obdura
eundem phol regis aeneae aeneae
pice. macedonum. et aeneae.
Unde est regnum aeneae qui sub
erat filios hismachel & uindit eos.

208
et de fundat regnum xpianorum
et sub iugum lugo pessimo ser
pocinis; Unde et pphetae regis ad
dicens, et hyopia p seudnet man
sus do, non est regnum sub celo qui
possit superesse regnum xpianorum
in illis diebus; Unde et in medio hie
et ax scæ Incedendo et longitudo uel
p fundum qui non est sub celo qui possit
superesse unquam uirtutem scæ et uis
quia hie est in uinculis cæmæ;
O & quæm cæmæ cæmæ me hie san
emorum In ipso ampost sicut dix
daniel pphetae; Conspice dicunt regem
xpianorum in unum circum uisum
ampostum; In ipso ipso ampost
hoc est in ipso miliceo quando finis
cedit piquæ, tunc faciunt uniuersa
mala in toto orbem terre sum

lata uero non in uisum aut signum fecerunt
neque fecerunt sicut neque holocaustum
Et occidit omnes christi anis nescit
quis pellit eos, Et postea in uisum
ut uel quis christi anis semineat.
Quia in ecclesia ibi fornicantur et
faciunt uniuersa blasphemata
in christo, Et postea ueniat dominus reliquias
sicut fecit in diebus et noctibus signis
in: Et surgat regnum romanorum
et percutiat eos et uxoribus et filios eorum
Et post haec pax et regnum eorum
et spina nubis et amara et
dicitur. sicut locustis et dominus,
Sicut fuit in diebus noe usque quod
uenit cetera. Et surgat gentes
illos pessimas qui duntaxat In clusi
sog. Et amegog. Et ceteri qui
superius sunt. Amen

Et factum est unius die meelee uescantur
 et sicem; Post hanc discedit sic
 somnorum in huiusmodi ebdomada
 impositum et dimidie mensurae
 hoc est annos .x. et dimidium et sic signum
 somnorum et sicem, Et tunc uenit
 plus perditionis hoc est ceteris,
 Nesciatis eum deus burdani. Semuliter
 dicitur nesciatis eum in choro zecin-
 nuat eum in bethsaida, et signabit
 in cephasnam, Et tunc uenit chorus
 zecin quia in ea natus est bethsaida
 quia in ea natus est cephasnam
 quia in ea signatus est, propter hanc
 causam dicitur in euangelio de die sabbate
 dedit dicitur, Uae tibi chorus zecin
 et uae tibi bethsaida et tu cephasnam
 usque in celum delectatus et usque in in-
 fernum discedis? Et cum apparet

plius p[er] d[omi]n[u]m - c[on]f[er]at p[er] s[an]c[t]u[m] r[om]ano[rum]
sursum in golgothae in quo conf[er]u[er]u[m]
est lignum s[an]c[t]e cruce - et aolia
p[er] s[an]c[t]u[m] r[om]ano[rum] coronam de ceppit
suo exponat e[ss]e sup[er] cruce & ex
p[er]tendat manum suam in celum
et aspiciat s[an]c[t]u[m] x[rist]i cenosum
de ex p[er]t[er]at & adsumitur crux s[an]c[t]e
in celum simul cum coronae s[an]c[t]is
Et cum uideret adns postea ludice p[er]
seculum p[er] ignem tunc apparet
crux c[on]t[ra] eum sicut dixit apost[ol]us
ad arguendum p[ro]ph[et]e in s[an]c[t]o hum.
Et tunc p[er]tendat manus h[uius]
et h[uius] p[er] de eius & filia p[er] h[uius] s[an]c[t]is
unde d[icit] p[er] s[an]c[t]u[m] r[om]ano[rum]
Cumq[ue] scilicet c[on]f[er]u[er]it crux s[an]c[t]e in celum
sursum - t[er]t[er]ia d[omi]n[u]s p[er] s[an]c[t]u[m]
r[om]ano[rum] sp[irit]u[m] s[an]c[t]u[m]

dunc dicitur dicitur omnium principium
 & postea dicitur ut accepit seet filius
 p dionis. dunc implebitur ppheta
 iob. dicitur dicitur quia inde hanc
 filius p dionis. quod dicit dicitur sapiens
 Inuice & acclubens Infirmatae mor dicitur
 caelestem equi ut loquat esse dicitur
 ita dicitur sum. Equus igitur uirtutes
 & pietates et iustitiam. caelestem
 uis nouissima die quia unum scilicet Inca
 celem mor dicitur. uidelicet nouis
 sima die Infirmatae & Infirmatae
 signisq; facit conceptus. Ceteri ppi
 eunt. cecidi ambulat. surdi
 audiunt. Conuersa sol Infirmatae
 & luna Infirmatae. Infirmatae
 filius p dionis Infirmatae & dicitur
 Infirmatae sicut dicitur sum sit homo car
 nelus & p dicitur. & ludas traditor dicitur

de archibudeen fuit, In illis diebus miratur
dominus famulos suos Noeh et Sethem
ad arguendum iniquum uacuo stabant
suis seditionem et comparent et ostendunt
deum mandatum coram omnibus
hominibus, Videns autem omnes gentes sic
nuncium et fugiunt ab illo propter
omnem iniquitatem suam et habebunt iustitiam.
Videns etiam seipsum dicebolum Conscriptum
et in speculum ab his sanctis in die illa
in ore gladii ubi dicitur eorum episcopus et
hoc est in celis et locum, Et erit uisus
regnum archiepiscopi Ampus et Ampose
et dimidium Ampus - id est archiepiscopus et dimidium,
In his diebus pluuie non dunt super terram
nec nubes non discurrent - et erit famis
magna in terra - flumines siccabunt
piscis inebunt et omnes proferre ualida
monstrantur nec est qui pellat eos;

Et tunc foras expulso sup faciem dñi
 Et tunc apparetur signum filii hominis
 in celo. et tunc usque xps & in dñi
 fiet filius p dñi spū missi & ludia
 bit seculum p ignem. Et tunc bus aur
 annam seculum subito in metu oculi. hoc est
 finis seculi & ludis di. Beati qui parati
 sunt in illa hora que tunc hoc sunt.

Sic que seculum & regnabunt cum xpo in seculis
 Amen

[Faint, mostly illegible text, possibly bleed-through or very faded script.]

INCIPIT OROL. EGIU DIERU,

Maer & Octab. OR. PRIMA. & XI.

pedes. XXV. OR. II. & XII. pedes. X. U.

OR. III. & XIII. pedes. XIII. OR. IIII. & XIII.

pedes. XI. OR. V. & XIII. pedes. VII. OR. VI. pedes. VII.

AP. & SEP. OR. I. & XI. pedes. XXIII. OR. II.

& XII. pedes. XIII. OR. III. & XIII. pedes. XI.

OR. IIII. & XIII. pedes. III. OR. V. & XIII. pedes. VII.

OR. VI. pedes. III.

Maer & Octab. OR. I. & XI. pedes. XXIII.

OR. II. & XII. pedes. XIII. OR. III. & XIII. pedes. VIII.

OR. IIII. & XIII. pedes. VII. OR. V. & XIII. pedes. V.

OR. VI. pedes. III.

Jun. & Iul. OR. I. & XI. pedes. XXIII. OR. II. & XII.

pedes. XIII. OR. III. & XIII. pedes. VII. OR. IIII. & XIII.

pedes. V. OR. V. & XIII. pedes. III. OR. VI. pedes. II.

Feb. & Nou. OR. I. & XI. pedes. XXVII. OR. II. & XII.

pedes. XVII. OR. III. & XIII. pedes. XIII. OR. IIII.

& XIII. pedes. XI. OR. V. & XIII. pedes. XI. OR. VI. pedes. VII.

Ixi. & decant. or. i. & xi. pd. xviii
 or. ii. & x. pd. xviii or. iii. & viii. pd. xviii.
 or. iii. & viii. pd. xv or. v. & vii. pd. xv.
 or. vi. pd. xi

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text appears to be organized in columns, possibly representing a liturgical calendar or a list of entries.]

INCIPIT LETANIA KYRIEISON
XPE AUDI NOSTER UICIBUS

Sca mariae	Sc	rustice
Scae michaelae		eleuteri
Gabriel	Scae steph	tereoti
Rafahel	Laurenti	luciani
petre	uinceni	facinri
paule	seueriane	marcellini
andrea	crisozoni	geruasi
iacobe	Johannis	grasi
iohannis	paule	nazari
thomus	cosme	celsi
iacobi	damiane	cypriane
philippi	pancratie	crispine
beestolomee	anestasi	crispiniani
matthei	habunde	georgi
simon	alexand	crisostoti
radde	domnine	quintine
matthia	apollonays	felix
marci	urcalis	mannie
luca	casiani	benigne
lini	donate	sigismund
clere	maurici	land bre
clemens	cumfortissu	leodegari
fixa	superi	simforiane
corneli	candide	sebastiane
cypriani	uictor	fabiane
siluester	dionisi	perce
	cusotissus	achilei
		precti

Albane
 salve
 ualentine
 desiderii
 basilide
 quirine
 pabor
 gurgoni
 beate
 firmine
 rustine
 ualeri
 iuliane
 genesi
 eupphe
 ceciline
 feriole
 poaci
 cyrici
 focce
 ypolite
 honorate
 uita
 Diutiane
 dazalefi
 celtrom
 ueterane
 fulgenti
 helari
 maxime
 Agustine
 gregori
 Geronimi

Benedicte
 colubane
 ambrosi
 eusebi
 germani
 amator
 sulphrai
 murialis
 aucti
 leifurde
 leonarde
 leubine
 albine
 uicandregist
 paula
 eberce
 vrbiane
 marcelle
 filibeste
 germane
 chloald
 remedi
 medarde
 elegu
 amande
 ueduste
 audomay
 richerni
 uualerici
 gaurtai
 amane
 tybura
 audome
 signanne
 antoni

macheri
 romane
 arnulse
 laudulfe
 taurine
 aquine
 lupi
 leo
 zerusi
 britu
 ppetue
 mustim
 iuine
 arelesi
 uzabeste
 patrici
 samson
 humbeste
 fuyser
 uldine
 brindine
 generose
 florence
 Azone
 zelasi
 utpali
 felicis
 flabiane
 sca
 felicitas
 ppetua
 azache
 cecilia
 agnes
 sotheris

petronilla
 recla
 theodosia
 eufemia
 iuliana
 columba
 lucia
 eugenia
 monuzund
 cristina
 marina
 eulalia
 eufrasia
 regina
 sauina
 scolastica
 anastasia
 sabina
 candida
 aldegund
 radegund
 benedicte
 uualdestrud
 legontia
 clara
 amundina
 peula
 fegida
 flabia
 pecinna
 Omisei
 archanzlia

Om̄s sc̄i p̄ctre archeor̄
 Om̄s sc̄i p̄phete orate p̄n̄b
 Om̄s sc̄i apostoli
 Om̄s sc̄i m̄cr̄ares
 Om̄s sc̄i confessorum
 Om̄s sc̄i monachi
 Om̄s sc̄i uirgines
 Om̄s sc̄i uidue
 Om̄s sc̄i or̄em̄ p̄n̄b
 Propitiuſ esto lib̄
 propitiuſ esto
 parcent̄ dne
 Ab om̄i malo lib̄
 Ab hostemala lib̄
 A morbo malo lib̄
 Ab incurſu malo lib̄
 Ab iracunia lib̄
 Ab om̄ib; aet̄n̄iſſup̄t
 Ab irauentura lib̄
 Per uentura lib̄
 peccatores teroz̄m̄
 ut pacē donis teroz̄
 ut ſanctatem n̄b donis
 ut laudico h̄m̄p̄rit
 ſerretū francoꝝ
 conſerua red̄m̄iſ
 ut aiſ ur̄a & uic̄oꝝ
 donis teroz̄am̄
 ut iram ut indigna
 tionē tuā a p̄to uo
 auer̄ teris di ḡn̄iſ

ut indulgentiā peccato
 r̄m̄ n̄b donis teroz̄
 ut uitam p̄petuā nob̄
 tribuas teroz̄
 Filius di teroz̄am̄ aud̄
 Agnus di qui tollis pec
 cata mundi miſere re n̄b
 parcent̄ dne
 libera nos dne

X̄ p̄ uicinos tuicib;
 X̄ yrieleison tuicib;

hebreu theus. grecu. dn̄s. Latina.
 Ibr̄. et. ſc̄i. g. ſaluator. Lat. Moſſus et
 x̄p̄s. g. uicinus. Lat. Duch. et. p̄p̄s.
 g. t. Silue. et. apte. g. miſſus. t. Pon
 tific. et. epi. g. ſpeculator. t. p̄b̄ et
 ſacerdos. g. ſem̄. t. Leuita et. di. g.
 muſt. t.

INCIPIT LETANIA KYRIELISON
XPE AUDI NOSTER UICIBUS

Sca mariae	Sc	rustice
Scae michaelae		eleuteri
Gabriel	sc steph	tereoti
Rafahel	laurenti	luciani
petre	uinceni	facinri
paule	seueriane	marcellini
andrea	crisozoni	geruasi
iacobe	johannis	grasi
iohannis	paule	nazari
thomae	cosme	celsi
iacobi	damiane	cypriane
philippi	pancratii	crispine
beestolomee	anestasi	crispiniani
matthei	habunde	georgi
simon	alexand	crisostoti
radde	domnini	quintini
matthia	apollonari	felix
marci	urualis	manni
luca	casiani	benigne
lini	donate	sigismundi
clere	maurici	landre
clemens	cumfortissu	leodegari
fixa	superi	simforiane
corneli	candide	sebastiane
cypriani	uictor	fabiane
siluester	dionisi	perce
	cusotissus	achilei
		precti

Albane
 salve
 ualentine
 desiderii
 basilide
 quirine
 pabor
 gurgoni
 beate
 firmine
 rustine
 ualeri
 iuliane
 genesi
 eupphe
 ceciline
 feriole
 poaci
 cyrici
 focce
 ypolite
 honorate
 uita
 Diutiane
 dazalefi
 celtrom
 ueterane
 fulgenti
 helari
 maxime
 Agustine
 Gregori
 Geromine

Benedicte
 colubane
 ambrosi
 eusebi
 germani
 amator
 sulphrai
 murialis
 aucta
 leifurde
 leonarde
 leubine
 albine
 uicandregist
 paule
 eberce
 vrbiane
 marcelle
 filibeste
 germine
 chloald
 remedi
 medarde
 elegu
 amande
 ueduste
 audomay
 richerni
 uualerici
 gaurtai
 amane
 tybura
 audome
 signanne
 antoni

macheri
 romane
 arnulse
 laudulfe
 taurine
 aquine
 lupi
 leo
 zerusi
 britu
 ppetue
 mustim
 iuine
 arelesi
 uzabeste
 patrici
 samson
 humbeste
 fuyser
 uldine
 brindine
 generose
 florence
 Azone
 zelasi
 utpali
 felicis
 flabiane
 sca
 felicitas
 ppetua
 azache
 cecilia
 agnes
 sotheris

petronilla
 recla
 theodosia
 eufemia
 iuliana
 columba
 lucia
 eugenia
 monuzund
 cristina
 marina
 eulalia
 eufrasia
 regina
 sauina
 scolastica
 anastasia
 sabina
 candida
 aldegund
 radegund
 benedicte
 uualdestrud
 legontia
 clara
 amundina
 peula
 fegida
 flabia
 pecinna
 Omisei
 archanzlia

Om̄s sc̄i p̄ctre archeor̄
 Om̄s sc̄i p̄phete orate p̄n̄b
 Om̄s sc̄i apostoli
 Om̄s sc̄i m̄cr̄ ares
 Om̄s sc̄i confessorum
 Om̄s sc̄i monachi
 Om̄s sc̄i uirgines
 Om̄s sc̄i uidue
 Om̄s sc̄i or̄m̄ p̄n̄b
 Propitiuſ esto lib
 propitiuſ esto
 parcent̄ dne
 Ab om̄i malo lib
 Ab hostemala lib
 A morbo malo lib
 Ab incurſu malo lib
 A biracia lib
 Ab om̄ib; aet̄n̄iſſup̄t
 Ab irauentura lib
 Per uentura lib
 peccatores teroz̄m̄
 ut pacē donis teroz̄
 ut ſanitatem n̄b donis
 ut laudico h̄m̄ p̄rit
 ſecre tū francoz̄
 conſerua red̄m̄iſ
 ut aiſ ur̄a & uic̄oſa
 donis teroz̄am̄
 ut iram ut indigna
 tionē tuā a p̄to uo
 auer̄ teris diſgn̄iſ

ut indulgentiā peccato
 r̄m̄ n̄b donis teroz̄
 ut uitā p̄petuā nob
 tribuas teroz̄
 Filius di teroz̄am̄ ſaud
 Agnus di qui tollis pec
 cata mundi miſere re n̄b
 parcent̄ dne
 libera nos dne

X̄ p̄ uicinos tuicib;
 X̄ yrieleison tuicib;

hebreu theus. grecu. dn̄s. Latina.
 Ibr̄. et. ſc̄i. g. ſaluator. Lat. Moſſus et
 x̄p̄s. g. uicinus. Lat. Duch. et. p̄p̄t. g.
 ſp̄. t. Silue. et. apte. g. miſſus. t. Pon
 tific. et. epi. g. ſpecul. cor. t. p̄b̄ et
 ſacerdos. g. ſem̄. t. Leuita et. di. g.
 muſt. t.

